

Kulturstatistikk 2007

I denne serien vert det hovudsakleg publisert primærstatistikk, data frå statistiske rekneskapssystem og resultat frå spesielle teljingar og undersøkingar. Serien har først og fremst referanse- og dokumentasjonsføremål. Presentasjonen skjer vesentleg i form av tabellar, figurar og naudsynt informasjon om datamaterialet, innsamlings- og arbeidsmetodar, samt omgrep og definisjonar. I tillegg gis det ei kort oversikt over hovudresultata. Serien omfattar òg Statistisk årbok.

	Standardteikn i tabellar	Symbol
© Statistisk sentralbyrå, desember 2008	Tal er umogleg	.
Dersom materiale frå denne publikasjonen blir nytta, ver vennleg å oppgi Statistisk sentralbyrå som kjelde	Oppgåve manglar	..
ISBN 978-82-537-7473-2 Trykt versjon	Oppgåve manglar førebels	...
ISBN 978-82-537-7474-9 Elektronisk versjon	Tal kan ikkje offentligjerast	:
ISSN 0800-2959 Trykt versjon	Null	-
ISSN 1504-2121 Elektronisk versjon	Mindre enn 0,5 av den brukte eininga	0
	Mindre enn 0,05 av den brukte eininga	0,0
Emnegruppe	Førebels tal	*
04.02.20 Fritidsvirksomhet, kulturell tjenesteyting og sport	Brot i den loddrette serien	—
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Brot i den vassrette serien	
	Desimalskiljeteikn	,

Forord

Denne (årlege) publikasjonen inneheld tal og opplysningar på 13 ulike kulturområde, samt tal for offentlege utgifter, privat forbruk og næringsstatistikk for kultur og kulturelle tenester. Talmaterialet byggjer på fleire kjelder, men er i all hovudsak basert på tal frå Statistisk sentralbyrå, andre offentlege organisasjonar og interesseorganisasjonar.

Formålet er å gi ei samla oversikt over den tilgjengelege statistikken for ulike område innanfor norsk kultur. Kulturstatistikk vart t.o.m. 2003 publisert i serien Noregs offisielle statistikk. I åra 2004 og 2005 blei kulturstatistikk publisert i serien Statistiske analysar, mens ein gjekk attende til NOS-serien i 2006.

Kulturstatistikk 2007 er òg å finne på Statistisk sentralbyrå sine Internettsider.

Publikasjonen er utarbeidd av førstekonsulent Liv Taule og konsulent Asta Bårdseth i samarbeid med Kultur- og kyrkjedepartementet. Ansvarleg seksjonssjef er Terje Risberg, Seksjon for utdanningsstatistikk.

Statistisk sentralbyrå,
Oslo/Kongsvinger, 19. november 2008

Johan-Kristian Tønder

Innhald

Figurregister	5
Tabellregister	7
1. Offentlege utgifter	11
1.1. Nokre resultat	11
1.2. Om statistikken	15
1.3. Omgrep og definisjonar	16
1.4. Samanlikningar.....	16
2. Privat forbruk	24
2.1. Nokre resultat	24
2.2. Om statistikken – privat forbruk	27
3. Nærings- og sysselsetjingsstatistikk	30
3.1. Nokre resultat	30
3.2. Om statistikken.....	36
3.3. Omgrep og definisjonar	37
4. Kunstpolitiske tiltak	51
4.1. Nokre resultat	51
4.2. Om dei ulike organisasjonane og ordningane	53
5. Scenekunst	61
5.1. Nokre resultat	61
5.2. Om statistikken og dei ulike organisasjonane	63
6. Musikk	68
6.1. Nokre resultat	68
6.2. Om nokre av organisasjonane i musikklivet	71
7. Festivalar	80
7.1. Nokre resultat	80
7.2. Om statistikken.....	81
8. Museum og samlingar	84
8.1. Nokre resultat	84
8.2. Om museumsstatistikken	89
8.3. Kulturbruksundersøkingane og levekårsundersøkingane.....	91
9. Bibliotek	98
9.1. Nokre resultat	98
9.2. Om bibliotekstatistikken.....	100
9.3. Kulturbruksundersøkingane og levekårsundersøkingane.....	102
10. Arkivverket	110
10.1. Nokre resultat	110
10.2. Om statistikken.....	111
11. Bøker	114
11.1. Nokre resultat	114
11.2. Om bokstatistikken	117
11.3. Omgrep	118
11.4. Feilkjelder og uvisse.....	118
12. Aviser, vekepresse og fagpresse	123
12.1. Nokre resultat	123
12.2. Bakgrunn for datagrunnlaget.....	126
13. Film og kino	130
13.1. Nokre resultat	130
13.2. Om statistikken og dei ulike organisasjonane	131
13.3. Omfang, publisering og samanlikningar	132
14. Radio og TV	137
14.1. Nokre resultat	137
14.2. Radio- og TV-statistikken	141
15. Kulturminne	147
15.1. Nokre resultat	147
15.2. Om statistikken kulturminne og kulturminnevern	149
16. Idrett og friluftsliv	158
16.1. Nokre resultat	158
16.2. Om statistikken og organisasjonane.....	160
17. Trus- og livssynssamfunn og Den norske kyrkja	167
17.1. Nokre resultat	167
17.2. Bakgrunn og føremål.....	169

Figurregister

Offentlege utgifter

1.1.	Offentlege utgifter til kulturformål. 2001-2007. Millionar kroner.....	11
1.2.1.	Netto driftsutgifter til ulike kulturformål i fylkeskommunane. 2007. Prosent.....	12
1.2.2.	Netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane. 2007. Kroner per innbyggjar.....	13
1.3.1.	Netto driftsutgifter til kultur og kyrkje i kommunane. 2007. Prosent.....	14
1.3.2.	Netto driftsutgifter til kulturformål for kommunar, etter fylke. 2007. Kroner per innbyggjar.....	14
1.3.3.	Netto driftsutgifter til kultur og kyrkje, etter fylke. 2006-2007. Prosent av totale netto driftsutgifter.....	15

Privat forbruk

2.1.	Årlege utgifter per hushald til kultur og fritid, etter vare- og tenestegruppe. 2007-prisar. 2005-2007. Prosent.....	24
2.2.	Årlege utgifter per hushald til tenester, kultur og fritid, etter vare- og tenestegruppe. 2007-prisar. 2005-2007. Prosent.....	25
2.3.	Årlege utgifter per hushald i gruppa kulturelle tenester, underhaldning. 2007-prisar. 2005-2007. Prosent.....	25
2.4.	Konsum i husald, etter type kulturkode. 2007. Prosent.....	26
2.5.	Konsum i hushald, hovudgrupper, gjeldande prisar. 1995-2007. Millionar kroner...	26
2.6.	Konsum i hushald, gruppa fritidstenester, gjeldande prisar. 1995-2005. Millionar kroner.....	27

Nærings- og sysselsetjingsstatistikk

3.1.	Talet på føretak i kulturnæringane. 2002-2007.....	30
3.2.	Sysselsetjing per føretak. Næring 22, etter fylke. 2005.....	31
3.3.	Sysselsetjing per føretak. Næring 92, etter fylke. 2005.....	32
3.4.	Prosent endring i talet på sysselsette 15-74 år for "kulturnæringane", etter arbeidsstadsfylke. 4. kvartal 2006 til 4. kvartal 2007.....	33
3.5.	Sysselsette 15-74 år, etter kjønn. Næring 22. 2000-2007.....	34
3.6.	Sysselsette 15-74 år, etter kjønn. Næring 92. 2000-2007.....	35
3.7.	Sysselsette 15-74 år, etter kjønn. Næring 74 og 36.30. 2003-2007.....	36

Kunstopolitiske tiltak

4.1.	Norsk kulturfond. Løyvingar, etter område. 2002-2007. Millionar kroner.....	51
4.2.	Stipend og heimlar, etter stipendtype. 2007. Prosent.....	52

Scenekunst

5.1.	Tilskodarar ved teater og opera og frie grupper innan teater og dans. 1998-2007..	61
5.2.	Tilskodarar ved teater og opera. 2005-2007.....	62
5.3.	Teater og opera. Inntekter for tilskotsteatra. 2003-2007. 1 000 kroner.....	63

Musikk

6.1.	Orkester. Tilhøyrarar per konsert. 2005-2007.....	68
6.2.	Medlemmer i Norges Musikkorps Forbund. 1999-2007.....	70
6.3.	Norges Korforbund. Talet på kormedlemmer, etter krins. 2007. Prosent.....	70
6.4.	Elevar i kommunale kultur- og musikkskolar, etter fylke. 2005-2007.....	71

Festivalar

7.1.	Tilskot til musikkfestivalar. Gjennomsnitt per festival, etter kategori. 2004-2007. 1 000 kroner.....	80
7.2.	Norske Festivaler. Talet på festivalar som er medlemmer, etter kategori. 2004-2007.....	81

Museum og samlingar

8.1.	Samlingar i norske museum. 2007. 1 000.....	84
8.2.	Besøk i norske museum. 2007.....	85
8.3.	Enkeltbesøk og gruppebesøk ved musea. 2002-2007.....	86
8.4.	Driftsinntekter, etter inntektstype og museumstype. 2007. Prosent.....	87
8.5.	Driftsutgifter, etter kostnadstype og museumstype. 2007. Prosent.....	88
8.2.	Om museumsstatistikken.....	89

Bibliotek

9.1.	Folkebibliotek. Besøk per innbyggjar, etter fylke. 2007.....	98
9.2.	Folkebibliotek. Utlån. 1995-2007.....	99
9.3.	Bøker og periodika i fag- og forskingsbibliotek, etter bibliotektype. 2007.....	100

Arkivverket

10.1.	Lesesalbesøk og utleverte arkivstykke på lesesalane. 1996-2007.....	110
10.2.	Riksarkiver. Utlån til andre arkivinstitusjonar og andre institusjonar. 1997-2007...	111
10.3.	Statsarkivet. Utlån til andre arkivinstitusjonar. 1997-2007.....	111

Bøker

11.1.	Utgjevne bøker, etter emne. 2000-2007. Talet på titlar.....	115
11.2.	Bokomsetning. 2007. Prosent.....	116
11.3.	Bruttoomsetning fordelt på bokgruppe. 2006-2007. Millionar kroner.....	116
11.4.	Personar som les bøker, etter alder og kjønn. 2007. Prosent.....	117

Aviser, vekepresse og fagpresse

12.1.	Aviser. Opplagstal, etter type. 2001-2007	123
12.2.	Aviser. Opplagstal for dei største avisene. 2004-2007	124
12.3.	Medlemmer i Foreningen Norsk Ukepresse. Gjennomsnittleg nettooplag per nummer for dei største magasin. 2003-2007	124
12.4.	Fagpresse. Opplag per utgiving, etter gruppe . 2003-2007	125
12.5.	Minutt brukt til avislesing ein gjennomsnittsdag, etter kjønn. 1991-2006. Prosent .	125

Film og kino

13.1.	Kinobesøk. Utanlandske og norske filmar. 2000-2007. 1 000 personar	130
13.2.	Personar som har vore på kino dei siste 12 månadene, etter kjønn. 1994-2007. Prosent.....	131

Radio og TV

14.1.	NRK1 og NRK2. Sendetid, etter programtype. 2005-2007. Prosent.....	138
14.2.	TV2. Sendetid, etter programtype. 2000-2007. Prosent	139
14.3.	Radiolytting blant personar 7-79 år ein gjennomsnittsdag. Lyttardelar i prosent. 1997-2007	140
14.4.	Fjernsynssjåing blant personar 7-79 år ein gjennomsnittsdag. Sjåardelar i prosent. 1997-2007	140
14.5.	Minutt brukt til radiolytting og fjernsynssjåing ein gjennomsnittsdag, etter kjønn. 2001-2007	141

Kulturminne

15.1.	Freda kulturminne. Enkeltminne, etter tidsepoke. 31. desember 2006-2007	147
15.2.	Freda bygningar ¹ , etter eigartype. 31. desember 2007.....	148
15.3.	SEFRAK-registrerte bygningsobjekt: Talet på bygningar. Fylke. 1. januar 2007-2008	148

Idrett og friluftsliv

16.1.	Medlemskap i Norges Idrettsforbund, etter alder. 2001-2007	158
16.2.	Anleggskategoriar i Idrettsanlegg.no. 2004-2007	159

Trus- og livssynssamfunn og Den norske kyrkja

17.1.	Medlemmer i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn. 2007. Prosent.....	167
17.2.	Medlemmer i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter fylke. 2006-2007	168
17.3.	Den norske kyrkja. Talet på deltakarar per gudsteneste søndagar/helgedagar i gjennomsnitt, etter bispedøme. 2007	169

Tabellregister

Offentlege utgifter

1.1.1.	Utgifter til kulturformål over Kultur- og kyrkjedepartementets budsjett 1996-2007. Rekneskapstal 1996-2007. Løyvingar. Millionar kroner og prosent.....	18
1.1.2.	Hovudfordeling av spelemidlar til idrettssektoren. 2001-2007. Millionar kroner.....	18
1.1.3.	Hovudfordeling av spelemidlar til kultur. 2003-2007. Millionar kroner	18
1.2.1.	Netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane, etter fylke. 2006-2007. Millionar kroner.....	19
1.2.2.	Netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane, etter fylke. 2006-2007. Prosent.....	19
1.2.3.	Netto og brutto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter til kulturformål. Totalt og gjennomsnitt. Fylkeskommunar. 2005-2007. Millionar kroner	20
1.2.4.	Netto driftsutgifter til kulturformål i prosent av totale netto driftsutgifter. Fylkeskommunar. 2005-2007	20
1.3.1.	Netto driftsutgifter for kommunar til kultur og kyrkje, etter fylke. 2005-2007.....	21
1.3.2.	Netto driftsutgifter for kommunar til ulike kulturformål, etter fylke. 2004-2007. Millionar kroner.....	21
1.3.3.	Netto driftsutgifter for kommunar til ulike kulturformål, etter fylke. 2006-2007. Prosent.....	22
1.3.4.	Brutto investeringsutgifter, kommunar, etter rekneskapsfunksjon for kultur og kyrkje. 2005-2007. 1 000 kroner.....	22
1.3.5.	Frivillige lag og foreiningar som får driftstilskot frå kommunane. KOSTRA-skjema 17. 2006-2007	23

Privat forbruk

2.1.	Utgift per hushald per år, etter vare- og tenestegruppe. 2001-2003, 2002-2004, 2003-2005, 2004-2006 og 2005-2007. Kroner og prosent	28
2.2.	Konsum i hushald, gjeldande prisar. 1995-2007. Millionar kroner	29

Nærings- og sysselsetjingsstatistikk

3.1.	Føretaksdemografi. Næring 22. 2002-2007. Bestandstal per 1. januar.....	39
3.2.	Føretaksdemografi. Nyregistreringar, nyetableringar, opphøyr og nedleggingar. Næring 22. 2004-2007	39
3.3.	Føretaksdemografi. Næring 92. 2002-2007. Bestandstal per 1. januar.....	40
3.4.	Føretaksdemografi. Nyregistreringar, nyetableringar, opphøyr og nedleggingar. Næring 92. 2004-2007.	41
3.5.	Føretaksdemografi. Utvalde kulturnæringar. Bestandstal per 1. januar 2006-2007	41
3.6.	Føretak, omsetning og sysselsetjing, unnateke offentleg forvaltning. Næring 22. 3-sifra næringskode og fylke. 2000-2005	42
3.7.	Føretak, omsetning og sysselsetjing, unnateke offentleg forvaltning. Næring 92. 3-sifra næringskode og fylke. 2000-2005	43
3.8.	Føretak, omsetning og sysselsetjing, unnateke offentleg forvaltning. Utvalde kulturnæringar, etter fylke. 2004-2005.....	44
3.9.	Import og eksport av varer for næring 22, 36, 74 og 92. 2006-2007. 1 000 kroner .	44
3.10.	Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Sysselsette 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Næring 22. Per 4. kvartal 2002-2007	45
3.11.	Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Sysselsette 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Næring 92. Per 4. kvartal 2000-2007	45
3.12.	Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Sysselsette 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Næring 74. Per 4. kvartal 2003-2007	46
3.13.	Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Næring 22. Sysselsette, etter aldersgruppe og kjønn. Per 4. kvartal 2003-2007.....	46
3.14.	Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Næring 92. Sysselsette, etter aldersgruppe og kjønn. Per 4. kvartal 2003-2007.....	47
3.15.	Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Utvalde kulturnæringar. Sysselsette, etter aldersgruppe og kjønn. Per 4. kvartal 2003-2007.....	47
3.16.	Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Næring 36.30. Sysselsette, etter aldersgruppe og kjønn. Per 4. kvartal 2003-2007.....	47
3.17.	Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Næring 22. Arbeidstakarar, etter innvandringsbakgrunn og kjønn. Per 4. kvartal 2006 og 2007	48
3.18.	Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Næring 92. Arbeidstakarar, etter innvandringsbakgrunn og kjønn. Per 4. kvartal 2006 og 2007	49
3.19.	Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Sysselsette i Den norske kyrkja 15-74 år, etter kjønn og verksemd. Per 4. kvartal 2005-2007.....	50

Kunstpolitiske tiltak

4.1.	Innkjøpsordningane for litteratur. Innkjøpte titlar. 2005-2007	51
4.2.	Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for vaksne. Innkjøpte titlar, etter område og kjønn. 2001-2007	52
4.3.	Fond for lyd og bilete. Tildelingar, etter fagutval. 2001-2007.....	53
4.4.	Norsk kulturfond. Løyvingar, etter område. 2001-2007. Millionar kroner.....	56
4.5.	Støtteordningar for biletkunst og kunsthåndverk. Avsette midlar. 2001-2007. 1 000 kroner	56
4.6.	Tilskot til scenekunstformål under Norsk kulturfond. Tal på tildelingar og beløp. 2006-2007	56

4.7.	Tilskot til musikkformål under Norsk kulturfond. Tal på tildelingar og beløp. 2006-2007	56
4.8.	Statens kunstnarstipend. Tildelte stipend i alt i ordninga, etter beløp, stipendtype og kjønn. 2006-2007	57
4.9.	Statens kunstnarstipend. Tal på stipend i alt i ordninga, etter stipendtype og kjønn. 2006-2007.	57
4.10.	Statens kunstnarstipend. Beløp, etter stipendtype og kunstnargruppe. 2000-2007. 1 000 kroner	58
4.11.	Statens kunstnarstipend. Tal på stipend, etter stipendtype og kunstnargruppe. 2000-2007	59
4.12.	Tal på stipend for gjennomført utdanning, etter kjønn. 2005-2007. Prosent.....	59
4.13.	Stipend for gjennomført utdanning. Beløp, etter kjønn. 2005-2007. Prosent.....	60
4.14.	Fond for lyd og bilete. Talet på medlemmer og varamedlemmer i fagutval, etter kjønn. 2006-2007	60
4.15.	Opphavsrett. Innkravde og utbetalte vederlag, etter organisasjon. 2002-2007. 1 000 kroner	60
Scenekunst		
5.1.	Framsyingar og tilskodarar ved teater og opera. 2003-2007	65
5.2.	Økonomiske nøkkeltal for tilskotsteatra. 2003-2007. 1 000 kroner.....	65
5.3.	Frie teater- og dansegrupper. 1993-2007.....	66
5.4.	Norsk scenekunstbruk. Produksjonar. Framsyingar og tilskodarar, etter aldersgrupper. 2000-2007.	66
5.5.	Norsk teaterråd. Talet på produksjonar, framsyingar, aktørar og tilskodarar. 2004-2006	66
5.6.	Frifond teater. Talet på søknader, framsyingar og aktørar. 2004-2007	66
5.7.	Prosentdel som har vore på teater/musikal/revy, opera, operette eller ballet/dans dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning, bustadstrøk og landsdel. 2007	67
Musikk		
6.1.	Statlege utgifter til musikk. Rekneskap. 1999-2007. 1 000 kroner.....	69
6.2.	Kor og orkester. Konsertar, turnékonsertar og tilhøyrarar. 2003-2007	73
6.3.	Orkester. Inntekter og utgifter. 2003-2007. 1 000 kroner.....	73
6.4.	Rikskonsertane. Talet på produksjonar, konsertar og tilhøyrarar, etter konserttype og fylke. 2000-2007.....	74
6.5.	Rikskonsertane. Tilhøyrarar, etter konserttype og fylke. 2007	74
6.6.	Norsk musikkråd. Talet på medlemmer i dei ulike medlemsorganisasjonane. 2001-2007	75
6.7.	Norges Musikkorps Forbund. Korps og medlemmer, etter krins. 1999-2007	76
6.8.	Norges Korforbund. Kor og medlemmer, etter krins. 1997-2007	76
6.9.	Kommunale kultur- og musikkskolar. Elevar, etter fylke. 2001, 2005-2007	77
6.10.	Prosentdel som har vore på konsert dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning, bustadstrøk og landsdel. 2007.....	77
6.11.	Prosentdel som har drive med orkester-/song-/musikkgruppe og som har spela eit instrument dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning, bustadstrøk og landsdel. 2007	78
6.12.	Prosentdel av medlemmer i musikkorps, kor og teater, etter kjønn, alder og landsdel. 1997-2007.....	78
6.13.	Grammofonplategrossistenes Forening. Sal av musikkfonogram, volum og verdi i utsalspris. 1996-2007	79
Festivalar		
7.1.	Knutepunktfestivalar. Tal på arrangement og publikum på billetterte arrangement. 2005-2007	81
7.2.	Utdelingar til musikkfestivalar, etter kategori. Talet på festivalar og tilskot. 2001-2007. 1 000 kroner	83
7.3.	Hovudtal frå medlemmer av Norske Festivaler. Rapporterte tal. 2003-2007.....	83
7.4.	Prosentdel personar som har vore på kulturfestival dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning og bustadstrøk. 2007	83
Museum og samlingar		
8.2.	Om museumsstatistikken	89
8.1.	Museum og samlingar. Storleik på samlingane. 2002-2007	92
8.2.	Museum og samlingar. Besøk. 2002-2007	93
8.3.	Utstillingar i norske museum. 2002-2007	93
8.4.	Kulturhistoriske bygningar, etter type museum og fylke. 2006-2007	94
8.5.	Museum og samlingar. Driftsinntekter og driftkostnader, etter museumstype. 2007. Millionar kroner	94
8.6.	Museum og samlingar. Årsverk, etter museumstype og kjønn. 2006-2007	95
8.7.	Årsverk, etter type stilling og kjønn. 2006-2007. Prosent	95
8.8.	Samansetjing av styra i musea, etter kjønn og fylke. 2006-2007. Prosent	96
8.9.	Museum på Internett, etter museumstype. 2007	96
8.10.	Museum og samlingar, etter storleik. 2007.....	96
8.11.	Museum som er lagde til rette for funksjonshemma. 2006-2007.....	97
8.12.	Prosentdel som har vore på museum dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning, bustadstrøk og landsdel. 2007.....	97

Bibliotek

9.1.	Folkebibliotek. Utlån av bøker, etter fylke. 1999-2007.....	103
9.2.	Folkebibliotek. Utlån av andre medium, etter fylke. 1999-2007.....	103
9.3.	Folkebibliotek. Besøk totalt og besøk per innbyggjar, etter fylke. 2005-2007.....	104
9.4.	Folkebibliotek. Bøker og anna materiale, etter fylke. 1999-2007.....	104
9.5.	Folkebibliotek. Bøker for vaksne og barn, etter fylke. 1999-2007.....	105
9.6.	Folkebibliotek. Driftsutgifter, etter fylke. 1999-2007.....	105
9.7.	Fylkesbibliotek. Utlån og rekneskap. 2000-2007.....	106
9.8.	Skolebibliotek. Grunnskolar. Bokmengd og utlån, etter fylke. 1999-2007.....	106
9.9.	Skolebibliotek. Vidaregåande skolar. Bokmengd og utlån, etter fylke. 1999-2007.....	107
9.10.	Fengselsbibliotek. Bestand og utlån. 2001-2007.....	107
9.11.	Fag- og forskingsbibliotek. Hovudtabell. 2007.....	108
9.12.	Fag- og forskingsbibliotek. Besøk, låntakarar og brukar plassar/lese plassar. 2007.....	109
9.13.	Prosentdel personar som har vore på folkebibliotek dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning, bustadstrøk og landsdel. 2007.....	109

Arkiverket

10.1.	Lesesalbesøk og utleverte arkivstykke på lesesalen. 1998-2007.....	113
10.2.	Utlån til andre arkivinstitusjonar og andre institusjonar. 1997-2007.....	113

Bøker

11.1.	Pliktavlevert materiale til Nasjonalbiblioteket. 2004-2007.....	114
11.2.	Utgjevne bøker og småtrykk. Talet på titlar, etter emne. 1998-2007.....	119
11.3.	Utgjevne bøker og småtrykk, etter utgjevarspråk. 1998-2007. Talet på titlar.....	119
11.4.	Omsette bøker og småtrykk, etter originalspråk. 1998-2007. Talet på titlar.....	119
11.5.	Andre typar utgjevingar. 1998-2007. Talet på titlar.....	120
11.6.	Utgjeven barne- og ungdomslitteratur. 1998-2007. Talet på titlar.....	120
11.7.	Den Norske Forleggerforening. Bokomsetning til utsalssprisar. 1990-2007.....	120
11.8.	Den Norske Forleggerforening. Omsetning og talet på selde eksemplar, etter bokgruppe. 2006-2007.....	120
11.9.	Minutt brukt til boklesing i gjennomsnitt blant alle og blant lesarar, etter alder og kjønn. 2006-2007.....	121
11.10.	Prosentdel boklesarar og minutt brukt til lesing av bøker ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, hushaldsinntekt og landsdel. 1997-2007.....	121
11.11.	Boklesarar som har lese ulike typar bøker ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt og landsdel. 2000-2007. Prosent.....	122

Aviser, vekepresse og fagpresse

12.1.	Aviser, etter type og opplag. 2003-2007.....	127
12.2.	Vekepresse. Gjennomsnittleg nettoopplag per nummer. 1997-2007.....	128
12.3.	Fagpresse. Talet på periodika og opplag per utgiving, etter gruppe. 2003-2007.....	129
12.4.	Minutt brukt til lesing av avis, vekeblad, teikneserieblad og tidsskrift ein gjennomsnittsdag. 2002-2007.....	129

Film og kino

13.1.	Besøk ved kinoane, etter kinotype og fylke. 2001-2007.....	133
13.2.	Verksemda ved kinoane, etter eigarform. 2001-2007.....	133
13.3.	Langfilmpremiarar, etter produksjonsland. 2005-2007.....	134
13.4.	Spelefilmar og kortfilmar vurderte av Medietilsynet, etter aldersgrupper. 1995-2007.....	134
13.5.	Samlingar ved Norsk Filminstitutt. 1985-2007.....	134
13.6.	Kortfilmar med tilskot. 2005-2007.....	135
13.7.	Norsk filmfond. Tilskot til audiovisuell produksjon, tal på filmar, type tilskotsordning og beløp. 2004-2007.....	135
13.8.	Besøk på kino, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt og landsdel. 1997-2007. Gjennomsnitt og prosent.....	136
13.9.	Sal av DVD. 2003-2007. Millionar kroner.....	136

Radio og TV

14.1.	NRK P1 og P2. Sendetid, etter programtype og radiokanal. 2006-2007.....	143
14.2.	NRK P3. Sendetid, etter programtype. 2004-2007.....	143
14.3.	Kanal 24. Sendetid, etter programtype. 2004-2007.....	143
14.4.	P4. Sendetid, etter programtype. 2004-2007.....	144
14.5.	NRK. Sendetid, etter fjernsynskanal og programtype. 2005-2007.....	144
14.6.	TV2. Sendetid, etter programtype. 2000-2007. Timar.....	144
14.7.	Norsk rikskringkasting. Sendetid i radio og fjernsyn, etter målform. 2003-2007. Prosent.....	145
14.8.	Konsesjon for drift av lokalfjernsyn og lokalradio, etter fylke. 1990-2007.....	145
14.9.	Registrerte fjernsynslisensar, etter fylke. 31. desember. 2001-2007.....	145
14.10.	Lytta- og sjåardelar for ulike radio- og fjernsynskanalar. 1992-2007. Prosent.....	146
14.11.	Minutt brukt til radiolytting og fjernsynssjåing ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanningsnivå og hushaldsinntekt. 2001-2007.....	146

Kulturminne

15.1.	Freda kulturminne. Enkeltminne, etter kategori, tidsepoke og fylke. 31. desember. 2004-2007.....	152
15.2.	Vedtaksfreda kulturminne, etter hovudgruppe, vedtaksår og fylke. 31. desember 2007.....	153

15.3.	Freda kulturminne, etter fredingsform og type. 31. desember 2007	153
15.4.	SEFRAK-registrerte bygningar: Talet på bygningar og tap, etter fylke. 2001-2007. 31. desember	154
15.5.	Dispensasjonsbehandling i fylkeskommunen, etter kulturminneloven og plan- og bygningsloven. 2001-2007	154
15.6.	Netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø, etter fylkeskommune. 2006-2007	155
15.7.	Netto og brutto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø. Totalt og gjennomsnitt. Fylkeskommunar. 2005- 2007. Millionar kroner.....	155
15.8.	Kommunal behandling av byggjesaker i område med stor miljøverdi. 2001-2007.	156
15.9.	Netto driftsutgifter for kommunar til rekreasjon, naturforvaltning og kulturminnevern (KOSTRA-funksjon 335, 360 og 365), etter fylke. 2006-2007	156
15.10.	Utgifter til kulturminne og kulturmiljø over Miljøverndepartementets budsjett 2006-2007. Rekneskapstal 2006-2007. Løyvingar. Millionar kroner.....	157
15.11.	Prosentdel som er medlemmer eller aktive i miljøvernorganisasjon eller historielag, etter kjønn, alder og landsdel. 1997-2007.....	157
Idrett og friluftsliv		
16.1.	Aktive medlemmer i organisasjonar for personar 16 år og over. 1997, 2001, 2004. og 2007. Prosent	159
16.2.	Talet på lag og medlemskap, etter idrettskrins. 2001-2007	162
16.3.	Talet på anlegg, etter klassifikasjon og fylke. 2004-2007	162
16.4.	Tal på anlegg og innbyggjarar per anlegg for nokre utvalde anleggskodar. 2004-2007	163
16.5.	Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO). Lokallag og medlemskap. 2001-2007 ...	164
16.6.	Prosentdel som er medlemmer og aktive i idrettslag, etter kjønn, alder og landsdel. 1997-2007	164
16.7.	Prosentdel som er medlemmer og aktive i friluftslivsorganisasjonar, etter kjønn, alder og landsdel. 1997-2007	165
16.8.	Prosentdel personar som har vore og sett på idrettsarrangement dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning og bustadstrøk. 2007	165
16.9.	Netto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter for kommunar til idrett, etter fylke. 2006-2007	166
Trus- og livssynssamfunn og Den norske kyrkja		
17.1.	Medlemmer i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn. 1. januar 2005-2007. Absolutte tal og prosent	171
17.2.	Medlemmer i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn og medlemmer i Den norske kyrkja, etter fylke. 2006-2007	171
17.3.	Medlemmer i kristne trussamfunn utanfor Den norske kyrkja. Per 1.januar 2005-2007	171
17.4.	Den norske kyrkja. Kyrkjelege handlingar, etter bispedøme. 1995-2007	172
17.5.	Den norske kyrkja. Gudstenester og deltakarar på gudstenester, etter bispedøme. 1995-2007	172
17.6.	Prosentdel som dei siste 12 månadene har vore på gudsteneste, messe eller møte arrangert av trussamfunn, etter kjønn, alder, utdanning, bustadstrøk og landsdel. 2007	173
17.7.	Prosentdel som er medlemmer eller aktive i religiøse foreiningar, etter kjønn, alder og landsdel. 1997-2007	173

1. Offentlege utgifter

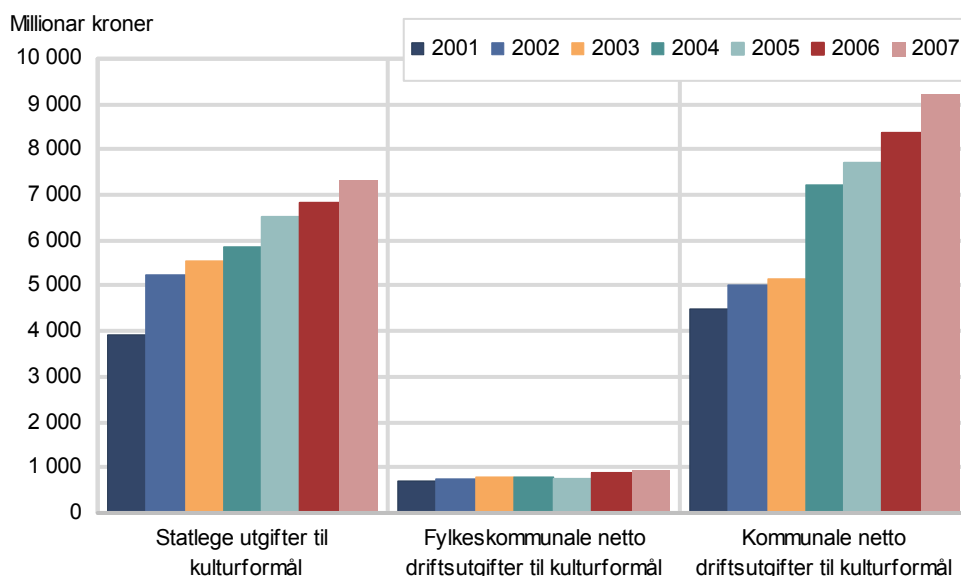
1.1. Nokre resultat

Offentlege utgifter til kultur og kyrkje 2007

Rekneskapane for 2007 syner at:

- Dei statlege utgiftene til kulturformål var 7,3 milliardar kroner over budsjettet til Kultur- og kyrkjedepartementet (KKD)
- Fylkeskommunane sine netto driftsutgifter til kulturformål var 944 millionar kroner
- Kommunane sine netto driftsutgifter til kultur og kyrkje var 9,1 milliardar kroner

Figur 1.1. Offentlege utgifter til kulturformål. 2001-2007. Millionar kroner

Kjelde: Kultur- og kyrkjedepartementet og Statistisk sentralbyrå.

1.1.1. Offentlege utgifter - stat

Statlege utgifter til kultur – 1544 kroner per innbyggjar

Kultur- og kyrkjedepartementet sine rekneskapstal viser at det vart løyvd 7,3 milliardar kroner til departementets ulike formål i 2007. Det er ein auke på 493,7 millionar kroner eller over 7 prosent sidan 2006. Sidan 2004 har løyvingane auka med nær 25 prosent (gjeldande kroner). KKD sine samla utgifter var 0,63 prosent av dei samla statlege utgiftene i 2007. Programkategori 08.20, Kulturformål, utgjorde den største utgiftsposten med 4 466 millionar kroner. Innanfor denne kategorien var scenekunstformål størst med 1 059 millionar kroner. Jf. tabell 1.1.1.

I tillegg til KKD's overføringar til ulike kulturformål blir overskotet frå Norsk Tipping AS overført til kultur- og idrettsformål. Hovudfordelinga av spelemidlane i 2007 syner at 417 millionar kroner gjekk til kulturformål og 1 250 millionar kroner til idrettssektoren. Av midlane til kultur fekk Den kulturelle skolesekken 167 millionar kroner og Frifond 125 millionar til fordeling. Av midlane til idrettssektoren fekk idrettsanlegga også i 2007 den største delen, 695 millionar kroner. Tabellane 1.1.2 og 1.1.3 viser nærare detaljar.

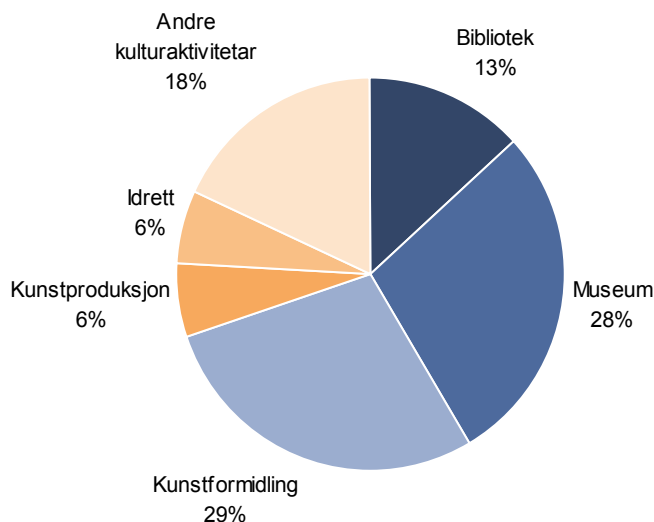
1.1.2. Offentlege utgifter - fylkeskommunar

204 kroner per innbyggjar til kulturformål i fylkeskommunane

Rapporteringa i KOSTRA viser at fylkeskommunane sine netto driftsutgifter til kulturformål var 943,7 millionar kroner eller 1,8 prosent av totale netto driftsutgifter i 2007, om lag det same som i 2006. I gjennomsnitt gjekk det 204 kroner per innbyggjar til kulturformål i fylkeskommunane i 2007, Oslo inkludert. Da Oslo både er kommune og fylkeskommune, rapporterer dei i dobbeltrolla si både kommunale og fylkeskommunale utgifter. Sjølv om det kan vere noko uvisse knytt til kva som er kommunale og fylkeskommunale utgifter, er ikkje tala

dobbeltrapperte. For å få fram dei totale netto driftsutgiftene for Oslo, kan det vere nyttig å leggje saman dei kommunale og dei fylkeskommunale netto driftsutgiftene. Tabellane 1.2.1 til 1.2.4 syner fleire detaljar frå fylkeskommunane sine rekneskapar.

Figur 1.2.1. Netto driftsutgifter til ulike kulturformål i fylkeskommunane. 2007. Prosent

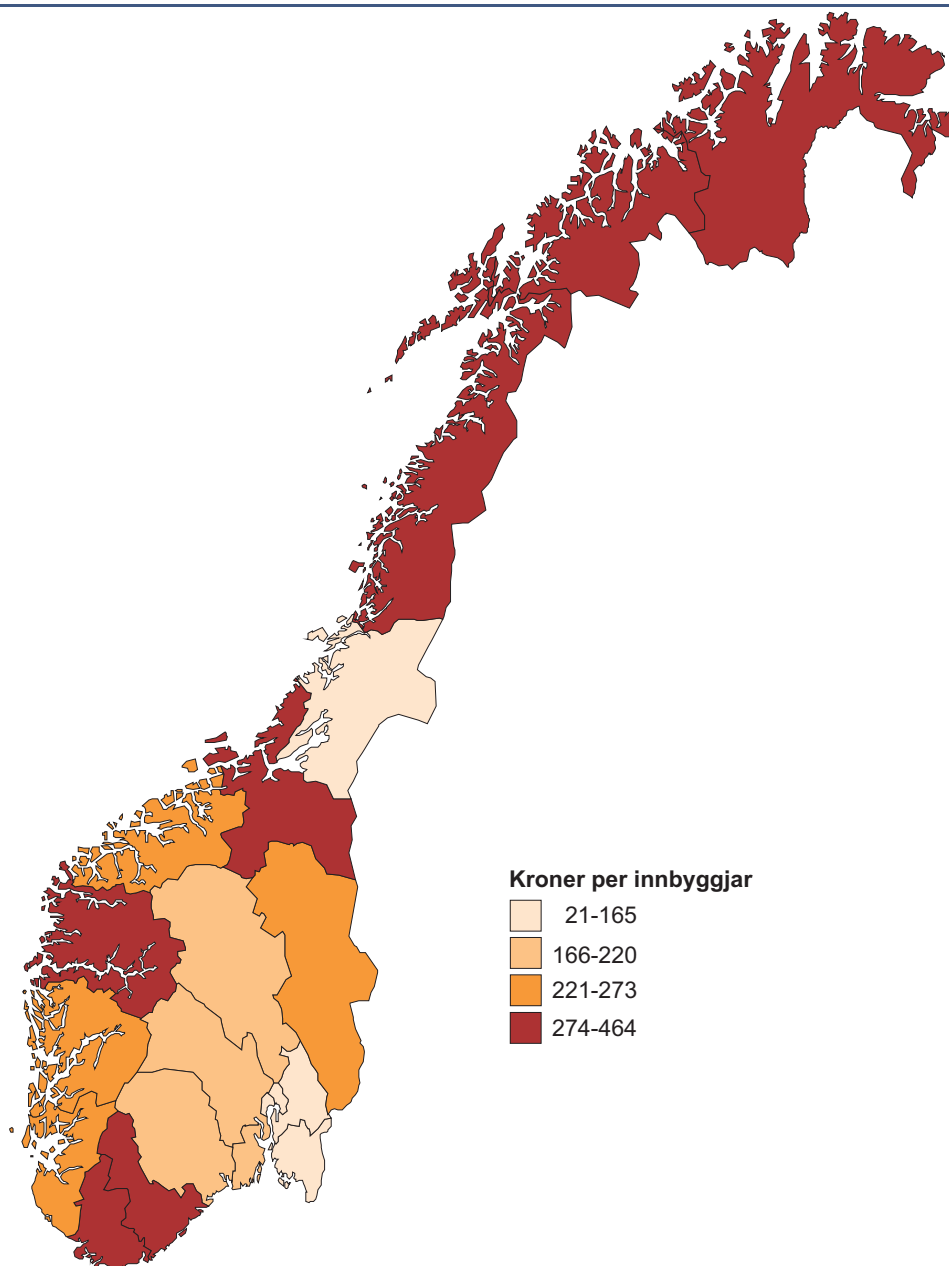
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

”Kunstformidling” stod for dei største netto driftsutgiftene også i 2007 med 269 millionar kroner eller 29 prosent av fylkeskommunane sine utgifter til kulturformål. Det er litt lågare del enn i 2006. Netto driftsutgifter til museum utgjorde 28 prosent av dei fylkeskommunale utgiftene til kulturformål. Delen til museumsformål auka med 1,7 prosentpoeng frå 2006.

Sidan 2001, som var det første året med fullteljing i KOSTRA-rapporteringa, har dei fylkeskommunale netto driftsutgiftene til kulturformål auka med litt over 32 prosent. Frå 2006 til 2007 var det ein auke på 8 prosent.

Fylkeskommunane sine brutto investeringsutgifter til kulturformål i 2007 var 16 millionar kroner, godt og vel ei halvering sidan 2006. Ser ein på gjennomsnittet for perioden 2005-2007, har fylkeskommunane brukt 37 millionar kroner til brutto investeringsutgifter. Hordaland fylkeskommune står for over halvparten av dei investerte kronene i denne treårsperioden.

Figur 1.2.2. Netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane. 2007. Kroner per innbyggjar

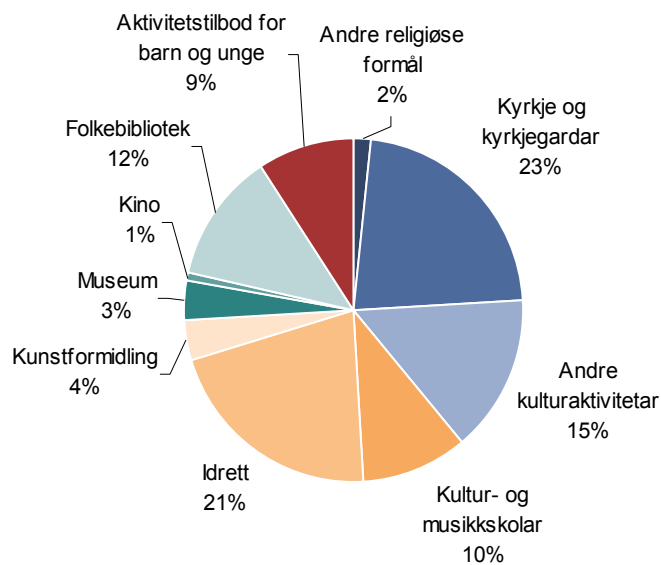

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

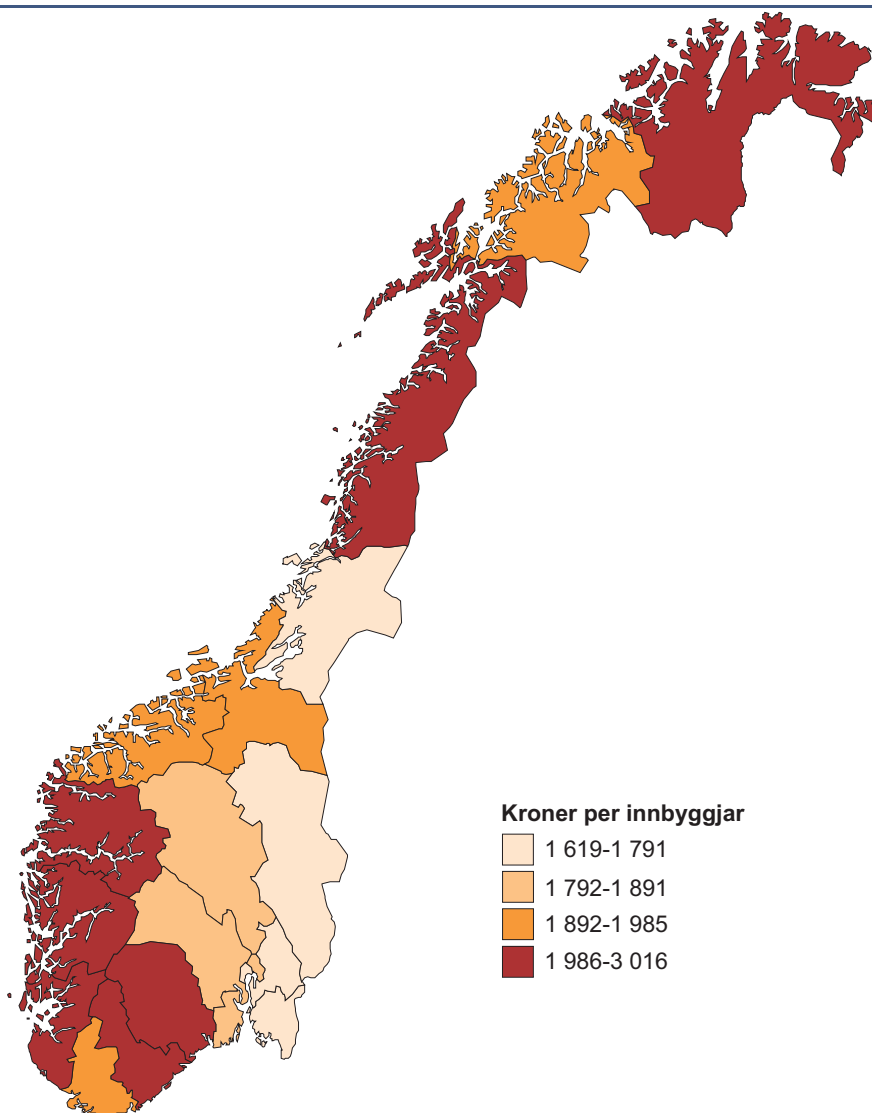
1.1.3. Offentlege ugifter - kommunar

1 939 kroner per innbyggjar
til kultur og kyrkje

KOSTRA-rapporteringa for rekneskapsåret 2007 syner at kommunane sine netto driftsutgifter til kulturformål og kyrkje var 9,1 milliardar kroner eller 5,8 prosent av totale netto driftsutgifter, Oslo inkludert. Det er ein auke på nærare 10 prosent frå 2006. 23 prosent av utgiftene i 2007 blei brukte til "Den norske kyrkja" (Dnk) og "kyrkjegardar", om lag det same som i 2006. Litt over 21 prosent av utgiftene til kulturformål i kommunane gjekk til "idrett". Utgiftene til "aktivitetstilbod for barn og unge" var 837 millionar kroner eller 9 prosent. Størst prosentvis auke frå 2006 hadde utgiftene til kino med 33 prosent. I tillegg til figurane under, syner tabellane 1.3.1 til 1.3.5 detaljar frå kommunerekneskapane.

Figur 1.3.1. Netto driftsutgifter til kultur og kyrkje i kommunane. 2007. Prosent

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

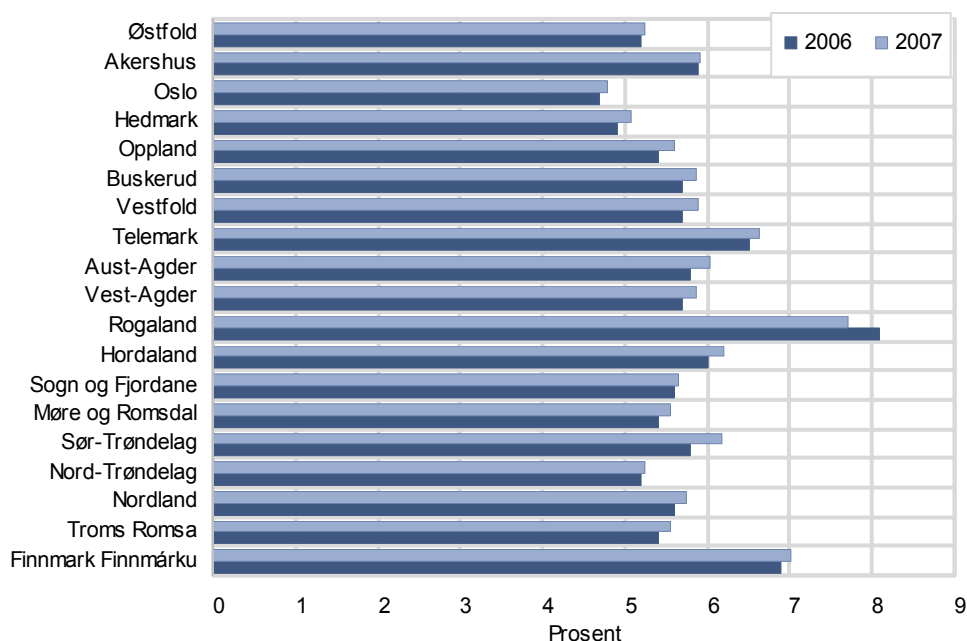
Figur 1.3.2. Netto driftsutgifter til kulturformål for kommunar, etter fylke. 2007. Kroner per innbyggjar

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

I gjennomsnitt brukte kommunane 1 939 kroner per innbyggjar til kultur- og kyrkjeformål i 2007, 185 kroner meir enn i 2006 (gjeldande kroner). Kommunane i Finnmark bruker framleis mest til kulturformål med 3 016 kroner per innbyggjar, ein auke på 372 kroner, og Østfold minst med 1 619 kroner per innbyggjar.

Kommunane brukte i gjennomsnitt 5,8 prosent av totale netto driftsutgifter til kultur- og kyrkjeformål. Kommunane i Rogaland og Finnmark brukte høgast del av dei totale netto driftsutgiftene til kultur- og kyrkjeformål, i gjennomsnitt respektive 7,7 og 7 prosent.

Figur 1.3.3. Netto driftsutgifter til kultur og kyrkje, etter fylke. 2006-2007. Prosent av totale netto driftsutgifter

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

1.2. Om statistikken

Dei statlege utgiftene syner i hovudsak utgifter over Kultur- og kyrkjedepartementet sitt budsjett slik det kjem fram av St.prp. nr. 1 i oktober kvart år. Fylkeskommunale og kommunale utgifter baserer seg på rekneskapane til fylkeskommunane og kommunane som kvart år blir handsama av KOSTRA-systemet. Tala blir publiserte hos SSB på ssb.no, KOSTRA-sidene og i Statistikkbanken.

KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering)

KOSTRA er eit nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om fylkeskommunal og kommunal verksemd. Informasjon om kommunale tenester og bruk av ressursar på ulike tenesteområde blir registrert og samanstilt for å gi relevant informasjon til avgjerdstakarar og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, og med dette gi grunnlag for å vurdere om nasjonale mål er oppnådde. KOSTRA skal forenkle rapporteringa frå kommunane til staten ved at data berre blir rapporterte ein gong, sjølv om dei skal brukast til ulike formål. All rapportering frå kommunane til SSB skjer ved elektronisk datautveksling. SSB publiserer ureviderte tal for kommunane 15. mars, og oppretta tal 15. juni. I nøkkeltala blir data sette saman, både tal som blir rapporterte direkte frå kommunane til SSB, og tal henta frå nasjonale register utanfor SSB. Før publiseringa 15. juni har kommunane hatt høve til å rette feil og manglar i sine data, og SSB har gjennomført kvalitetskontrollar og revisjon av datamaterialet. Dei ureviderte nøkkeltala per 15. mars kan innehalde feil.

1.3. Omgrep og definisjonar

<i>Spelemidlane</i>	Kvart år går overskotet i Norsk Tipping AS til kultur- og idrettsformål. Det samla overskotet frå Norsk Tipping AS i 2006 på 2 500 millionar kroner blei fordelt i 2007 med ein halvdel til kvart av desse formåla. Midlane til idrettsformål blir fordelte av Kongen. Av midlane til kulturformål skal 2/3 fordelast av Stortinget og 1/3 av Kongen (St.prp. nr. 1, 2007-2008. Kultur- og kyrkjedepartementet).
<i>Netto driftsutgifter totalt</i>	Netto driftsutgifter viser driftsutgiftene medrekna avskrivningar etter at driftsinntektene, som blant anna inneheld øyremerkte tilskot frå staten og andre direkte inntekter, er trekte frå. Resten av utgiftene må dekkjast av dei frie inntektene som skatteinntekter, rammeoverføringar frå staten med vidare. Netto driftsutgifter vil vise fylket eller kommunen si prioritering av dei frie inntektene i forhold til målgruppa for tenesta.
<i>Brutto driftsutgifter</i>	Brutto driftsutgifter viser dei samla driftsutgiftene inkludert avskrivningar korrigert for dobbeltføringar som kjem av vidarefordeling av utgifter/interkjøp med vidare. For nærare informasjon, sjå: http://www.ssb.no/kostra/ Fagleg rettleiing.
<i>Brutto investeringsutgifter</i>	Brutto investeringsutgifter syner investeringsutgifter korrigererte for fordelte utgifter og internsals. For å vise prioritering av nybygging, større utviklingstiltak og andre investeringar, blir det brukt brutto investeringsutgifter per innbyggjar. For fleire definisjonar brukt i KOSTRA, sjå http://www.ssb.no/kostra/ Om statistikken.
<i>Rekneskapsfunksjonar til kulturformål - fylkeskommunar</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 740 Bibliotek • 760 Museum • 771 Kunstformidling • 722 Kunstproduksjon • 775 Idrett • 790 Andre kulturaktivitetar
<i>Rekneskapsfunksjonar til kulturformål - kommunar</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 231 Aktivitetstilbod til barn og unge • 370 Bibliotek • 373 Kino • 375 Museum • 377 Kunstformidling • 380 Idrett • 383 Kommunale musikk- og kulturskolar • 385 Andre kulturaktivitetar og utgifter til kulturbygg
<i>Rekneskapsfunksjonar til kyrkje og andre religiøse formål - kommunar</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 390 Den norske kyrkja • 392 Andre religiøse formål • 393 Kyrkjegardar, gravlundar og krematorium

1.4. Samanlikningar

<i>Samanlikningar over tid og stad</i>	KOSTRA-tala omfattar tal f.o.m. 1999, frå det tidspunktet kommunen kom med i KOSTRA. Frå og med 2001 er alle kommunane pålagde rapportering til KOSTRA. Både i sjølve prosjektperioden og i ettertid har det vore ein god del endringar i statistikkopplegget. Ei generell kompensasjonsordning for meirverdiavgift innført frå 1.1.2004 kan føre til brot i tidsserien frå 2003 til 2004. Ordninga vil kunne innebere brot i nokre sentrale rekneskapsomgrep. For nærare forklaring viser ein til Fagleg rettleiing kapitla 2B – 2E. Større brot i tidsseriar kan finnast.
<i>Samanheng med annan statistikk</i>	Eventuell samanheng mellom førebelse og endelege tal, korttidsstatistikk og årsstatistikk innanfor same emne, og høve til å samanlikne med annan statistikk innanfor same område, vil bli gitt informasjon om for det enkelte området.

Referansar:

St.prp. nr. 1, 2007-2008. Kultur- og kyrkjedepartementet

Meir informasjon:

Kultur- og kyrkjedepartementet: <http://www.regjeringen.no>

Spelemidlane: <http://www.spillemidlene.no>

Statistisk sentralbyrå: <http://www.ssb.no/kostra/>

1.1.1. Utgifter til kulturformål over Kultur- og kyrkjedepartementets budsjett 1996-2007. Rekneskapstal 1996-2007. Løyvingar. Millionar kroner og prosent

	Absolutte tal						Prosent					
	1996	2000	2004	2005	2006	2007	1996	2000	2004	2005	2006	2007
I alt	3 983,8	3 571,2	5 851,1	6 512,0	6 822,5	7 316,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Administrasjon m.m. ⁴ ..	79,3	82,1	149,4	152,7	165,6	177,2	2,7	2,3	2,6	2,3	2,4	2,4
Frivillighetsformål i alt	-	-	122,5	380,4	383,7	439,6	-	-	2,1	5,8	5,6	6,0
Frivillighetsformål	-	-	0,0	262,4	263,6	292,9	-	-	0,0	4,0	3,9	4,0
Tilskot til trussamfunn m.m.	-	-	122,5	118,0	120,1	146,7	-	-	2,1	1,8	1,8	2,0
Kulturformål i alt	2 345,2	2 973,4	3 688,4	3 990,8	4 128,9	4 465,6	58,9	83,3	63,0	61,3	60,5	61,0
Allmenne kulturformål ¹	72,5	324,4	280,3	355,6	304,5	358,0	2,4	9,1	4,8	5,5	4,5	4,9
Kulturbygg ²	150,4	108,7	119,5	152,5	24,5	37,4	5,0	3,0	2,0	2,3	0,4	0,5
Norsk kulturråd ³	159,5	216,9	249,6	260,7	287,0	300,1	5,3	6,1	4,3	4,0	4,2	4,1
Kunstnarformål	104,8	237,7	293,0	302,4	310,6	325,1	3,5	6,7	5,0	4,6	4,6	4,4
Biletkunst mv.	189,4	177,7	272,6	293,2	278,7	303,4	6,3	5,0	4,7	4,5	4,1	4,1
Musikkformål	349,1	345,1	455,5	482,6	508,0	560,8	11,7	9,7	7,8	7,4	7,4	7,7
Scenekunstformål	645,9	712,8	874,4	900,5	963,9	1 059,2	21,6	20,0	14,9	13,8	14,1	14,5
Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museum	-	-	113,7	102,2	118,9	127,4	-	-	1,9	1,6	1,7	1,7
Språk-, litteratur- og bibliotekformål	256,1	311,2	350,6	419,9	493,2	484,9	8,6	8,7	6,0	6,4	7,2	6,6
Museumsformål	296,6	387,0	493,6	515,7	613,1	675,0	9,9	10,8	8,4	7,9	9,0	9,2
Arkivformål	120,9	151,9	185,6	205,5	226,5	234,3	4,1	4,3	3,2	3,2	3,3	3,2
Film og media	⁵ 550,1	515,7	761,7	781,7	850,7	880,8	52,0	14,4	13,0	12,0	12,5	12,0
Den norske kyrkja	-	-	1 129,0	1 206,3	1 293,7	1 352,9	-	-	19,3	18,5	19,0	18,5
Idrettsformål	9,2	-	-	-	-	-	0,3	-	-	-	-	-
Prosent av statlege midlar i alt ⁶	0,8	0,5	0,6	0,6	0,5	0,6	.	.	.	.	.	.
Prosent av BNP i alt ..	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	.	.	.	.	.	.

¹ Ikkje inkl. løyvingar til kulturbygg og midlar frå Norsk kulturfond. ² Inkl. nasjonale, regionale og lokale kulturbygg. Midlar frå Norsk kulturfond er ikkje medrekna. ³ Inkl. berre Norsk kulturråd. ⁴ Gjeld drift av Kultur- og kyrkjedepartementet og Lotteri- og stiftelsestilsynet. ⁵ Inkl. etableringa av NRK (aksjekapital). ⁶ Medrekna folketrygda.

Kjelde: Kultur- og kyrkjedepartementet.

1.1.2. Hovudfordeling av spelemidlar til idrettssektoren. 2001-2007. Millionar kroner

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
I alt	824,0	858,3	1 050,0	1 200,0	1 200,0	1 200,0	1 250,0
Idrettsanlegg	370,8	415,0	546,5	656,2	665,5	664,4	695,0
Nasjonalanlegg/spesielle anlegg	37,5	13,0	26,0	22,6	5,2	1,5	13,1
Forsknings- og utviklingsarbeid ..	20,5	20,9	24,700	23,4	23,6	22,8	24,0
Spesielle aktivitetar	23,3	23,9	33,4	37,9	36,7	42,3	40,9
Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité	289,5	299,5	314,4	340,0	349,0	349,0	352,0
Tilskot til lokale lag og foreiningar	82,4	86,0	105,0	120,0	120,0	120,0	125,0

Kjelde: Kultur- og kyrkjedepartementet.

1.1.3. Hovudfordeling av spelemidlar til kultur. 2003-2007. Millionar kroner

	2003	2004	2005	2006	2007
I alt	150,0	300,0	400,0	400,0	416,7
Den kulturelle skolesekken					
Lokale tiltak	36,0	84,0	128,0	128,0	134,0
Sentrale prosjekt	24,0	36,0	32,0	33,0	33,0
Frifond¹	45,0	90,0	120,0	120,0	125,0
Kulturbygg					
Regionale kulturbygg	16,3	26,0	-	-	-
Lokale kulturbygg	28,7	29,0	-	-	-
Desentralisert ordning for tilskot til kulturhus	-	-	48,0	48,0	49,7
Regionale møteplassar og formidlingsarenaer for kultur	-	35,0	72,0	71,0	75,0

¹ Frifond er midlar frå overskotet i Norsk Tipping AS og gitt til barn og ungdom som driv med frivillige aktivitetar innanfor kultur eller andre fritidsaktivitetar.

Kjelde: Kultur- og kyrkjedepartementet.

1.2.1. Netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane, etter fylke. 2006-2007. Millionar kroner

	Netto drifts- utgifter i alt	Bibliotek	Museum	Kunst- formidling	Kunst- produksjon	Idrett	Andre kultur- aktivitetar
2006	873,8	116,5	230,1	262,8	47,0	85,9	131,5
2007	943,7	124,4	264,9	268,7	56,0	59,9	169,8
2007							
Østfold	35,9	4,3	12,7	12,6	1,8	-2,8	7,4
Akershus	66,4	9,5	12,2	9,5	2,7	35,4	-2,9
Oslo	11,7	12,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5
Hedmark	46,9	4,1	10,7	20,2	0,3	2,4	9,1
Oppland	36,0	5,4	8,6	19,1	0,4	0,2	2,3
Buskerud	46,8	8,4	15,9	11,8	0,2	4,1	6,4
Vestfold	40,0	6,3	17,0	2,9	0,0	-4,0	17,8
Telemark	27,7	5,7	6,6	4,6	5,2	0,5	5,1
Aust-Agder	29,0	4,6	8,3	4,2	1,4	8,9	1,7
Vest-Agder	60,2	1,2	11,5	47,3	1,4	-3,8	2,7
Rogaland	103,1	4,2	29,5	20,0	6,9	4,0	38,5
Hordaland	103,8	6,4	34,4	21,0	0,0	19,4	22,6
Sogn og Fjordane	49,3	5,2	14,3	6,1	0,0	2,5	21,3
Møre og Romsdal	54,6	7,2	14,1	16,0	-0,1	7,8	9,6
Sør-Trøndelag	65,7	6,6	17,5	27,0	0,2	7,3	7,2
Nord-Trøndelag	6,7	5,1	7,8	22,3	0,3	-26,5	-2,4
Nordland	81,9	12,2	29,2	14,4	9,1	3,6	13,5
Troms Romsa	52,3	8,4	8,2	6,1	20,5	4,9	4,3
Finnmark Finnmarku	25,6	7,3	6,7	3,5	5,9	-4,0	6,3

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

1.2.2. Netto driftsutgifter til kulturformål i fylkeskommunane, etter fylke. 2006-2007. Prosent

	Bibliotek	Museum	Kunstformidling	Kunst- produksjon	Idrett	Andre kulturaktivitetar
2006	13,3	26,3	30,1	5,4	9,8	15,0
2007	13,2	28,1	28,5	5,9	6,3	18,0
2007						
Østfold	11,9	35,3	35,0	5,1	-7,8	20,5
Akershus	14,4	18,3	14,3	4,1	53,4	-4,4
Oslo	104,3	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,3
Hedmark	8,8	22,8	43,1	0,6	5,2	19,4
Oppland	15,0	23,9	53,1	1,2	0,5	6,3
Buskerud	18,0	33,9	25,3	0,4	8,8	13,6
Vestfold	15,8	42,5	7,3	0,0	-10,0	44,3
Telemark	20,7	23,8	16,5	18,7	1,9	18,5
Aust-Agder	15,7	28,7	14,3	4,7	30,7	5,9
Vest-Agder	2,0	19,0	78,6	2,3	-6,4	4,5
Rogaland	4,0	28,6	19,4	6,7	3,8	37,4
Hordaland	6,2	33,1	20,3	0,0	18,7	21,8
Sogn og Fjordane	10,5	28,9	12,4	0,0	5,1	43,1
Møre og Romsdal	13,2	25,7	29,4	-0,2	14,3	17,6
Sør-Trøndelag	10,0	26,6	41,1	0,2	11,1	10,9
Nord-Trøndelag	76,9	116,8	335,5	5,2	-397,8	-36,7
Nordland	14,9	35,6	17,5	11,1	4,4	16,5
Troms Romsa	16,1	15,7	11,6	39,1	9,3	8,2
Finnmark Finnmarku	28,4	26,0	13,7	22,9	-15,5	24,6

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

1.2.3. Netto og brutto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter til kulturformål. Totalt og gjennomsnitt. Fylkeskommunar. 2005-2007. Millionar kroner

	Netto driftsutgifter	Brutto driftsutgifter	Brutto investeringsutgifter
2005	735,1	1 625,5	56,7
2006	873,8	1 772,2	38,4
2007	943,7	1 856,9	15,5
Gjennomsnitt 2005-2007			
Heile landet	850,9	1 751,6	36,9
Østfold	36,7	82,8	0,1
Akershus	61,9	118,1	2,6
Oslo	11,6	20,0	0,0
Hedmark	43,8	76,9	0,1
Oppland	31,1	66,5	0,0
Buskerud	41,5	77,1	0,5
Vestfold	39,7	87,3	1,2
Telemark	24,3	65,2	0,0
Aust-Agder	21,7	51,9	0,0
Vest-Agder	63,9	100,9	0,2
Rogaland	86,5	167,0	0,3
Hordaland	83,2	168,1	21,1
Sogn og Fjordane	39,0	81,6	0,2
Møre og Romsdal	44,4	96,0	6,6
Sør-Trøndelag	53,6	106,6	0,0
Nord-Trøndelag	26,9	73,5	0,8
Nordland	70,3	146,9	3,0
Troms Romsa	47,8	103,7	0,0
Finmark Finnmarku	23,0	61,3	0,3

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

1.2.4. Netto driftsutgifter til kulturformål i prosent av totale netto driftsutgifter. Fylkeskommunar. 2005-2007

2005	1,58
2006	1,79
2007	1,78
Østfold	2,09
Akershus	1,94
Oslo	0,05
Hedmark	3,21
Oppland	2,51
Buskerud	2,92
Vestfold	2,82
Telemark	2,30
Aust-Agder	3,80
Vest-Agder	4,97
Rogaland	3,61
Hordaland	3,29
Sogn og Fjordane	3,91
Møre og Romsdal	2,78
Sør-Trøndelag	3,48
Nord-Trøndelag	0,57
Nordland	3,56
Troms Romsa	3,66
Finmark Finnmarku	3,43

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

1.3.1. Netto driftsutgifter for kommunar til kultur og kyrkje, etter fylke, 2005-2007.

	2005		2006		2007		Endring 2006-2007. Kroner per innbyggjar
	Netto drifts- utgifter	Kroner per innbyggjar	Netto drifts- utgifter	Kroner per innbyggjar	Netto drifts- utgifter	Kroner per innbyggjar	
	1 000 kroner		1 000 kroner		1 000 kroner		
I alt	7 710 424	1 674	8 358 476	1 754	9 186 406	1 939	185
Fylke							
Østfold	368 003	1 413	388 913	1 481	429 841	1 619	138
Akershus	720 395	1 438	785 176	1 542	860 927	1 660	118
Oslo	911 889	1 694	937 312	1 708	1 052 338	1 878	170
Hedmark	265 072	1 406	279 642	1 482	312 035	1 648	166
Oppland	292 159	1 595	312 459	1 707	346 742	1 888	181
Buskerud	394 538	1 609	409 680	1 654	456 456	1 817	163
Vestfold	334 710	1 507	361 707	1 616	405 850	1 792	176
Telemark	293 240	1 765	344 829	2 075	386 100	2 316	241
Aust-Agder	172 063	1 653	188 578	1 800	210 791	1 986	186
Vest-Agder	281 826	1 736	295 649	1 806	322 509	1 943	137
Rogaland	797 444	2 006	978 705	2 372	998 411	2 419	47
Hordaland	759 858	1 679	822 797	1 802	925 477	2 000	198
Sogn og Fjordane	196 564	1 843	208 730	1 966	221 686	2 086	120
Møre og Romsdal	380 142	1 552	419 294	1 684	466 818	1 892	208
Sør-Trøndelag	443 309	1 610	470 108	1 686	543 648	1 921	235
Nord-Trøndelag	191 759	1 490	206 822	1 590	221 264	1 704	114
Nordland	442 904	1 875	472 757	2 008	500 863	2 131	123
Troms Romsa	280 928	1 829	283 160	1 837	306 290	1 981	144
Finmark Finnmarku ...	183 621	2 518	192 158	2 644	218 360	3 016	372

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

1.3.2. Netto driftsutgifter for kommunar til ulike kulturformål, etter fylke, 2004-2007. Millionar kroner

	Kultur og kyrkje i alt	Aktivitets-tilbod for barn og unge	Folkebibliotek	Kino	Museum	Kunstformidling	Idrett	Kultur- og musikk-skolar	Andre kultur-aktivitetar	Kyrkje og kyrkje-gardar	Andre religiøse formål
2004	7 218,3	729,9	1 037,6	49,0	242,3	300,0	1 403,7	731,2	820,5	1 781,0	123,2
2005	7 710,4	728,4	1 059,3	55,0	258,7	293,7	1 561,5	813,1	992,3	1 823,8	124,6
2006	8 358,5	795,0	1 101,9	58,5	278,7	313,3	1 726,1	872,5	1 179,4	1 906,8	126,3
2007	9 186,4	837,0	1 132,2	77,8	316,2	358,4	1 952,8	945,1	1 337,9	2 066,9	162,1
2007											
Østfold	429,8	36,4	54,8	0,9	14,2	7,4	92,8	29,7	72,4	110,7	10,4
Akershus	860,9	93,1	120,4	0,3	8,1	28,2	213,9	98,1	112,3	172,6	14,0
Oslo	1 052,3	184,0	114,5	0,0	47,6	1,1	253,8	29,1	220,8	153,8	47,8
Hedmark	312,0	26,7	47,1	8,1	5,2	10,0	57,1	40,0	35,1	80,6	2,0
Oppland	346,7	22,8	49,3	4,8	10,0	5,3	67,1	41,0	48,9	94,9	2,6
Buskerud	456,5	37,3	73,2	5,2	9,9	13,4	87,7	44,4	71,8	105,9	7,9
Vestfold	405,9	31,3	59,1	2,9	8,6	23,1	99,6	32,8	45,7	96,6	6,1
Telemark	386,1	36,4	46,5	4,8	10,2	14,0	75,3	46,2	50,0	87,7	15,0
Aust-Agder	210,8	10,1	28,7	3,3	7,8	3,9	38,0	19,8	40,1	54,2	4,8
Vest-Agder	322,5	36,1	36,8	3,6	22,6	22,5	54,0	29,3	38,4	70,3	8,8
Rogaland	998,4	72,9	99,1	6,9	33,4	60,3	218,9	99,3	196,7	202,3	8,8
Hordaland	925,5	66,1	104,3	0,5	66,5	51,6	215,1	95,6	96,2	216,7	13,0
Sogn og Fjordane	221,7	11,6	31,1	2,7	2,6	4,4	43,7	28,8	26,8	69,0	1,1
Møre og Romsdal	466,8	22,6	54,7	7,9	8,6	10,5	82,3	74,7	79,8	121,6	4,1
Sør-Trøndelag	543,6	54,8	55,8	5,6	12,7	46,1	120,6	74,0	50,5	117,4	6,2
Nord-Trøndelag	221,3	10,5	32,9	8,0	5,9	4,9	36,1	33,3	28,7	59,7	1,2
Nordland	500,9	36,3	59,1	8,9	17,1	30,1	89,0	63,1	59,2	133,8	4,2
Troms Romsa	306,3	26,3	34,9	-1,5	9,1	18,8	60,2	41,7	40,0	74,2	2,5
Finmark Finnmarku ...	218,4	21,7	30,0	4,9	16,3	2,8	47,5	24,3	24,6	44,8	1,5

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

1.3.3. Netto driftsutgifter for kommunar til ulike kulturformål, etter fylke. 2006-2007. Prosent

	Aktivitets- tilbod for barn og unge	Folke- bibliotek	Kino	Museum	Kunst- formidling	Idrett	Kultur- og musikk- skolar	Andre kultur- aktivitetar	Kyrkje og kyrkjegardar	Andre religiøse formål
2006	9,5	13,2	0,7	3,3	3,7	20,7	10,4	14,1	22,8	1,5
2007	9,1	12,3	0,8	3,4	3,9	21,3	10,3	14,6	22,5	1,8
2007										
Østfold	8,5	12,8	0,2	3,3	1,7	21,6	6,9	16,8	25,8	2,4
Akershus	10,8	14,0	0,0	0,9	3,3	24,8	11,4	13,0	20,0	1,6
Oslo	17,5	10,9	0,0	4,5	0,1	24,1	2,8	21,0	14,6	4,5
Hedmark	8,6	15,1	2,6	1,7	3,2	18,3	12,8	11,3	25,8	0,6
Oppland	6,6	14,2	1,4	2,9	1,5	19,4	11,8	14,1	27,4	0,7
Buskerud	8,2	16,0	1,1	2,2	2,9	19,2	9,7	15,7	23,2	1,7
Vestfold	7,7	14,6	0,7	2,1	5,7	24,5	8,1	11,3	23,8	1,5
Telemark	9,4	12,0	1,2	2,6	3,6	19,5	12,0	12,9	22,7	3,9
Aust-Agder	4,8	13,6	1,6	3,7	1,8	18,0	9,4	19,0	25,7	2,3
Vest-Agder	11,2	11,4	1,1	7,0	7,0	16,7	9,1	11,9	21,8	2,7
Rogaland	7,3	9,9	0,7	3,3	6,0	21,9	9,9	19,7	20,3	0,9
Hordaland	7,1	11,3	0,0	7,2	5,6	23,2	10,3	10,4	23,4	1,4
Sogn og Fjordane	5,2	14,0	1,2	1,2	2,0	19,7	13,0	12,1	31,1	0,5
Møre og Romsdal	4,8	11,7	1,7	1,9	2,3	17,6	16,0	17,1	26,1	0,9
Sør-Trøndelag	10,1	10,3	1,0	2,3	8,5	22,2	13,6	9,3	21,6	1,1
Nord-Trøndelag	4,7	14,9	3,6	2,6	2,2	16,3	15,1	13,0	27,0	0,5
Nordland	7,3	11,8	1,8	3,4	6,0	17,8	12,6	11,8	26,7	0,8
Troms Romsa	8,6	11,4	-0,5	3,0	6,1	19,7	13,6	13,1	24,2	0,8
Finmark Finnmarku	9,9	13,7	2,2	7,4	1,3	21,8	11,1	11,2	20,5	0,7

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

1.3.4. Brutto investeringsutgifter, kommunar, etter rekneskapsfunksjon for kultur og kyrkje. 2005-2007. 1 000 kroner

	Aktivitets- tilbod for barn og unge	Folke- bibliotek	Kino	Museum	Kunst- formidling	Idrett	Kultur- og musikk- skolar	Andre kultur- aktivitetar	Kyrkjeleg administrasjon/ Den norske kyrkja	Andre religiøse formål	Kyrkje- gardar, grav- lundar, krema- torium
2005	62 718	80 076	30 385	35 007	16 599	1 393 716	9 932	367 064	182 389	510	135 945
2006	50 945	55 297	9 421	36 107	16 924	1 399 863	10 645	348 283	238 160	2 254	178 596
2007	53 930	75 997	30 732	98 710	28 723	1 798 788	9 560	747 166	397 497	3 445	239 980
Gj.snitt											
2005-2007	55 864	70 457	23 513	56 608	20 749	1 530 789	10 046	487 504	272 682	2 070	184 840
Østfold	2 654	8 747	1 036	1 985	5 190	37 285	286	20 148	19 478	186	4 387
Akershus	12 290	10 176	1 659	950	5 325	260 587	613	61 915	16 943	251	33 516
Oslo	1 982	407	-	-	-	141 259	-	58 921	16 149	-	8 016
Hedmark	6 652	1 659	906	1 341	353	32 458	108	13 185	6 795	-	2 123
Oppland	1 026	1 600	254	175	-	22 101	263	15 796	8 530	-	411
Buskerud	1 586	18 397	906	1 516	121	31 382	406	11 178	17 417	-	11 568
Vestfold	734	881	6 770	861	2 094	49 819	420	15 051	21 214	35	5 724
Telemark	1 344	388	674	223	992	143 890	672	36 735	5 471	-	2 770
Aust-Agder	3 650	413	725	1 321	22	47 862	0	2 405	10 391	-	1 635
Vest-Agder	580	323	339	4 057	432	59 899	60	9 414	11 216	-	946
Rogaland	2 751	2 832	752	30 288	1 427	129 306	473	23 384	49 646	1 310	16 029
Hordaland	1 004	5 782	194	3 243	1 579	207 774	1 723	43 858	23 378	-	38 999
Sogn og Fjordane	505	189	262	404	1 712	37 162	1 700	13 840	6 726	-	4 218
Møre og Romsdal	1 986	3 681	775	409	126	65 317	1 499	21 636	19 148	5	9 825
Sør-Trøndelag	7 148	892	233	1 617	704	28 215	1	55 432	14 947	-	25 890
Nord-Trøndelag	604	63	258	1 865	34	32 272	24	1 896	5 622	-	855
Nordland	6 617	1 393	413	3 987	288	128 708	405	19 586	12 422	-	4 644
Troms Romsa	1 761	3 400	7 349	4	183	22 967	1 386	7 212	3 280	283	13 206
Finmark Finnmarku	871	9 233	8	2 236	167	52 528	7	55 910	3 908	-	78

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

1.3.5. Frivillige lag og foreiningar som får driftstilskot frå kommunane. KOSTRA-skjema 17. 2006-2007

Lag/foreining	Talet på lag/ foreiningar		Samla driftstilskot. 1 000 kroner	
	2006	2007	2006	2007
I alt	19 952	24 122	389 633	540 361
Song- og musikkforeiningar	3 818	3 508	57 262	58 522
Teater og danseforeiningar	667	721	17 234	15 189
Frivillige barne- og ungdomsforeiningar	4 118	¹ 8 176	46 109	² 153 012
Iddrettslag/skyttarlag	6 008	5 677	223 311	238 349
Andre foreiningar	5 341	6 040	45 717	75 289

¹ Skjema 17 vart endra i 2007. På grunn av moglege dobbelrapporteringar, kan ikkje tala utan vidare samanliknast med tidlegare år. ² Berekningsgrunnlaget for tilskot til frivillige barne- og ungdomsforeiningar er endra i 2007. Beløpet for 2007 er henta frå kommunerekneskapen funksjon 231/art470.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

2. Privat forbruk

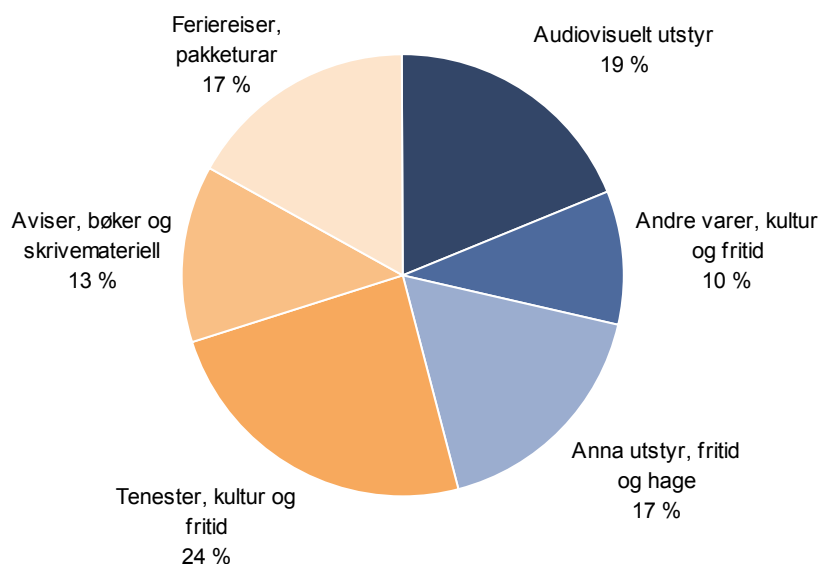
2.1. Nokre resultat

Årleg forbruk til kultur og fritid aukar

Forbruksundersøkinga 2005-2007 slår fast at forbruksmønsteret er det same i dei norske hushalda, men at forbruket har auka. Utgiftene til kultur og fritid er framleis den tredje største utgifta med 44 000 kroner, som utgjer 12 prosent av hushalda sine utgifter. Det er like stor del som ved den førre forbruksundersøkinga (2004-2006, 2006-prisar), men 2 660 kroner høgare per hushald til kultur og fritid. Tenestegruppa "Kultur og fritid" er delt opp i undergruppene:

- Audiovisuelt utstyr
- Andre varer, kultur og fritid
- Anna utstyr, fritid og hage
- Tenester, kultur og fritid
- Aviser, bøker og skrivemateriell
- Feriereiser, pakketurar

Figur 2.1. Årlege utgifter per hushald til kultur og fritid, etter vare- og tenestegruppe. 2007-prisar. 2005-2007. Prosent

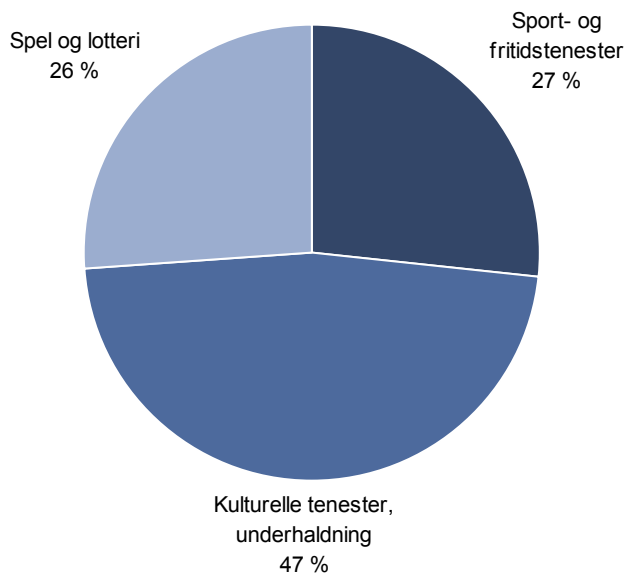

Kjelde: SSB, Forbruksundersøkinga.

Størstedelen av forbruket går til undergruppa "tenester, kultur og fritid" med 10 609 kroner årleg (2007-prisar). Denne gruppa "tenester, kultur og fritid" består igjen av undergruppene "sports- og fritidstenester", "kulturelle tenester, underhaldning" og "spel og lotteri".

Figur 2.2. Årlege utgifter per hushald til tenester, kultur og fritid, etter vare- og tenestegruppe. 2007-prisar. 2005-2007. Prosent

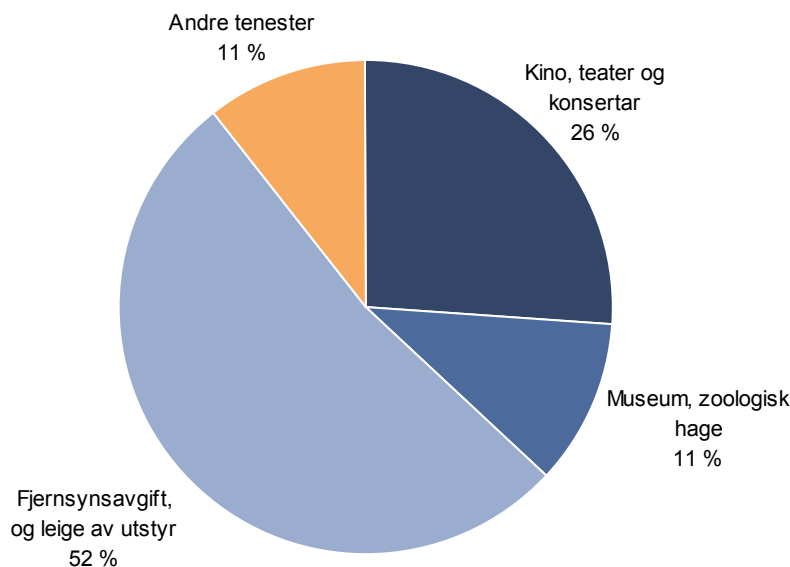

Kjelde: SSB, Forbruksundersøkinga.

1 311 kroner årleg til kino, teater og konsertar

Grappa ”kulturelle tenester, underholdning” utgjer 5 025 kroner eller 1,4 prosent av dei totale forbruksutgiftene. I denne grappa går over halvparten av utgiftene til ”fjernsynsavgift og leige av utstyr” med 2 631 kroner i snitt per år per hushald, medan utgiftene til kino, teater og konsertar utgjer 1 311 kroner. Jf. figur 2.3 og tabell 2.1.

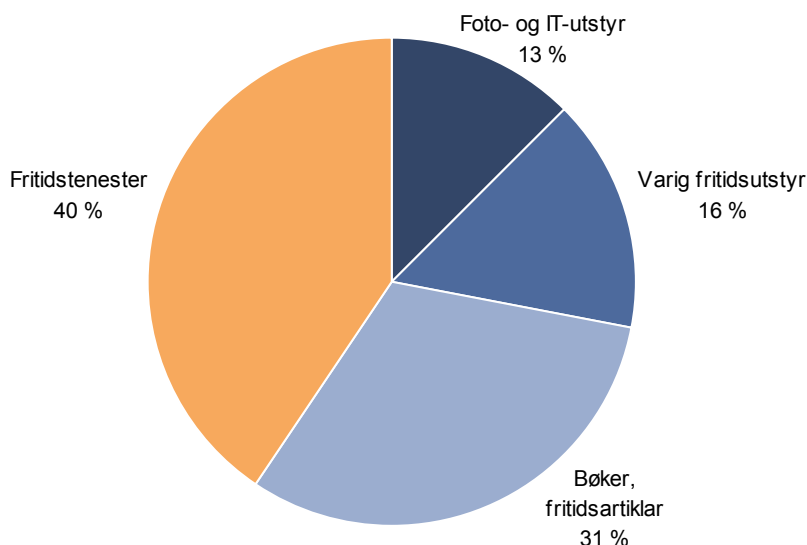
Figur 2.3. Årlege utgifter per hushald i gruppa kulturelle tenester, underholdning. 2007-prisar. 2005-2007. Prosent

Kjelde: SSB, Forbruksundersøkinga.

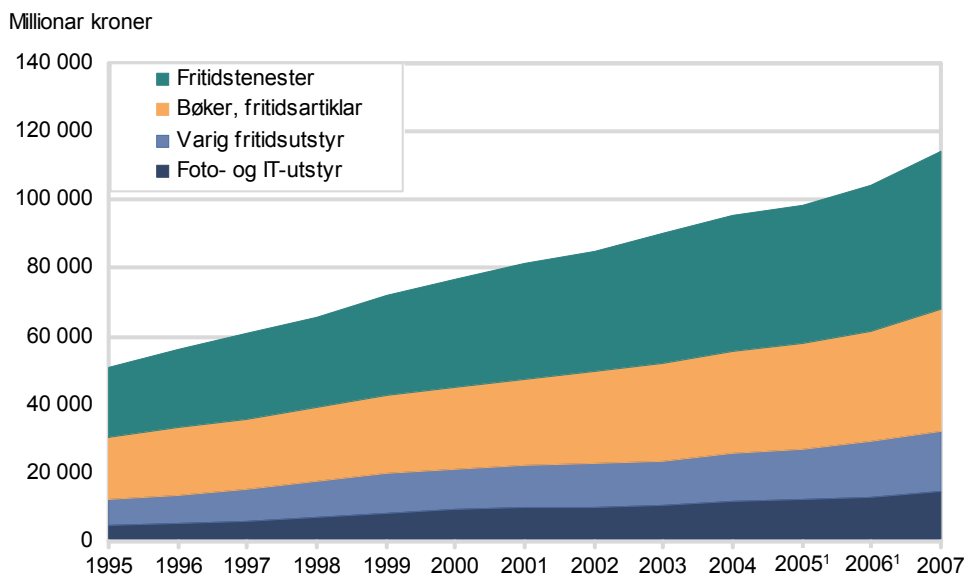
Nasjonalrekneskapen – Konsum i hushald til ulike kulturgode og fritidstenester

Førebelse tal frå nasjonalrekneskapen syner at dei norske hushalda brukte til saman over 114 milliardar kroner i 2007 til ulike typar kulturgode og fritidstenester. Dette er ein auke på nær 10 milliardar kroner, eller over 9 prosent frå 2006. Denne auken er den største på ti år for heile hovudgruppa kulturgode og fritidstenester. Grappa ”fritidstenester” utgjer størstedelen av hovudgruppa ”kulturgode og fritidstenester” med 46 milliardar kroner, men samanliknar ein fordelinga innan hovudgruppa med 2006, ser ein at delen til konsumet for ”fritidstenester” er litt mindre i 2007. Tabell 2.2 og figurane 2.4 og 2.5 gir nærmare detaljar.

Figur 2.4. Konsum i husald, etter type kulturgode. 2007. Prosent

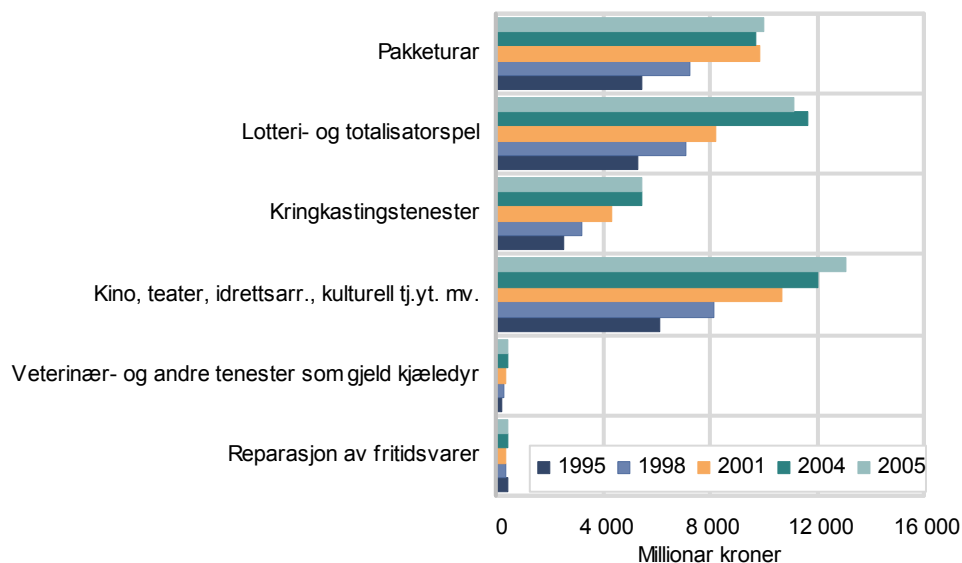
Kjelde: Nasjonalrekneskapen, SSB.

Likevel hadde gruppa "fritidstenester" størst auke i kronebeløp, både siste året og dersom vi går tilbake til 1997. Sidan 1997 har auken vore på 21 milliardar kroner (gjeldande prisar) og siste året steig konsumet for "fritidstenester" med 3,5 milliardar kroner. Størst auke i prosent siste året hadde undergruppa "bøker, fritidsartiklar" med 10,7 prosent og utgjør 31,4 prosent av konsumet til kulturgode i hushald. Figur 2.5 syner korleis konsumet har auka i hovudgruppa kulturgode og fritidstenester.

Figur 2.5. Konsum i hushald, hovudgrupper, gjeldande prisar. 1995-2007. Millionar kroner

¹ Korrigerede tal.
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Dei reviderte tala for gruppa "fritidstenester" i perioden 1995 til 2005 syner at konsumet i gjeldande prisar har auka frå vel 20 milliardar til nær 41 milliardar kroner. Konsumet til "kino, teater, idrettsarrangement, kulturell tenesteyting med vidare" har vore størst i heile perioden og dei reviderte tala for 2005 syner at hushalda brukte over 13 milliardar til desse formåla.

Figur 2.6. Konsum i hushald, grappa fritidstenester, gjeldande prisar. 1995-2005. Millionar kroner

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

2.2. Om statistikken – privat forbruk

Statistisk sentralbyrå (SSB) nyttar to ulike metodar for å kunne syne det private forbruket til ulike kulturgode og tenester i det norske samfunnet. Den eine er den årlege forbruksundersøkinga, den andre er nasjonalrekneskapen. Inndelinga i hovud – og undergrupper er noko ulik i desse to kjeldene.

Forbruksundersøkinga

Statistisk sentralbyrå gjennomfører forbruksundersøkinga kvart år. Hovudformålet med undersøkinga er å få ei detaljert oversikt over forbruket i private hushald som kan gi grunnlag for ei eventuell ajourføring av vektgrunnet i konsumprisindeksen. Det blir vidare teke sikte på å kartleggje forbruket i forskjellige hushaldsgrupper. Forbruksundersøkinga har sidan 1974 vore gjennomført årleg utan endringar som har hatt innverknad på innhaldet. Før 1974 blei det gjennomført landsomfattande forbruksundersøkingar i 1958, 1967 og 1973. På grunn av små årlege utval kan ein berre publisere tal for enkelte grupper ved å slå saman utvala for tre og tre år.

Nasjonalrekneskapen

Nasjonalrekneskapen viser utviklinga i norsk økonomi. Utviklinga blir målt ved bruttonasjonalproduktet og andre hovudstorleikar. Rekneskapen inneheld også mange tal for ulike delar av samfunnsøkonomien, mellom anna om næringer, hushald, arbeidsmarknad og utanrikshandel. Nasjonalrekneskapen byggjer på tal frå dei fleste av SSB sine økonomiske statistikkar. Det finst tal frå nasjonalrekneskapen heilt tilbake til 1865. Nasjonalrekneskapen er viktig for utforminga av den økonomiske politikken.

Meir informasjon om forbruksundersøkingane og nasjonalrekneskapen; sjå:

Temaside: Forbruket i hushalda: <http://www.ssb.no/forbruk>

Temaside: Nasjonalrekneskap: <http://www.ssb.no/regnskap>

2.1. Utgift per hushald per år, etter vare- og tenestegruppe. 2001-2003, 2002-2004, 2003-2005, 2004-2006 og 2005-2007. Kroner og prosent

	2001-2003		2002-2004		2003-2005		2004-2006		2005-2007	
	Utgift. Kr (2003- prisar)	Del av total forbruks- utgift. Prosent	Utgift. Kr (2004- prisar)	Del av total forbruks- utgift. Prosent	Utgift. Kr (2005- prisar)	Del av total forbruks- utgift. Prosent	Utgift. Kr (2006- prisar)	Del av total forbruks- utgift. Prosent	Utgift. Kr (2007- prisar)	Del av total forbruks- utgift. Prosent
09 Vare- og tenestegruppe										
Kultur og fritid i alt	38 365	12,6	38 085	12,4	39 879	12,3	41 318	12,0	43 978	12,0
091 Audiovisuelt utstyr	6 308	2,1	6 696	2,2	7 312	2,3	7 611	2,2	8 259	2,3
Utstyr for mottaking, opptak og reproduksjon av lyd og bilete	2 728	0,9	2 826	0,9	3 027	0,9	3 215	0,9	3 671	1,0
Fotoutstyr, kikkertar mv.	573	0,2	567	0,2	749	0,2	815	0,2	866	0,2
IT-utstyr	1 685	0,6	1 847	0,6	2 118	0,7	2 247	0,7	2 351	0,6
Film, CD, kassetar og liknande	1 246	0,4	1 365	0,4	1 333	0,4	1 264	0,4	1 322	0,4
Rep. audiovisuelt, foto og IT-utstyr	76	0,0	91	0,0	85	0,0	70	0,0	50	0,0
092 Andre varer, kultur og fritid	2 978	1,0	2 494	0,8	2 375	0,7	3 915	1,1	4 295	1,2
Større gjenstandar for utandørs rekreasjon	2 294	0,8	1 885	0,6	1 810	0,6	3 392	1,0	3 686	1,0
Musikkinstrument, større gjenstandar for innandørs rekreasjon	311	0,1	346	0,1	295	0,1	297	0,1	340	0,1
Reparasjon av større gjenstandar for kultur og fritid	373	0,1	263	0,1	269	0,1	226	0,1	269	0,1
093 Anna utstyr, fritid og hage	6 543	2,1	6 895	2,2	7 140	2,2	7 259	2,1	7 657	2,1
Spel, leiker og hobby	1 589	0,5	1 599	0,5	1 688	0,5	1 601	0,5	1 682	0,5
Utstyr til sport og camping	1 672	0,5	1 662	0,5	1 559	0,5	1 592	0,5	1 509	0,4
Blomstrar og hage	2 202	0,7	2 297	0,7	2 443	0,8	2 474	0,7	2 703	0,7
Kjæledyr	1 080	0,4	1 337	0,4	1 450	0,4	1 591	0,5	1 763	0,5
094 Tenester, kultur og fritid	9 710	3,2	9 836	3,2	10 605	3,3	10 044	2,9	10 609	2,9
Sports- og fritidstenester	2 386	0,8	2 383	0,8	2 703	0,8	2 652	0,8	2 827	0,8
Kulturelle tenester, underholdning Av dette	4 343	1,4	4 524	1,5	4 825	1,5	4 787	1,4	5 025	1,4
Kino, teater og konsertar	954	0,3	993	0,3	1 106	0,3	1 155	0,3	1 311	0,4
Museum, zoologisk hage	331	0,1	384	0,1	421	0,1	479	0,1	548	0,2
Fjernsynsavgift og leige av utstyr	2 274	0,7	2 360	0,8	2 604	0,8	2 495	0,7	2 631	0,7
Andre tenester	784	0,3	788	0,3	694	0,2	658	0,2	534	0,1
Spel og lotteri	2 981	1,0	2 930	1,0	3 077	1,0	2 605	0,8	2 758	0,8
095 Aviser, bøker og skrivemateriell	5 775	1,9	5 889	1,9	5 839	1,8	5 721	1,7	5 716	1,6
Bøker	2 076	0,7	2 181	0,7	2 155	0,7	2 046	0,6	2 076	0,6
Aviser og tidsskrift	3 129	1,0	3 104	1,0	3 035	0,9	3 054	0,9	2 993	0,8
Diverse trykksaker	279	0,1	295	0,1	305	0,1	284	0,1	290	0,1
Papirvarer	290	0,1	309	0,1	344	0,1	338	0,1	357	0,1
096 Feriereiser, pakketurar	7 051	2,3	6 275	2,0	6 609	2,0	6 769	2,0	7 441	2,0

Kjelde: Forbruksundersøkingane, Statistisk sentralbyrå.

2.2. Konsum i hushald, gjeldande prisar. 1995-2007. Millionar kroner

Type kulturgode	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 ¹	2006 ¹	2007
I alt	50 764	56 494	60 935	65 723	71 846	76 761	81 389	84 803	89 930	95 197	98 682	104 539	114 309
Foto- og IT-utstyr	4 524	5 076	5 746	6 816	8 478	9 620	9 934	10 200	10 501	11 460	12 027	13 131	14 379
Fotoutstyr, kikkertar mv.	514	584	672	675	670	765	790	808	838	914	962	..	..
EDB-utstyr, kalkulatorar mv.	2 019	2 412	2 744	3 550	4 660	5 546	5 722	5 855	6 073	6 625	6 930	..	..
Grammofonplater, lydband og film mv.	1 991	2 080	2 330	2 591	3 148	3 309	3 422	3 537	3 590	3 921	4 135	..	..
Varig fritidsutstyr	7 881	8 541	9 308	10 855	11 269	11 503	12 176	12 498	13 033	14 249	14 927	16 247	17 818
Utstyr for attgjeving av lyd og bilete	5 516	5 788	6 017	6 988	7 227	7 375	7 792	7 900	8 119	8 862	9 339	..	..
Musikkinstrument, båtar og anna varig utstyr for fritidsaktivitetar	2 365	2 753	3 291	3 867	4 042	4 128	4 384	4 598	4 914	5 387	5 588	..	..
Bøker, fritidsartiklar	18 279	19 703	20 921	21 685	22 812	23 690	25 415	26 893	28 624	29 690	31 044	32 384	35 845
Leiketøy og hobbyartiklar	2 105	2 395	2 633	2 692	2 782	3 081	3 161	3 276	3 445	3 627	3 782	..	..
Sports- og campingutstyr mv. ...	2 044	2 081	2 160	2 288	2 404	2 667	2 736	2 844	2 985	3 141	3 305	..	..
Blomstrar, prydbusker og kjæledyr	4 806	5 308	5 757	6 023	6 265	6 147	6 918	7 690	8 454	8 454	8 870	..	..
Bøker	2 651	2 900	3 108	3 237	3 411	3 372	3 458	3 595	3 775	3 973	4 195	..	..
Aviser, vekeblad og tidsskrift mv.	6 016	6 331	6 530	6 620	7 040	7 472	8 166	8 474	8 900	9 375	9 716	..	..
Skrivemateriell	657	688	733	825	910	951	976	1 014	1 065	1 120	1 176	..	..
Fritidstenester	20 080	23 174	24 960	26 367	29 287	31 948	33 864	35 212	37 772	39 798	40 684	42 777	46 268
Reparasjon av fritidsvarer	414	426	400	400	339	356	356	381	392	459	446	..	..
Veterinærtenester og andre tenester som gjeld kjæledyr .	245	275	311	334	346	343	377	402	434	433	482	..	..
Kino, teater, idrettsarrangement, kulturell tenesteyting mv.	6 115	6 864	7 541	8 121	9 385	10 053	10 688	11 001	12 023	12 067	13 089	..	..
Kringkastings-tenester	2 541	2 731	2 954	3 200	3 561	4 095	4 327	4 608	5 175	5 446	5 461	..	..
Lotteri- og totalisatorspel	5 318	6 491	6 562	7 090	7 143	7 547	8 253	9 693	10 970	11 650	11 150	..	..
Pakketurar	5 447	6 387	7 192	7 222	8 513	9 554	9 863	9 127	8 778	9 743	10 056	..	..

¹ Korrigerede tal.

Kjelde: Nasjonalrekneskapen, Statistisk sentralbyrå.

3. Nærings- og sysselsetjingsstatistikk

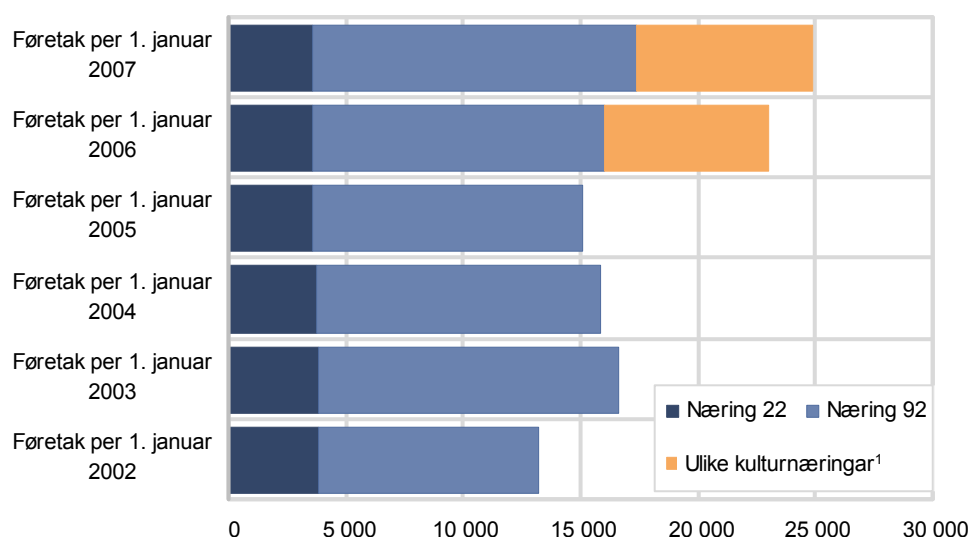
3.1. Nokre resultat

25 000 kulturføretak

1. januar 2007 var det nær 25 000 føretak blant kulturnæringane, går det fram av bestandstala frå Bedrifts- og føretaksregisteret i Statistisk sentralbyrå. 3 600 føretak var innanfor næring 22 "Forlagsverksemd, grafisk produksjon og reproduksjon av innspela opptak" og 13 800 innanfor næring 92 "Fritidsverksemd, kulturell tenesteyting og sport". I samlegruppa "ulike kulturnæringar" (jf. avsnitt 3.3) var det 7 500 føretak per 1.1.2007.

Talet på føretak i næring 22 har auka med 35 siste året, mens det er registrert over 1 300 fleire føretak i næring 92 per 1.1.2007. I "ulike kulturnæringar" er status nær 500 nye føretak siste året. Tabellane 3.1 til 3.5 syner detaljar om føretaksdemografi, bestandstal og nyregistreringar, nyetableringar og så vidare for dei ulike næringane.

Figur 3.1. Talet på føretak i kulturnæringane¹. 2002-2007

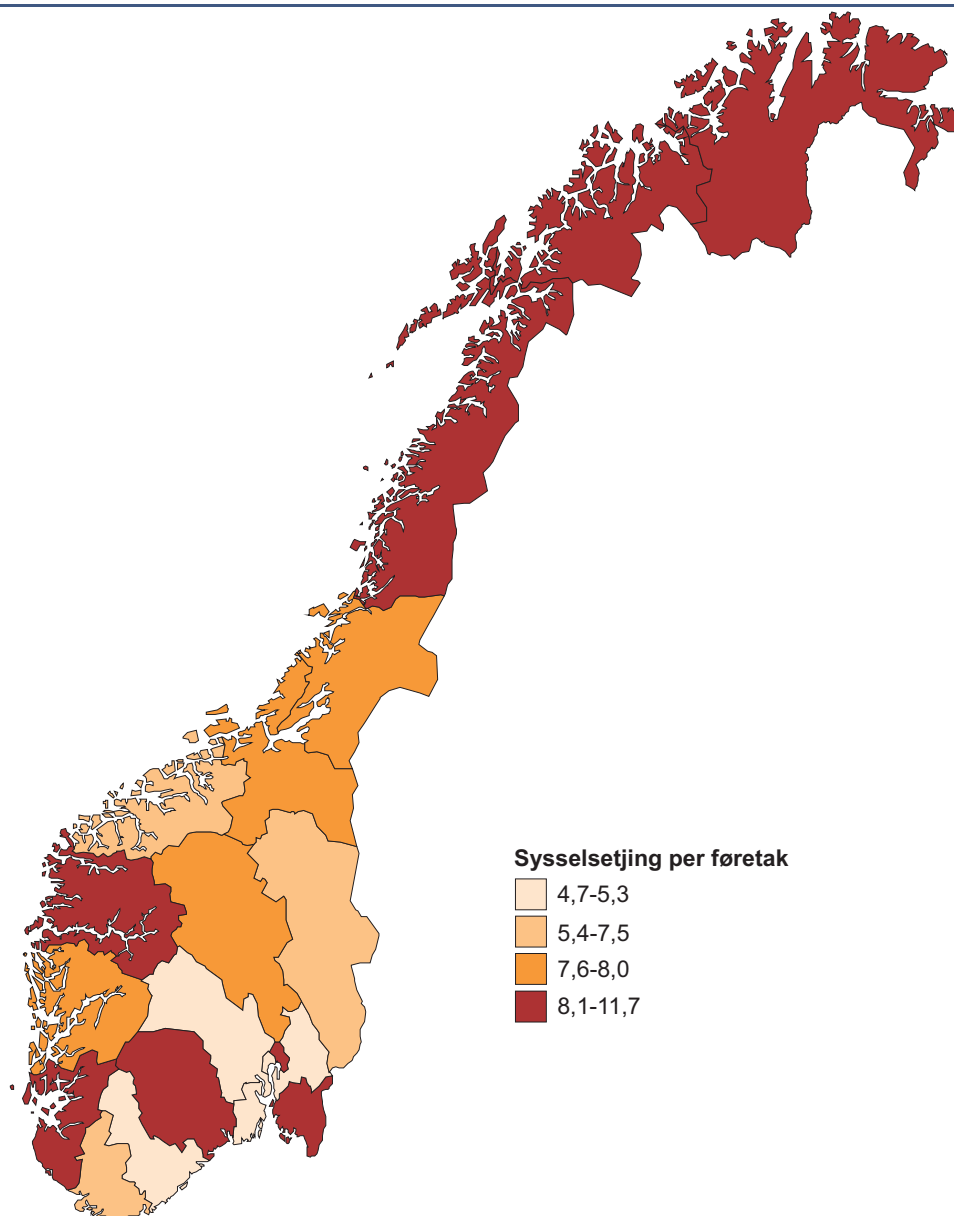

¹ Frå 2006 inkluderer NACE 22, 92, 36.300, 74.201, 74.810, 74.872, 74.873, 74.876
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

I tillegg til bestandstala gir Bedrifts- og føretaksregisteret tal for årgangspopulasjonen. Denne statistikken gir eit meir detaljert bilete av aktiviteten i føretaka enn tala nemnde over, men er ikkje så oppdaterte som bestandstala (jf. avsnitt 3.2).

25 500 sysselsette
i næring 22

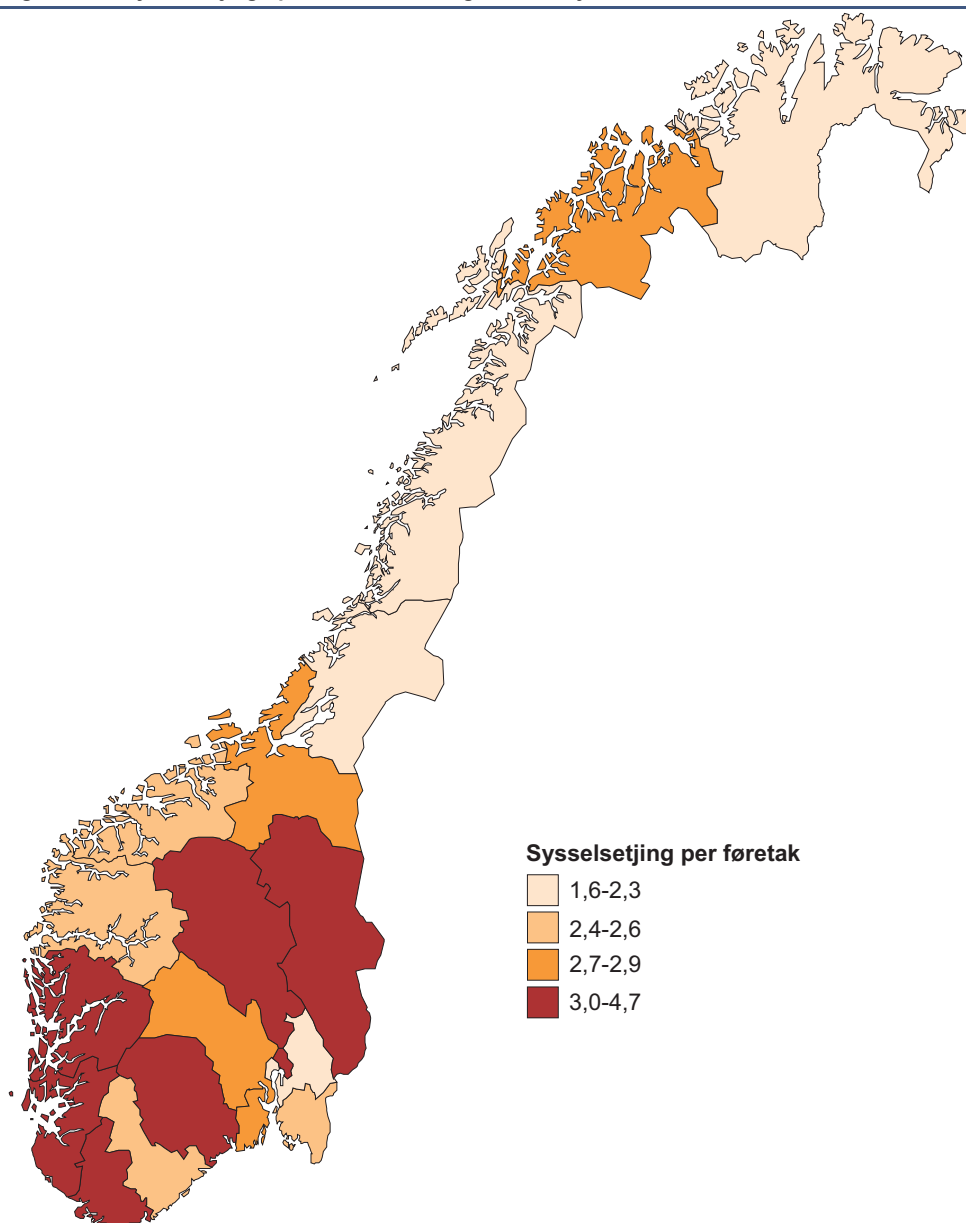
I næring 22 "Forlagsverksemd, grafisk produksjon og reproduksjon av innspela opptak" var det 25 500 sysselsette i 2005 og ei omsetning på over 39 milliardar kroner. Det var registrert 3 188 føretak innanfor denne næringa i 2007. Både talet på føretak og sysselsette har gått ned sidan 2004, med høvesvis 136 føretak og 3 940 sysselsette. Sysselsette per føretak i 2005 var 8,0 mot 8,9 året før. Omsetninga innanfor næringa har stigi med 4 prosent eller 1,6 milliardar kroner. Sidan 2000 har omsetninga per føretak auka med 48 prosent. Ser vi på heile næringa under eitt for 2005, finn vi at føretaka i Oslo, Rogaland og Sør Trøndelag hadde høgast omsetning per føretak, høvesvis 21 millionar kroner for Oslo-føretaka, 13 millionar for Rogaland og 10,7 millionar kroner per føretak i Sør-Trøndelag. Figur 3.2 og tabell 3.6 syner nærare detaljar, sjå også Kulturstatistikk 2006.

Figur 3.2. Sysselsetjing¹ per føretak. Næring 22, etter fylke. 2005

¹Gjennomsnittleg tal personar over året.
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

29 600 sysselsette i næring 92

I føretaka under næring 92 "Fritidsverksemd, kulturell tenesteyting og sport" var det totalt 29 600 sysselsette i 2005 og ei omsetning på over 30 milliardar kroner, jf. tabell 3.7. På tre-siffernivå hadde "Radio og fjernsyn" den høgaste omsetninga med 7,5 milliardar kroner eller 25 prosent av hovudgruppene innanfor næring 92. Næringsgruppa "sport og idrett" hadde høgast del sysselsette med 25 prosent av dei sysselsette. Føretaka i næring 92 hadde i gjennomsnitt færre sysselsette enn i næring 22. Føretaka i "fritidsverksemd osv." hadde 3,3 sysselsette i gjennomsnitt, mens næring 22 hadde 8,0 per føretak. Føretak i Hedmark i næring 92 hadde flest sysselsette per føretak, mens føretak i Oslo hadde størst omsetning per føretak.

Figur 3.3. Sysselsetjing¹ per føretak. Næring 92, etter fylke. 2005

¹Gjennomsnittleg tal personar over året.
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Andre kulturnæringar

Dei ulike kulturnæringane, ”produksjon av musikkinstrument”, ”arkitektverksemd”, ”fotografverksemd”, ”designverksemd”, ”interiørarkitekt- og interiørkonsulentverksemd” og ”impresarioverksemd” hadde til saman ei omsetning i 2005 på over 7,7 milliardar kroner og 8 880 sysselsette. Føretaka innan desse næringane utgjorde 6 660 føretak, 500 fleire enn i 2004. Tabell 3.8 syner fleire detaljar. Flest føretak er det innanfor ”designverksemd” med 2 220 føretak, ein auke på 184 føretak. Desse ”designføretaka” hadde under ein sysselsett i gjennomsnitt. Ser vi på alle desse næringane under eitt for 2005, går det fram at føretaka i Sogn og Fjordane og Sør-Trøndelag hadde flest sysselsette per føretak med 1,9.

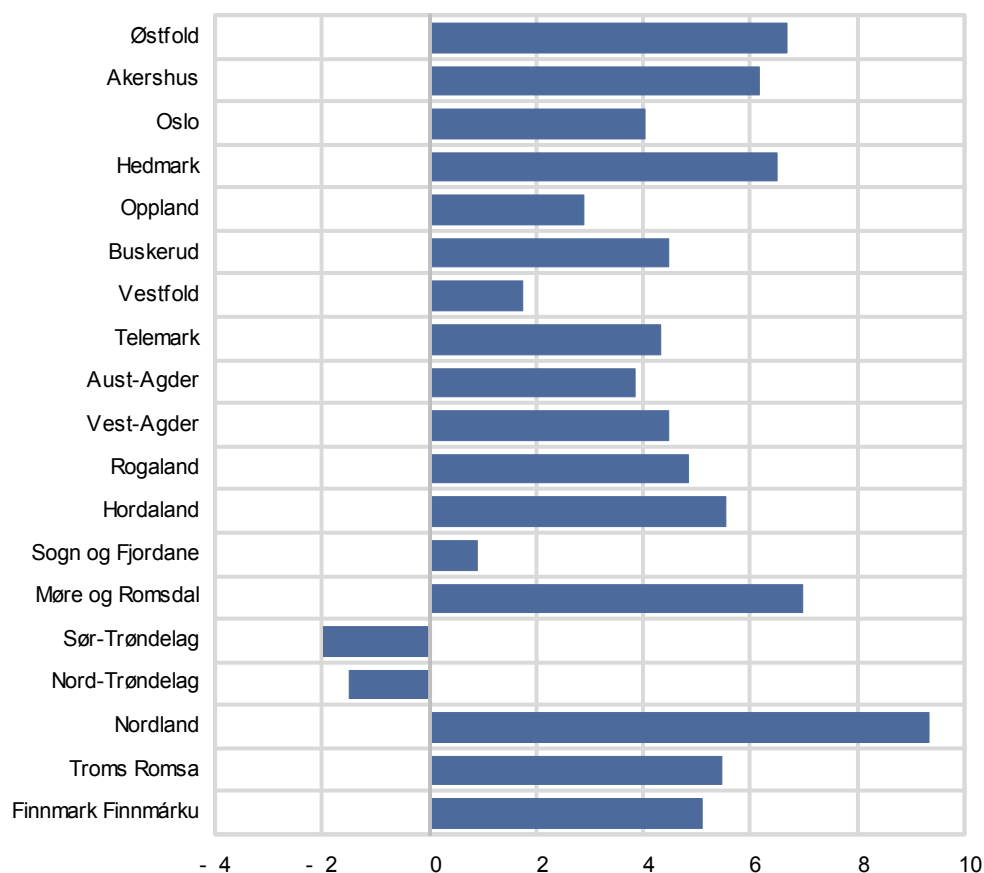
Fleire sysselsette i kulturnæringane

Registerbasert sysselsetjingsstatistikk syner at kulturnæringane til saman hadde 82 800 sysselsette per 4. kvartal 2007. For heile landet (alle næringane) auka den totale sysselsetjinga med 4,0 prosent frå 4. kvartal 2006 til 4. kvartal 2007, mens sysselsetjinga steig med 4,3 prosent i kulturnæringane. Alle kulturnæringane tok del i auken, men den prosentvise auken var størst i sysselsette for ”Fritidsverksemd, kulturell tenesteyting og sport”. På landsbasis hadde Rogaland sterkest vekst i sysselsetjinga med 5,8 prosent, i kulturnæringane var veksten i dette

fylket 4,9 prosent. Nordland hadde størst vekst på 9,3 prosent i kulturnæringane. Tabellane 3.10 til 3.12 viser fleire tal frå den registerbaserte sysselsetjingsstatistikken.

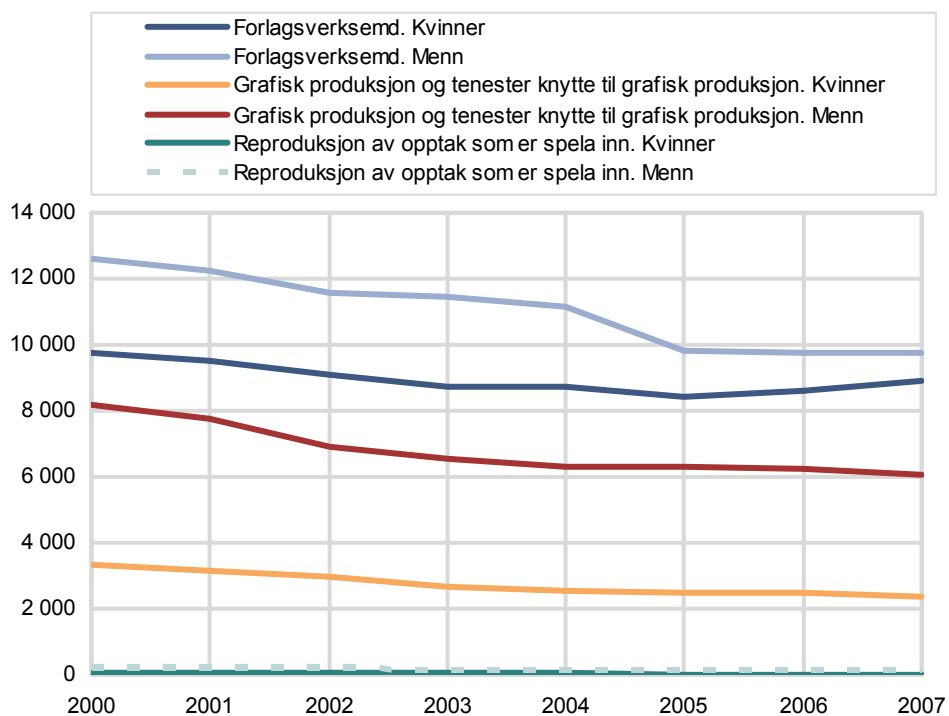
Figur 3.4. Prosent endring i talet på sysselsette 15-74 år for "kulturnæringane", etter arbeidsstadsfylke. 4. kvartal 2006 til 4. kvartal 2007

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Kjønnsfordelingar i sysselsetjinga

I næring 22 "Forlagsverksemd, grafisk produksjon og reproduksjon av innspela opptak" var kvinnedelen av dei sysselsette på 41,6 prosent per 4. kvartal 2007 (tabell 3.13). Dersom ein går fem år attende, til 2003, ser ein at kvinnedelen i denne næringa var 38,8 prosent. I næring 92 "Fritidsverksemd, kulturell tenesteyting og sport" var delen kvinner 46,7 prosent i 2007 (tabell 3.14), men var høgare i 2003 med 47,4 prosent. Dei andre kulturnæringane hadde ein kvinnedel på 45,6 prosent i 2007 (tabell 3.15), ein auke på 1,8 prosentpoeng frå 2003. Figurane 3.5, 3.6 og 3.7 og tabellane gir meir detaljert informasjon om kjønnsfordelinga innanfor dei enkelte næringsgruppene på eit lågare næringsnivå.

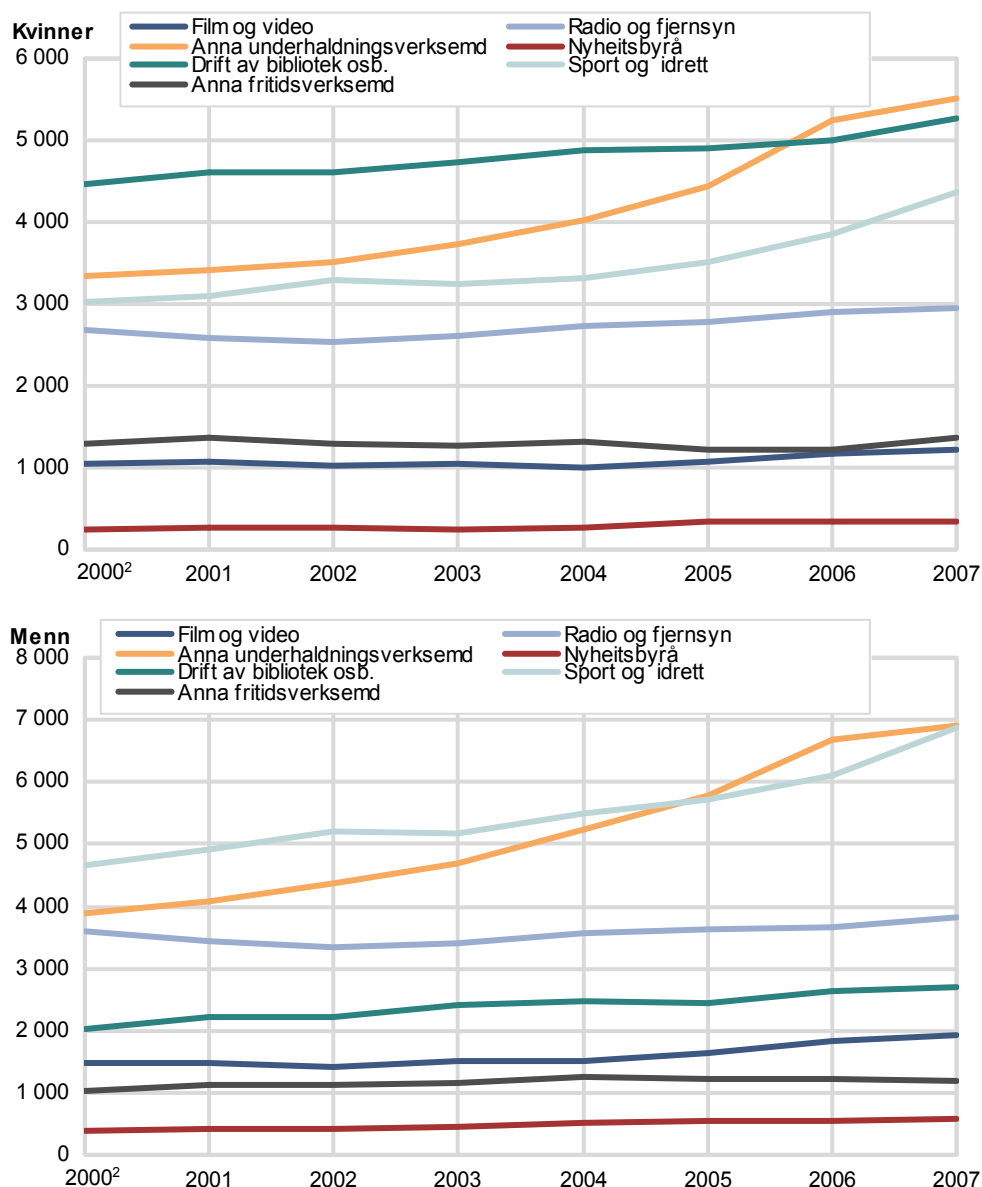
Figur 3.5. Sysselsette¹ 15-74 år, etter kjønn. Næring 22. 2000-2007

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

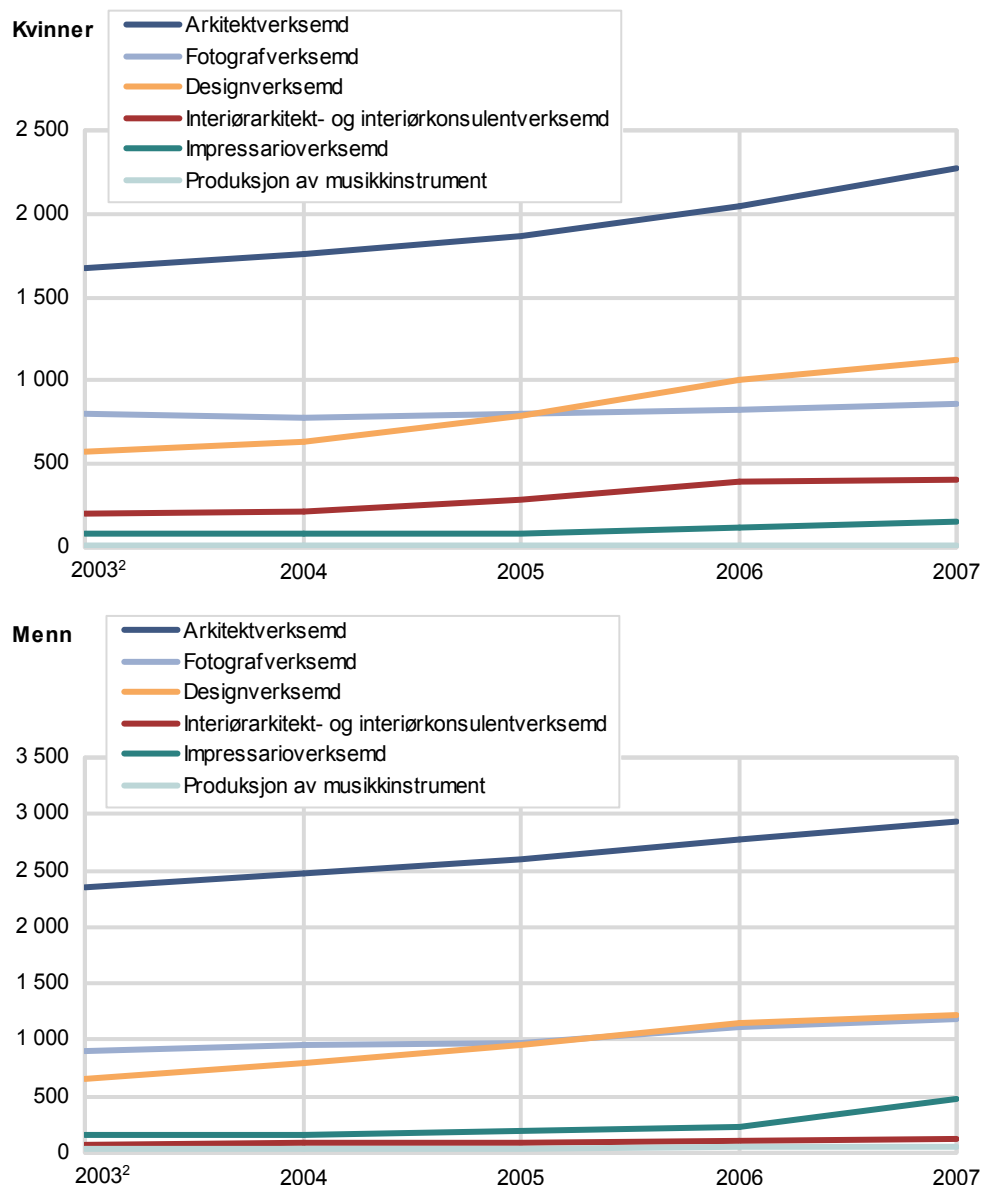
Sysselsetjing etter innvandrabakgrunn

Tabellane 3.17 og 3.18 syner også statistikk frå den registerbaserte sysselsetjingsstatistikken. Desse tabellane syner tal for nokre utvalde kulturnæringar og gir tal for næringsgrupper fordelte etter innvandringsbakgrunn. Innvandrabakgrunn reknar vi her ein person fødd i utlandet av utanlandsfødde foreldre (tidlegare også kalla førstegenerasjonsinnvandrar, jf. avsnitt 3.3). 8,6 prosent av alle sysselsette var innvandrarar per 4. kvartal 2007. Totalt var 63,3 prosent av innvandrane sysselsette per 4. kvartal 2007, og ligg 3,2 prosentpoeng høgare enn i 4. kvartal 2006. I forhold til heile befolkninga varierer representasjonen med ulik innvandrabakgrunn i dei ulike kulturnæringane. Alle dei næringane vi presenterer tal for i tabellane 3.17 og 3.18 har litt høgare del sysselsette med innvandrabakgrunn i 2007 enn i 2006, bortsett frå "drift av bibliotek og arkiv". I denne næringa har talet på sysselsette med innvandrabakgrunn gått attende med 0,1 prosentpoeng. Framleis finn ein lågast del med innvandrabakgrunn i næring 92.2 "radio og fjernsyn" med 3,3 prosent, mens næringane 92.31 "sjølvstendig kunstnarisk verksemd" og 92.32 "drift av etablisement knytte til kunstnarisk verksemd" hadde 12,3 prosent tilsette med innvandrabakgrunn.

Figur 3.6. Sysselsette¹ 15-74 år, etter kjønn. Næring 92. 2000-2007

¹ Omfatter både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald. ² Tala for 2000-2004 gjeld for aldersgruppa 16-74 år. Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Ser vi på delen kvinner og menn med innvandrarbakgrunn i nokre av dei ulike kulturnæringane, syner tala at det ikkje har vore store endringar sidan 2006. I næringane "sjølvstendig kunstnarisk verksemd" og "drift av etablissement knytte til kunstnarisk verksemd" var delen innvandrar kvinner også i 2007 over 10 prosent av alle kvinnene i desse næringane. Delen innvandarmenn var òg høgast i desse to næringane med respektive 12 og 14 prosent av alle sysselsette menn. Av dei over 11 000 kvinnene som var sysselsette i næring 22 hadde 436 kvinner, eller 4 prosent, innvandrarbakgrunn.

Figur 3.7. Sysselsette¹ 15-74 år, etter kjønn. Næring 74 og 36.30. 2003-2007

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald. ² Tala for 2003-2004 gjeld for aldersgruppa 16-74 år. Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Sysselsette i Den norske kyrkja

I Den norske kyrkja (Dnk) var det 9 016 sysselsette per 4. kvartal 2007. Det viser den registerbaserte sysselsetjingsstatistikken for Den norske kyrkja. Tala i tabell 3.19 gir ei oversikt over sysselsette etter verksemd og kjønn, jf. avsnitt 3.3

Næringsgruppering – standardklassifikasjonar

3.2. Om statistikken

Gjeldande Standard for næringsgruppering (SN2002) i Statistisk sentralbyrå byggjer på EUs standard NACE Rev. 1. (Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européenes). Hovudformålet med standarden er å gi reglar og retningslinjer for næringsklassifisering og eintydige definisjonar av dei statistiske einingane. Standarden er først og fremst ein statistisk standard. Han dannar grunnlag for koding av einingar etter viktigaste aktivitet i Statistisk sentralbyrås Bedrifts- og føretaksregister og for einingar i Einingsregisteret. Han er ein av dei viktigaste standardane i økonomisk statistikk og gjer det mogeleg å samanlikne og analysere statistiske opplysningar både nasjonalt/internasjonalt og over tid. Næringsgruppering blir også brukt i administrative rutinar.

Sifferkoden for SN2002 er på fem siffer. Standarden har ei hierarkisk inndeling på seks nivå.

*Bestandstal og
årgangspopulasjon*

Bedrifts- og føretaksregisteret opererer med to ulike typar statistikkar.

- Bestandstala: Talet på føretak per 1. januar det gjeldande året. Desse tala er meir aktuelle enn årgangspopulasjonen, men inneheld ikkje så mykje detaljert informasjon.
- Årgangspopulasjon: Talet på føretak som har hatt aktivitet i det gjeldande året. Tala er detaljerte, men kjem først nokre år etter det gjeldande året.

*Registerbasert
sysselsetjingsstatistikk*

I den registerbaserte sysselsetjingsstatistikken er næring koda etter Standard for næringsgruppering (SN2002), og yrke er koda etter Standard for yrkesklassifisering (NOS C521).

Fordeling på kommune følgjer kommunelista per 1. januar i produksjonsåret for statistikken. Formålet med statistikken er å beskrive sysselsetjinga og næringsfordelinga på detaljert regionalt nivå. Den registerbaserte sysselsetjingsstatistikken har inntil 2005 omfatta busette personar mellom 16–74 år. Frå 2006 vart nedre aldersgrense for å bli rekna som sysselsett senka frå 16 til 15 år, i samsvar med internasjonale anbefalingar. Samstundes vart aldersdefinisjonen endra frå alder ved utgangen av året til alder ved utgangen av referansetidspunktet. Dette gav totalt 10 000 fleire sysselsette i 4. kvartal 2005, som det også er laga tal for, slik at dei kan samanliknast.

Sysselsette er definert som personar som har utført arbeid på minst ein time i referanseveka, eller som var mellombels fråverande frå slikt arbeid. Sysselsette omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald. Data for den registerbaserte sysselsetjingsstatistikken er basert på fleire ulike register. Fleire opplysningar: <http://www.ssb.no/regsys/om.html>

3.3. Omgrep og definisjonar

Kulturnæringane

Frå 2006 er kulturnæringane definerte som:

- Forlagsverksemd, grafisk produksjon og reproduksjon av innspela opptak (næring 22).
- Fritidsverksemd, kulturell tenesteyting og sport (næring 92).
- Produksjon av musikkinstrument (næring 36.300)
- Arkitektverksemd (næring 74.201)
- Fotografverksemd (næring 74.810)
- Designverksemd (næring 74.872)
- Interiørarkitekt- og interiørkonsulentverksemd (næring 74.873)
- Impresarioverksemd (næring 74.876)

*Den norske kyrkja -
verksemd*

Religiøs verksemd omfattar næring 91310 - Religiøse organisasjonar og næring 93030 - Begravelsesverksemd og drift av kyrkjegardar og krematorium. Helse, omsorg og sosiale tenester omfattar næringane 85339 - Andre sosialtenester utanfor institusjon, 85333 - Aktivitetssentra for eldre og funksjonshemma, 85313 - Omsorgsinstitusjonar for eldre og funksjonshemma, og 85118 - Somatiske sjukeheimar. Barnehagar og skolefritidsordningar omfattar tilsvarende næringar (85331 og 85327). Offentleg administrasjon knytt til kyrkje med meir omfattar tilsvarende næring (75120). Andre verksemdar omfattar næringane 93020 - Frisering og annan venleikspoleie, 70202 - Utleie av eigen fast eigedom el. og 55301 - Restaurant- og kafedrift.

Innvandrarar

Som innvandrar reknar vi her ein person fødd i utlandet av utanlandsfødde foreldre (tidlegare også kalla førstegenerasjonsinnvandrar) om ikkje anna er spesifisert. Innvandrarar frå verdsregion A kjem frå EU/EØS-land, USA, Canada, Australia og New Zealand. Innvandrarar frå verdsregion B kjem frå Asia med Tyrkia, Afrika,

Latin-Amerika og Europa utanom EU/EØS. Statistikken gjeld berre dei som er registrerte busette, det vil seie at dei etter folkeregisteret er venta å vere her i landet i minst seks månader. Når det gjeld sysselsetjinga blant utlendingar med kortare opphald her i landet, er det publisert tal for denne gruppa på:
<http://www.ssb.no/kortsys/>

Referansar:

DS, Registerbasert sysselsetjingsstatistikk for innvandrarak, 4. kvartal 2007

Nyttige Internett-adresser:

Temaside: Bedrift og føretak: <http://www.ssb.no/naeringsliv>

Temaside: Arbeid: <http://www.ssb.no/arbeid>

Temaside: Innvandring: <http://www.ssb.no/innvandring>

3.1. Føretakdemografi. Næring 22. 2002-2007. Bestandstal per 1. januar

	Føretak per 1. januar 2002	Føretak per 1. januar 2003	Føretak per 1. januar 2004	Føretak per 1. januar 2005	Føretak per 1. januar 2006	Føretak per 1. januar 2007
Nace 22. Forlagsverksemd, grafisk produksjon og reproduksjon av innspela opptak	3 877	3 832	3 746	3 549	3 539	3 574
22.11 Utgjeving av bøker	469	466	484	490	523	534
22.12 Utgjeving av aviser	270	274	287	282	276	310
22.13 Utgjeving av blad og tidsskrift	287	301	325	328	337	354
22.14 Utgjeving av lydopptak	224	275	241	283	282	309
22.15 Utgjeving elles	329	336	339	311	295	314
22.21 Trykking av aviser	57	59	58	56	53	56
22.22 Trykking elles	1 057	1 027	990	900	874	827
22.23 Bokbinding	55	49	48	44	39	38
22.24 Ferdiggjering før trykking	157	143	121	99	103	102
22.25 Annan grafisk produksjon	849	791	747	661	660	640
22.31 Reproduksjon av lydopptak	44	44	43	35	39	35
22.32 Reproduksjon av videoopptak	38	31	30	35	31	30
22.33 Reproduksjon av data og program på edb-media	41	36	33	25	27	25

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.2. Føretakdemografi. Nyregistreringar, nyetableringar, opphøyr og nedleggingar. Næring 22. 2004-2007

	2004					2005				
	Føretak per 1. januar	Nyregi- strerte føretak	Ny- etablerte føretak	Opp- høyrde føretak	Nedlagde føretak	Føretak per 1. januar	Nyregi- strerte føretak	Ny- etablerte føretak	Opp- høyrde føretak	Ned- lagde føretak
22. Forlagsverksemd, grafisk produksjon og reproduksjon av innspela opptak	3 746	325	304	526	486	3 549	304	286	463	435
22.11 Utgjeving av bøker	484	70	69	75	70	490	80	75	78	71
22.12 Utgjeving av aviser	287	13	10	22	18	282	11	11	12	11
22.13 Utgjeving av blad og tidsskrift	325	44	40	35	29	328	42	41	49	47
22.14 Utgjeving av lydopptak	241	62	61	53	52	283	59	57	76	75
22.15 Utgjeving elles	339	36	34	37	36	311	16	15	44	42
22.21 Trykking av aviser	58	4	4	6	6	56	2	2	4	4
22.22 Trykking elles	990	44	35	128	114	900	39	35	80	71
22.23 Bokbinding	48	3	3	5	5	44	-	-	5	5
22.24 Ferdiggjering før trykking	121	4	4	21	20	99	4	4	10	9
22.25 Annan grafisk produksjon	747	40	39	126	119	661	45	41	94	91
22.31 Reproduksjon av lydopptak	43			10	10	35	2	2	1	1
22.32 Reproduksjon av videoopptak	30	4	4	3	3	35	4	3	8	6
22.33 Reproduksjon av data og program på edb-media	33	1	1	5	4	25	-	-	2	2
	2006					2007				
	Føretak per 1. januar	Nyregi- strerte føretak	Ny- etablerte føretak	Opp- høyrde føretak	Nedlagde føretak	Føretak per 1. januar	Nyregi- strerte føretak	Ny- etablerte føretak		
22. Forlagsverksemd, grafisk produksjon og reproduksjon av innspela opptak	3 539	310	285	480	454	3 574	268	238		
22.11 Utgjeving av bøker	523	66	62	89	87	534	52	47		
22.12 Utgjeving av aviser	276	22	21	12	10	310	25	20		
22.13 Utgjeving av blad og tidsskrift	337	37	33	40	38	354	38	34		
22.14 Utgjeving av lydopptak	282	63	61	67	66	309	59	56		
22.15 Utgjeving elles	295	23	22	39	38	314	22	18		
22.21 Trykking av aviser	53	2	2	4	4	56	2	2		
22.22 Trykking elles	874	31	24	91	80	827	25	21		
22.23 Bokbinding	39	2	2	5	5	38	5	4		
22.24 Ferdiggjering før trykking	103	4	3	15	14	102	1	-		
22.25 Annan grafisk produksjon	660	53	50	102	98	640	34	31		
22.31 Reproduksjon av lydopptak	39	1	1	4	4	35	2	2		
22.32 Reproduksjon av videoopptak	31	5	3	8	6	30	3	3		
22.33 Reproduksjon av data og program på edb-media	27	1	1	4	4	25	-	-		

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.3. Føretaksdemografi. Næring 92. 2002-2007. Bestandstal per 1. januar

	Føretak per 1. januar 2002	Føretak per 1. januar 2003	Føretak per 1. januar 2004	Føretak per 1. januar 2005	Føretak per 1. januar 2006	Føretak per 1. januar 2007
92 Fritidsverksemd, kulturell tenesteyting og sport	9 339	12 805	12 096	11 522	12 478	13 794
92.11 Film- og videoproduksjon	815	1 070	1 182	1 401	1 564	1 691
92.12 Distribusjon av film og video	28	27	23	20	28	29
92.13 Filmframsyning	129	170	159	163	146	142
92.20 Radio og fjernsyn	300	298	304	297	304	318
92.31 Sjølvstendig kunstnarisk verksemd	4 291	6 663	5 349	4 627	5 103	5 614
92.32 Drift av etablisement i tilknytning til kunstnarisk verksemd	407	521	566	615	761	910
92.33 Drift av forlystingsetablisement	85	52	53	40	44	47
92.34 Underholdningsverksemd elles ..	300	371	355	297	283	343
92.40 Nyheitsbyrå	433	636	745	904	980	1 057
92.51 Drift av bibliotek og arkiv	22	20	21	18	15	16
92.52 Drift av museum og vern av historiske stader og bygningar ...	259	270	294	272	252	280
92.53 Drift av botaniske og zoologiske hagar og naturreservat	16	20	17	18	19	18
92.61 Drift av idrettsanlegg	398	437	434	441	434	456
92.62 Sport og idrett elles	1 286	1 597	1 824	1 795	1 883	2 162
92.71 Lotteri og totalisatorspel	310	374	363	307	299	280
92.72 Fritidsverksemd elles	260	279	407	307	363	431

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.4. Føretaksdemografi. Nyregistreringar, nyetableringar, opphøyr og nedleggingar. Næring 92. 2004-2007

	2004					2005				
	Føretak per 1. januar 2004	Nyregistrerte føretak	Ny-etablerte føretak	Opphøyrdede føretak	Nedlagde føretak	Føretak per 1. januar 2005	Nyregistrerte føretak	Ny-etablerte føretak	Opphøyrdede føretak	Nedlagde føretak
92 Fritidsverksemd, kulturell tenesteyting og sport	12 096	3 748	3 672	3 109	3 009	11 522	4 205	4 119	3 129	3 072
92.11 Film- og videoproduksjon	1 182	343	335	240	231	1 401	428	416	320	311
92.12 Distribusjon av film og video	23	2	1	5	4	20	5	5	-	-
92.13 Filmframsyning	159	7	6	6	6	163	2	-	15	13
92.20 Radio og fjernsyn	304	34	31	51	45	297	33	33	31	30
92.31 Sjølvstendig kunstnarisk verksemd	5 349	2 185	2 157	1 850	1 823	4 627	2 383	2 364	1 780	1 778
92.32 Drift av etablisement i tilknytning til kunstnarisk verksemd	566	252	251	147	146	615	356	350	182	179
92.33 Drift av forlystingsetablisement	53	6	4	10	9	40	6	6	4	4
92.34 Underholdningsverksemd elles ..	355	60	60	95	92	297	52	50	57	55
92.40 Nyheitsbyrå	745	295	294	202	198	904	302	296	261	257
92.51 Drift av bibliotek og arkiv	21	1	1	3	2	18	4	4	5	4
92.52 Drift av museum og vern av historiske stader og bygningar ...	294	34	31	26	19	272	20	18	24	23
92.53 Drift av botaniske og zoologiske hagar og naturreservat	17	2	2	1	1	18	1	1	-	-
92.61 Drift av idrettsanlegg	434	43	34	42	33	441	31	24	34	29
92.62 Sport og idrett elles	1 824	328	322	281	263	1 795	387	372	295	285
92.71 Lotteri og totalisatorspel	363	30	23	59	52	307	22	18	34	26
92.72 Fritidsverksemd elles	407	126	120	91	85	307	173	162	87	78
	2006					2007				
	Føretak per 1. januar 2006	Nyregistrerte føretak	Ny-etablerte føretak	Opphøyrdede føretak	Nedlagde føretak	Føretak per 1. januar 2007	Nyregistrerte føretak	Ny-etablerte føretak		
92 Fritidsverksemd, kulturell tenesteyting og sport	12 478	4 415	4 350	3 370	3 313	13 794	4 330	4 178		
92.11 Film- og videoproduksjon	1 564	440	432	382	374	1 691	411	392		
92.12 Distribusjon av film og video	28	1	1	3	3	29	1	-		
92.13 Filmframsyning	146	3	2	8	7	142	7	6		
92.20 Radio og fjernsyn	304	45	43	33	30	318	38	35		
92.31 Sjølvstendig kunstnarisk verksemd	5 103	2 428	2 413	1 831	1 812	5 614	2 432	2 376		
92.32 Drift av etablisement i tilknytning til kunstnarisk verksemd	761	392	388	241	240	910	362	354		
92.33 Drift av forlystingsetablisement	44	6	5	6	5	47	11	10		
92.34 Underholdningsverksemd elles ..	283	89	83	55	50	343	128	122		
92.40 Nyheitsbyrå	980	338	336	305	303	1 057	318	311		
92.51 Drift av bibliotek og arkiv	15	2	2	2	2	16	4	4		
92.52 Drift av museum og vern av historiske stader og bygningar ...	252	25	21	26	21	280	15	13		
92.53 Drift av botaniske og zoologiske hagar og naturreservat	19	1	-	1	1	18	1	1		
92.61 Drift av idrettsanlegg	434	33	30	28	27	456	38	29		
92.62 Sport og idrett elles	1 883	416	408	301	292	2 162	383	360		
92.71 Lotteri og totalisatorspel	299	15	12	35	34	280	14	10		
92.72 Fritidsverksemd elles	363	181	174	113	112	431	167	155		

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.5. Føretaksdemografi. Utvalde kulturnæringar. Bestandstal per 1. januar 2006-2007

	Føretak per 1. januar 2006	Føretak per 1. januar 2007
I alt	7 020	7 494
36.300 Produksjon av musikkinstrument	49	56
74.201 Arkitektverksemd	1 819	1 805
74.810 Fotografverksemd	1 761	1 955
74.872 Designverksemd	2 410	2 581
74.873 Interiørarkitekt- og interiørkonsulentverksemd	633	728
74.876 Impressarioverksemd	348	369

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.6. Føretak, omsetning og sysselsetjing, unntatte offentleg forvaltning. Næring 22. 3-sifra næringskode og fylke. 2000-2005

	Føretak i alt	Sysselsetjing ¹	Omsetning ² 1 000 kroner
2000	4 226	36 611	35 369 615
2001	4 296	35 486	37 383 869
2002	4 074	32 760	36 850 924
2003	3 442	30 817	35 605 753
2004	3 324	29 454	37 820 609
2005	3 188	25 514	39 380 741
3-sifra næringskode			
22.1 Forlagsverksemd	1 510	16 947	27 762 661
22.2 Grafisk produksjon og tenester i tilknytning til grafisk produksjon	1 600	8 436	11 482 841
22.3 Reproduksjon av opptak som er spela inn	78	131	135 239
Østfold	152	1 270	1 230 067
Akershus	383	1 807	2 720 347
Oslo	995	9 919	21 267 226
Hedmark	92	661	783 517
Oppland	88	666	695 898
Buskerud	135	682	810 081
Vestfold	138	723	1 154 073
Telemark	90	732	700 310
Aust-Agder	57	275	330 995
Vest-Agder	82	583	672 674
Rogaland	195	2 112	2 593 180
Hordaland	252	1 912	2 031 077
Sogn og Fjordane	28	328	291 598
Møre og Romsdal	122	663	710 739
Sør-Trøndelag	153	1 218	1 639 533
Nord-Trøndelag	54	409	340 002
Nordland	80	646	656 670
Troms Romsa	54	499	572 764
Finnmark Finnmarku	37	405	175 898
Svalbard	1	4	4 092

¹ Gjennomsnittleg tal personar over året. ² Ikkje medrekna meirverdiavgift.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.7. Føretak, omsetning og sysselsetjing, unntake offentleg forvaltning. Næring 92. 3-sifra næringskode og fylke. 2000-2005

	Føretak i alt	Sysselsetjing ¹	Omsetning ²
			1 000 kroner
2000	5 713	26 893	30 468 030
2001	10 019	31 443	32 472 425
2002	9 406	28 878	31 723 073
2003	7 313	27 288	31 634 904
2004	7 791	27 244	26 783 851
2005	8 860	29 603	30 239 610
3-sifra næringskode			
92.1 Film og video	1 669	2 727	4 009 429
92.2 Radio og fjernsyn	292	5 955	7 573 484
92.3 Anna underholdningsverksemd	3 511	7 496	3 558 713
92.4 Nyheitsbyrå	970	805	945 246
92.5 Drift av bibliotek, arkiv, museum og andre kulturetablisement	267	2 702	1 636 218
92.6 Sport og idrett	1 616	7 349	5 368 634
92.7 Anna fritidsverksemd	535	2 569	7 147 886
Østfold	378	971	531 449
Akershus	928	2 008	1 782 414
Oslo	2 783	12 420	17 221 007
Hedmark	269	1 256	682 840
Oppland	312	956	842 192
Buskerud	427	1 135	778 538
Vestfold	322	858	479 452
Telemark	228	676	390 394
Aust-Agder	121	312	202 758
Vest-Agder	258	816	492 448
Rogaland	515	1 606	955 054
Hordaland	748	2 710	3 270 790
Sogn og Fjordane	134	338	180 158
Møre og Romsdal	272	640	463 462
Sør-Trøndelag	425	1 246	951 705
Nord-Trøndelag	159	350	188 075
Nordland	249	518	317 642
Troms Romsa	212	593	368 892
Finmark Finnmarku	116	189	139 471
Svalbard	4	5	869

¹ Gjennomsnittleg tal personar over året. ² Ikkje medrekna meirverdiavgift.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.8. Føretak, omsetning og sysselsetjing, unntatte offentleg forvaltning. Utvalde kulturnæringar, etter fylke. 2004-2005

	Føretak i alt	Sysselsetjing ¹	Omsetning ²
			1 000 kroner
2004	6 157	8 900	6 942 001
2005	6 658	8 874	7 705 247
Næringskode			
36.300 Produksjon av musikkinstrument	37	55	32 297
74.201 Arkitektverksemd	1 823	4 516	3 891 386
74.810 Fotografverksemd	1 687	1 753	1 383 932
74.872 Designverksemd	2 222	1 814	1 402 293
74.873 Interiørarkitekt- og interiørkonsulentverksemd	572	416	264 526
74.876 Impresarioverksemd	317	320	730 813
Østfold	246	290	209 874
Akershus	769	892	746 113
Oslo	2 361	3 301	3 238 451
Hedmark	143	168	99 396
Oppland	138	155	110 986
Buskerud	261	299	253 684
Vestfold	251	257	199 693
Telemark	147	162	115 326
Aust-Agder	94	105	77 292
Vest-Agder	159	209	165 851
Rogaland	426	601	505 278
Hordaland	596	704	684 274
Sogn og Fjordane	79	147	109 241
Møre og Romsdal	221	312	263 219
Sør-Trøndelag	383	745	499 345
Nord-Trøndelag	77	133	155 442
Nordland	132	158	111 681
Troms Romsa	131	199	140 989
Finmark Finnmárku	42	37	19 062
Svalbard	2	-	50

¹ Gjennomsnittleg tal personar over året. ² Ikkje medrekna meirverdiavgift.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.9. Import og eksport av varer for næring 22, 36, 74 og 92. 2006-2007. 1 000 kroner

Næringskode	Import		Eksport	
	2006	2007	2006	2007
22: Forlagsverksemd grafisk produksjon og reproduksjon av innspela opptak	2 265 222	2 490 280	352 660	380 673
36.300: Produksjon av musikkinstrument	4 523	4 744	6 244	1 521
74.201 Arkitektverksemd	11 774	16 249	107	327
74.810 Fotografverksemd	58 419	39 519	2 294	2 874
74.872 Designverksemd	90 197	232 105	30 031	23 487
74.873 Interiørarkitekt- og interiørkonsulentverksemd	27 047	36 997	176	735
74.876 Impresarioverksemd	2 040	1 465	162	185
92: Fritidsverksemd, kulturell tenesteyting og sport	1 319 153	1 447 857	202 118	189 973

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.10. Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Sysselsette¹ 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Næring 22. Per 4. kvartal 2002-2007

	Sysselsette personar i alt	Forlagsverksemd	Grafisk produksjon og tenester knytt til grafisk produksjon	Reproduksjon av innspela opptak
2002 ²	30 763	20 679	9 857	227
2003	29 547	20 184	9 194	169
2004	28 883	19 903	8 827	153
2005	27 217	18 267	8 818	132
2006	27 183	18 374	8 693	116
2007	27 248	18 686	8 427	135
2007				
Østfold	1 438	681	751	6
Akershus	2 054	905	1 128	21
Oslo	10 796	8 481	2 269	46
Hedmark	716	529	185	2
Oppland	691	369	322	-
Buskerud	628	392	234	2
Vestfold	791	370	420	1
Telemark	716	375	341	-
Aust-Agder	317	212	105	-
Vest-Agder	655	412	240	3
Rogaland	1 771	1 027	718	26
Hordaland	2 051	1 583	463	5
Sogn og Fjordane	382	314	68	-
Møre og Romsdal	727	503	213	11
Sør-Trøndelag	1 345	914	429	2
Nord-Trøndelag	357	280	74	3
Nordland	868	570	296	2
Troms Romsa	546	410	131	5
Finnmark Finnmarku	391	351	40	-
Uoppgitt og andre norske område	8	8	-	-

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald. ² Tala for 2002-2004 gjeld for aldersgruppa 16-74 år.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.11. Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Sysselsette¹ 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Næring 92. Per 4. kvartal 2000-2007

	Sysselsette personar i alt	Film og video	Radio og fjernsyn	Anna underhaldningsverksemd	Nyheitsbyrå	Drift av bibliotek, arkiv, museum og andre kultur-etablisement	Sport og idrett	Anna fritidsverksemd
2000 ²	33 167	2 537	6 269	7 236	639	6 493	7 684	2 309
2001	34 044	2 537	6 034	7 508	661	6 837	7 999	2 468
2002	34 652	2 435	5 873	7 887	701	6 845	8 505	2 406
2003	35 687	2 563	5 999	8 425	709	7 152	8 403	2 436
2004	37 556	2 517	6 293	9 270	775	7 353	8 804	2 544
2005	39 173	2 698	6 391	10 217	873	7 332	9 221	2 441
2006	42 445	3 019	6 562	11 923	901	7 629	9 967	2 444
2007	45 004	3 136	6 782	12 425	906	7 978	11 239	2 538
2007								
Østfold	1 653	102	184	398	20	207	555	187
Akershus	3 475	228	63	1 138	65	455	1 322	204
Oslo	15 218	1 440	4 131	4 945	571	1 496	2 248	387
Hedmark	1 770	97	17	245	12	337	607	455
Oppland	1 520	41	145	295	12	324	523	180
Buskerud	1 785	100	146	355	17	315	694	158
Vestfold	1 393	127	47	346	22	234	536	81
Telemark	1 205	52	83	276	23	228	456	87
Aust-Agder	539	35	22	123	8	155	124	72
Vest-Agder	1 356	91	120	339	7	375	410	14
Rogaland	2 707	180	167	809	24	622	803	102
Hordaland	4 085	245	642	1 132	52	1 002	822	190
Sogn og Fjordane	570	31	62	127	2	152	165	31
Møre og Romsdal	1 176	70	107	261	6	265	415	52
Sør-Trøndelag	2 547	113	351	765	20	553	679	66
Nord-Trøndelag	619	54	44	129	5	219	140	28
Nordland	1 572	61	182	296	7	623	330	73
Troms Romsa	1 167	45	131	338	28	223	311	91
Finnmark Finnmarku	616	24	138	105	3	187	95	64
Uoppgitt og andre norske område	31	-	-	3	2	6	4	16

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald. ² Tala for 2002-2004 gjeld for aldersgruppa 16-74 år.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.12. Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Sysselsette¹ 15-74 år, etter arbeidsstadsfylke. Næring 74. Per 4. kvartal 2003-2007

	Arkitektverksemd	Fotografverksemd	Designverksemd	Interiørarkitekt- og interiørkonsulent- verksemd	Impresario- verksemd
2003 ²	4 114	1 707	1 234	275	253
2004	4 240	1 730	1 433	294	246
2005	4 455	1 788	1 742	377	270
2006	4 824	1 933	2 157	498	347
2007	5 197	2 047	2 340	527	430
2007					
Østfold	131	74	92	9	17
Akershus	260	271	213	76	43
Oslo	2 178	500	1 128	226	159
Hedmark	112	54	37	10	11
Oppland	88	44	33	9	8
Buskerud	160	86	64	19	4
Vestfold	153	53	78	17	25
Telemark	108	31	27	4	9
Aust-Agder	73	21	22	3	1
Vest-Agder	127	50	41	9	6
Rogaland	393	128	128	31	29
Hordaland	427	217	184	46	55
Sogn og Fjordane	93	74	13	2	3
Møre og Romsdal	171	91	86	23	10
Sør-Trøndelag	461	176	127	22	26
Nord-Trøndelag	55	50	15	2	11
Nordland	81	65	14	4	7
Troms Romsa	99	49	29	14	6
Finmark Finnmarku	25	12	8	1	-
Uoppgitt og andre norske område	2	1	1	-	-

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald. ² Tala for 2002-2004 gjeld for aldersgruppa 16-74 år.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.13. Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Næring 22. Sysselsette¹, etter aldersgruppe og kjønn. Per 4. kvartal 2003-2007

	2003 16-74 år	2004 16-74 år	2005 15-74 år	2006 15-74 år	2007 15-74 år
Sysselsette personar i alt	29 547	28 883	27 217	27 183	27 248
Menn	18 089	17 576	16 238	16 080	15 911
Kvinner	11 458	11 307	10 979	11 103	11 337
Forlagsverksemd	20 184	19 903	18 267	18 374	18 686
Menn	11 433	11 165	9 816	9 745	9 772
Kvinner	8 751	8 738	8 451	8 629	8 914
Grafisk produksjon og tenester knytt til grafisk produksjon	9 194	8 827	8 818	8 693	8 427
Menn	6 524	6 291	6 317	6 237	6 034
Kvinner	2 670	2 536	2 501	2 456	2 393
Reproduksjon av opptak som er spela inn	169	153	132	116	135
Menn	132	120	105	98	105
Kvinner	37	33	27	18	30

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.14. Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Næring 92. Sysselsette¹, etter aldersgruppe og kjønn. Per 4. kvartal 2003-2007

	2003 16-74 år	2004 16-74 år	2005 15-74 år	2006 15-74 år	2007 15-74 år
Film og video	2 563	2 517	2 698	3 019	3 136
Menn	1 503	1 522	1 634	1 844	1 918
Kvinner	1 060	995	1 064	1 175	1 218
Radio og fjernsyn	5 999	6 293	6 391	6 562	6 782
Menn	3 393	3 552	3 620	3 668	3 824
Kvinner	2 606	2 741	2 771	2 894	2 958
Anna underholdningsverksemd	8 425	9 270	10 217	11 923	12 425
Menn	4 687	5 252	5 787	6 667	6 915
Kvinner	3 738	4 018	4 430	5 256	5 510
Nyheitsbyrå	709	775	873	901	906
Menn	453	510	543	557	568
Kvinner	256	265	330	344	338
Drift av bibliotek, arkiv, museum og andre kulturetablisement	7 152	7 353	7 332	7 629	7 978
Menn	2 411	2 484	2 438	2 626	2 702
Kvinner	4 741	4 869	4 894	5 003	5 276
Sport og idrett	8 403	8 804	9 221	9 967	11 239
Menn	5 163	5 479	5 707	6 102	6 871
Kvinner	3 240	3 325	3 514	3 865	4 368
Anna fritidsverksemd	2 436	2 544	2 441	2 444	2 538
Menn	1 161	1 239	1 230	1 221	1 175
Kvinner	1 275	1 305	1 211	1 223	1 363

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.15. Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Utvalde kulturnæringar. Sysselsette¹, etter aldersgruppe og kjønn. Per 4. kvartal 2003-2007

	2003 16-74 år	2004 16-74 år	2005 15-74 år	2006 15-74 år	2007 15-74 år
Arkitektverksemd	4 114	4 240	4 455	4 824	5 197
Menn	2 439	2 479	2 592	2 776	2 928
Kvinner	1 675	1 761	1 863	2 048	2 269
Fotografverksemd	1 707	1 730	1 788	1 933	2 047
Menn	910	948	981	1 106	1 181
Kvinner	797	782	807	827	866
Designverksemd	1 234	1 433	1 742	2 157	2 340
Menn	659	801	950	1 152	1 216
Kvinner	575	632	792	1 005	1 124
Interiørarkitekt- og interiørkonsulentverksemd	275	294	377	498	527
Menn	77	83	91	99	118
Kvinner	198	211	286	399	409
Impresarioverksemd	253	246	270	347	430
Menn	166	162	186	228	272
Kvinner	87	84	84	119	158

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.16. Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Næring 36.30. Sysselsette¹, etter aldersgruppe og kjønn. Per 4. kvartal 2003-2007

	2003 16-74 år	2004 16-74 år	2005 15-74 år	2006 15-74 år	2007 15-74 år
Produksjon av musikkinstrument	44	39	48	56	54
Menn	36	33	42	49	45
Kvinner	8	6	6	7	9

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.17. Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Næring 22. Arbeidstakarar¹, etter innvandringsbakgrunn og kjønn. Per 4. kvartal 2006 og 2007

	Forlagsverksemd, grafisk produksjon og reproduksjon av innspela opptak					
	2006			2007		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
	Absolutte tal					
I alt	26 196	15 325	10 871	26 406	15 260	11 146
Utan innvandringsbakgrunn	25 166	14 670	10 496	25 254	14 544	10 710
Innvandrarar frå verdsregion A ²	472	278	194	492	281	211
Innvandrarar frå verdsregion B ³	558	377	181	660	435	225
	Prosent					
I alt	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Utan innvandringsbakgrunn	96,1	95,7	96,6	95,6	95,3	96,1
Innvandrarar frå verdsregion A ²	1,8	1,8	1,8	1,9	1,8	1,9
Innvandrarar frå verdsregion B ³	2,1	2,5	1,7	2,5	2,9	2,0

¹ Ikkje medrekna sjølvstendig næringsdrivande. ² Innvandrarar frå EU/EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand. ³ Innvandrarar frå Asia, Afrika, Latin-Amerika og Europa utanom EU/EØS

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.18. Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Næring 92. Arbeidstakarar¹, etter innvandringsbakgrunn og kjønn. Per 4. kvartal 2006 og 2007

	Næring 92.1. Film og video						Næring 92.2. Radio og fjernsyn					
	2006			2007			2006			2007		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
	Absolutte tal											
I alt	2 408	1 347	1 061	2 554	1 447	1 107	6 500	3 623	2 877	6 726	3 780	2 946
Utan innvandringsbakgrunn	2 240	1 260	980	2 357	1 339	1 018	6 307	3 521	2 786	6 504	3 663	2 841
Innvandrarakar frå verdsregion A ²	65	36	29	87	54	33	115	58	57	106	51	55
Innvandrarakar frå verdsregion B ³	103	51	52	110	54	56	78	44	34	116	66	50
	Prosent											
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Utan innvandringsbakgrunn	93,0	93,5	92,4	92,3	92,5	92,0	97,0	97,2	96,8	96,7	96,9	96,4
Innvandrarakar frå verdsregion A ²	2,7	2,7	2,7	3,4	3,7	3,0	1,8	1,6	2,0	1,6	1,4	1,9
Innvandrarakar frå verdsregion B ³	4,3	3,8	4,9	4,3	3,7	5,1	1,2	1,2	1,2	1,7	1,8	1,7
	Næring 92.31. Sjølvstendig kunstnarisk verksemd						Næring 92.32. Drift av etablisement knytte til kunstnarisk verksemd					
	2006			2007			2006			2007		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
	Absolutte tal											
I alt	1 015	514	501	1 114	545	569	3 388	1 737	1 651	3 735	1 896	1 839
Utan innvandringsbakgrunn	892	454	438	977	482	495	2 980	1 501	1 479	3 276	1 635	1 641
Innvandrarakar frå verdsregion A ²	82	44	38	89	44	45	240	141	99	283	164	119
Innvandrarakar frå verdsregion B ³	41	16	25	48	19	29	168	95	73	176	97	79
	Prosent											
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Utan innvandringsbakgrunn	87,9	88,3	87,4	87,7	88,4	87,0	88,0	86,4	89,6	87,7	86,2	89,2
Innvandrarakar frå verdsregion A ²	8,1	8,6	7,6	8,0	8,1	7,9	7,1	8,1	6,0	7,6	8,7	6,5
Innvandrarakar frå verdsregion B ³	4,0	3,1	5,0	4,3	3,5	5,1	5,0	5,5	4,4	4,7	5,1	4,3
	Næring 92.51. Drift av bibliotek og arkiv						Næring 92.52. Drift av museum og vern av historiske stader og bygningar					
	2006			2007			2006			2007		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
	Absolutte tal											
I alt	3 809	892	2 917	3 695	845	2 850	3 608	1 635	1 973	4 056	1 755	2 301
Utan innvandringsbakgrunn	3 550	810	2 740	3 448	773	2 675	3 291	1 509	1 782	3 695	1 615	2 080
Innvandrarakar frå verdsregion A ²	133	38	95	124	36	88	188	81	107	219	95	124
Innvandrarakar frå verdsregion B ³	126	44	82	123	36	87	129	45	84	142	45	97
	Prosent											
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Utan innvandringsbakgrunn	93,2	90,8	93,9	93,3	91,5	93,9	91,2	92,3	90,3	91,1	92,0	90,4
Innvandrarakar frå verdsregion A ²	3,5	4,3	3,3	3,4	4,3	3,1	5,2	5,0	5,4	5,4	5,4	5,4
Innvandrarakar frå verdsregion B ³	3,3	4,9	2,8	3,3	4,3	3,1	3,6	2,8	4,3	3,5	2,6	4,2

¹ Sjølvstendig næringsdrivande ikkje medrekna. ² Innvandrarakar frå EU/EØS, USA, Canada, Australia og New Zealand. ³ Innvandrarakar frå Asia, Afrika, Latin-Amerika og Europa utanom EU/EØS

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

3.19. Registerbasert sysselsetjingsstatistikk. Sysselsette¹ i Den norske kyrkja 15-74 år, etter kjønn og verksemd². Per 4. kvartal 2005-2007

	2005	2006	2007
Sysselsette personar i alt	8 715	8 804	9 016
Menn	4 342	4 288	4 451
Kvinner	4 373	4 516	4 565
Religiøs verksemd	7 636	7 726	8 039
Menn	4 157	4 140	4 290
Kvinner	3 479	3 586	3 749
Helse, omsorg og sosialtenester	163	146	140
Menn	17	11	13
Kvinner	146	135	127
Barnehagar og skolefritidsordningar	689	714	608
Menn	54	38	48
Kvinner	635	676	560
Offentleg verksemd knytt til kyrkja og andre verksemder	227	207	217
Menn	113	99	98
Kvinner	104	108	119
Andre verksemder	10	11	12
Menn	:	:	:
Kvinner	:	:	:

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald. ² Religiøs verksemd omfattar næring 91310 - Religiøse organisasjonar og næring 93030 - Gravferdsverksemd og drift av kyrkjegardar og krematorium. Helse, omsorg og sosiale tenester omfattar næringane 85339 - Andre sosialtenester utanfor institusjon, 85333 - Aktivitetssentra for eldre og funksjonshemma, 85313 - Omsorgsinstitusjonar for eldre og funksjonshemma, og 85118 - Somatiske sjukeheimar. Barnehagar og skolefritidsordningar omfattar tilsvarende næringar (85331 og 85327). Offentleg administrasjon knytt til kyrkje m.m. omfattar tilsvarende næring (75120). Andre verksemder omfattar næringane 93020 - Frisering og annan venleikspleie, 70202 - Utleige av eigen fast eigedom el. og 55301 - Restaurant- og kafedrift.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

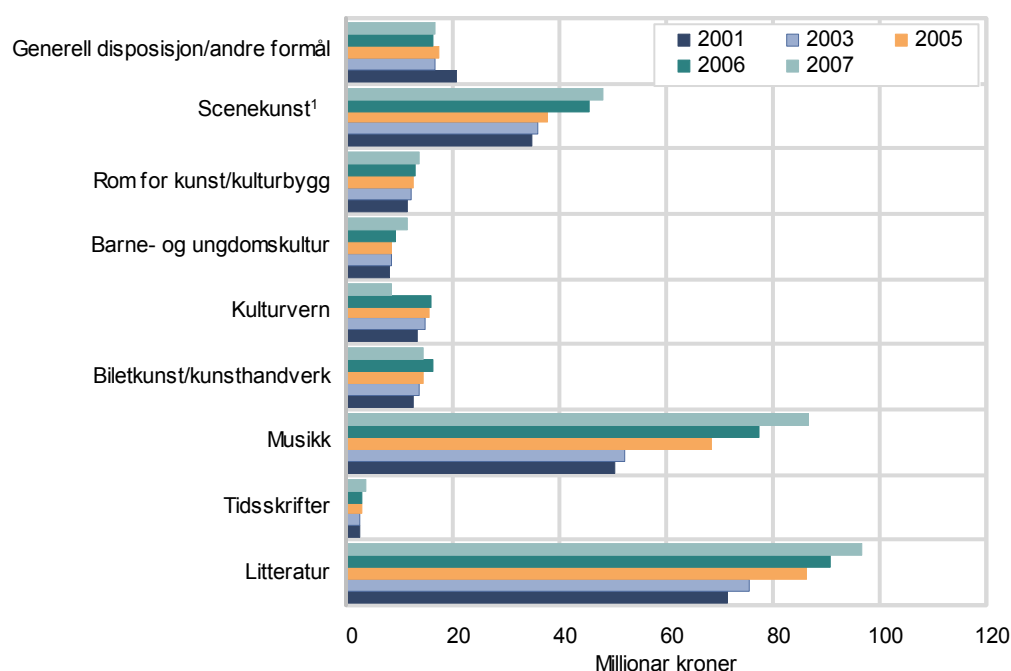
4. Kunstpolitiske tiltak

4.1. Nokre resultat

300 millionar kroner frå
Norsk kulturfond

I 2007 delte Norsk kulturråd ut 300 millionar kroner av midlane frå Norsk kulturfond til ulike kulturformål, blant anna til litteratur, musikk og scenekunst. Beløpet er heva med 13 millionar kroner i høve til 2006. Litteratur er det området som får størst del med 32 prosent eller nær 97 millionar kroner. Musikkfeltet får litt lågare del, men er styrkt med bort imot 10 millionar kroner. Fleire av ordningane under Norsk kulturfond vart styrkte i 2006, og denne satsinga held fram i 2007. Tiltak til barne- og ungdomskulturen har auka med 21,5 prosent siste året. Sidan 2001 har kulturfondmidlane auka med nær 75 millionar kroner. Jf. pkt. 4.2.

Figur 4.1. Norsk kulturfond. Løyvingar, etter område. 2001-2007. Millionar kroner

¹ Før 2004 var tildelingane til scenekunst delt i Frie sceniske grupper og Scenekunst, andre tiltak.
Kjelde: Norsk kulturråd.

97 millionar kroner til
litteratur

Størstedelen av løyvingane til litteratur under Norsk kulturfond går til dei fem innkjøpsordningane for litteratur.

4.1. Innkjøpsordningane for litteratur. Innkjøpte titlar. 2005-2007

	2005	2006	2007
Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur, vaksne	197	216	202
Innkjøpsordninga for prosa, barn/unge	129	121	128
Innkjøpsordninga for sakprosa	32	49	49
Innkjøpsordninga, omsette bøker	76	74	42
Innkjøpsordninga, fagbøker/barn/ unge	20	18	20

Kjelde: Norsk kulturråd.

Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for vaksne er den største av dei fem innkjøpsordningane for litteratur. Denne innkjøpsordninga dekte i 2007 innkjøp av totalt 202 titlar, 14 færre titlar enn i 2006. Innkjøpsordninga for ny norsk sakprosa, som vart oppretta i 2005, har halde seg stabil. 137 av titlane som kom under ordninga for ny norsk skjønnlitteratur, var prosatitlar. Jf. tabell 4.2. 70 prosent av prosatitlane og 69 prosent av skodespela var skrivne av mannlege forfattarar i 2007.

4.2. Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for vaksne. Innkjøpte titlar, etter område og kjønn. 2001-2007

	I alt	Prosa	Lyrikk	Skodespel	Essays
Absolutte tal					
2001	179	109	49	9	12
2002	194	125	52	7	10
2003	210	130	63	7	10
2004	214	124	67	13	10
2005	197	123	53	21	-
2006	216	144	54	18	-
2007	202	137	49	16	-
2007					
Prosent ¹					
Menn	69	70	67	69	-
Kvinner	31	29	33	44	-
Uoppgitt	3	4	-	-	-

¹ Nokre titlar har meir enn ein forfattar.

Kjelde: Norsk kulturråd.

Mindre til biletkunst – meir til scenekunst

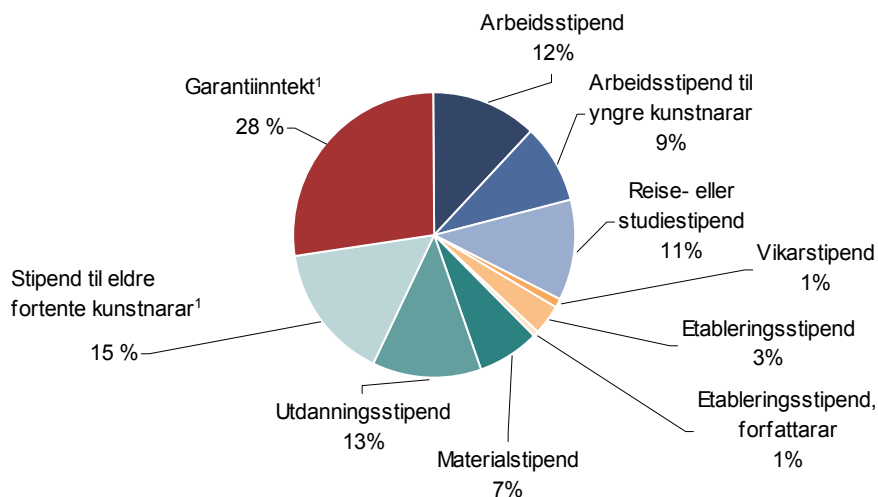
Tabell 4.5 syner ulike støtteordningar innanfor biletkunst og kunsthandverk som Norsk kulturråd forvaltar. Til desse støtteordningane var det i 2007 sett av drygt 14 millionar kroner, 2 millionar mindre enn i 2006. Som det går fram av tabellen vart innkjøpsordninga for samtidskunst avvikla i 2006.

Innkjøpsordninga for scenekunst disponerte over 48 millionar kroner i 2007, 2,7 millionar kroner meir enn i 2006. For dette beløpet vart det i 2007 gitt pengar til 294 prosjekt. 16,6 millionar gjekk til dans og resten til andre prosjekt innan fri scenekunst. Tabell 4.6 viser fordelingane innan scenekunst.

Statens kunstnarstipend – 4 prosent auke av stipendbeløpet

Nøkkeltal frå Statens kunstnarstipend gir ei oversikt over dei 1 323 stipenda og dei 505 heimlane for garantiinntekter som totalt er i denne ordninga i 2007. Ordningane utgjorde i 2007 om lag 190 millionar kroner, ein auke på nær 4 prosent. Figur 4.2 syner fordelinga av stipenda i nokre hovudgrupper. Løyvingane til heimlane for garantiinntektene utgjorde 94 millionar kroner, ein auke på 4,7 millionar kroner frå året før. Det vart òg tildelt 65 millionar kroner som vart fordelte på 388 arbeidsstipend og arbeidsstipend for yngre kunstnarar.

Figur 4.2. Stipend og heimlar, etter stipendtype. 2007. Prosent

¹ Beløpa inkluderer "tildelte" og "tildelt tidlegare år med utbetaling også dette året".

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

Det var totalt 54 prosent kvinner som fekk stipend eller garantiinntekt, same prosent som for 2006. 53 prosent av det tildelte beløpet gjekk til kvinner, dette er 3 prosentpoeng høgare enn i 2006.

I 2007 vart det tildelt 230 stipend for gjennomført kunstutdanning frå Statens kunstnarstipend. Desse stipenda utgjorde nær 14 millionar kroner. 157 stipend av dei 230 stipenda blei gitt til kvinner og 69 prosent av dei tildelte midlane gjekk til kvinnene. Den Norske Balletthøgskolen hadde høgast del kvinner med 95 prosent.

Fond for lyd og bilete - 24 millionar kroner

I 2007 forvalta Fond for lyd og bilete nær 24 millionar kroner, det same som i 2006, men det var litt færre tildelingar i 2007, 546 mot 572 i 2006. Fagutvalet for video/film forvalta mest pengar med over 7 millionar kroner som fordelte seg på 65 prosjekt, mens fagutvalet for musikk hadde flest tildelingar (132) og 4 millionar kroner til disposisjon. Fagutvala for fondet består av til saman 36 medlemmer, desse fordeler seg på 47 prosent kvinnelege og 53 prosent mannlege representantar.

4.3. Fond for lyd og bilete. Tildelingar, etter fagutval. 2001-2007

	Talet på tildelingar	Beløp 1 000 kroner
2001	585	31 064
2002	529	26 623
2003	632	27 143
2004	621	26 724
2005	566	21 089
2006	572	23 604
2007	546	23 634
Fonogramproduksjon ¹	119	6 561
Musikk	132	4 155
Scene	48	3 112
Tekst	70	1 847
Video/film	65	7 387
Blanda/andre (til disp. for styret)	112	3 573

¹ Frå 2006 er fagutvala Fonogram kunstnarar og Fonogram produsentar slått saman til Fonogramproduksjon. Kjelde: Fond for lyd og bilete.

1,5 milliardar kroner i innkravde og utbetalte vederlag

I 2007 vart det totalt kravd inn 821 millionar kroner på vegner av dei sju rettshavarorganisasjonane, og 681 millionar vart utbetalt i vederlag. Beløpa både på innkravde og utbetalte vederlag auka i 2007, med respektive 12 og 17 prosent. KOPINOR står for litt over halvparten av auken i innkravde vederlag.

4.2. Om dei ulike organisasjonane og ordningane

Norsk kulturråd

Norsk kulturråd har blant anna til oppgåve å stimulere det profesjonelle kunstlivet, styrkje kulturvernet og gjere kunst- og kulturverdiar tilgjengelege for så mange som mogeleg. Norsk kulturråd forvaltar Norsk kulturfond og oppgaver delegerte frå Kulturdepartementet og er eit rådgivande organ for staten og det offentlege i kulturspørsmål.

- **Norsk kulturfond** har som formål å stimulere skapande verksemd innanfor litteratur og kunst, verne om kulturarven og formidle kulturgoda til så mange som mogeleg (St.prp. nr. 1, 2007-2008, Kultur- og kyrkjedepartementet). Stortinget løyver kvart år ein sum til Norsk kulturfond, og det er Norsk kulturråd som fordeler desse midlane. Data frå Norsk kulturråd er henta frå årsmeldinga 2007 (Norsk kulturråd, årsmelding 2007.).
- **Innkjøpsordningane** dekkjer innkjøp av mellom anna litteratur og tidsskrift, biletkunst og kunsthåndverk, musikk, kulturvern, barne- og ungdomskultur, rom for kunst/kulturbygg, scenekunst, kunst og det fleirkulturelle samfunnet. Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur høyrer til den viktigaste støtteordninga til innkjøp av litteratur. I 2005 vart det etablert ei ny innkjøpsordning for området litteratur; innkjøpsordninga for ny norsk sakprosa. Innkjøpsordninga for samtidskunst opphørte frå 2006.

<i>Statens kunstnarstipend</i>	Statens kunstnarstipend er eit av statens sentrale verkemiddel for å fremje eit mangfaldig og nyskapande kunstliv. Støtte i form av stipend og garantiinntekter gir kunstnarane høve til å setje si eiga kunstnariske utvikling i fokus, utan å vere nøydde til å innrette seg etter andre målsetjingar i kunst- og kulturpolitikken. Stipend- og garantiinntektsordninga skal leggje til rette for at enkeltkunstnarar, gjennom å ta imot direkte tilskot frå staten, skal kunne bidra til eit mangfaldig og nyskapande kunstliv. (Årsmelding, Statens kunstnarstipend 2007). Data frå Statens kunstnarstipend er henta inn direkte frå Statens kunstnarstipend.
<i>Fond for lyd og bilete</i>	Fond for lyd og bilete er oppretta for å gi rimeleg godtgjering til rettshavarar for den lovlege kopieringa til privat bruk som skjer frå videogram og fonogram, og for å fremje produksjon og formidling av innspelningar i lyd eller bilete. Data er henta frå årsmeldinga 2007 (Fond for lyd og bilete, Årsmelding 2007).
<i>Dei sju vederlagsorganisasjonane</i>	<ul style="list-style-type: none"> • BONO tek seg av biletkunstnarane og kunsthandverkarane sine opphavsrettar, og gjer avtaler om reproduksjon og annan bruk av biletkunst. • FONO representerer norske plateprodusentar, og inngår avtaler med riksdekkjande fjernsyn om kopiering og lydfesting av verna musikkverk. • GRAMO representerer produsentar og utøvande kunstnarar, og inngår avtaler når deira innspelningar blir kringkasta. • KOPINOR representerer 21 norske rettshavarorganisasjonar av opphavsmenn eller utgjevarar, samt utanlandske rettshavarar, og inngår avtaler om fotokopiering og anna eksemplarframstilling til bruk i utdanningsinstitusjonar, offentleg administrasjon, samt organisasjons- og næringsliv. • LINO forvaltar skribentane sine rettar/krav med heimel i åndsverkloven og gjer avtaler om vidareutnytting av litterære tekstar med alle typar brukarar • NORWACO representerer 34 norske rettshavarorganisasjonar av opphavsmenn, utøvande kunstnarar, fotografar og produsentar, og inngår avtaler om rett til vidaresending av radio- og fjernsynskanalar i kabelnett, om rett til opptak av radio- og fjernsynsprogram til undervisnings- og informasjonsformål • TONO forvaltar rettar/krav til komponistar, tekstforfattarar og musikkforlag, og inngår avtaler om offentleg framføring og lydfesting av musikk.
<i>Åndsverkloven §1</i>	Åndsverkloven (Lov om opphavsrett til åndsverk mv. av 12. mai 1961). § 1: ”Den som skaper et åndsverk, har opphavsrett til verket. Med åndsverk forstås i denne lov litterære, vitenskapelige eller kunstneriske verk av enhver art og uansett uttrykksmåte, så som 1) skrifter av alle slag, 2) muntlige foredrag, 3) sceneverk, så vel dramatiske og musikkdramatiske som koreografiske verk og pantomimer, samt hørespill, 4) musikkverk, med eller uten tekst, 5) filmverk, 6) fotografiske verk, 7) malerier, tegninger, grafikk og lignende billedkunst, 8) skulptur av alle slag, 9) bygningskunst, så vel tegninger og modeller som selve byggverket, 10) billedvev og gjenstander av kunsthåndverk og kunstindustri, så vel forbildet som selve verket, 11) kart, samt tegninger og grafiske og plastiske avbildninger av vitenskapelig eller teknisk art, 12) datamaskinprogrammer, 13) oversettelser og bearbejdelser av verk som nevnt foran. For fotografiske bilder som ikke er åndsverk gjelder § 43a”.

Referansar:

St.prp. nr. 1, 2007-2008, Kultur- og kyrkjedepartementet
Fond for lyd og bilete, årsmelding 2007
Norsk kulturråd, årsmelding 2007
Åndsverkloven
Årsmelding 2007, Statens kunstnarstipend
Informasjonssentral for opphavsrett og klarering. 2004

For meir informasjon om desse emna, sjå:

Statens kunstnarstipend: <http://www.kunstnerstipend.no/>
Norsk kulturråd: <http://www.kulturrad.no/>
Fond for lyd og bilete : <http://www.fondforlydogbilde.no/>
Informasjonssentral for opphavsrett og klarering: <http://www.clara.no/>

4.4. Norsk kulturfond. Løyvingar, etter område. 2001-2007. Millionar kroner

Område	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
I alt	225,3	227,2	232,3	254,3	264,2	287,0	300,1
Litteratur	71,3	74,1	75,4	77,9	86,4	90,8	96,8
Tidsskrifter	2,5	2,6	2,6	2,8	2,8	2,8	3,8
Musikk	50,3	51,4	52,3	63,6	68,4	77,3	86,8
Biletkunst/kunsthåndverk	12,5	13,6	13,8	14,3	14,6	16,3	14,4
Kulturvern	13,5	14,5	14,8	15,2	15,5	15,8	8,5
Barne- og ungdomskultur	8,1	8,5	8,7	9,0	8,7	9,3	11,3
Rom for kunst/kulturbygg	11,6	11,9	12,1	12,5	12,7	13,0	13,6
Scenekunst	34,7	34,4	36,0	37,2	37,9	45,5	48,2
Kunst og det fleirkulturelle samfunnet ..	5,1	-	-	-	-	-	-
Generell disposisjon/andre formål	15,7	16,2	16,6	21,8	17,3	16,2	16,7

Kjelde: Norsk kulturråd.

4.5. Støtteordningar for biletkunst og kunsthåndverk. Avsette midlar. 2001-2007. 1 000 kroner

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
I alt	10 269	13 598	13 843	14 300	14 571	16 333	14 454
Innkjøpsordninga for samtidskunst	2 100	2 150	2 200	2 300	2 350	2 460	-
Prosjektstøtte til biletkunst og kunsthåndverk	5 789	6 143	8 209	7 263	7 226	9 242	8 944
Debutantstøtte og utstyrsstøtte til biletkunstnarar, kunsthåndverkarar og fotografar	2 180	2 080	725	459	-	-	-
Manifesta, utgreiingsgruppe	200	-	-	-	-	-	-
"Kulturelle endringsprosesser og samtidskunsten"	-	625	700	1 300	1 170	1 057	1 400
Utstillingsstøtte til kunstnarar i etableringsfasen	-	-	-	138	817	644	780
Utstyrsstøtte til fellesverkstader	-	-	420	440	750	430	780
Kunst og ny teknologi	-	2 100	1 590	2 400	2 258	2 500	2 550
PNEK (Produksjonsnettverk for elektronisk kunst)	-	500	-	-	-	-	-
Statens utstillingsstipend	3 800	3 800	3 800	3 800	3 800	3 800	3 800

Kjelde: Norsk kulturråd.

4.6. Tilskot til scenekunstformål under Norsk kulturfond. Tal på tildelingar og beløp. 2006-2007

	2006		2007	
	1 000 kroner	Tal på tildelingar	1 000 kroner	Tal på tildelingar
I alt	45 524	295	48 228	294
Fri scenekunst, teater	20 500	..	21 200	72
Fri scenekunst, dans	16 000	44	16 599	45
Historisk spel/friluftspel	1 629	23	1 640	16
Scenekunst og ny teknologi	906	66	906	10
Koreografi	921	22	974	23
Scenetekst	1 476	34	2 476	43
Refusjonsordningen	900	13	-	-
Andre	3 192	76	4 433	85

Kjelde: Norsk kulturråd.

4.7. Tilskot til musikkformål under Norsk kulturfond. Tal på tildelingar og beløp. 2006-2007

	2006		2007	
	1 000 kroner	Tal på tildelingar	1 000 kroner	Tal på tildelingar
I alt	77 267	586	86 787	783
Musikkfestivalar	26 650	66	28 650	80
Turné- og arrangørstøtte	6 700	105	7 700	111
Musikkensemble	17 225	98	18 025	110
Kyrkjemusikk	4 000	31	4 150	24
Formidling av tradisjonsmusikk	1 000	..	1 050	..
Innkjøpsordninga for fonogram	10 900	92	11 900	157
Andre musikktiltak/prosjektstøtte, tingingsverk, innspelingsstøtte, formidling av tradisjonsmusikk	10 792	127	15 362	234
Forsøksordning kor	-	-	1 000	9

Kjelde: Norsk kulturråd.

4.8. Statens kunstnarstipend. Tildelte stipend i alt i ordninga, etter beløp, stipendtype og kjønn. 2006-2007

	2006			2007		
	Beløp	Kvinner	Menn	Beløp	Kvinner	Menn
	1 000 kroner	Prosent		1 000 kroner	Prosent	
I alt	184 196	50	50	190 956	53	47
Arbeidsstipend	35 807	43	57	37 239	47	53
Arbeidsstipend til yngre kunstnarar	27 305	59	41	28 140	53	47
Reise- eller studiestipend	4 798	51	49	5 129	52	48
Vikarstipend	887	62	38	850	64	36
Etableringsstipend	2 384	54	46	2 439	62	38
Etableringsstipend, forfattarar	930	65	35	610	48	53
Materialstipend	3 150	62	38	3 466	62	38
Utdanningsstipend	14 098	71	29	13 512	69	31
Stipend til eldre fortente kunstnarar ¹	5 620	48	52	5 620	47	53
Garantiinntekt ¹	89 218	47	53	93 953	53	47

¹ Beløpa inkluderer "tildelte" og "tildelt tidlegare år med utbetaling også dette året".

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

4.9. Statens kunstnarstipend. Tal på stipend i alt i ordninga, etter stipendtype og kjønn. 2006-2007.

	2006			2007		
	Talet på stipend	Kvinner	Menn	Talet på stipend	Kvinner	Menn
	Prosent			Prosent		
I alt	1 846	54	46	1 828	54	46
Arbeidsstipend	219	43	57	221	47	53
Arbeidsstipend til yngre kunstnarar	167	59	41	167	53	47
Reise- eller studiestipend	207	54	46	206	53	47
Vikarstipend	18	56	44	17	59	41
Etableringsstipend	61	56	44	63	60	40
Etableringsstipend, forfattarar ..	21	67	33	14	50	50
Materialstipend	127	57	43	124	62	38
Utdanningsstipend	238	70	30	230	68	32
Stipend til eldre fortente kunstnarar ¹	281	48	52	281	47	53
Garantiinntekt ¹	507	52	48	505	53	47

¹ Inkluderer "tildelte" og "tildelt tidlegare år med tildelingar også dette året".

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

4.10. Statens kunstnarstipend. Beløp, etter stipendtype og kunstnargruppe. 2000-2007. 1 000 kroner

	Totalt beløp	Arbeidsstipend/arbeidsstipend til yngre/nyetablerte kunstnarar ¹									Stipend til eldre fortenne kunstnarar ¹	Garantiinntekt ¹	
		Eingongsstipend				Beløp i alt	Reise- eller studie- stipend	Vikar- stipend	Etablerings- stipend	Etablerings- stipend forfattere			Material- stipend
		Beløp i alt	Arbeids- stipend	Arbeids- stipend, yngre kunstnarar	Arbeids- stipend								
2000	136 541	49 590	..	..	9 275	..	..	..	..	..	5 620	72 056	
2001	145 271	51 475	..	..	11 375	..	..	..	..	..	5 620	76 801	
2002	141 283	51 800	..	..	11 509	..	..	..	..	..	5 620	72 354	
2003	149 537	57 196	..	..	12 564	..	..	..	..	..	5 620	74 157	
2004	150 321	58 776	..	..	11 351	..	..	..	..	..	5 620	³ 83 367	
2005	166 383	62 457	..	..	11 786	..	..	..	..	..	5 620	86 520	
2006	170 085	63 111	35 807	27 305	12 136	4 799	887	2 369	945	3 137	5 620	89 218	
2007	177 444	65 378	37 239	28 140	12 493	5 129	850	2 439	610	3 466	5 620	93 953	
2007													
Biletkunstnarar	70 267	17 356	8 257	9 099	2 521	595	180	925	-	821	560	49 830	
Kunsthandverkarar	29 203	8 257	3 202	5 055	1 620	383	60	497	-	680	520	18 807	
Skjønnlitterære forfattarar ..	18 608	9 268	6 740	2 528	1 451	600	180	-	400	271	300	7 590	
Barne- og ungdomslitterære forfattarar	3 904	1 348	843	506	528	215	200	-	40	73	280	1 748	
Dramatikarar	2 357	1 180	843	337	465	151	-	-	120	194	300	413	
Omsetjarar	1 818	1 011	674	337	381	216	50	-	50	65	220	206	
Faglitterære forfattarar og omsetjarar	1 015	337	337	-	73	60	-	-	-	13	40	565	
Musikarar og songarar	10 716	5 055	3 370	1 685	1 250	750	-	212	-	289	480	3 931	
Komponistar	4 770	2 191	1 517	674	313	90	30	93	-	100	200	2 066	
Skodespelarar og dokkespelarar	6 133	3 370	2 022	1 348	624	404	60	95	-	66	420	1 719	
Scenestruturarar	1 501	843	506	337	192	107	-	-	-	85	260	206	
Scenografar og kostymeteiknarar	1 000	674	337	337	166	121	-	25	-	20	160	-	
Teatermedarbeidarar ²	51	-	-	-	51	51	-	-	-	-	-	-	
Dansekunstnarar	8 009	4 044	1 348	2 696	598	443	-	-	-	155	400	2 967	
Kritikarar ²	406	169	169	-	97	97	-	-	-	-	140	-	
Journalistar ²	58	-	-	-	58	44	-	-	-	14	-	-	
Fotografar	4 366	2 022	1 348	674	386	70	-	222	-	94	100	1 858	
Filmkunstnarar	3 503	2 359	1 685	674	431	128	-	70	-	233	300	413	
Arkitektar	986	169	-	169	65	20	-	-	-	45	220	532	
Interiørarkitektar	886	-	-	-	60	20	-	-	-	40	260	566	
Diverse andre	3 415	2 528	1 685	843	460	176	-	145	-	139	100	328	
Folkekunstnarar	1 375	1 011	674	337	204	109	-	50	-	45	160	-	
Popkomponistar	3 096	2 191	1 685	506	499	280	90	105	-	24	200	206	

¹ Beløpa inkluderer "tildelte" og "tildelt tidlegare år med utbetaling også dette året". ² Teatermedarbeidarar, kritikarar og journalistar får ikkje arbeidsstipend eller arbeidsstipend for yngre, nyetablerte kunstnarar. ³ Talet på heimlar inkl. arbeidsgivaravgift.

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

4.11. Statens kunstnarstipend. Tal på stipend, etter stipendtype og kunstnargruppe. 2000-2007

	I alt	Eingongsstipend									Stipend til eldre forfattere kunstnarar ¹	Garantiinntekt ¹	
		Arbeidsstipend/arbeidsstipend til yngre/nyetablerte kunstnarar ¹				Tal eingongsstipend i alt	Reise- eller studie- stipend	Vikar- stipend	Etableringsstipend	Etableringsstipend forfattere			Material stipend
		Arbeidsstipend i alt	Arbeidsstipend	Arbeidsstipend yngre kunstnarar									
2000	1 531	342	..	..	363	..	..	..	..	..	281	545	
2001	1 601	355	..	..	420	..	..	..	..	..	281	545	
2002	1 594	350	..	..	419	..	..	..	..	..	281	544	
2003	1 606	362	..	..	426	..	..	..	..	..	281	537	
2004	1 560	372	..	..	393	..	..	..	..	..	281	514	
2005	1 582	382	..	..	412	..	..	..	..	..	281	507	
2006	1 608	386	219	167	434	207	18	60	22	127	281	507	
2007	1 598	388	221	167	424	206	17	63	17	121	281	505	
2007													
Biletkunstnarar	593	103	49	54	46	11	3	16	-	16	28	267	
Kunsthåndverkarar	303	49	19	30	40	11	1	10	-	18	26	99	
Skjønnlitterære forfattarar	237	55	40	15	37	15	3	-	11	8	15	38	
Barne- og ungdomslitterære forfattarar	70	8	5	3	15	6	4	-	2	3	14	10	
Dramatikarar	69	7	5	2	19	6	-	-	2	11	15	2	
Omsetjarar ³	62	6	4	2	19	11	2	-	2	4	11	1	
Faglitterære forfattarar og omsetjarar ³	18	2	2	-	5	4	-	-	-	1	2	2	
Musikarar og songarar	206	30	20	10	51	30	-	9	-	12	24	20	
Komponistar	80	13	9	4	16	5	1	5	-	5	10	12	
Skodespelarar og dokkespelarar	129	20	12	8	29	20	1	4	-	4	21	10	
Sceneinstruktørar	45	5	3	2	10	6	-	-	-	4	13	2	
Scenografar og kostymeteiknarar	40	4	2	2	11	9	-	1	-	1	8	2	
Teatermedarbeidarar ²	8	-	-	-	4	4	-	-	-	-	-	-	
Dansekunstnarar	139	24	8	16	25	21	-	-	-	4	20	21	
Kritikarar ²	19	1	1	-	5	5	-	-	-	-	7	-	
Journalistar ²	6	-	-	-	3	2	-	-	-	1	-	-	
Fotografar	60	12	8	4	11	3	-	5	-	3	5	9	
Filmkunstnarar	81	14	10	4	18	5	-	3	-	10	15	2	
Arkitektar	25	1	-	1	5	2	-	-	-	3	11	2	
Interiørarkitektar	21	-	-	-	3	1	-	-	-	2	13	2	
Diverse andre	78	15	10	5	20	9	-	5	-	6	5	3	
Folkekunstnarar	44	6	4	2	12	6	-	2	-	4	8	-	
Popkomponistar	77	13	10	3	20	14	2	3	-	1	10	1	

¹Inkluderer "tildelte" og "tildelt tidlegare år med tildelingar også dette året". ²Teatermedarbeidarar, kritikarar og journalistar får ikkje arbeidsstipend eller arbeidsstipend for yngre, nyetablerte kunstnarar. ³Utsette tildeling av éin heimel for garantiinntekt i 2007 til 2008. Totalt tal på heimlar er 507.

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

4.12. Tal på stipend for gjennomført utdanning, etter kjønn. 2005-2007. Prosent

	2005		2006		2007	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I alt	71,5	28,5	70,2	29,8	68,3	31,7
Den Norske Balletthøgskolen	..	..	95,0	5,0	94,9	5,1
Kunsthøgskolen i Bergen, avd. Kunstakademiet	66,7	33,3	64,3	35,7	67,7	32,3
Kunsthøgskolen i Bergen, avd. Spesialisert kunst	89,5	10,5	67,6	32,4	64,3	35,7
NMH-Diplomstudiet	0,0	100,0	66,7	33,3	0,0	100,0
Kunstakademiet-NTNU	68,8	31,3	53,8	46,2	68,8	31,3
Kunsthøgskolen i Oslo	71,3	28,7	66,4	33,6	61,5	38,5
Høgskolen i Østfold, Akademiet for scenekunst	..	..	55,6	44,4	60,0	40,0

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

4.13. Stipend for gjennomført utdanning. Beløp, etter kjønn. 2005-2007. Prosent

	2005		2006		2007	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I alt	70,2	29,8	70,9	29,1	69,1	30,9
Den Norske Ballethøgskolen	..	..	95,0	5,0	94,9	5,1
Kunsthøgskolen i Bergen, avd. Kunstakademiet	67,1	32,9	66,7	33,3	70,7	29,3
Kunsthøgskolen i Bergen, avd. Spesialisert kunst	93,1	6,9	68,5	31,5	64,3	35,7
NMH-Diplomstudiet	-	100,0	66,7	33,3	-	100,0
Kunstakademiet-NTNU	65,9	34,1	51,6	48,4	66,7	33,3
Kunsthøgskolen i Oslo	69,4	30,6	66,6	33,4	61,4	38,6
Høgskolen i Østfold, Akademie for scenekunst	..	..	55,6	44,4	60,0	40,0

Kjelde: Statens kunstnarstipend.

4.14. Fond for lyd og bilete. Talet på medlemmer og varamedlemmer i fagutval, etter kjønn. 2006-2007

	2006					2007				
	I alt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	I alt	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
	Absolutte tal			Prosent		Absolutte tal			Prosent	
I alt	36	19	17	52,8	47,2	36	17	19	47,2	52,8
Fonogramproduksjon ¹	8	5	3	62,5	37,5	8	4	4	50,0	50,0
Musikk	8	3	5	37,5	62,5	8	3	5	37,5	62,5
Scene	8	3	5	37,5	62,5	8	4	4	50,0	50,0
Tekst	6	5	1	83,3	16,7	6	3	3	50,0	50,0
Video/film	6	3	3	50,0	50,0	6	3	3	50,0	50,0

¹ Frå 2006 er fagutvala Fonogram kunstnarar og Fonogram produsentar slått saman til Fonogramproduksjon.

Kjelde: Fond for lyd og bilete.

4.15. Opphavsrett. Innkravde og utbetalte vederlag, etter organisasjon. 2002-2007. 1 000 kroner

	I alt	BONO	TONO ²	KOPINOR ¹	NORWACO ¹	GRAMO ¹	FONO	LINO
Innkravde vederlag								
2002	631 589	4 886	223 010	204 638	112 312	83 462	1 257	2 025
2003	666 087	4 315	245 761	194 622	115 236	101 653	1 315	3 186
2004	694 219	7 561	258 025	197 502	117 575	109 452	1 334	2 770
2005	717 496	6 581	266 619	194 809	143 411	101 885	1 421	2 770
2006	734 815	6 029	282 493	173 051	150 140	119 646	1 456	2 000
2007	820 836	³ 12 798	291 601	222 686	162 508	127 368	1 622	2 253
Utbetalte vederlag								
2002	574 710	3 811	184 532	215 295	119 266	48 880	1 006	1 920
2003	569 939	3 285	186 408	177 647	124 229	74 414	1 052	2 904
2004	561 585	5 524	219 497	182 882	113 072	36 984	1 067	2 559
2005	593 899	4 921	210 229	183 223	106 042	85 862	1 065	2 557
2006	581 667	4 482	240 981	142 996	123 927	66 390	1 091	1 800
2007	681 138	³ 9 218	247 642	174 154	164 881	81 834	1 298	2 111

¹ I summene er utlandet medrekna. ² Innkravde vederlag er eksklusive finansinntekter og mekaniske rettskrav, men medrekna 2 prosent komponistfond og utland. ³ Auken frå 2006 til 2007 kjem av at BONO f.o.m. 2007 forvaltar den såkalla følgjerettsordninga i Noreg; eit prosentvis vederlag som blir betalt når opphavsrettsleg verna kunst blir vidareselt, til dømes gjennom auksjonshus og galleri.

Kjelde: Dei enkelte organisasjonane.

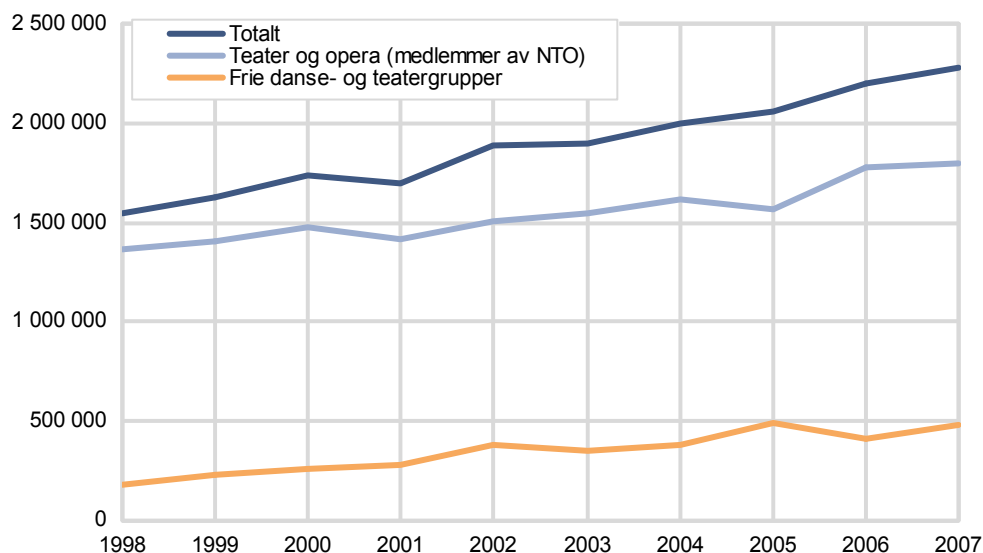
5. Scenekunst

5.1. Nokre resultat

2,3 millionar besøk på teater- og danseframсыningar

Talet på besøk i institusjonsteatra og frie grupper innan dans og teater har auka jamt dei siste 10 åra. Totalt var det 2,3 millionar besøk i 2007. Det var til saman over 77 000 fleire besøk enn i 2006.

Figur 5.1. Tilskodarar ved teater og opera og frie grupper innan teater og dans. 1998-2007

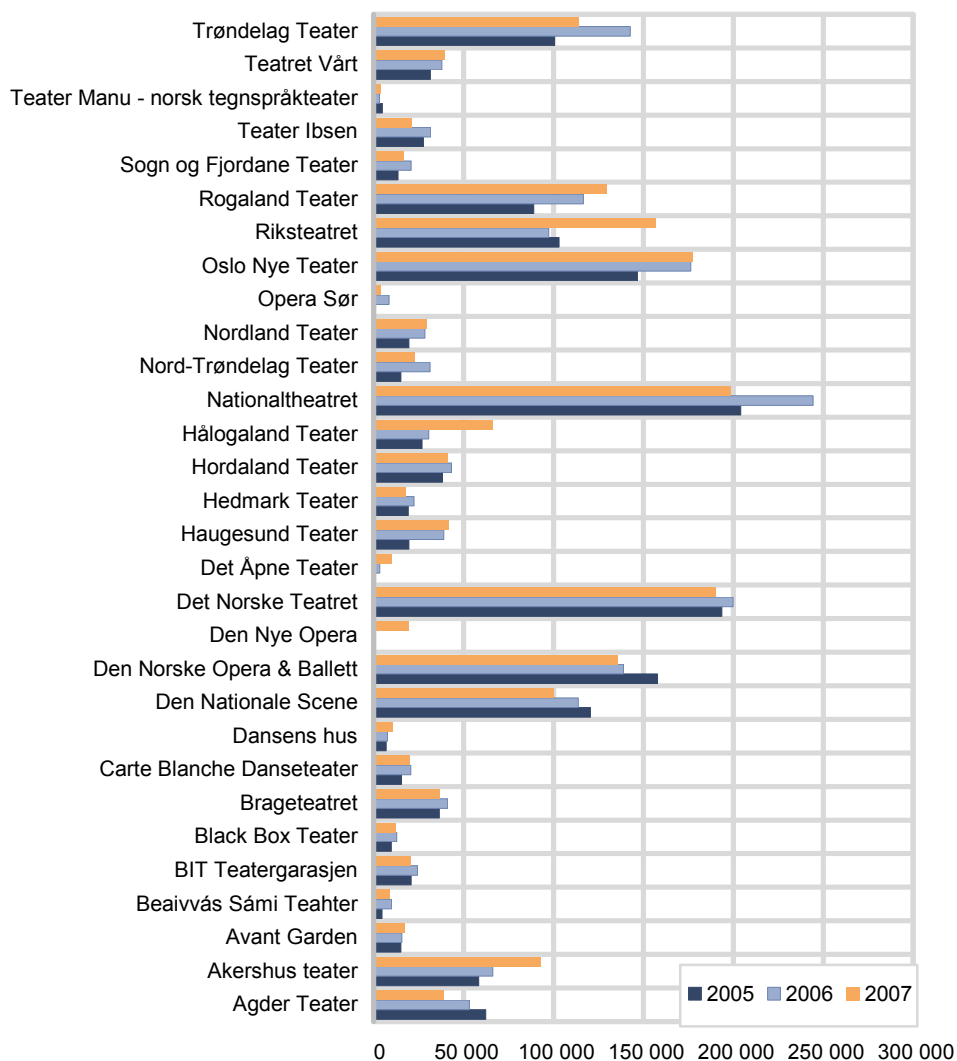
Kjelde: Norsk teater- og orkesterforening og Danse- og teatersentrum.

Stabilt teaterbesøk i NTO-institusjonane

Nærare 1,8 millionar tilskodarar besøkte dei 30 ulike teatra som er medlemmer i Norsk teater- og orkesterforening (NTO) i 2007. Totalt ligg besøkstala litt høgare enn i 2006, ein auke på 10 640. 664 000 av dei besøkjande var barn og ungdom, ein auke på nesten 13 000 frå året før.

Det er rapportert totalt 356 færre framсыningar i 2007 enn i 2006. Talet på framсыningar retta mot barn har gått mest attende med 220 færre framсыningar. Tilskodarar per framсыning ser ut til å ha auka, både totalt og for framсыningar for barn og ungdom. Då eit teater ikkje har rapportert tal på framсыningar, kan desse tala representere ei feilkjelde. I tillegg til figur 5.2, syner tabell 5.1 nærare detaljar.

Figur 5.2. Tilskodarar ved teater og opera. 2005-2007

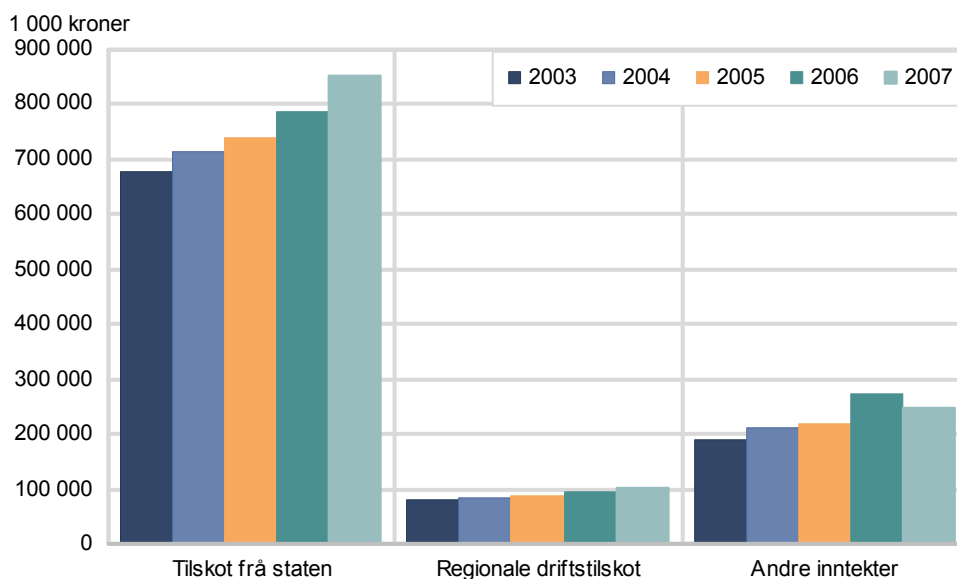

Kjelde: Norsk teater- og orkesterforening.

Tilskottsteatra hadde til saman inntekter på 1,2 milliardar kroner. 71 prosent av inntektene var tilskot frå staten, 9 prosent var regionale driftstilskot og 21 prosent var andre inntekter. Delen tilskot frå staten har auka med 3 prosentpoeng sidan 2006. Samla driftsresultat for tilskotsinstitusjonane i 2007 var på 3,5 millionar kroner. Dette resultatet er lågare enn i 2006. I 2007 blei det utført 1 671 årsverk ved dei 16 tilskottsteatra. Dette er ein auke på 35 årsverk sidan 2006 og 179 sidan 2003.

*Fri scenekunst – over
482 000 tilskodarar*

98 frie teater- og dansegrupper har rapportert tal til Danse- og teatersentrum for 2007, tre fleire grupper enn i 2006. Desse gruppene hadde 482 000 besøkjande på 3 940 framsyningar. 81 prosent av framsyningane var retta mot barn, den same delen som i 2006. Totalt var det 122 besøk per framsyning, ein auke på 9 frå førre året. 74 av gruppene var teatergrupper og 24 var dansegrupper (jf. tabell 5.3).

Figur 5.3. Teater og opera. Inntekter for tilskotsteatra. 2003-2007. 1 000 kroner

Kjelde: KKD, St.prp. nr. 1.

**Norsk scenekunstbruk –
211 000 tilskodarar**

Norsk scenekunstbruk formidlar fri profesjonell scenekunst. I 2007 blei det formidla 68 produksjonar gjennom Norsk scenekunstbruk sitt nettverk, 11 fleire enn i 2006. Over 211 000 tilskodarar var til stades på desse framsyningane. Delen barn og unge har gått litt ned dei siste to åra og utgjorde 90 prosent av tilskodarane i 2007.

**53 prosent på teater,
musikal eller revy i 2007**

Tal frå Levekårsundersøkinga 2007 syner at 53 prosent hadde vore på teater, musikal eller revy i 2007. 11 prosent hadde vore på ei ballett- eller danseframsyning og 7 prosent hadde vore på opera eller operette. Det ser ut som kvinnene er flinkast til å nytte desse aktivitetane. Dei med høgast utdanning nyttar tilboda i større grad enn dei med lågare utdanning. Skilnadene er ikkje så store når ein ser på bustad i forhold til storleik. Fleire resultat frå Levekårsundersøkinga finn ein i tabellane 5.7 og 6.12.

**Norsk teater- og
orkesterforening (NTO)****5.2. Om statistikken og dei ulike organisasjonane**

NTO, jf. avsnitt 6.2, er ein arbeidsgivar- og interesseorganisasjon for profesjonell musikk og scenekunst. NTO har 42 medlemmer innanfor teater, dans, opera og orkestermusikk i 2007. Medlemmene representerer nasjonale institusjonar, region-/landsdelsinstitusjonar, programmerande teater, produserande teater og musikkensemble. Som arbeidsgivarorganisasjon sluttar NTO avtaler med og/eller hjelper medlemmene sine i forhandlingar med ei rekkje arbeidstakarorganisasjonar. (Norsk teater- og orkesterforening. <http://www.nto.no>).

Tala som blir presenterte i tabellar og figurar, kan ikkje heilt samanliknast frå år til år, då medlemstalet i NTO har auka nesten kvart år. I 2007 er det eit medlem meir enn i 2006, og dersom ein korrigerer for dette, vil ein sjå at besøket viser ein nedgang frå 2006. Eit teater har ikkje rapportert framsyningar.

**Danse- og teatersentrum
(DTS)**

Danse- og teatersentrum (DTS) er ein interesseorganisasjon og eit kompetansesenter for fri profesjonell scenekunst i Noreg. Organisasjonen blei etablert som interesseorganisasjon i 1977 med mål om å synleggjere frie grupper, og lyfte status for mangfaldet av sceniske uttrykksformer utanfor institusjonane. (Danse- og teatersentrum, Om DTS). Heller ikkje tala for det frie scenekunstheltet kan heilt samanliknast då talet på medlemmer som sender rapportar til DTS, varierer noko frå år til år. I 2007 har DTS 85 medlemmer.

<i>Norsk scenekunstbruk</i>	Norsk scenekunstbruk er ein nasjonal formidlingsordning for fri profesjonell scenekunst i regi av Danse- og teatersentrum. Norsk scenekunstbruk er den største og viktigaste landsdekkjande formidlar av scenekunst for aldersgruppa 0-20 år. Scenekunstbruket er også den nasjonale aktøren i formidling av scenekunst i Den kulturelle skolesekken. Norsk scenekunstbruk har eit medlemsnettverk av fylkeskommunar og deira lokale arrangørar. Det blir lagt stor vekt på aktive og medverkande arrangørar for å auke kompetansen og interessa for scenekunst lokalt. Nettverket omfattar i dag 16 fylke. Nokre av gruppene rapporterer tal på produksjonar og tilskodarar òg gjennom DTS. (http://www.scenekunst.no - 2008).
<i>Norsk teaterråd</i>	Norsk teaterråd er ein landsomfattande paraplyorganisasjon på det frivillige scenekunstheltet. Organisasjonen har 16 medlemsorganisasjonar, enkelte er landsdekkjande, andre er regionale. Ti av desse medlemsorganisasjonane rapporterte aktiviteten til Norsk teaterråd i 2006. Nokre av medlemmene driv berre med amatørteater, andre arbeider på fleire kulturområde. Norsk teaterråd har fylkesråd i ni fylke. Norsk teaterråd forvaltar den delen av dei statlege midlane (overskotet frå Norsk Tipping AS) til barn og unge som skal gå til scenekunst, Frifond teater. (Norsk teaterråd, http://www.teater.no - 2008).
<i>Frifond teater</i>	Frifond teater er ein del av Frifond, ei støtteordning oppretta av Stortinget for å betre dei økonomiske rammevilkåra for demokratisk og medlemsbasert aktivitet. Frifond teater har som mål å støtte grupper og lag som jobbar med teater og dans på amatørnivå. Målsetjinga med ordninga Frifond teater er å medverke til at interessa for teater og dans på lokalt plan aukar. (Sceneliv, nr. 2-3/2007, Norsk teaterråd).
<i>Levekårsundersøkingane og kulturbruksundersøkingane</i>	Data i tabell 5.7 er henta frå Levekårsundersøkinga 2007 som blei gjennomført av Statistisk sentralbyrå. I denne undersøkinga blei det stilt ein del spørsmål om kulturbruk, blant anna om bruken av teater/musikal/ revy, opera/operette og ballett/danseframsyning a) ”kor mange gonger har du i løpet av dei siste 12 månadene vore på og sett på ei teaterframsyning, musikal eller revy (både profesjonelle og amatørteater)?”, b) ”kor mange gonger har du i løpet av dei siste 12 månadene vore på og sett på ei opera- eller operetteframsyning (både profesjonelle og amatørteater)?” og c) ”kor mange gonger har du i løpet av dei siste 12 månadene vore på og sett på ei ballett- eller danseframsyning (både profesjonelle og amatørteater)?” Statistisk sentralbyrå gjennomfører òg kvart tredje eller fjerde år ei utvalsundersøking om kulturbruk der folk blir spurde om bruken av ulike kulturtilbod. Siste tilgjengelege resultat frå kulturbruksundersøkingane er publisert i Norsk Kulturbarometer 2004 og Kulturstatistikk 2006. Av di intervjuar i levekårsundersøkinga blei utførte på andre tidspunkt og i andre samanhengar enn t.d. kulturbruksundersøkingane, kan resultatata frå desse to undersøkingane ikkje utan vidare samanliknast.
	Referansar: - Sceneliv, nr. 2-3/2007 - Danse- og teatersentrum, Årsrapport 2007 - Norsk teater- og orkesterforening, http://www.teater.no
	Nyttige Internett-adresser: Kulturstatistikk 2006: http://www.ssb.no/emner/07/nos_kultur/ Norsk kulturbarometer 2004: http://www.ssb.no/kulturbar/ Levekårsundersøkinga 2007: http://www.ssb.no/emner/00/02/levstat/ Norsk teater- og orkesterforening: http://www.nto.no/ Danse- og teatersentrum: http://www.danseogteatersentrum.no/ Norsk scenekunstbruk: http://www.scenekunstbruket.no/ Norsk teaterråd: http://www.teater.no

5.1. Framsyningar og tilskodarar ved teater og opera. 2003-2007

Teater ¹	Framsyningar		Tilskodarar		Tilskodarar per framsyning		Turnéframsyningar ²	
	I alt	Av dette for barn og ungdom	I alt	Av dette barn og ungdom	I alt	Av dette for barn og ungdom	Framsyningar	Tilskodarar
2003	7 522	3 304	1 549 064	663 119	206	201	2 339	414 486
2004	8 149	3 455	1 621 290	670 996	198	194	2 668	448 377
2005 ³	8 677	4 065	1 561 253	687 328	180	169	2 901	421 860
2006 ³	9 624	3 884	1 781 755	651 160	185	168	3 346	461 115
2007	9 268	3 664	1 792 395	663 901	193	181	3 119	459 295
2007								
Agder Teater	285	182	39 120	23 039	137	127	56	4 875
Akershus teater	666	562	92 562	63 111	139	112	614	69 874
Avant Garden	264	187	17 512	14 141	66	76	147	11 832
Beaivvás Sámi Teahter	113	22	8 790	1 539	78	70	76	7 690
BIT Teatergarasjen	149	13	20 364	1 620	137	125	-	-
Black Box Teater	169	24	12 288	3 882	73	162	-	-
Brageteatret	364	364	36 794	36 794	101	101	344	34 894
Carte Blanche								
Danseteater	98	34	20 027	5 489	204	161	63	14 809
Dansens hus	184	75	10 566	4 937	57	66	24	2 245
Den Nationale Scene	572	196	100 085	30 876	175	158	5	386
Den Norske Opera & Ballett	191	31	135 761	16 246	711	524	58	30 179
Den Nye Opera	..	..	19 219	12 666	..	..	-	-
Det Norske Teatret	977	244	190 026	71 080	194	291	21	1 629
Det Apne Teater	113	43	9 770	3 318	86	77	10	1 378
Haugesund Teater	213	34	41 570	16 769	195	493	186	4 397
Hedmark Teater	163	104	17 568	11 585	108	111	117	14 269
Hordaland Teater	268	203	41 025	24 947	153	123	68	9 001
Hålogaland Teater	328	123	65 963	15 897	201	129	128	20 984
Nationaltheatret	709	109	198 442	69 486	280	637	37	10 289
Nord-Trøndelag Teater	107	51	22 568	13 204	211	259	82	13 479
Nordland Teater	259	132	29 214	16 106	113	122	154	16 232
Opera Sør	20	8	3 921	605	196	76	-	-
Oslo Nye Teater	588	-	177 436	-	302	-	-	-
Riksteatret	602	240	156 923	83 628	261	348	492	129 482
Rogaland Teater	706	225	129 370	50 618	183	225	21	5 907
Sogn og Fjordane								
Teater	157	97	16 936	7 287	108	75	135	13 800
Teater Ibsen	213	159	21 011	15 687	99	99	108	9 578
Teater Manu - norsk tegnspråk	26	2	4 060	160	156	80	14	2 760
Teatret Vårt	276	52	39 451	6 667	143	128	159	29 326
Trøndelag Teater	488	148	114 053	42 517	234	287	-	-

¹ Gjeld dei teatra som er medlemmer i NTO. ² Medrekna turnéar i utlandet. ³ Tala er retta sidan førre utgåve.

Kjelde: Norsk teater- og orkesterforening og dei enkelte teatra.

5.2. Økonomiske nøkkeltal for tilskotsteatra. 2003-2007. 1 000 kroner

	Tilskot frå staten	Regionale driftstilskot	Andre inntekter	Driftskostnader	Årsverk
2003	676 677	79 247	190 493	928 878	1 492
2004	713 929	83 109	210 210	997 988	1 536
2005	741 239	86 885	220 121	1 041 651	1 594
2006	787 079	94 119	274 664	1 144 229	1 636
2007	851 288	103 411	247 350	1 198 479	1 671
2007					
Agder Teater ¹	14 509	7 187	5 067	27 647	39
Carte Blanche A/S	16 733	7 171	1 708	25 472	27
Den Nationale Scene	81 134	-	14 327	95 771	139
Den Norske Opera og Ballett	296 394	-	48 522	339 975	504
Det Norske Teatret	113 826	-	42 891	160 470	213
Haugesund Teater	5 908	2 532	9 350	17 483	20
Hedmark Teater	9 289	4 640	2 327	16 518	24
Hordaland Teater	7 466	3 200	1 740	10 763	9
Hålogaland Teater	33 172	14 217	8 683	53 308	63
Nationaltheatret	126 921	-	49 927	174 578	235
Nordland Teater	17 169	7 358	4 774	28 226	32
Rogaland Teater	37 290	17 897	26 834	80 383	102
Sogn og Fjordane Teater	12 714	5 452	1 547	19 986	28
Teater Ibsen	16 112	6 905	4 097	27 991	31
Teatret Vårt	14 315	6 136	4 624	24 126	28
Trøndelag Teater	48 336	20 716	20 932	95 782	177

¹ Agder Teater driv også kulturhuset i Kristiansand kommune. Tala for Agder Teater gjeld berre teaterdrifta så nær som årsverk, der kulturhusdrifta er inkludert.

Kjelde: KKD, St.prp. nr. 1.

5.3. Frie teater- og dansegrupper. 1993-2007

	Grupper i alt	Teatergrupper	Dansegrupper	Medlemmer i alt	Nye produksjoner i alt	Framsyingar		Besøkjande i alt	Besøk per framsyning
						I alt	Av dette for barn		
1993	31	28	3	111	78	2 153	2 177	202 478	94
1994	37	33	4	119	65	1 998	1 278	208 141	104
1995	35	31	4	101	42	1 686	1 270	163 189	97
1996	34	29	6	101	42	1 914	1 285	203 664	106
1997	34	23	11	..	..	1 777	869	221 080	124
1998	38	33	5	110	45	1 356	869	177 259	131
1999	51	42	9	..	37	1 928	900	227 186	118
2000	56	46	10	109	35	1 591	861	263 130	165
2001	59	48	11	142	40	2 366	1 318	279 550	118
2002	79	66	13	254	59	2 865	1 859	379 960	133
2003 ²	81	64	17	227	40	3 167	2 482	348 658	110
2004 ¹	84	65	19	243	37	3 422	2 511	376 575	110
2005 ³	72	55	17	199	75	3 862	2 781	496 070	128
2006 ⁴	95	69	26	231	67	3 649	2 948	415 597	113
2007 ⁵	98	74	24	247	52	3 938	3 202	481 990	122

¹Tala inkluderer rapport frå 65 av 65 medlemmer, dessutan rapport frå 18 ikkje-medlemmer. ²Tala inkluderer rapport frå 70 av 70 medlemmer, dessutan rapport frå 11 ikkje-medlemmer gjennom talmateriale frå Norsk scenekunstbruk. ³Tala inkluderer rapport frå 51 av 77 medlemmer, dessutan rapport frå 21 ikkje-medlemmer gjennom Norsk scenekunstbruk. ⁴Tala inkluderer rapport frå 82 av 83 medlemmer, dessutan rapport frå 13 ikkje-medlemmer gjennom Norsk scenekunstbruk. ⁵Tala inkluderer rapport frå 81 av 83 medlemmer, dessutan rapport frå 17 ikkje-medlemmer gjennom Norsk scenekunstbruk.

Kjelde: Danse- og teatersentrum.

5.4. Norsk scenekunstbruk. Produksjonar. Framsyingar og tilskodarar, etter aldersgrupper. 2000-2007.

	Produksjonar	Framsyingar			Tilskodarar		
		I alt	Barn/unge 0-14 år	Ungdom/vaksne 15 år og over	I alt	Barn/unge 0-14 år	Ungdom/vaksne 15 år og over
2000	..	695	430	265	76 443	47 056	29 387
2001	..	983	795	188	103 774	85 223	18 551
2002	..	902	727	175	87 258	66 818	20 440
2003	..	1 384	1 280	104	135 834	119 980	15 854
2004	53	1 946	1 782	164	190 519	175 471	15 048
2005	53	2 148	2 088	60	222 834	213 502	9 332
2006	57	2 350	2 223	127	228 383	212 637	15 746
2007	68	2 191	1 960	231	211 434	190 028	21 406

Kjelde: Norsk scenekunstbruk.

5.5. Norsk teaterråd. Talet på produksjonar, framsyingar, aktørar og tilskodarar. 2004-2006

	2004				2005				2006 ¹			
	Produk-sjonar	Fram-syningar	Aktørar	Til-skodarar	Produk-sjonar	Fram-syningar	Aktørar	Til-skodarar	Produk-sjonar	Fram-syningar	Aktørar	Til-skodarar
Noregs KFUK-KFUM ..	196	255	5 779	23 386	199	237	3 535	16 100	45	142	5 010	24 418
Juvente ..	..	..	..	..	1	80	6	20 000	1	165	10	35 000
Norsk amatørteaterforbund ...	126	830	4 755	157 000	163	962	6 747	136 126	95	909	4 762	139 380
Norsk frilynt ungdomsforbund	45	223	..	..	56	183	2 693	39 593	44	410	4 508	115 609
AOF Noreg	49	271	1 326	..	49	271	1 326	..	41	339	1 697	..
Noregs ungdomslag ...	199	499	3 775	52 325	169	447	3 577	59 969	146	532	3 377	56 423
Noregs bygdeungdomslag	..	..	..	..	9	11	56	900	7	21	119	2 060
Norsk teaterverkstad ..	..	..	..	..	450	1 200	21 150	400 000	..	..	..	..
Norske 4H	391	406	..	25 673	507	455	4 758	26 127	630	455	5 566	30 461
Ravn	..	..	..	..	7	7	376	..	..	..	..	..
Hålogaland amatørsekskap	..	..	..	..	194	479	4 150	..	91	331	2 390	69 456
Noregs døveforbund ...	5	8	26	1 100	6	10	45	1 400	..	..	..	..
Vestlandske teatersenter	..	..	..	..	..	..	..	..	48	227	1 370	20 856

¹Førebelse tal.

Kjelde: Norsk teaterråd.

5.6. Frifond teater. Talet på søknader, framsyingar og aktørar. 2004-2007

	Søknader	Innvilga søknader	Framsyingar	Aktørar			
				I alt	0-12 år	13-26 år	27-
2004	711	487	2 844	28 671	5 998	18 379	4 294
2005	659	442	2 636	27 642	5 400	16 924	5 318
2006	573	396	2 292	27 939	5 021	17 230	5 688
2007	580	385	2 402	28 567	6 168	14 256	8 143

Kjelde: Norsk teaterråd.

5.7. Prosentdel som har vore på teater/musikal/revy, opera, operette eller ballet/dans dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning, bustadstrøk og landsdel. 2007

	Prosent		
	Teater-/musikal-/revyframсыning	Opera-/operetteframсыning	Ballett-/danseframсыning
Alle personar	53	7	11
Kjønn			
Menn	46	5	7
Kvinner	60	9	15
Alder			
16-24 år	51	5	16
25-44 "	53	5	11
45-66 "	58	10	9
67-79 "	42	11	9
Utdanning			
Ungdomsskole	38	4	9
Vidaregåande skole	54	6	9
Universitet/høgskole, kort	71	14	16
Universitet/høgskole, lang	70	19	18
Bustadstrøk			
Tettbygd 100 000 eller fleire	58	11	14
Tettbygd 20 000-99 000	57	7	12
Tettbygd under 20 000	51	6	10
Spreittbygd	47	6	8
Landsdel			
Oslo/Akershus	59	12	15
Hedmark og Oppland	52	7	13
Austlandet elles	51	6	11
Agder og Rogaland	49	6	8
Vestlandet	52	6	11
Trøndelag	54	8	9
Nord-Noreg	49	3	8

Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.

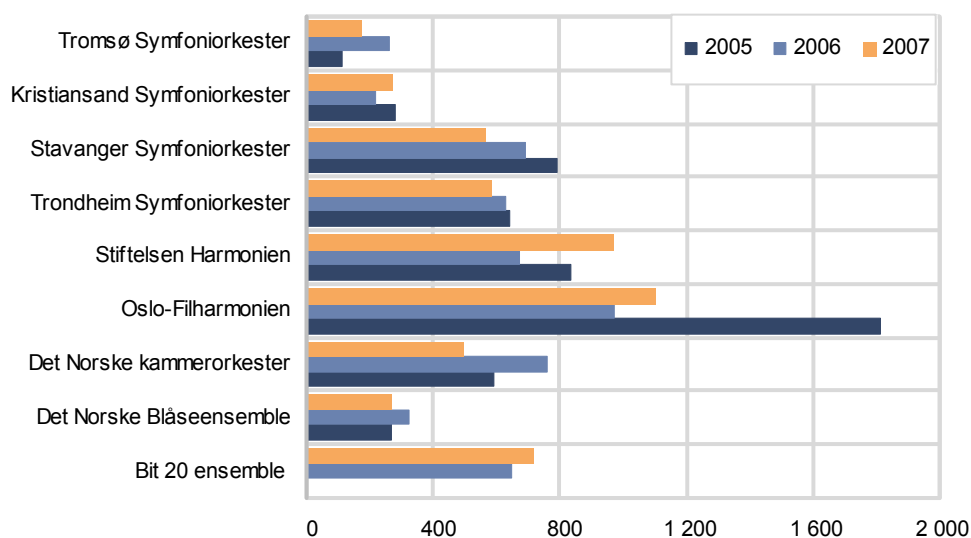
6. Musikk

6.1. Nokre resultat

455 000 tilhøyrarar på konsert

Samanlikna med 2006 blei det i 2007 halde fleire konsertar, og fleire kom for å høyre på konsertane til kor og orkester som er medlemmer i Norsk teater- og orkesterforening. 770 konsertar blei haldne, og 455 000 besøkte desse konsertane. Det er 54 000 fleire tilhøyrarar enn i 2006. Barn og ungdom utgjorde nesten halvparten av denne auken. Orkestra driv òg omfattande turnéverksemd, og det kan også sjå ut til at det er turnékonsertane som har hatt nesten heile auken i tilhøyrarar i 2007. Etter ein nedgang i tilhøyrartalet i 2006 på turnékonsertane, er tilhøyrartalet no godt over 100 000. I 2007 var det 565 tilhøyrarar per konsert, korrigert for ein institusjon som ikkje har levert tal på konsertar.

Figur 6.1. Orkester. Tilhøyrarar per konsert. 2005-2007

Kjelde: Norsk teater- og orkesterforening.

1,3 millionar tilhøyrarar på Rikskonsertane

Over 1,3 millionar tilhøyrarar var til stades på dei 10 100 konsertane som Rikskonsertane heldt i 2007. Talet på konsertar i 2007 var 490 fleire enn året før. Besøkstalet syner ein svak auke på 0,1 prosent i 2007. Tilhøyrar per konsert var 129, ein nedgang frå 2006 på 5 prosent per konsert. Sidan 2000 har både talet på konsertar haldne i regi av Rikskonsertane og talet på tilhøyrarar auka for kvart år. I 2007 var det nærare 3 000 fleire konsertar og 540 000 fleire tilhøyrarar enn i 2000. Tabellane 6.4 og 6.5 gir fleire tal for verksemda til Rikskonsertane.

571 millionar musikk-kroner frå staten

Tabell 6.1 syner at dei statlege utgiftene til musikk i 2007 utgjorde til saman 570,8 millionar kroner, ein auke på litt over 10 prosent frå 2006. Sidan 2000 har dei statlege utgiftene til musikk stige med 227 millionar kroner eller 66 prosent. I tillegg til dei to nasjonale institusjonane, Oslo-Filharmonien og Stiftelsen Harmonien, blei det gitt tilskot til fem region- og landsdelsinstitusjonar og åtte knutepunktinstitusjonar. I 2007 blei det innvilga statleg driftstilskot til ein ny knutepunktifestival for rock, Notodden Blues Festival, jf. kap. 7, festivalar. Rikskonsertane, Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge og ymse faste tiltak får òg statlege tilskot.

6.1. Statlege utgifter til musikk. Rekneskap. 1999-2007. 1 000 kroner

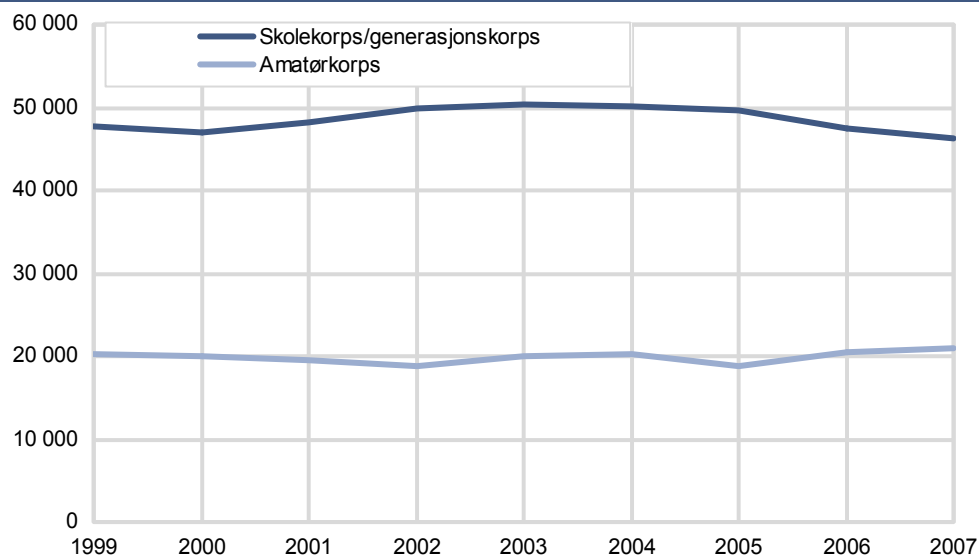
1999	422 730
2000	344 301
2001	392 101
2002	390 554
2003	428 231
2004	464 633
2005	491 863
2006	517 871
2007	570 852
Orkester og musikk institusjonar	
Rikskonsertane	136 823
Oslo-Filharmonien	90 378
Stiftelsen Harmonien	81 660
Trondheim Symfoniorkester	44 532
Stavanger Symfoniorkester	41 848
Kristiansand Symfoniorkester ¹	30 981
Tromsø Symfoniorkester	11 885
Det Norske Blåseensemble ¹	15 510
Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	16 649
Festspillene i Bergen	12 972
Festspillene i Nord-Norge	7 318
Molde Int. Jazz Festival	4 379
Førde Int. Folkemusikkfestival	2 616
Olavsfestdagene i Trondheim	5 090
Ultima - Oslo Contemporary Music Festival	3 633
Festspillene i Elverum	1 661
Notodden Blues Festival	1 500
Ymse faste tiltak	61 417

¹ Medrekna tilskot til drift frå Forsvarsdepartementet.

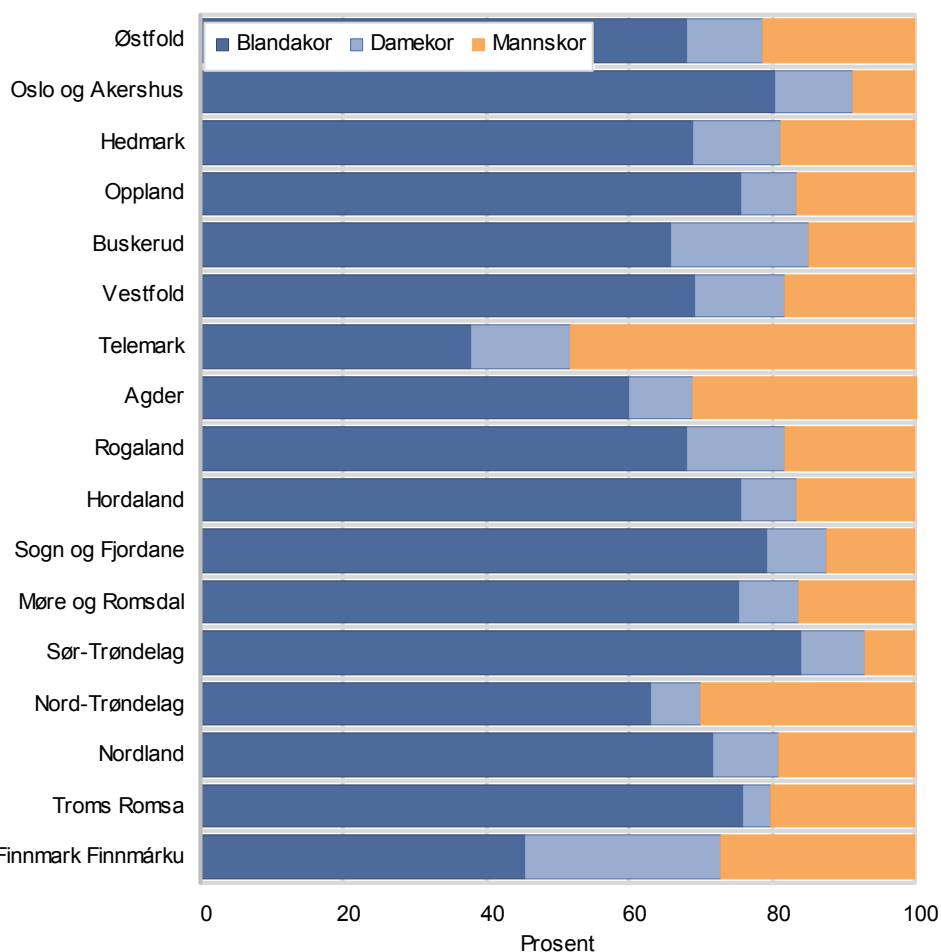
Kjelde: Kultur- og kyrkjedepartementet.

Medlemsorganisasjonar i norsk musikk

- Norsk musikkråd. Totalt medlemstal i dei ulike organisasjonane som er medlemmer i Norsk musikkråd, har halde seg stabilt dei siste åra, men det er registrert ein nedgang i 2007 på om lag 5 000 medlemmer. I 2007 var talet på medlemmer 136 000. Det ser ut som Norsk Rockforbund har hatt den største nedgangen i medlemmer med om lag 8 000, men Norsk Rockforbund er framleis den største organisasjonen med 43 000 medlemmer. Musikk i Skolen har 13 200 medlemmer, om lag det same som i 2006. Norsk Jazzforum har hatt enda eit år med auke i medlemstalet, 220 medlemmer i 2007 og tel no 11 910 medlemmer. Jf. tabell 6.6.
- Norges Musikkorps Forbund tel i 2007 totalt 67 200 medlemmer, det er litt færre enn i 2006. Nedgangen finn ein enda ein gong blant skolekorpsa/generasjonskorpsa, men han er ikkje så stor som førre året. Totalt har dei 1 115 skolekorpsa 46 230 medlemmer i 2007. Dei 590 amatørkorpsa har 20 900 medlemmer, ein auke på 372 medlemmer frå 2006. Sjå figur 6.2 og tabell 6.7.
- Norges Korforbund. 28 370 var medlemmer i Norges Korforbund i 2007. Bådet talet på kor og talet på medlemmer har auka siste året. I 2007 var til saman 986 kor registrerte og det utgjør 23 fleire enn i 2006. Talet på medlemmer i mannskora har gått ned, mens damekora har auka medlemstalet med over 300 medlemmer.

Figur 6.2. Medlemmer i Norges Musikkorps Forbund. 1999-2007

Kjelde: Norges Musikkorps Forbund.

Figur 6.3. Norges Korforbund. Talet på kormedlemmer¹, etter krins. 2007. Prosent

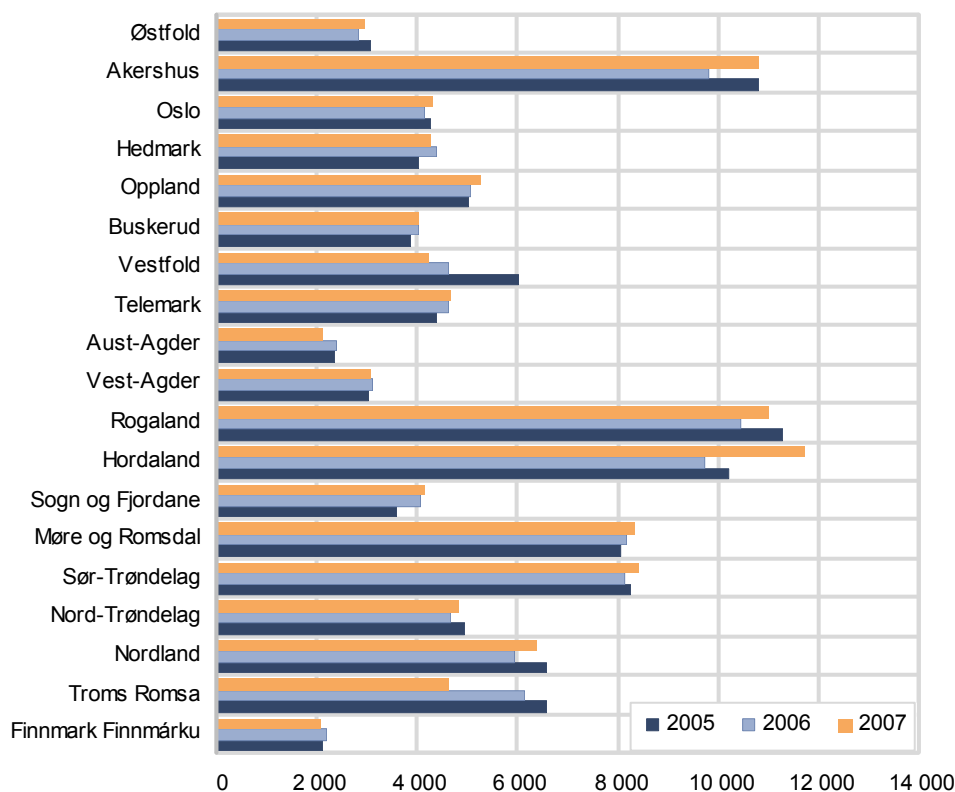
¹Dirigentar ikkje medrekna.
Kjelde: Norges Korforbund.

107 240 elevar i kommunale kultur- og musikkskolar

KOSTRA gir talet på elevar og utgifter for dei kommunale kultur- og musikkskolane. KOSTRA-tala syner at i 2007 hadde 107 240 elevar plass i kultur- og musikkskolane. Dette var 1,8 prosent fleire enn i 2006, men 1,2 prosent færre enn i 2005. I 2007 nytta 17,3 prosent av primærmålgruppa (innbyggjarar i alderen

6-15 år) dette tilbudet. Rekneskapane frå kommunane viser at netto driftsutgifter til kultur- og musikkskolane ligg på 945,1 millionar kroner i 2007, ein auke på over 8 prosent frå 2006. For fleire detaljar om kultur- og musikkskolar, sjå tabell 6.9 og kapittel 1.3, tabell 1.3.2.

Figur 6.4. Elevar i kommunale kultur- og musikkskolar, etter fylke. 2005-2007

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

60 prosent på ein konsert i 2007

Tal frå Levekårsundersøkinga 2007 syner at 60 prosent av befolkninga hadde vore på ein konsert dei siste 12 månadene. Undersøkinga skil ikkje på type konsert så det kan vere alt frå pop/rock til klassisk konsert. Det ser ut til at flest unge i alderen 16-24 år går på konsert, 69 prosent, mens i den eldste aldersgruppa, 69-79 år, går "berre" 44 prosent på konsert. Folk i Trøndelag har vore flinkast til å bruke konserttilboda, og dei med lang utdanning ligg over gjennomsnittet i konsertbesøk. Om lag like mange menn og kvinner hadde vore på konsert i 2007.

Norsk teater- og orkesterforening (NTO)

6.2. Om nokre av organisasjonane i musikklivet

NTO, jf. avsnitt 5.2, er ein arbeidsgivar- og interesseorganisasjon for profesjonell musikk og scenekunst. NTO har 42 medlemmer innanfor teater, dans, opera og orkestermusikk. I 2006 er det ti medlemmer innanfor musikk. Medlemmene representerer nasjonale institusjonar, region-/landsdelsinstitusjonar og produserande musikkensemble. Som arbeidsgivarorganisasjon sluttar NTO avtaler med og/eller hjelper medlemmene sine i forhandlingar med ei rekkje arbeidstakarorganisasjonar. (Norsk teater- og orkesterforening, www.nto.no). Tala kan ikkje heilt samanliknast frå år til år då medlemstalet i NTO nesten kvart år har auka. I 2007 er også Det norske Solistkor med i tala i tabell 6.2. Tala for 2006 er korrigererte i samsvar med denne endringa.

Rikskonsertane

Rikskonsertane skal formidle konsertar som er produserte internt eller eksternt i samarbeid med utøvarar og aktørar innanfor norsk og internasjonalt musikkliv. Rikskonsertane har eit spesielt ansvar for norske musikk- og utøvartradisjonar. Rikskonsertane har i samarbeid med fylkeskommunane ansvaret for skolekonsertordninga. Alle kommunar får tilbod om skolekonsertar for sine

grunnskoleelevar. Rikskonsertane er både produsent og leverandør av konsertar innanfor alle musikkjangrar til konsertarrangørar over heile landet.

Norsk musikkråd (NMR) Norsk musikkråd er eit samarbeidsnettverk og ein interesseorganisasjon for norsk musikkliv. Norsk musikkråd blei oppretta i 1976 og har blant anna som oppgåve å koordinere og initiere fagleg og organisatorisk samarbeid innan musikklivet, lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt og koordinere og initiere interessepolitisk samarbeid for musikklivet. I 2007 hadde organisasjonen 33 ulike landsomfattande musikkorganisasjonar (Norsk Musikkråd, 2008). Tre av desse organisasjonane er assosierte medlemmer i Norsk musikkråd. I 2007 hadde Norsk musikkråd 136 327 medlemmer.

*Levekårsundersøkingane
og
kulturbruksundersøkingane*

Data i tabellane 6.10, 6.11 og 6.12 er henta frå Levekårsundersøkinga 2007 som blei gjennomført av Statistisk sentralbyrå. I denne undersøkinga blei det stilt ein del spørsmål om kulturbruk, blant anna om ein har vore på konsert: **a)** "kor mange gonger har du i løpet av dei siste 12 månadene vore på og høyrd på ein konsert (både profesjonelle og amatørkonsertar)?" , **b)** "driv du med kor, orkester, song- eller musikkgruppe på fritida?" og har du spela eit instrument?"

Statistisk sentralbyrå gjennomfører òg kvart tredje eller fjerde år ei utvalsundersøking, der folk blir spurde om bruken av ulike kulturtilbod. Siste tilgjengelege resultat er publisert i Norsk Kulturbarometer 2004 og Kulturstatistikk 2006. Av di intervju i levekårsundersøkinga blei utførte på andre tidspunkt og i andre samanhengar enn t.d. kulturbruksundersøkingane, kan resultatane frå desse to undersøkingane ikkje utan vidare samanliknast.

Referansar:

Norsk teater- og orkesterforening, 2008, <http://www.nto.no>

Rikskonsertane, Årsrapport 2007

Norsk musikkråd, 2008, <http://www.musikk.no>

Nyttige Internett-adresser:

Kulturstatistikk 2006: http://www.ssb.no/emner/07/nos_kultur/

Norsk kulturbarometer 2004: <http://www.ssb.no/kulturbar/>

Norsk teater- og orkesterforening: <http://www.nto.no/>

Rikskonsertane: <http://www.rikskonsertene.no/>

Kultur- og kyrkjedepartementet: <http://www.regjeringen.no>

Norges Musikkorps Forbund: <http://www.musikkorps.no/>

Norges Korforbund: <http://www.kor.no/>

Norsk musikkråd: <http://www.musikk.no>

6.2. Kor og orkester. Konsertar, turnékonserter og tilhøyrarar. 2003-2007

Orkester	Konsertar		Tilhøyrarar		Tilhøyrarar per konsert		Turné-konsertar	
	I alt	Av dette for barn og ungdom	I alt	Av dette for barn og ungdom	I alt	Av dette for barn og ungdom	I alt	Tilhøyrarar
2003	568	134	333 103	71 197	586	531	103	57 269
2004	696	179	368 159	96 099	529	537	¹ 192	67 727
2005 ²	692	151	509 873	84 879	737	562	¹ 200	111 713
2006	⁵ 717	154	⁵ 400 790	78 260	559	508	¹ 144	58 351
2007	770	175	455 156	101 905	591	582	¹ 155	105 566
2007								
Bit 20 ensemble ³	22	..	15 756	12 666	716	..	-	-
Det Norske Blåseensemble ³	81	25	21 891	7 883	270	315	11	1 007
Det Norske kammerorkester ⁴	27	-	13 380	-	496	-	8	7 581
Det Norske Solistkor ... Kristiansand	..	-	19 900	-	..	-	-	12 800
Symfoniorkester	159	44	43 740	13 835	275	314	36	9 324
Oslo-Filharmonien	90	6	99 175	9 200	1 102	1 533	19	26 235
Stavanger Symfoniorkester	128	27	72 755	21 472	568	795	19	3 088
Stiftelsen Harmonien ..	109	23	105 574	19 375	969	842	47	38 224
Tromsø Symfoniorkester	66	30	11 358	3 242	172	108	7	851
Trondheim Symfoniorkester	88	20	51 627	14 232	587	712	8	6 456

¹ Medrekna konsertar i utlandet. ² Publikum på billetterte arrangement i Oslo-Filharmonien var 87 275 i 2005. ³ Ny i statistikken frå og med 2004. ⁴ Ny i statistikken frå og med 2005. ⁵ Retta sidan førre utgåve. Tal for Det Norske Solistkor er med i 2006.

Kjelde: Norsk teater- og orkesterforening.

6.3. Orkester. Inntekter og utgifter. 2003-2007. 1 000 kroner

Orkester	Inntekter i alt	Statstilskot	Regionale tilskot	Andre inntekter	Andre inntekter i prosent av inntekter i alt	Driftsutgifter
2003	347 867	254 485	48 146	45 236	13,0	-
2004	363 912	262 200	47 414	54 298	14,9	-
2005	398 860	285 795	54 337	58 728	14,7	-
2006 ¹	429 999	302 088	59 063	68 848	16,0	-
2007 ⁴	469 416	321 050	62 139	86 288	18,4	477 288
2007						
Det norske Blåseensemble ³	23 133	15 510	6 647	976	4,2	23 213
Det Norske Kammerorkester	10 468	4 256	100	6 112	58,4	10 900
Kristiansand Symfoniorkester ³	47 810	30 981	13 278	3 612	7,6	48 033
Oslo Filharmonien ²	123 733	90 378	-	33 355	27,0	124 492
Stavanger Symfoniorkester	73 530	41 848	17 936	13 746	18,7	74 919
Stiftelsen Harmonien	104 672	81 660	-	23 012	22,0	109 079
Tromsø Symfoniorkester	17 444	11 885	5 094	465	2,7	16 841
Trondheim Symfoniorkester	68 626	44 532	19 084	5 010	7,3	69 811

¹ To nye orkester. ² Inkl. både Stiftelsen Oslo-Filharmonien og Støttefondet for Filharmonien. ³ Inkl. tilskot til drift frå Forsvarsdepartementet. ⁴ Eit orkester har ikkje levert tal og er ikkje med i oversikta.

Kjelde: Kultur- og kyrkjedepartementet og dei enkelte orkestra.

6.4. Rikskonsertane. Talet på produksjonar, konsertar og tilhøyrarar, etter konserttype og fylke. 2000-2007

	Talet på produksjonar	Konsertar	Tilhøyrarar	Tilhøyrarar i gjennomsnitt per konsert
2000	345	7 177	766 577	107
2001	336	7 720	818 093	106
2002	343	7 606	816 582	107
2003	360	7 727	835 641	108
2004	407	8 911	1 002 982	113
2005	450	9 436	1 175 453	125
2006 ¹	455	9 624	1 305 479	136
2007	465	10 114	1 306 335	129
Konserttype				
Skolekonsertar	367	9 100	1 211 022	133
Barnehagekonsertar	30	682	33 095	49
Offentlege konsertar	68	332	62 218	187
Østfold				
Akershus	..	451	69 869	155
Oslo	..	844	145 145	172
Hedmark	..	644	117 644	183
Oppland	..	363	48 480	134
Buskerud	..	502	54 144	108
Buskerud	..	575	69 696	121
Vestfold	..	421	59 911	142
Telemark	..	460	49 538	108
Aust-Agder	..	317	35 839	113
Vest-Agder	..	385	48 315	125
Rogaland	..	917	122 966	134
Hordaland	..	1 094	125 762	115
Sogn og Fjordane	..	407	34 789	85
Møre og Romsdal	..	600	68 029	113
Sør-Trøndelag	..	525	83 084	158
Nord-Trøndelag	..	337	39 550	117
Nordland	..	593	67 220	113
Troms Romsa	..	472	44 043	93
Finnmark Finnmarku	..	202	21 758	108
Svalbard	..	5	553	111

¹ Retta sidan førre utgåve.

Kjelde: Rikskonsertane.

6.5. Rikskonsertane. Tilhøyrarar, etter konserttype og fylke. 2007

	Tilhøyrarar i alt	Skolekonsertar	Barnehagekonsertar	Offentlege konsertar
Heile landet	1 306 335	1 211 022	33 095	62 218
Østfold	69 869	67 322	1 746	801
Akershus	145 145	142 560	-	2 585
Oslo	117 644	100 976	-	16 668
Hedmark	48 480	47 024	717	739
Oppland	54 144	46 292	7 282	570
Buskerud	69 696	62 928	3 430	3 338
Vestfold	59 911	58 084	-	1 827
Telemark	49 538	42 350	4 588	2 600
Aust-Agder	35 839	28 500	4 020	3 319
Vest-Agder	48 315	45 610	1 394	1 311
Rogaland	122 966	115 822	2 658	4 486
Hordaland	125 762	121 466	-	4 296
Sogn og Fjordane	34 789	30 414	3 017	1 358
Møre og Romsdal	68 029	66 508	-	1 521
Sør-Trøndelag	83 084	71 868	780	10 436
Nord-Trøndelag	39 550	35 846	3 063	641
Nordland	67 220	64 156	400	2 664
Troms Romsa	44 043	42 246	-	1 797
Finnmark Finnmarku	21 758	20 672	-	1 086
Svalbard	553	378	-	175

Kjelde: Rikskonsertane.

6.6. Norsk musikkråd. Talet på medlemmer i dei ulike medlemsorganisasjonane. 2001-2007

Medlemsorganisasjonar	Talet på medlemmer						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Medlemmer i alt	100 924	102 793	126 268	141 283	141 751	141 483	136 327
AKKS Norge	467	467	665	798	628	803	833
BandORG ⁴	-	-	-	-	-	-	927
De Unges Orkesterforbund ³	3 217	3 357	3 438	3 817	3 923	3 793	3 705
Foreningen Musikk fra livets begynnelse	551	545	516	526	553	532	512
Foreningen Norske Kordirigenter	350	400	142	314	302	358	401
GramArt ¹	1 900	1 750	1 701	1 913	-	-	-
Korpsnett Norge	1 549	1 723	1 854	2 031	1 994	2 123	2 212
Landsforbundet Dissimilis	650	817	746	746	825	825	726
Landslaget for Spelemenn	5 173	5 193	4 938	5 154	5 232	5 145	5 205
Musikk i Skolen	1 000	1 200	1 471	13 393	14 175	13 160	13 200
Musikkens Venners Landsforbund	4 035	4 339	4 425	4 497	4 442	4 332	3 924
Norges Barne- og Ungdomskorforbund	6 632	7 782	7 626	7 914	8 000	7 556	8 545
Norges Kirkesangforbund	3 084	3 500	3 500	3 700	3 700	3 700	3 800
Norsk Country-Musikk forbund	2 696	2 700	3 867	3 537	3 516	3 516	3 596
Norsk Festivalsangerforbund	1 118	1 084	1 021	1 044	1 003	920	930
Norsk forening for musikkterapi	233	232	230	256	278	285	291
Norsk jazzforum	10 019	10 070	10 200	10 550	11 300	11 690	11 910
Norsk Kammermusikkforbund	115	117	112	114	130	120	117
Norsk Mandolin- og Balalaikaorkesterforbund	95	90	92	92	100	84	79
Norsk Munnspillforum	52	52	59	63	68	71	76
Norsk musikkbibliotekforening	81	82	80	82	82	84	85
Norsk Rockforbund	33 911	30 435	51 282	51 500	51 500	51 500	43 085
Norsk Sangerforbund ²	1 940	1 755	1 870	1 850	1 640	1 779	1 670
Norsk sangerforum	3 600	5 400	5 625	6 166	6 544	6 632	7 525
Norsk Viseforum	1 477	1 094	1 498	1 400	1 500	1 820	2 500
Norsk Suzukiforbund	..	111	144	189	172	209	170
Norske Musikk læreres Landsforbund	390	383	381	366	360	360	356
Norske Symfoni-Orkestres Landsforbund	2 400	2 400	2 300	2 300	2 300	2 200	2 200
Norske Trekkspilleres Landsforbund	3 638	3 592	3 564	3 270	3 154	3 215	3 258
Rytmask Musikkforum	160	97	114	116	120	120	110
Ung Kirkesang	4 339	5 096	5 943	6 527	6 975	7 084	7 026
Assosierte medlemmer i Norsk musikkråd (NMR)							
Kulturforbundet	..	600	390	335	449	449	363
Musikernes fellesorganisasjon	6 052	6 250	6 394	6 643	6 706	6 938	6 900
Norsk kulturhusNettverk	..	80	80	80	80	80	90

¹ Utmeld 2005. ² Endra namn frå Norsk Arbeidersangerforbund til Norsk Sangerforbund i 2004. ³ Endra namn frå Norsk Skoleorkesterforbund til De Unges Orkesterforbund 2006. ⁴ BandORG blei medlem i Norsk musikkråd i mai 2007.
Kjelde: Norsk musikkråd.

6.7. Norges Musikkorps Forbund. Korps og medlemmer, etter krins. 1999-2007

Krins	Skolekorps/generasjonskorps				Amatørkorps			
	Talet på korps	Talet på medlemmer i alt	Utøvande medlemmer	Andre medlemmer	Talet på korps	Talet på medlemmer i alt	Utøvande medlemmer	Andre medlemmer
1999	1 150	47 612	41 119	6 493	613	20 146	19 376	770
2000	1 132	46 949	40 475	6 474	607	19 881	19 180	701
2001	1 131	48 173	41 610	6 563	586	19 446	18 764	682
2002	1 119	49 997	43 392	6 605	584	18 851	18 234	617
2003	1 128	50 311	43 783	6 528	584	20 007	19 366	641
2004	1 128	50 003	43 476	6 527	583	20 304	19 697	607
2005	1 117	49 579	43 101	6 478	583	18 726	18 054	672
2006	1 118	47 522	40 090	7 432	585	20 511	19 723	788
2007	1 115	46 235	39 819	6 416	590	20 883	20 118	765
2007								
Østfold	47	1 928	1 640	288	27	984	944	40
Akershus	88	4 702	4 099	603	38	1 679	1 634	45
Oslo	80	3 871	3 308	563	38	1 904	1 841	63
Hedmark/Oppland	92	3 675	3 182	493	81	2 581	2 500	81
Buskerud	44	1 935	1 641	294	29	1 120	1 072	48
Vestfold	34	1 899	1 641	258	22	1 015	975	40
Telemark	36	1 494	1 248	246	20	644	610	34
Agder	43	1 752	1 508	244	19	592	563	29
Rogaland	111	4 682	3 969	713	44	1 409	1 332	77
Hordaland	126	4 455	3 811	644	70	2 511	2 435	76
Sogn og Fjordane	57	2 143	1 828	315	24	786	758	28
Møre og Romsdal	103	3 949	3 386	563	50	1 617	1 558	59
Trøndelag	114	5 204	4 534	670	71	2 363	2 288	75
Nordland	61	2 094	1 856	238	15	492	473	19
Nordre Nordland og Sør-Troms	45	1 336	1 158	178	25	692	658	34
Troms Romsa	19	649	591	58	6	181	177	4
Finmark Finnmarku	15	467	419	48	11	313	300	13

Kjelde: Norges Musikkorps Forbund.

6.8. Norges Korforbund. Kor og medlemmer, etter krins. 1997-2007

	Talet på kor	Kor medlemmer			
		I alt ¹	Blandakor	Damekor	Mannskor
1997	1 015	33 000	..	..	..
1999	994	33 500	..	..	..
2001	1 037	31 962	24 526	2 220	5 216
2002	930	27 501	20 666	1 980	4 855
2003	937	28 914	21 842	2 129	4 943
2004	950	29 037	21 741	2 306	4 990
2005	949	28 133	20 869	2 324	4 940
2006	963	28 039	20 624	2 447	4 968
2007	986	28 367	20 822	2 758	4 788
2007					
Østfold	48	1 466	999	155	312
Oslo og Akershus	151	4 170	3 355	452	363
Hedmark	54	1 432	988	177	267
Oppland	53	1 521	1 151	119	251
Buskerud	31	731	481	142	108
Vestfold	29	925	640	117	168
Telemark	19	555	210	78	267
Agder	18	605	362	55	189
Rogaland	48	1 398	951	192	255
Hordaland	124	3 869	2 926	300	643
Sogn og Fjordane	46	1 266	1 002	107	157
Møre og Romsdal	101	2 787	2 100	231	456
Sør-Trøndelag	77	2 357	1 982	207	168
Nord-Trøndelag	47	1 409	889	99	421
Nordland	95	2 722	1 954	247	521
Troms Romsa	38	1 011	767	41	203
Finmark Finnmarku	7	143	65	39	39

¹ Dirigentar ikkje medrekna.

Kjelde: Norges Korforbund.

6.9. Kommunale kultur- og musikkskolar. Elevar, etter fylke, 2001, 2005-2007

	2001	2005	2006	2007	Del elevar i kultur- og musikkskolar, av kommunen sine innbyggjarar 6-15 år. 2007
Totalt	97 579	108 587	¹ 105 313	107 238	17,3
Østfold	3 168	3 062	2 862	2 961	8,6
Akershus	10 794	10 819	10 563	10 813	14,6
Oslo	1 570	4 286	4 145	4 312	7,8
Hedmark	3 774	4 025	4 379	4 269	18,1
Oppland	4 334	5 043	5 061	5 254	22,7
Buskerud	3 256	3 881	4 032	4 010	12,5
Vestfold	5 809	6 020	4 614	4 209	14,1
Telemark	2 981	4 391	4 630	4 658	21,9
Aust-Agder	2 220	2 365	2 395	2 124	14,7
Vest-Agder	2 766	3 046	3 125	3 086	13,1
Rogaland	9 753	11 291	10 462	10 995	18,5
Hordaland	8 783	10 212	9 751	11 738	18,8
Sogn og Fjordane	3 954	3 600	4 056	4 129	27,4
Møre og Romsdal	7 203	8 039	8 174	8 354	25,0
Sør-Trøndelag	7 731	8 257	8 118	8 409	23,0
Nord-Trøndelag	4 563	4 938	4 671	4 840	26,6
Nordland	7 165	6 592	5 918	6 391	20,1
Troms Romsa	5 517	6 599	6 165	4 610	22,2
Finnmark Finnmarku	2 238	2 121	2 192	2 076	20,4

¹ Korrigerede tal.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

6.10. Prosentdel som har vore på konsert dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning, bustadstrøk og landsdel. 2007

	Prosent
Alle personar	60
Kjønn	
Menn	59
Kvinner	60
Alder	
16-24 år	69
25-44 "	63
45-66 "	57
67-79 "	44
Utdanning	
Ungdomsskole	47
Vidaregåande skole	60
Universitet/høgskole, kort	75
Universitet/høgskole, lang	72
Bustadstrøk	
Tettbygd 100 000 eller fleire	62
Tettbygd 20 000-99 000	65
Tettbygd under 20 000	57
Spreittbygd	56
Landsdel	
Oslo/Akershus	57
Hedmark og Oppland	58
Austlandet elles	58
Agder og Rogaland	63
Vestlandet	59
Trøndelag	66
Nord-Noreg	59

Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.

6.11. Prosentdel som har drive med orkester-/song-/musikkgruppe og som har spela eit instrument dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning, bustadstrøk og landsdel. 2007

	Drive med orkester-/ song-/musikkgruppe	Spela eit instrument
	Prosent	
Alle personar	7	34
Kjønn		
Menn	8	33
Kvinner	7	36
Alder		
16-24 år	9	49
25-44 "	7	38
45-66 "	8	29
67-79 "	5	20
Utdanning		
Ungdomsskole	6	31
Vidaregåande skole	6	32
Universitet/høgskole, kort	12	43
Universitet/høgskole, lang	8	41
Bustadstrøk		
Tettbygd 100 000 eller fleire	6	37
Tettbygd 20 000-99 000	8	36
Tettbygd under 20 000	7	34
Spreittbygd	9	32
Landsdel		
Oslo/Akershus	6	37
Hedmark og Oppland	7	28
Austlandet elles	5	29
Agder og Rogaland	8	33
Vestlandet	8	37
Trøndelag	10	39
Nord-Noreg	9	36

Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.

6.12. Prosentdel av medlemmer i musikkorps, kor og teater, etter kjønn, alder og landsdel. 1997-2007

	Aktive i musikkorps, kor, teater				Medlemmer i musikkorps, kor, teater			
	1997	2001	2004	2007	1997	2001	2004	2007
Begge kjønn	7	8	8	7	10	11	10	8
16-24 år	10	7	8	8	11	8	8	8
25-44 "	8	9	7	6	11	10	9	7
45-66 "	6	10	9	9	10	14	12	11
67-79 "	2	6	6	5	4	7	8	7
Menn i alt	6	8	7	6	8	10	8	7
16-24 år	7	6	7	5	7	6	7	6
25-44 "	7	7	5	4	10	8	6	5
45-66 "	6	10	8	9	10	13	10	10
67-79 "	3	9	6	5	4	11	8	8
Kvinner i alt	8	9	9	8	11	11	11	10
16-24 år	13	9	9	10	15	9	10	11
25-44 "	10	10	9	8	12	13	11	9
45-66 "	6	10	9	10	10	14	13	12
67-79 "	2	3	5	5	4	4	8	6
Heile landet	7	8	8	7	10	11	10	8
Oslo/Akershus	8	9	6	6	10	11	8	8
Austlandet elles	7	8	8	7	9	9	9	8
Agder og Rogaland	7	9	7	6	11	12	8	8
Vestlandet	8	7	9	6	10	10	11	7
Trøndelag	7	11	10	11	9	13	12	12
Nord-Noreg	5	10	6	9	7	11	9	10

Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.

6.13. Grammofonplategrossistenes Forening. Sal av musikkfonogram, volum¹ og verdi i utsalspris. 1996-2007

	Volum (1 000 einingar)				Verdi (i NOK mill., frå lager eks. mva)			
	I alt	Internasjonal pop	Norske produksjonar	Klassisk musikk	I alt	Internasjonal pop	Norske produksjonar	Klassisk musikk
1996	11 001	7 462	2 765	774	724,1	512,8	175,3	35,9
1997	12 012	8 154	3 096	762	821,4	575,4	209,0	37,1
1998	13 738	10 513	2 558	667	941,2	736,3	170,2	34,7
1999	13 393	10 115	2 536	743	924,0	726,0	159,9	38,1
2000	13 130	10 246	2 269	615	942,0	748,7	161,5	31,9
2001	13 076	10 256	2 298	522	920,9	729,6	161,6	29,7
2002	14 764	11 403	2 762	599	960,8	732,9	192,9	35,0
2003	13 307	9 977	2 849	481	870,9	655,8	187,9	27,2
2004	13 995	9 975	3 440	580	893,1	624,3	235,8	33,1
2005	11 738	7 026	4 195	517	771,0	465,0	276,0	30,0
2006	10 363	5 724	4 184	455	669,0	357,0	287,0	25,0
2007 ²	-	-	-	-	631,0	369,0	232,0	30,0

¹Inkluderer album. ²Frå og med 2007 offentleggjer GGF/IFPI berre tal for fonogramsetning i kroner, ikkje i talet på einingar.

Kjelde: Grammofonplategrossistenes Forening.

7. Festivalar

7.1. Nokre resultat

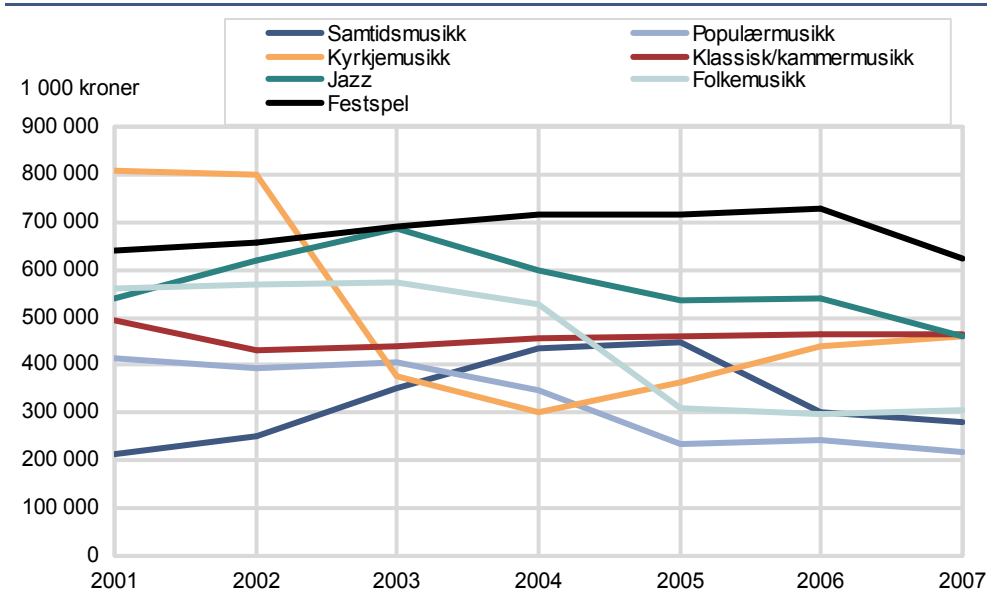
Noreg er blitt eitt festivalland. Heile året blir det arrangert ulike festivalar med sommaren som høysesong. Talet på kor mange festivalar og omfanget av desse, er framleis vanskeleg å gi. Tilskotsordninga som Norsk kulturråd forvaltar for musikkfestivalar, har gitt ei viss oversikt. I tillegg gir organisasjonen Norske Festivaler nokre nøkkeltal for sine medlemmer.

Festivaltilskot - 29 millionar til musikkfestivalar

I 2007 fekk 80 musikkfestivalar tilskot frå festivaltilskotsordninga. Festivalstøtta til desse 80 festivalane var på til saman 28,7 millionar kroner i 2007. Totalt var det 14 fleire musikkfestivalar i 2007 enn i 2006 og 42 fleire enn i 2001. 17 festivalar fekk festivaltilskot for første gong i 2007 og ni av desse var i sjangeren populærmusikk. (Norsk Kulturråd, pressemelding 20.12.06). Tilskota har òg auka jamt sidan ordninga starta i 2001, over 50 prosent.

Det er flest festivalar i sjangeren populærmusikk. 28 festivalar i denne sjangeren fekk til saman 6,1 millionar kroner i støtte i 2007. Gjennomsnittleg støtte per populærfestival var 219 000 kroner, litt lågare enn for 2006. Dette gjennomsnittet er det lågaste for alle kategoriane. Dei seks festspela som fekk utdelt støtte i 2007, fekk i gjennomsnitt 625 000 per festival, noko som også var litt lågare enn i fjor.

Figur 7.1. Tilskot til musikkfestivalar. Gjennomsnitt per festival, etter kategori. 2004-2007. 1 000 kroner

Kjelde: Norsk kulturråd.

Knutepunktfestivalane – 183 000 publikumarar

I 2007 fekk åtte knutepunktfestivalar statleg støtte over Kultur- og kyrkjedepartementets budsjett. Sjø kap. 6, tabell 6.1. Desse åtte festivalane hadde i 2007 til saman 982 arrangement og 183 300 publikumarar på dei billetterte arrangementa. I 2006 fekk to nye festivalar knutepunktstatus, Festspela i Elverum og Ultima – Oslo Contemporary Music Festival. I 2007 fekk Notodden Blues Festival knutepunktstatus.

7.1. Knutepunktfestivalar. Tal på arrangement og publikum på billetterte arrangement. 2005-2007

	Arrangement			Tal på publikum på billetterte arrangement		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
I alt	775	804	982	133 001	160 464	183 304
Festspillene i Bergen	249	194	275	34 629	40 233	33 401
Festspillene i Elverum	-	36	45	-	10 306	10 150
Festspillene i Nord-Noreg	157	149	150	14 203	15 320	16 023
Førde Int. Folkemusikkfestival	88	102	98	12 650	14 295	13 000
Molde Int. Jazz Festival	141	141	136	28 074	27 801	29 889
Notodden Blues Festival ¹	-	-	80	-	-	23 000
Olavsfestdagene i Trondheim	140	135	116	43 445	43 117	46 179
Ultima - Oslo Contemporary Music Festival	-	47	82	-	9 392	11 662

¹ Budsjettsøknad for 2009 er brukt som kjelde.
Kjelde: Kultur- og kyrkjedepartementet.

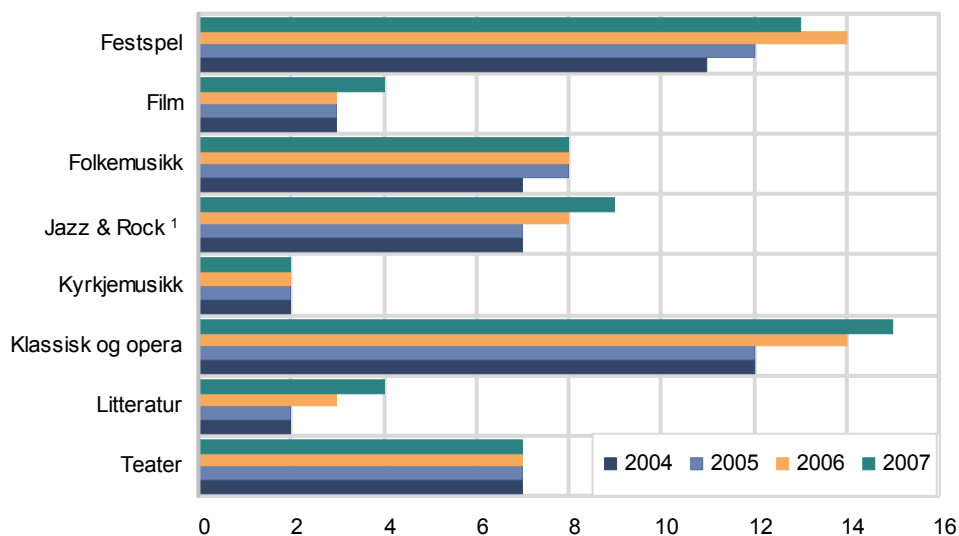
Norske Festivaler – 1,2 millionar besøkjande

62 ulike kulturfestivalar og festspel var medlemmer i Norske Festivaler i 2007. 60 av desse festivalane har rapportert om aktiviteten i 2007. Førebelse tal viser at desse festivalane til saman hadde nær 1,2 millionar festivalbesøk, eller om lag 20 000 besøk i gjennomsnitt.

Over 15 000 artistar og nær 10 000 frivillige medarbeidarar var med på gjennomføringa av festivalane. I gjennomsnitt utgjer det 255 artistar per festival og 166 frivillige medarbeidarar, det same som i 2006.

Bruttoomsetninga til festivalane som er medlemmer i Norske Festivaler, var på om lag 316 millionar kroner i 2007. Billetttinntektene utgjorde om lag 28 prosent og sponsormidlane 20 prosent av omsetninga. Dei statlege tilskota utgjorde om lag 23 prosent, og andre tilskot (frå regionråd, fylke, kommune etc.) utgjorde 17 prosent.

Figur 7.2 Norske Festivaler. Talet på festivalar som er medlemmer, etter kategori. 2004-2007

Kjelde: Norske Festivaler.

31 prosent på kulturfestival

Tal henta frå Levekårsundersøkinga 2007, figur 7.3, viser at 31 prosent av befolkninga hadde vore på ein kulturfestival eller eit festspel der programmet først og fremst bestod av musikk eller annan kunst og kultur. Det var høgast del menn som hadde vore til stades på festival, 33 prosent. 29 prosent kvinner hadde vore og hørt på ein festival eller eit festspel.

7.2. Om statistikken

Tilskotsordninga for musikkfestivalar

Norsk kulturråd forvaltar tilskotsordninga for støtte til musikkfestivalar. Tilskot blir gitt til musikkfestivalar som blir arrangerte årleg eller annakvart år, som går

over minst to dagar, og som får offentleg tilskot frå eigen region. Tilskotsordninga har som føremål å halde i gang og vidareutvikle festivalar på eit høgt kunstnarisk og profesjonelt nivå, gjere sitt til at musikk kan bli tilgjengeleg for eit breitt publikum og stimulere til kunstnarisk fornying (Norsk kulturråd).

Oversikta over tildelingane er henta frå Norsk kulturråd sine heimesider på Internett (www.kulturrad.no).

Knutepunktfestivalane Festivalane i tabell 7.1 er dei som har fått status som knutepunktinstitusjonar og får tilskot over Kultur- og kyrkjedepartementets budsjett, kapittel 323, post 72.

Norske Festivaler Norske Festivaler er ein sjangerovergripande paraply- og nettverksorganisasjon for norske kunst- og kulturfestivalar og festspel. Organisasjonen ønskjer å vere ei samlande eining for alle kulturfestivalane i Noreg, også for dei festivalane som ikkje har sin eigen sjangerspesifikke organisasjon (www.norwayfestivals.com). Norske Festivaler gjennomfører kvart år ei undersøking blant medlemsorganisasjonane sine.

Kulturbruksundersøkingane og levekårsundersøkingane Statistisk sentralbyrå gjennomfører kvart tredje eller fjerde år ei utvalsundersøking, der folk blir spurde om bruken av ulike kulturtilbod. Siste tilgjengelege resultat er publisert i Norsk Kulturbarometer 2004 og Kulturstatistikk 2006. Data i tabell 7.4 er henta frå Levekårsundersøkinga 2007. I denne undersøkinga blei det stilt ein del spørsmål om kulturbruk, blant anna om ”*kor mange gonger i løpet av dei siste 12 månadene har du vore og hørt på festival eller festspel der programmet først og fremst bestod av musikk eller annan kunst og kultur*”. Då intervjuet i levekårsundersøkinga blei utførte på andre tidspunkt og i andre samanhengar enn t.d. kulturbruksundersøkingane, kan resultatane frå desse to undersøkingane ikkje utan vidare samanliknast.

Referansar:

Norsk Kulturråd, pressemelding 20.12.06

Norske Festivaler: <http://www.norwayfestivals.com>

Nyttige Internett-adresser:

Kulturstatistikk 2006: http://www.ssb.no/emner/07/nos_kultur/

Norsk Kulturråd: <http://www.kulturrad.no>

Norske Festivaler: <http://www.norwayfestivals.com/>

Norsk Kulturbarometer 2004: <http://www.ssb.no/kulturbar/>

7.2. Utdelingar til musikkfestivalar, etter kategori. Talet på festivalar og tilskot. 2001-2007. 1 000 kroner

	2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	Talet på festi- valar	Tilskot, 1 000 kr	Talet på festi- valar	Tilskot, 1 000 kr	Talet på festi- valar	Tilskot, 1 000 kr	Talet på festi- valar	Tilskot, 1 000 kr	Talet på festi- valar	Tilskot, 1 000 kr	Talet på festi- valar	Tilskot, 1 000 kr	Talet på festi- valar	Tilskot, 1 000 kr
I alt	38	18 924	41	20 550	40	20 780	48	23 300	59	23 865	66	26 650	80	28 650
Festspel	6	3 850	6	3 950	6	4 150	6	4 300	6	4 300	7	5 095	6	3 750
Folkemusikk	5	2 800	5	2 850	5	2 875	6	3 175	6	1 850	8	2 375	10	3 050
Jazz	8	4 335	8	4 950	7	4 800	9	5 400	11	5 900	12	6 500	16	7 350
Klassisk/ kammermusikk	6	2 961	8	3 450	8	3 500	9	4 100	10	4 600	10	4 650	11	5 125
Kyrkjemusikk	1	808	1	800	2	750	4	1 200	4	1 450	4	1 750	4	1 850
Populærmusikk	8	3 320	9	3 550	9	3 655	11	3 825	19	4 415	22	5 380	28	6 125
Samtidsmusikk	4	850	4	1 000	3	1 050	3	1 300	3	1 350	3	900	5	1 400

Kjelde: Norsk kulturråd.

7.3. Hovudtal frå medlemmer av Norske Festivaler. Rapporterte tal¹. 2003-2007

	2003 ²	2004 ³	2005 ⁴	2006 ⁵	2007 ⁶
Omtrentlege besøkstal	572 622	705 684	1 058 737	1 065 729	1 192 823
Talet på artistar, kunstnarar	9 969	11 171	13 165	13 729	15 286
Talet på framsyningar	1 812	2 200	3 444	2 711	4 160
Talet på frivillige	:	:	9 560	9 800	9 979
Total omsetning. 1 000 kroner	107 517	140 198	252 368	283 000	315 977
Statlege tilskot. 1 000 kroner	:	:	48 327	57 608	72 672
Kultur- og kyrkjedepartementet	:	:	:	:	50 405
Norsk Kulturråd	:	:	:	:	22 267
Andre nasjonale tilskot. 1 000 kr	:	:	:	:	10 896
Andre tilskot ⁷ . 1 000 kr	:	:	42 120	50 163	54 589
Sponsormidlar	:	:	:	:	63 315
Billettinntekter	:	:	:	:	89 747
Andre inntekter	:	:	:	:	315 977

¹ Førebels tal. ² Rapporterte tal frå 25 av medlemsfestivalane. ³ Rapporterte tal frå 35 av dei 49 festivalane som blei arrangert i 2004. ⁴ Rapporterte tal frå 33 av medlemsfestivalane. ⁵ Rapporterte tal frå 56 medlemsfestivalar som har hatt festival i 2006. ⁶ Rapporterte tal frå 60 medlemsfestivalar som har hatt festival i 2007. ⁷ Regionale og lokale tilskot (regionråd, fylke, kommune etc.)

Kjelde: Norske Festivaler.

7.4. Prosentdel personar som har vore på kulturfestival dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning og bustadstrøk. 2007

	Prosent
Alle personar	31
Kjønn	
Menn	33
Kvinner	29
Alder	
16-24 år	45
25-44 "	35
45-66 "	26
67-79 "	15
Utdanning	
Ungdomsskole	29
Vidaregåande skole	31
Universitet/høgskole, kort	36
Universitet/høgskole, lang	32
Bustadstrøk	
Tettbygd 100 000 eller fleire	32
Tettbygd 20 000-99 000	33
Tettbygd under 20 000	29
Spreittbygd	32

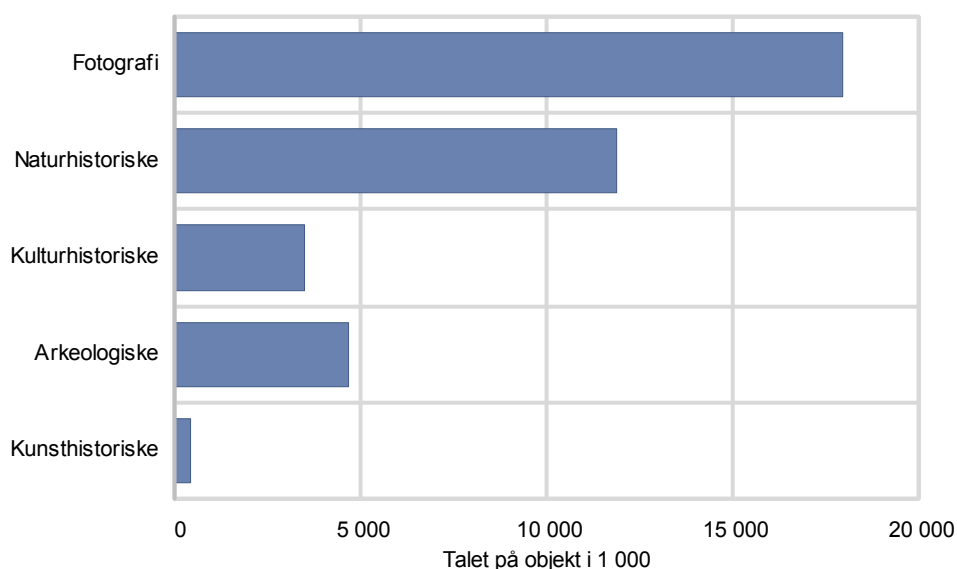
Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.

8. Museum og samlingar

8.1. Nokre resultat

Samlingane aukar I 2007 var det registrert over 38 millionar ulike objekt i dei norske musea. Totalt auka talet på objekt med om lag 3,3 millionar frå 2006. Frå statistikkåret 2007 er klassifiseringa av objekt endra (jf. 8.2.3), det er no fem ulike kategoriar for museumsobjekt. I 2007 er det registrert 453 000 kunsthistoriske gjenstandar, 3,5 millionar kulturhistoriske gjenstandar eller objekt og nær 12 millionar naturhistoriske objekt. I den nye kategorien, arkeologiske gjenstandar eller objekt var det registrert nær 4,7 millionar objekt. Dei arkeologiske gjenstandane har hovudsakleg tidlegare vore rapporterte i kategorien kulturhistoriske gjenstandar. Det er flest fotografi i samlingane med om lag 18 millionar. Jf. tabell 8.1 og figuren under.

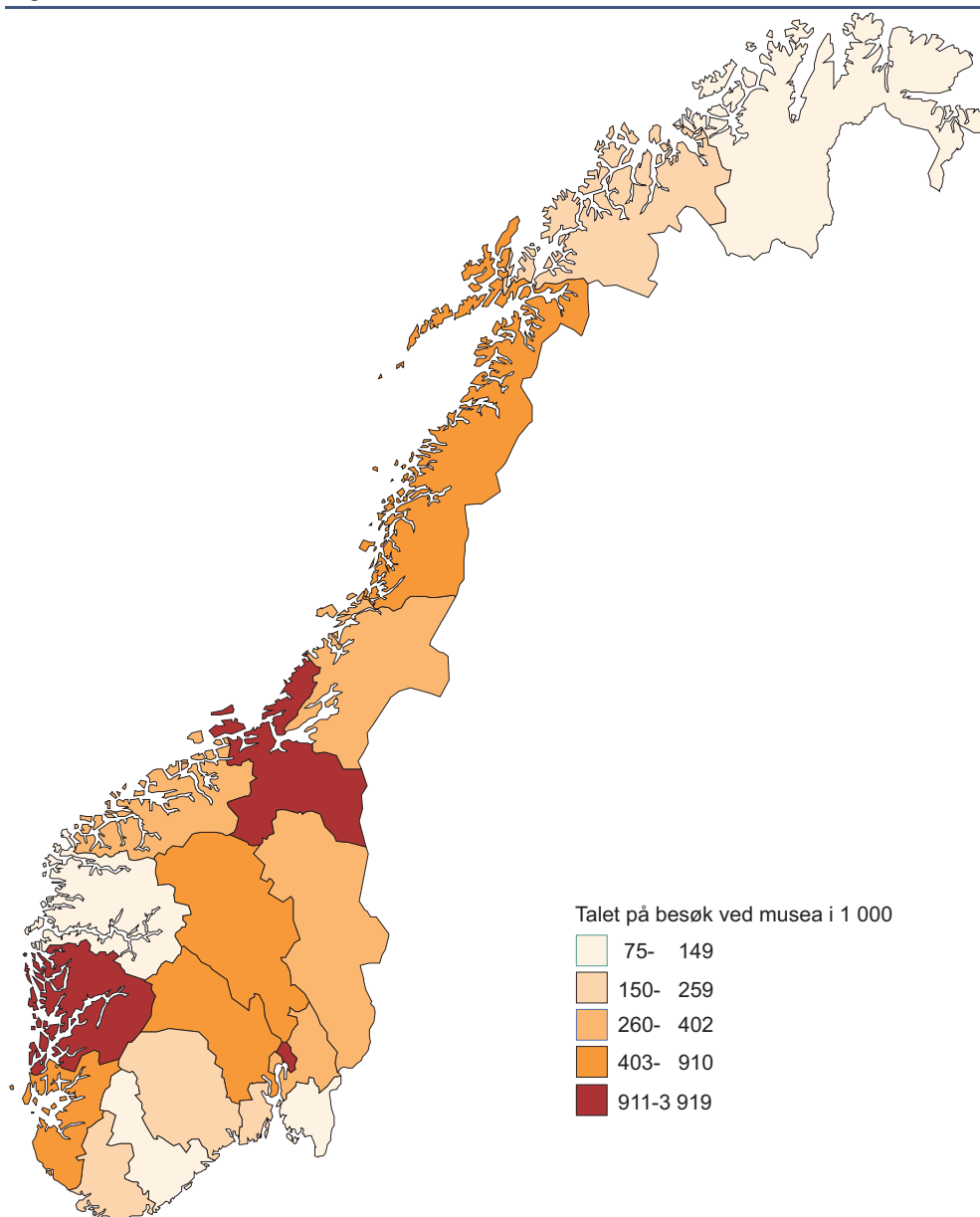
Figur 8.1. Samlingar i norske museum¹. 2007. 1 000

¹Tala i tabellen omfattar dei opne musea.
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Fleire utstillingar I 2007 var det totalt 2 860 utstillingar i dei norske musea, ein auke på 121 utstillingar i høve til 2006. Talet på basisutstillingar auka mest med 88 utstillingar, mens dei eigenproduserte vandretstillingane i drift har halde seg stabile. Sidan 2002 har talet på årlege utstillingar auka med 470 utstillingar.

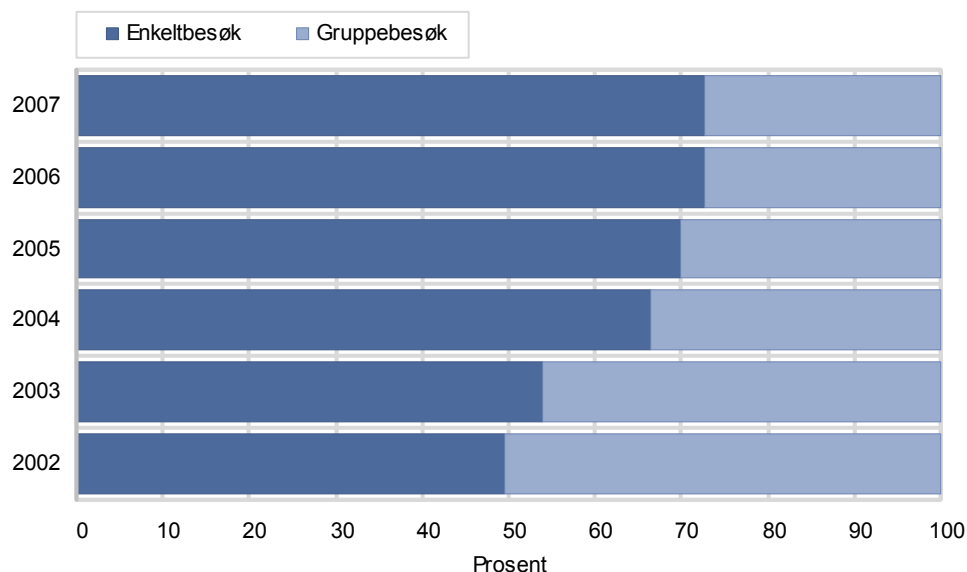
Rekordbesøk i musea I 2007 blei det registrert nær 10,2 millionar besøkjande på musea, det vil seie 2,2 museumsbesøk per innbyggjar. Auken i museumsbesøk siste året var på over 800 000, eller nærare 9 prosent. Nær 40 prosent av alle besøka var i Oslo, med 3,9 millionar besøk. Musea i Hordaland hadde 11 prosent av besøka, og musea i Sør-Trøndelag hadde nær 9 prosent. Musea i Telemark hadde størst prosentvis auke på nær 29 prosent. Godt over halvparten av museumsbesøka i 2007 er registrert som betalande besøkjande. Det var litt større del betalande gjester i 2007 enn året før. Tabell 8.3 syner fleire detaljar om besøk i musea.

Figur 8.2. Besøk i norske museum¹. 2007

¹ Tala i tabellen omfattar dei opne musea.
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Besøket i musea har auka jamt dei siste åra. Det same gjeld talet på enkeltbesøk samanlikna med gruppebesøk. I 2002 var det registrert omtrent halvparten gruppebesøk og halvparten enkeltbesøk, mens i 2007 var 73 prosent av besøka enkeltbesøk.

Figur 8.3. Enkeltbesøk og gruppebesøk ved musea. 2002-2007

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Flest kvinneårsverk

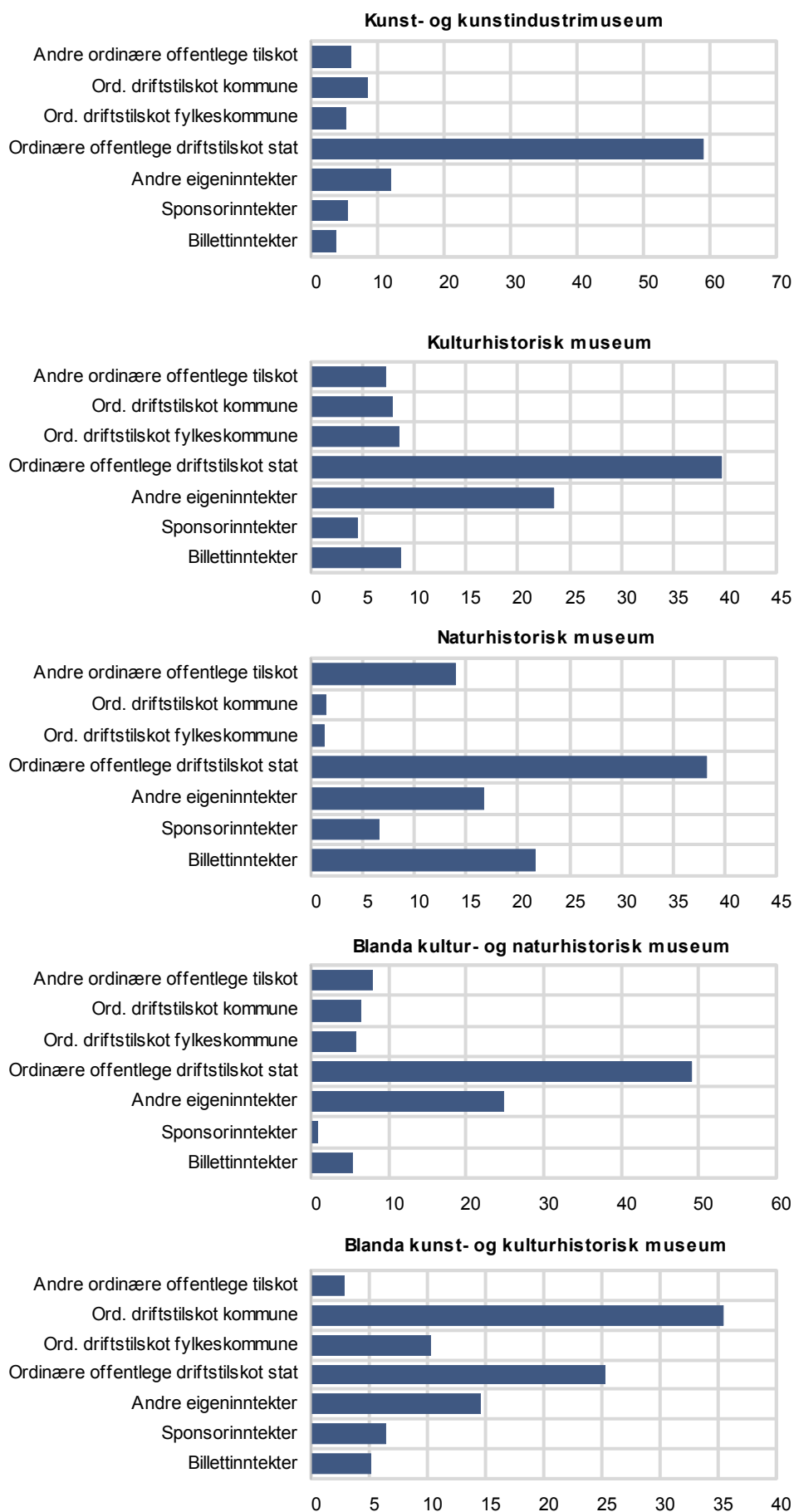
I 2007 blei det totalt utført 3 768 årsverk ved musea som er med i statistikken, nær 200 fleire enn i 2006. 3 568 av desse var lønte årsverk. Av dei lønte årsverka var 2 657 faste stillingar. 200 årsverk var frivillige årsverk, dei fleste av desse var ved dei kulturhistoriske musea. 1 922 årsverk vart utført av kvinner og kvinnetdelen har auka litt og ligg no på 51 prosent.

Fordelinga av årsverk på stillingskategoriar i musea, viser at menn stod for 61 prosent av årsverk utført av dagleg leiar og 69 prosent av årsverk utført av teknisk personale, det inneber lågare del enn i 2006 for begge kategoriane. Kvinnene har framleis høgast del blant vitenskapleg, kunst- og kulturfagleg personale og blant administrativt personale. Styresamansetjinga i musea når det gjeld kjønn er omtrent uforandra, men det ser ut til å vere ein liten auke i kvinnelege styremedlemmer. Jf. tabellane 8.7, 8.8 og 8.9.

Driftsinntekter og driftskostnader

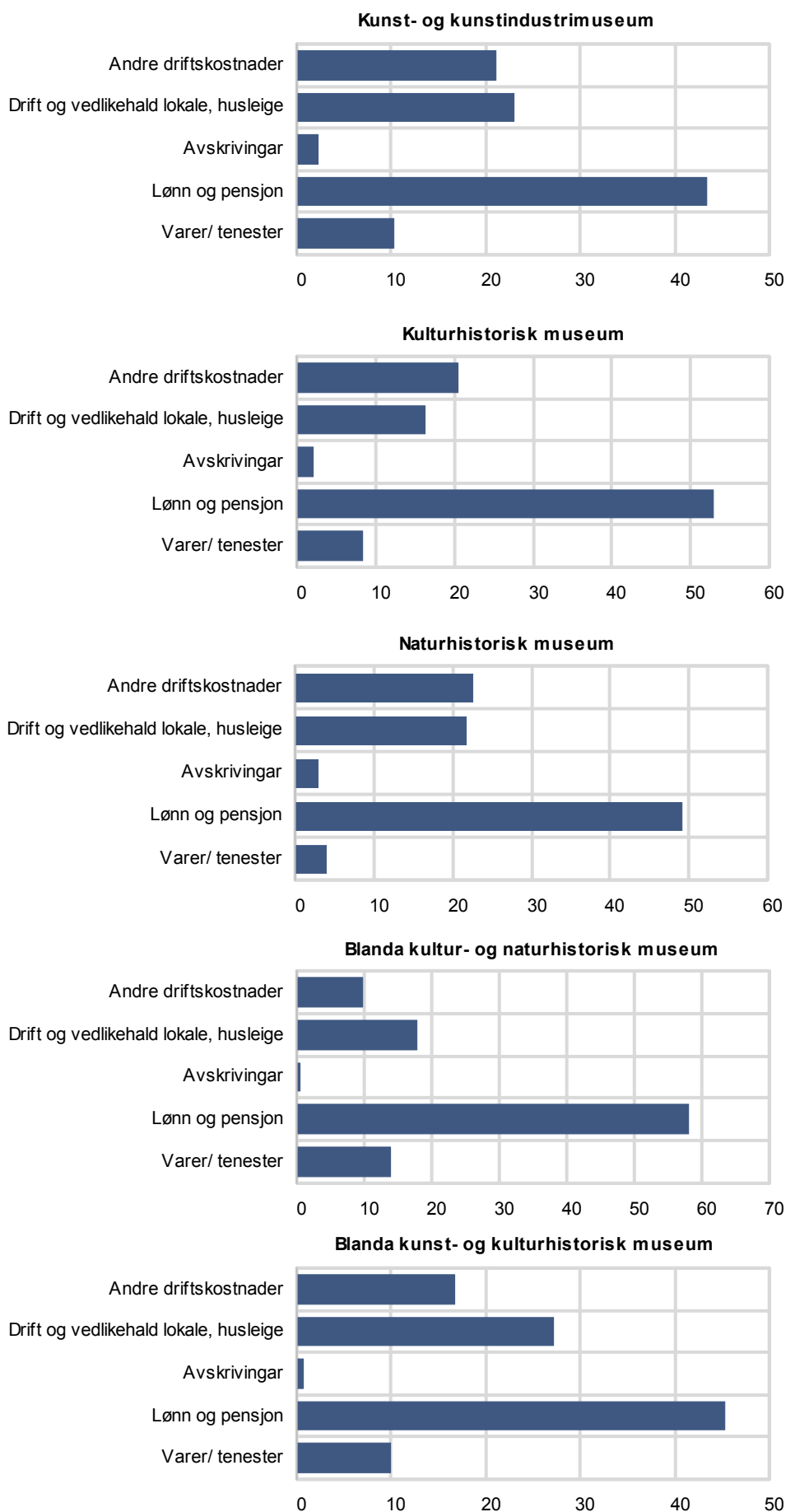
Totale driftsinntekter for museumseiningane var om lag 3 milliardar kroner, der 2 milliardar kroner var offentlege løyvingar. Totale driftskostnader for musea utgjorde 2,9 milliardar kroner i 2007.

Figur 8.4. Driftsinntekter, etter inntektstype og museumstype. 2007. Prosent

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 8.5. Driftsutgifter, etter kostnadstype¹ og museumstype. 2007. Prosent

¹Dei offentlege refusjonane er ikkje trekte ifrå.
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Bruk av museum Det er ikkje gjennomført noka ny undersøking om bruk av museum siste året. I Levkårsundersøkinga 2007 blei det stilt eit spørsmål om folk har vore på museum, jf. avsnitt 8.3. Tala i tabell 8.12 syner at 39 prosent av befolkninga hadde vore på museum i 2007. Delen kvinner som hadde vore på besøk var litt høgare enn delen menn. Flest folk i Oslo/Akershus gjekk på museum i 2007.

8.2. Om museumsstatistikken

Formålet med museumsstatistikken er å gi ei årleg oversikt over aktiviteten på området. Statistikken gir også naudsynt informasjon for stat, fylke, kommune og andre som er involverte i drifta eller finansieringa av musea. Statistisk sentralbyrå har publisert statistikken årleg sidan 1983, med unntak av åra 1984 og 1990. Då statistikken blei publisert i 1983, var det eit samarbeid med Statens museumsråd. Sidan 1992 er statistikken blitt publisert årleg i samarbeid med Norsk Museumsutvikling (NMU), no ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

8.2.1. Omfang og publisering

Frå og med statistikkåret 2002 består statistikken i Statistisk sentralbyrå (SSB) av ein delpopulasjon av dei norske musea. I tillegg til at musea skal vere opne for publikum, har vi avgrensa populasjonen til å gjelde berre dei musea som har minst eitt fast lønt årsverk. Ein har då fått ein meir stabil populasjon å halde seg til. Dei siste åra har museumssektoren vore gjennom ei stor reform. Museum over heile landet er gjennom regionale konsolideringsprosessar slegne saman til sterkare faglege einingar. Dette har ført til at talet på einingar som rapporterer inn statistikk er reduserte dei seinare åra. Likevel representerer desse einingane i hovudsak det same landskapet og populasjonen som tidlegare, i høve til gjenstandar, bygningar, utstillingar, tilsette, økonomi og så bortetter.

Museumsstatistikken i SSB blir publisert i Dagens Statistikk:

<http://www.ssb.no/emner/07/01/40/museer/>.

Tal frå kultur- og mediebruksundersøkingane blir publiserte i Norsk

Kulturbarometer: <http://www.ssb.no/kulturbar/>. ABM-utvikling publiserer òg

museumsstatistikk i ABM-skrift eller elektronisk: <http://www.abm-utvikling.no/>.

8.2.2. Datakjelder og datainnsamling

Det er ABM-utvikling som har ansvaret for å samle inn data frå dei enkelte museumseiningane. Fram til 2004 blei data rapporterte på skjema. SSB stod for registrering, revidering, kvalitetssikring og publisering av data. Dei siste åra har datainnsamlinga gått føre seg elektronisk, og SSB får ei samla elektronisk datafil for heile populasjonen via ABM-utvikling. Fila dannar grunnlaget for publisering frå SSB.

8.2.3. Omgrep og definisjonar

Museum I hovudsak byggjer definisjonen av museum seg på International Council of Museums (ICOM) sin definisjon: ”*Eit museum er ein ikkje-kommersiell, permanent institusjon som skal tena samfunnet og samfunnsutviklinga. Institusjonen skal vera open for publikum. Eit museum skal samla inn, ta vare på/konsververe og sikra, forska i, formidla og stilla ut materielle vitnesbyrd om menneska og omgjevnadene deira. Formålet er å gje høve til studiar, opplæring og oppleving*” (ICOMs statutter, artikkel 2, paragraf 1). Til og med 2001-statistikken var det slik at alle samlingar som var opne for publikum, kunne vere inkluderte i museumsstatistikken. Frå 2002 er museumsstatistikken i SSB avgrensa til ein delpopulasjon (sjå 8.2.1). Kravet til einingar i delpopulasjonen er at musea skal vere opne for publikum og ha minst eitt fast lønt årsverk.

Type museum Musea er frå statistikkåret 2007 delte inn i fem museumstypar. Musea definerer sjølve kva gruppe dei høyrer til. Typen blir fastsett ut frå den verksemda musea meiner er deira hovudarbeidsområde.

Kunst- og kunstindustrimuseum: Museum som samlar, tek vare på, forskar i og formidlar kunst og/eller kunsthåndverk og designprodukt.

Kulturhistorisk museum: Museum som samlar, tek vare på, forskar i og formidlar kulturhistorisk materiale.

Naturhistorisk museum: Museum som samlar, tek vare på, forskar i og formidlar naturhistorisk materiale.

Blanda kultur- og naturhistorisk museum: Museet skal ha ei aktiv verksemd på begge sektorar for å krysse av i rubrikken "blanda kultur- og naturhistorisk".

Blanda kunst- og kulturhistorisk (ny): Museet skal ha ei aktiv verksemd på begge sektorar for å krysse av i rubrikken "blanda kunst- og kulturhistorisk".

<i>Besøk i museumsstatistikken</i>	<i>"Ein person som oppsøker museet for å sjå på museet sine utstillingar og nytta deira tenester. For friluftsmusea reknast personar som er på områda til museet mens museet er ope. Personar som nyttar lokala til museet i samband med utleige til anna enn museumsformål, reknast ikkje med. Virtuelle besøk (internettutstillingar og liknande) reknast ikkje med". (Statistikkskjema for norske museum og samlingar for året 2007).</i>
<i>Funksjonshemming</i>	<i>"Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon forklarar funksjonshemming som ein konflikt mellom føresetnadene til eit individ og miljøet og samfunnet sine krav til funksjon på område som er vesentlege for å etablere og ta vare på retten til sjølvstende og sosiale tilvære som mennesket har. Å leggje til rette kan til dømes vere merking med blindeskrift, teiknspråk, teleslynge, heis, rullestolrampe, storskrift og lettlest informasjon". (Statistikkskjema for norske museum og samlingar for året 2006/2007).</i>
<i>Andre omgrep</i>	<p><i>Inntekter totalt:</i> Inkluderer offentlege løyvingar, billettinntekter, gåver og andre inntekter.</p> <p><i>Lønte årsverk i alt omfattar:</i> Faste stillingar, mellombelse engasjerte (ikkje på arbeidsmarknadstiltak), engasjerte gjennom arbeidsmarknadstiltak, lærlingar og sivilarbeidarar.</p> <p><i>Utgifter i alt:</i> Inkluderer lønn, sosiale utgifter, andre driftsutgifter og investeringar.</p> <p><i>Gjenstandar/objekt:</i> Kan vere kunsthistoriske, kulturhistoriske, naturhistoriske, arkeologiske og fotografi. Kategorien arkeologiske gjenstandar blei innført i 2007. Desse gjenstandane har hovudsakleg tidlegare vore rapporterte i kategorien kulturhistoriske gjenstandar (ABM-skrift, nr. 49).</p> <p><i>Basisutstillingar:</i> Fast utstilling som er ein del av museet sitt faste opplegg for formidling.</p> <p><i>Vandreutstilling:</i> Utstilling som er laga for å kunne transporterast og visast på fleire stader.</p> <p><i>Temporær utstilling:</i> Utstilling som er montert og som skal visast ei avgrensa tid. Visingstida kan variere frå nokre få dagar og inntil eit år.</p>

8.2.4. Feilkjelder og uvisse

Det kan oppstå feil ved utfylling av skjema i dei einskilde musea. Dei fleste slike feil blir funne og retta ved maskinelle og manuelle kontrollar. Nokre museum let vere å svare på enkelte spørsmål i skjemaet. Nokre museum manglar til dømes informasjon om tal på gjenstandar, noko som kan resultere i underrapportering (NOU 1996:7, side 45). Dei siste åra er kvaliteten i museumsstatistikken blitt mykje betre.

8.2.5. Samanlikningar

Av di populasjonen ikkje har vore eintydig, og på grunn av svært varierende svarprosent frå år til år har det vore vanskeleg å samanlikne aktiviteten over tid. Frå og med statistikkåret 2002 er populasjonen meir eintydig, og samanlikningar vil difor kunne gjerast frå og med 2002. Med avgrensinga av populasjonen, jf. pkt.8.2.1, er museumsstatistikken også blitt enklare å samanlikne med dei andre nordiske landa.

8.3. Kulturbruksundersøkingane og levekårsundersøkingane

Statistisk sentralbyrå gjennomfører kvart tredje eller fjerde år ei utvalsundersøking, der folk blir spurde om bruken av ulike kulturtilbod. Siste tilgjengelege resultat er publisert i Norsk Kulturbarometer 2004 og Kulturstatistikk 2006. Data i tabell 8.12 er henta frå Levekårsundersøkinga 2007. I denne undersøkinga blei det stilt ein del spørsmål om kulturbruk, blant anna om bruk av museum, ”*kor mange gonger i løpet av dei siste 12 månadene har du vore på museum?*” Då intervjuet i levekårsundersøkinga blei utførte på andre tidspunkt og i andre samanhengar enn t.d. kulturbruksundersøkingane, kan resultatata frå desse to undersøkingane ikkje utan vidare samanliknast.

Referansar:

ICOM, <http://www.icom-norway.org>.

ABM-skrift nr. 49; ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum

Nyttige Internett-adresser om norske museum:

Kulturstatistikk 2006: http://www.ssb.no/emner/07/nos_kultur/

Museum og samlingar: <http://www.ssb.no/museer/>

Norsk kulturbarometer 2004: <http://www.ssb.no/kulturbar>

ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum:

<http://www.abm-utvikling.no/>

8.1. Museum¹ og samlingar. Storleik på samlingane. 2002-2007

	Gjenstandar/objekt						
	I alt	Kunst- historiske	Arkeologiske	Kultur- historiske	Natur- historiske	Fotografi	Del av materialet som er elektronisk registrert
2002	26 775 867	551 165	-	5 137 055	11 225 769	9 861 878	-
2003	26 925 141	560 179	-	4 883 866	11 284 219	10 196 877	-
2004	32 097 587	314 231	-	5 350 045	11 545 829	14 887 482	-
2005	34 297 470	470 768	-	6 141 348	11 639 872	16 045 482	-
2006	35 103 293	505 181	-	6 287 267	11 220 116	17 090 729	8 450 955
2007	38 377 510	452 661	4 658 042	3 469 430	11 855 590	17 941 787	8 700 386
Museumstype							
Kunst- og kunstindustrimuseum	720 979	168 098	-	68 824	-	484 057	158 578
Kulturhistorisk museum	16 055 712	199 354	1 383 162	2 421 211	15 619	12 036 366	2 992 707
Naturhistorisk museum	7 804 237	-	-	-	7 753 943	50 294	1 472 459
Blanda kultur- og naturhistorisk museum	11 335 987	2 284	3 274 879	690 367	4 083 620	3 284 837	3 884 010
Blanda kunst- og kulturhistorisk museum	2 460 595	82 925	1	289 028	2 408	2 086 233	192 632
Fylke							
Østfold	766 492	4 608	106	85 511	1 039	675 228	77 604
Akershus	637 108	5 366	22	72 844	121 680	437 196	244 571
Oslo	13 647 649	297 374	1 376 119	803 292	7 659 061	3 511 803	2 727 621
Hedmark	3 917 875	2 969	5 582	192 504	1 830	3 714 990	215 836
Oppland	1 604 637	1 176	136	205 470	1 435	1 396 420	353 147
Buskerud	422 580	4 567	-	160 249	5 793	251 971	59 484
Vestfold	1 801 709	376	728	70 208	517	1 729 880	319 505
Telemark	481 069	2 835	870	104 112	803	372 449	155 639
Aust-Agder	496 849	7 593	-	77 357	9 789	402 110	95 345
Vest-Agder	399 233	1 768	200	65 352	94 990	236 923	97 345
Rogaland	1 136 761	13 148	12 376	226 606	14 352	870 279	207 211
Hordaland	4 232 701	40 661	1 340 026	393 398	2 011 851	446 765	1 406 586
Sogn og Fjordane	175 961	3 955	-	104 491	7 460	60 055	92 977
Møre og Romsdal	904 672	742	-	208 851	351	694 728	225 016
Sør-Trøndelag	3 978 452	28 813	1 200 001	191 804	1 399 751	1 158 083	1 243 545
Nord-Trøndelag	748 450	33 865	-	99 523	343	614 719	65 119
Nordland	1 006 999	400	-	236 868	20 626	749 105	334 739
Troms Romsa	1 727 276	1 468	683 843	79 139	502 350	460 476	686 372
Finnmark Finnmarku	207 104	955	33	51 851	1 408	152 857	55 325
Svalbard	83 933	22	38 000	40 000	161	5 750	37 399

¹ Tala i tabellen omfattar dei opne musea.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

8.2. Museum og samlingar¹. Besøk. 2002-2007

	Einingar i alt	Besøk		Betalande besøkjande	Besøk i alt per innbyggjar
		I alt	Av desse som enkeltbesøk		
2002	274	8 336 172	4 128 103	3 872 401	1,8
2003	263	8 523 048	4 591 615	4 119 047	1,9
2004	234	8 552 799	5 680 903	4 564 014	1,9
2005	188	9 060 639	6 343 510	4 731 733	2,0
2006	175	9 330 587	6 786 383	4 462 322	2,0
2007	173	10 193 903	7 409 121	5 387 033	2,2
Fylke					
Østfold	5	137 272	97 896	30 382	0,5
Akershus	6	271 631	217 514	99 330	0,5
Oslo	25	3 918 616	2 936 768	2 094 457	7,1
Hedmark	8	315 058	241 212	240 851	1,7
Oppland	12	493 525	394 790	253 471	2,7
Buskerud	7	467 734	379 966	236 676	1,9
Vestfold	6	173 885	114 285	42 544	0,8
Telemark	4	185 913	142 735	83 680	1,1
Aust-Agder	5	74 676	51 417	23 894	0,7
Vest-Agder	6	208 614	154 454	99 482	1,3
Rogaland	12	471 088	292 974	293 827	1,2
Hordaland	12	1 075 457	699 179	676 673	2,4
Sogn og Fjordane	7	142 778	85 556	68 220	1,3
Møre og Romsdal	7	351 439	239 875	200 033	1,4
Sør-Trøndelag	14	911 064	640 811	371 405	3,3
Nord-Trøndelag	6	260 155	223 963	135 306	2,0
Nordland	11	403 358	272 476	230 033	1,7
Troms Romsa	8	150 269	99 804	83 801	1,0
Finnmark Finnmarku	10	145 168	100 441	90 133	2,0
Svalbard	2	36 203	23 005	32 835	20,3

¹ Tala i tabellen omfattar dei opne musea.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

8.3. Utstillingar i norske museum¹. 2002-2007

	Einingar i alt	Utstillingar i alt	Basisutstillingar	Temporære utstillingar	Eigenproduserte vandreutstillingar i drift
2003	263	2 420	1 377	795	248
2004	234	2 452	1 398	892	162
2005	188	2 658	1 434	1 028	196
2006	175	2 737	1 471	1 040	226
2007	173	2 858	1 559	1 073	226
Museumstype					
Kunst- og kunstindustrimuseum	20	299	54	161	84
Kulturhistorisk museum	103	1 538	918	530	90
Naturhistorisk museum	9	104	80	19	5
Blanda kultur- og naturhistorisk museum	26	618	368	225	25
Blanda kunst- og kulturhistorisk museum	15	299	139	138	22
Fylke					
Østfold	5	87	38	47	2
Akershus	6	158	78	69	11
Oslo	25	338	152	130	56
Hedmark	8	141	81	53	7
Oppland	12	129	78	51	0
Buskerud	7	116	80	31	5
Vestfold	6	74	41	30	3
Telemark	4	124	92	27	5
Aust-Agder	5	58	45	5	8
Vest-Agder	6	111	56	40	15
Rogaland	12	192	89	94	9
Hordaland	12	214	131	71	12
Sogn og Fjordane	7	100	55	40	5
Møre og Romsdal	7	151	86	43	22
Sør-Trøndelag	14	143	54	73	16
Nord-Trøndelag	6	130	71	57	2
Nordland	11	335	210	114	11
Troms Romsa	8	118	54	37	27
Finnmark Finnmarku	10	124	61	53	10
Svalbard	2	15	7	8	-

¹ Tala i tabellen omfattar dei opne musea.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

8.4. Kulturhistoriske bygningar, etter type museum og fylke. 2006-2007

	Einingar i alt ¹	Kulturhistoriske bygningar	Opne kulturhistoriske bygningar
2006	175	4 894	2 942
2007	173	4 785	2 971
Museumstype			
Kunst- og kunstindustrimuseum	20	54	35
Kulturhistorisk museum	103	3 317	2 085
Naturhistorisk museum	9	9	5
Blanda kultur- og naturhistorisk museum	26	1 040	604
Blanda kunst- og kulturhistorisk museum	15	365	242
Fylke			
Østfold	5	98	61
Akershus	6	190	140
Oslo	25	218	93
Hedmark	8	591	366
Oppland	12	588	247
Buskerud	7	382	224
Vestfold	6	47	36
Telemark	4	224	169
Aust-Agder	5	105	51
Vest-Agder	6	116	93
Rogaland	12	181	114
Hordaland	12	467	275
Sogn og Fjordane	7	188	91
Møre og Romsdal	7	296	199
Sør-Trøndelag	14	197	89
Nord-Trøndelag	6	186	150
Nordland	11	389	294
Troms Romsa	8	203	194
Finnmark Finnmarku	10	117	84
Svalbard	2	2	1

¹ Tala i tabellen omfattar dei opne musea.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

8.5. Museum og samlingar. Driftsinntekter og driftkostnader, etter museumstype. 2007. Millionar kroner

	I alt	Kunst- og kunstindustri-museum	Kulturhistorisk museum	Naturhistorisk museum	Blanda kultur- og naturhistorisk museum	Blanda kunst- og kulturhistorisk museum
Driftsresultat	134,9	28,8	62,2	24,0	32,3	-12,4
Totale driftsinntekter	3 036,3	453,7	1 519,4	235,4	585,0	242,8
Totale eigeninntekter	1 003,5	96,5	556,5	106,0	181,2	63,2
Billettinntekter	242,9	16,5	131,6	51,0	31,4	12,4
Varer og tenester	228,2	40,7	142,5	6,6	27,2	11,2
Sponsorinntekter	130,6	25,4	69,2	15,5	4,8	15,6
Andre eigeninntekter	401,8	13,9	213,1	32,8	117,8	24,0
Totalt ordinært offentleg driftstilskot						
Ord. driftstilskot staten	1 810,5	330,2	853,5	96,3	357,9	172,7
Ord. driftstilskot fylkeskommune	1 310,4	268,1	604,2	89,9	286,7	61,5
Ord. driftstilskot kommune	214,7	23,9	129,2	2,8	33,6	25,1
Ord. driftstilskot kommune	285,4	38,2	120,1	3,6	37,5	86,1
Totalt andre offentlege tilskot ...						
Andre offentlege tilskot, staten ..	222,3	27,0	109,5	33,1	45,9	6,8
Andre offentlege tilskot, fylke ...	144,6	6,1	66,0	25,2	43,3	4,0
Andre offentlege tilskot, kommune	33,2	1,0	26,7	3,2	0,8	1,5
Andre offentlege tilskot, kommune	44,5	19,9	16,8	4,8	1,8	1,2
Totale driftskostnader	2 901,4	424,9	1 457,2	211,4	552,7	255,2
Varer/ tenester	279,0	44,3	122,4	8,4	78,3	25,6
Lønn	1 403,4	170,5	719,4	103,0	301,6	108,9
Pensjon	110,6	14,7	60,6	3,0	24,5	7,7
Avskrivningar	50,9	9,8	30,7	6,1	2,5	1,8
Drift lokale	151,2	23,1	70,0	11,6	23,1	23,4
Vedlikehald lokale	106,3	6,0	76,5	3,3	9,6	10,9
Husleige	298,0	69,4	93,6	31,9	67,4	35,6
Andre driftskostnader	537,6	90,0	300,4	48,7	55,4	43,1
- Offentlege refusjonar	35,6	2,9	16,4	4,6	9,8	1,8

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

8.6. Museum og samlingar. Årsverk, etter museumstype og kjønn. 2006-2007

	I alt	Kunst- og kunstindustri-museum	Kulturhistorisk museum	Naturhistorisk museum	Blanda kultur- og naturhistorisk museum	Blanda kunst- og kulturhistorisk museum
2006	3 578,6	421,1	2 235,9	222,9	698,6	..
Årsverk i alt 2007	3 768,1	375,5	2 026,3	249,6	800,7	315,9
Kvinner	1 921,9	254,6	997,4	92,0	398,2	179,7
Menn	1 846,2	121,0	1 028,9	157,7	402,5	136,2
Årsverk, lønt personale	3 568,2	375,0	1 870,4	243,2	772,8	306,8
Årsverk, faste stillingar	2 656,6	304,2	1 401,2	166,0	559,5	225,6
Frivillige årsverk	199,9	0,5	155,9	6,4	27,9	9,1

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

8.7. Årsverk, etter type stilling og kjønn. 2006-2007. Prosent

	Dagleg leiar		Vitskapleg kunst- og kulturfagleg personale		Administrativt personale		Teknisk personale	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
2006	35,5	64,5	53,2	46,8	73,2	26,8	29,9	70,1
2007	39,3	60,7	55,1	44,9	72,8	27,2	31,4	68,6
2007								
Østfold	40,0	60,0	67,0	33,0	75,6	24,4	31,5	68,5
Akershus	52,1	47,9	74,7	25,3	90,0	10,0	20,8	79,2
Oslo	44,6	55,4	54,3	45,7	68,5	31,5	35,0	65,0
Hedmark	25,0	75,0	59,1	40,9	61,6	38,4	35,3	64,7
Oppland	20,6	79,4	60,9	39,1	78,0	22,0	20,0	80,0
Buskerud	81,1	18,9	53,1	46,9	75,5	24,5	22,5	77,5
Vestfold	33,3	66,7	60,0	40,0	85,1	14,9	40,5	59,5
Telemark	27,8	72,2	58,8	41,2	85,9	14,1	11,4	88,6
Aust-Agder	66,7	33,3	50,5	49,5	63,4	36,6	19,4	80,6
Vest-Agder	16,6	83,4	47,8	52,2	82,7	17,3	18,3	81,7
Rogaland	10,0	90,0	60,3	39,7	70,2	29,8	49,5	50,5
Hordaland	53,4	46,6	57,3	42,7	73,0	27,0	34,0	66,0
Sogn og Fjordane	28,6	71,4	67,5	32,5	83,5	16,5	28,1	71,9
Møre og Romsdal	20,6	79,4	58,0	42,0	64,0	36,0	39,3	60,7
Sør-Trøndelag	7,9	92,1	48,3	51,7	74,0	26,0	21,1	78,9
Nord-Trøndelag	83,3	16,7	41,9	58,1	73,1	26,9	45,1	54,9
Nordland	10,0	90,0	53,9	46,1	67,5	32,5	12,9	87,1
Troms Romsa	60,0	40,0	36,3	63,7	67,7	32,3	34,6	65,4
Finnmark Finnmarku ...	75,0	25,0	66,1	33,9	84,2	15,8	12,6	87,4
Svalbard	100,0	-	100,0	-	100,0	-	100,0	-

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

8.8. Samansetjing av styra i musea, etter kjønn og fylke. 2006- 2007. Prosent

	Styreleiar		Styremedlem		Varamedlem	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
2006	25,0	75,0	40,0	60,0	47,0	53,0
2007	24,5	75,5	42,0	58,0	47,1	52,9
2007						
Østfold	28,6	71,4	45,5	54,5	36,1	63,9
Akershus	16,7	83,3	51,4	48,6	54,3	45,7
Oslo	12,5	87,5	45,9	54,1	53,7	46,3
Hedmark	50,0	50,0	38,6	61,4	67,7	32,3
Oppland	27,3	72,7	37,3	62,7	40,5	59,5
Buskerud	28,6	71,4	39,1	60,9	50,0	50,0
Vestfold	16,7	83,3	48,3	51,7	34,5	65,5
Telemark	0,0	100,0	47,4	52,6	47,6	52,4
Aust-Agder	20,0	80,0	41,4	58,6	40,0	60,0
Vest-Agder	40,0	60,0	37,0	63,0	38,5	61,5
Rogaland	36,4	63,6	40,3	59,7	40,0	60,0
Hordaland	25,0	75,0	37,0	63,0	46,3	53,7
Sogn og Fjordane	14,3	85,7	42,1	57,9	47,5	52,5
Møre og Romsdal	0,0	100,0	48,8	51,2	36,4	63,6
Sør-Trøndelag	38,5	61,5	37,3	62,7	48,6	51,4
Nord-Trøndelag	33,3	66,7	54,5	45,5	45,5	54,5
Nordland	16,7	83,3	43,9	56,1	51,1	48,9
Troms Romsa	12,5	87,5	30,2	69,8	48,0	52,0
Finmark Finnmarku ...	42,9	57,1	51,5	48,5	68,8	31,3
Svalbard	0,0	100,0	40,0	60,0	40,0	60,0

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

8.9. Museum på Internett, etter museumstype. 2007

	I alt	Museumstype				
		Kunst- og kunstindustri-museum	Kulturhistorisk museum	Naturhistorisk museum	Blanda kultur- og naturhistorisk museum	Blanda kunst- og kulturhistorisk museum
Talet på museum med egne Internettutstillingar	49	4	29	3	11	2
Talet på Internettutstillingar	199	51	84	29	33	2
Talet på museum med samlingskatalog på Internett som ein kan søkje i	45	1	29	3	9	3

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

8.10. Museum og samlingar, etter storleik. 2007

	Talet på museum		Besøk		Utstillingar		Gjenstandar/objekt		Årsverk		Drifts-kostnader i alt. Millionar kroner		Driftsinntekter i alt. Millionar kroner	
	I alt	Pro-sent	I alt	Pro-sent	I alt	Pro-sent	I alt	Pro-sent	I alt	Pro-sent	I alt	Pro-sent	I alt	Pro-sent
	I alt	173	100,0	10 193 903	100,0	2 858	100,0	38 377 510	100,0	3 768,0	100,0	2 901,4	100,0	3 036,3
Totale driftskostnader. 1 000 kroner														
0 - 3 100	35	20,2	365 015	3,6	196	6,9	827 079	2,2	108,0	2,9	42,0	1,4	46,3	1,5
3 101 - 7 500	35	20,2	798 778	7,8	439	15,4	2 813 821	7,3	311,7	8,3	183,0	6,3	203,4	6,7
7 501 - 12 000	35	20,2	1 549 396	15,2	594	20,8	3 327 601	8,7	451,7	12,0	326,3	11,2	346,5	11,4
12 001 - 22 700	34	19,7	2 035 660	20,0	608	21,3	6 353 537	16,6	716,3	19,0	547,1	18,9	540,0	17,8
22 701 -	34	19,7	5 445 054	53,4	1 021	35,7	25 055 472	65,3	2 180,4	57,9	1 803,1	62,1	1 900,0	62,6

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

8.11. Museum som er lagde til rette for funksjonshemma. 2006-2007

	Talet på museum	Lagd til rette for funksjonshemma		
		Ja	Nei	Delvis
2006	175	57	36	82
2007	173	54	36	83
Museumstype				
Kunst- og kunstindustrimuseum	20	12	2	6
Kulturhistorisk museum	103	19	27	57
Naturhistorisk museum	9	8	1	-
Blanda kultur- og naturhistorisk museum	26	12	4	10
Blanda kunst- og kulturhistorisk museum	15	3	2	10
Fylke				
Østfold	5	-	1	4
Akershus	6	3	-	3
Oslo	25	10	9	6
Hedmark	8	3	1	4
Oppland	12	5	2	5
Buskerud	7	-	1	6
Vestfold	6	3	1	2
Telemark	4	1	1	2
Aust-Agder	5	1	1	3
Vest-Agder	6	2	1	3
Rogaland	12	3	2	7
Hordaland	12	4	3	5
Sogn og Fjordane	7	3	1	3
Møre og Romsdal	7	1	-	6
Sør-Trøndelag	14	2	4	8
Nord-Trøndelag	6	2	2	2
Nordland	11	3	3	5
Troms Romsa	8	3	2	3
Finnmark Finnmarku	10	3	1	6
Svalbard	2	2	-	-

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

8.12. Prosentdel som har vore på museum dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning, bustadstrøk og landsdel. 2007

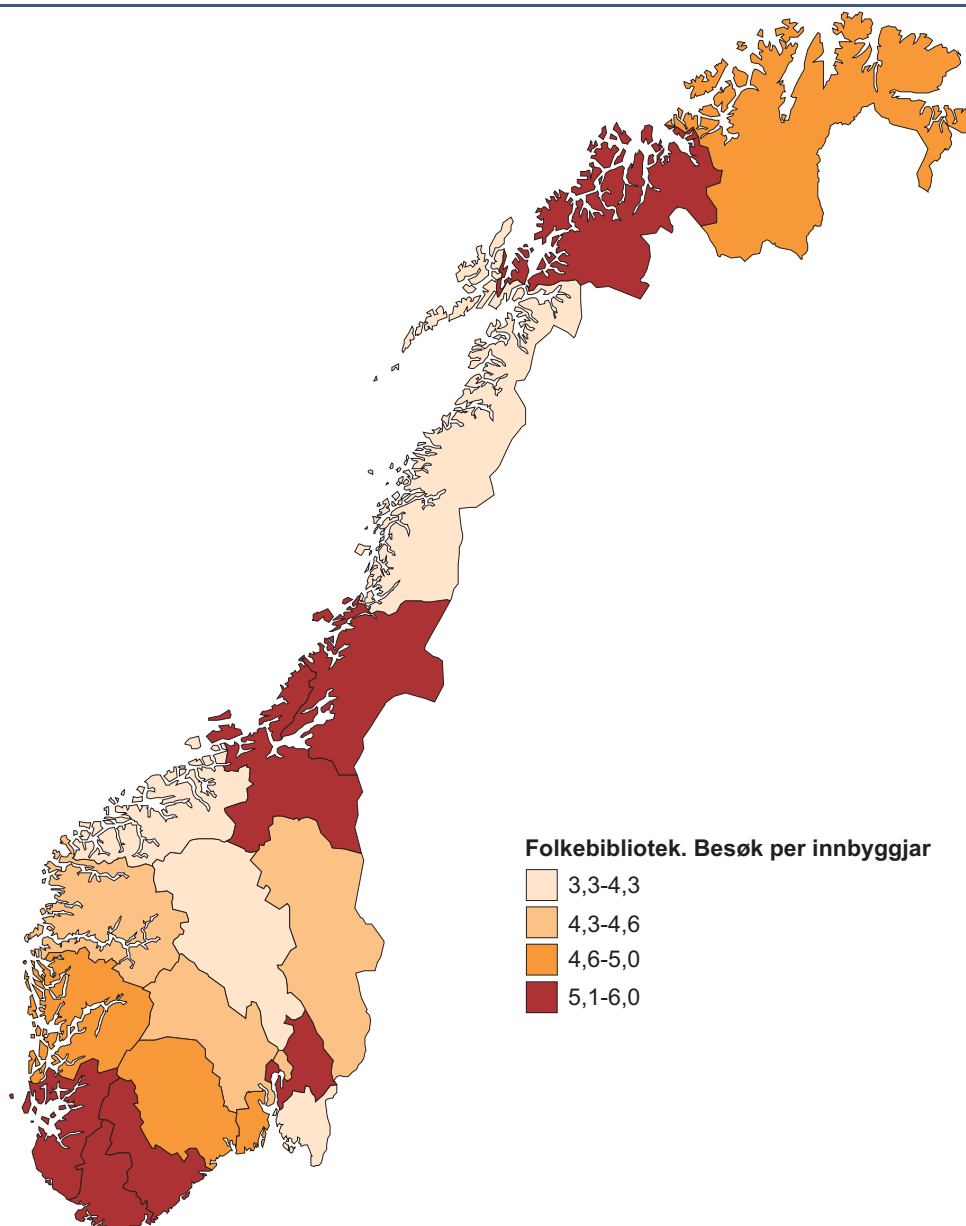
	Prosent
Alle personar	39
Kjønn	
Menn	38
Kvinner	40
Alder	
16-24 år	36
25-44 "	40
45-66 "	41
67-79 "	32
Utdanning	
Ungdomsskole	30
Vidaregåande skole	34
Universitet/høgskole, kort	54
Universitet/høgskole, lang	61
Bustadstrøk	
Tettbygd 100 000 eller fleire	44
Tettbygd 20 000-99 000	39
Tettbygd under 20 000	38
Spreittbygd	36
Landsdel	
Oslo/Akershus	47
Hedmark og Oppland	43
Austlandet elles	38
Agder og Rogaland	34
Vestlandet	32
Trøndelag	37
Nord-Noreg	40

Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.

9. Bibliotek

9.1. Nokre resultat

Figur 9.1. Folkebibliotek. Besøk per innbyggjar, etter fylke. 2007

Kjelde: ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

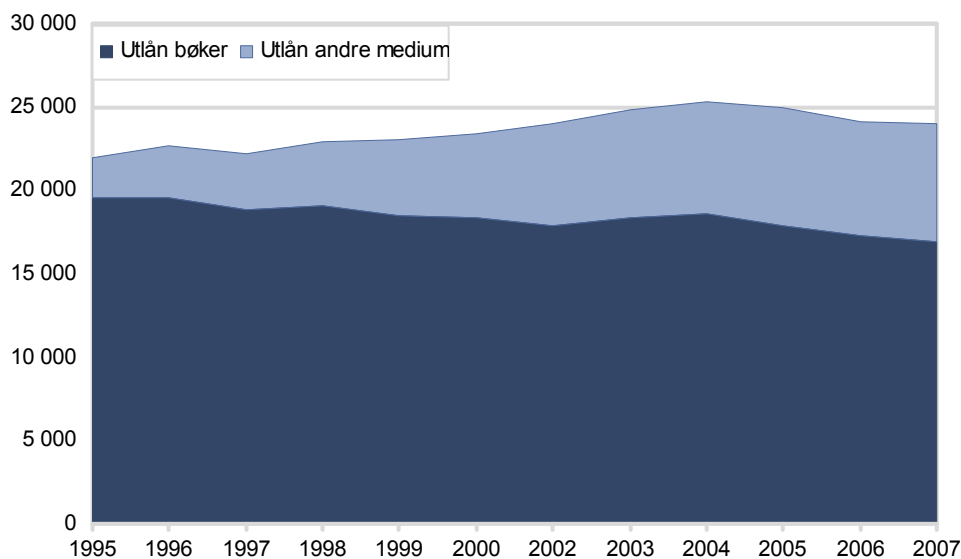
4,7 besøk i gjennomsnitt per innbyggjar i folkebiblioteka

Besøktala for folkebiblioteka låg på 4,7 besøk per innbyggjar i gjennomsnitt i 2007. Tala syner såleis ein svak nedgang frå 2006, og 0,4 besøk lågare enn i 2005. Biblioteka i Sør-Trøndelag har hatt flest besøk med 6,0 per innbyggjar. Troms har hatt den største auken i besøk, frå 5,0 til 5,5 per innbyggjar. Jf. tabell 9.3.

5,1 utlån per innbyggjar frå folkebiblioteka

Totale utlån av bøker og andre medium frå folkebiblioteka i 2007 utgjorde 24 millionar utlån eller 5,1 utlån per innbyggjar. For 2006 var det 5,2 utlån og i 2005 var det 5,4 utlån per innbyggjar. Bokutlåna har synt ei fallande kurve dei siste åra og er i 2007 nede i 3,6 per innbyggjar. Utlån av bøker har gått ned både til vaksne og barn. Nedgangen er størst for faglitteratur, 5 prosent for vaksen faglitteratur og 4 prosent for barn. Utlånet av andre medium har vore meir stabilt, men desse utlåna har òg hatt nedgang, bortsett frå utlåna av lydbøker som har auka med nesten 10 prosent. Tabellane 9.1 og 9.2 syner fleire detaljar.

Figur 9.2. Folkebibliotek. Utlån. 1995-2007

Kjelde: ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

22 millionar bøker og anna materiale i folkebiblioteka

Statistikken i tabellane 9.4 og 9.5 syner at i dei 807 folkebiblioteka finn ein nær 22 millionar bøker og anna materiale i 2007. Totalt er dette ein svak nedgang frå 2006, det vil seie at bokbestanden er redusert med 1 prosent, mens bestanden av andre medium har vakse, til dømes er lydbøker registrert med 10 prosent auke.

1,2 milliardar kroner i driftsutgifter

Dei totale driftsutgiftene for folkebiblioteka var 1,2 milliardar kroner i 2007. Det er gjort endringar i kva som blir ført som utgifter til løn og lokale i rapporteringa for 2007. Ein skal difor vere varsam med å samanlikne utgiftene frå eit år til eit anna (ABM-skrift, nr. 49).

Fylkesbiblioteka. 638 900 utlån i 2007

Fylkesbiblioteka syner òg enda eit år med nedgang i samla utlånstal. Siste året har nedgangen vore nær 2 prosent, frå 2000 har nedgangen vore på litt over 22 prosent, frå 824 000 utlån til 638 900. Statistikken for fylkesbiblioteka kan ikkje heilt samanliknast frå år til år, då nokre fylkesbibliotek har sett bort utlån og fjernlån til eit folkebibliotek. Oversikta (jf. tabell 9.7) frå fylkesbiblioteka for 2007 syner at brutto driftsutgifter var 122 millionar kroner.

Utlånet aukar i biblioteka i vidaregåande skolar

Statistikken for skolebibliotek i vidaregåande skolar syner at det totale utlånet per elev i 2007 var 5,2 mot 4,8 i 2006. Dette er det høgaste utlånstalet på fleire år. Veksten i utlånet gjeld både bøker og utlån av AV-medium. Det totale utlånet ligg på 930 000 og utlånet av bøker utgjer 74 prosent av totalutlånet. Bokbestanden har auka med 135 000 bøker og utgjer i 2007 over 2,9 millionar bøker. Dette gir ein bokbestand på 16,5 bøker per elev i skolebiblioteka for den vidaregåande skolen.

Utlånsauke også i grunnskolebiblioteka

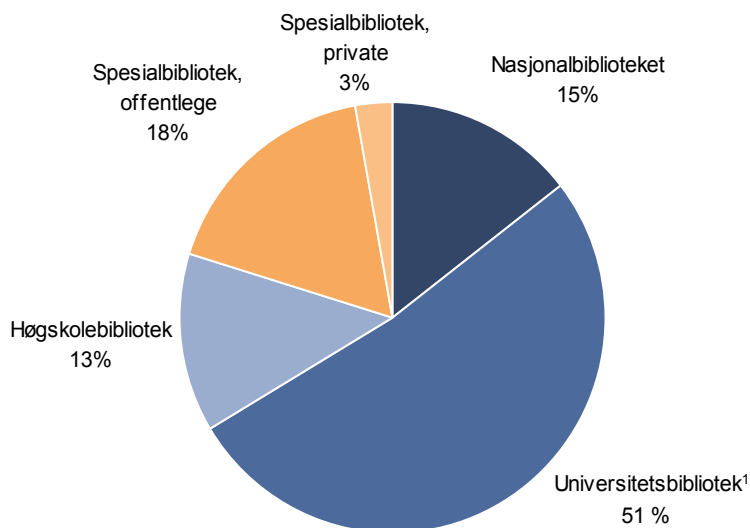
Biblioteka i grunnskolen har òg hatt stigande utlånstal og bestandstal. I 2007 var det 12,6 utlån per elev og bestandstala syner 18,8 bøker per elev, ein auke på høvesvis 7 og 15 prosent frå 2006. Sidan 2000 har utlånstala auka jamt. Litt færre grunnskolebibliotek har rapportert i statistikken for 2007, jf. tabell 9.8.

20 millionar bøker i fag- og forskningsbibliotek

Dei norske fag- og forskningsbiblioteka forvalta over 20 millionar bøker og periodika ved utgangen av 2007. Dette er ein liten auke i høve til 2006 og nær 11 prosent i dei siste ti åra. Samlinga av digitale dokument auka med 280 millionar dokument siste året og var ved utgangen av 2007 nær ein milliard dokument. Fag- og forskningsbiblioteka utførte 4,1 millionar utlån i 2007. Det totale utlånet dekkjer lokale lån, kopiar for lån og fjernlån. Storparten av utlåna ved fag- og forskningsbiblioteka er lokale utlån. 88 prosent av dei over 4 millionar utlåna i 2007 var lokale utlån.

Dei totale utgiftene var 1,35 milliardar kroner i 2007. Ikkje alle biblioteka fører kostnader til løn i rekneskapane sine, i nokre tilfelle inngår løna i den totale lønsmassen ved eigarinstusjonen. Ved utgangen av 2007 blei det utført 1 584 årsverk. 73 prosent av årsverka blei utførte i bibliotekfaglege stillingar. Jf. tabellane 9.11 og 9.12.

Figur 9.3. Bøker og periodika i fag- og forskingsbibliotek, etter bibliotektype. 2007

¹Tal medrekna dei vitenskaplege høgskolane.

Kjelde: ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

45 prosent på folkebibliotek i 2007

Det er ikkje gjennomført noka ny eiga undersøking om bibliotekbruken siste året. I Levekårsundersøkinga 2007 blei det stilt eit spørsmål om bruk av folkebibliotek, jf. avsnitt 9.3. Tala frå denne undersøkinga syner at 45 prosent av befolkninga hadde vore på eit folkebibliotek i 2007. Delen kvinner var størst med 53 prosent, og folk i Trøndelag var mest på folkebiblioteket. Tabell 9.13 syner fleire detaljar.

Tal frå Norsk kulturbarometer 2004 syner at 54 prosent av befolkninga hadde vore på eit folkebibliotek i 2004. Då intervjuja i levekårsundersøkinga blei utførte på andre tidspunkt og i andre samanhengar enn t.d. kulturbruksundersøkingane, kan resultatane frå desse to undersøkingane ikkje utan vidare samanliknast.

9.2. Om bibliotekstatistikken

ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum er ansvarleg for innsamling av statistikk for dei ulike biblioteka; folkebiblioteka, fylkesbiblioteka, skolebiblioteka, fengselsbiblioteka og mobile einingar, i tillegg til fag- og forskingsbiblioteka. Statistikken for folkebibliotek er heimla i folkebiblioteklova (Lov om folkebibliotek 1985-12-20-108). Statistikken for fag- og forskingsbibliotek viser verksemda til biblioteka, mellom anna om bok- og mediebestand, utlån, besøk og kostnader.

All statistikk om biblioteka si verksemd har vore ein del av kulturstatistikken i Statistisk sentralbyrå (SSB) sidan 1982.

9.2.1. Omfang og publisering

Alle folkebiblioteka er med i folkebibliotekstatistikken. For 2007 var det 431 hovudbibliotek, og til saman 807 folkebibliotekavdelingar. Hovudbiblioteket i kommunen er rapporterende eining. To kommunar leverte ikkje statistikk for 2007. Alle fag- og forskingsbiblioteka som er registrerte hos ABM-utvikling får statistikkskjema, og i 2007 var svarprosenten 98 (322 bibliotekteiningar).

Delar av folkebibliotekstatistikken blir publiserte på SSB sine Internettider gjennom KOSTRA, førebelse tal 15. mars og endelege tal 15. juni.

Skolebibliotekstatistikken omfattar bibliotek i vidaregåande skole og bibliotek i grunnskole. Statistikken for vidaregåande skole for 2007 omfattar svar frå 415 av 480 skolar, noko som tilsvare ein svarprosent på om lag 86,5. Av dei 415 skolane var det 27 skolar som opplyste at dei ikkje hadde skolebibliotek i rapporteringsåret. Datagrunnlaget femner dei skolane som leverte statistikk. Av skolane i datagrunnlaget var det 61 som ikkje leverte tal på elevar. For desse er, med nokre få unntak, elevantal frå statistikken for 2006 nytta. Statistikken for bibliotek i grunnskolen for 2007 omfattar om lag 83 prosent av grunnskolane, mot 87 prosent i 2006. Skilnader i datagrunnlaget kan gjere det vanskeleg å samanlikne statistikken over år. Ein skal og vere merksam på at statistikken som er levert frå skolebiblioteka, kan vere mangelfull.(ABM-skrift # 49).

Fag- og forskingsbibliotek blir publisert i SSB – <http://www.ssb.no/emner/07/01/40/ffbibl/> omkring veke 20. Fullstendig statistikk for folkebiblioteka, skolebiblioteka og fag- og forskingsbiblioteka blir publisert av ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum (for 2007, ABM-skrift#49, eller <http://www.abm-utvikling.no/>)

9.2.2. Datakjelder og datainnsamling

Statistikken for folkebibliotek blir utarbeidd på grunnlag av skjema som folkebiblioteka leverer til ABM-utvikling. Frå 2000 blei skjema elektronisk innleverte til ABM-utvikling. Skjema for statistikken til fag- og forskingsbiblioteka blir òg innrapporterte elektronisk. Mens det er ABM-utvikling som i det store og heile handsamar og kvalitetssikrar folkebibliotekstatistikken, er SSB engasjert i dette arbeidet når det gjeld statistikken for fag- og forskingsbiblioteka. SSB får ei elektronisk fil frå ABM-utvikling og går gjennom kvaliteten ein gong til før data blir publiserte.

9.2.3. Omgrep og definisjonar

- Besøk*
- *Folkebibliotekstatistikken* – Eit bibliotekbesøk vil seie at ein person går inn i lokala til folkebiblioteket for å nytte tilbodet til biblioteket. Rutinane til folkebiblioteka for registrering/teljing av besøk kan variere noko. Det er to måtar å telje besøk i folkebiblioteka på:
    - a) Manuell teljing to veker i året (stikkprøveteljing). Frå denne teljinga bereknar ein det årlege talet på besøk etter ein gitt formel forklart i rettleinga.
    - b) Mekanisk/automatisk teljing. Tala kan vere noko usikre og manuell teljing kan nyttast for å korrigere eventuelle feilkjelder. Ein reknar likevel med at tala på besøk er truverdige. (KOSTRA, 2007 og rettleiing til statistikk om folkebibliotek 2007.)
  - *Fag- og forskingsbibliotekstatistikken*: Talet på registrerte besøk baserer seg på teljeapparat. Kvar bibliotekering rapporterer registrerte besøk. Dersom trafikken til biblioteket berre blir registrert på veg inn eller ut, oppgir ein det registrerte talet utan omrekningsfaktor. Det registrerte talet for trafikk både ut og inn delast på to. (Rettleiing til statistikk om fag- og forskingsbibliotek 2007).
- Utlån*
- *Folkebibliotekstatistikken* – Ein tel utlån av medium frå den faste bestanden ved avdelinga og frå sirkulasjons- eller depotsamlingar. Dette inkluderer utlån til andre bibliotek ved fjernlån. I bibliotek med fotomekanisk utlånssystem eller som ikkje fører ein spesifisert utlånssystem, kan spesifisering av utlån til barn/vaksne og på dei einskilde medium gjerast ved stikkprøveundersøkingar. (Rettleiing til statistikk om folkebibliotek 2007.)

- *Fag- og forskningsbibliotekstatistikken* – Lokale utlån er lån innanfor eit bibliotek under den same administrative eininga, i tillegg til lån til enkeltpersonar eller andre institusjonar (ikkje bibliotek) utanfor denne eininga som vender seg direkte til biblioteket. Fjernlån er lån frå eit bibliotek til eit anna bibliotek under anna administrativ eining. (Rettleiing til statistikk om fag- og forskningsbibliotek 2007.)

9.3. Kulturbruksundersøkingane og levekårsundersøkingane

Statistisk sentralbyrå gjennomfører kvart tredje eller fjerde år ei utvalsundersøking, der folk blir spurde om bruken av ulike kulturtilbod. Siste tilgjengelege resultat frå desse undersøkingane er publisert i Norsk Kulturbarometer 2004 og i Kulturstatistikk 2006. Data i tabell 9.13 er henta frå Levekårsundersøkinga 2007. I denne undersøkinga blei det stilt ein del spørsmål om kulturbruk, blant anna om: ”*Kor mange gonger i løpet av dei siste 12 månadene har du besøkt eit folkebibliotek, medrekna filial og bokbuss*”. Då intervjuar i levekårsundersøkinga blei utførte på andre tidspunkt og i andre samanhengar enn t.d. kulturbruksundersøkingane, kan resultatane frå desse to undersøkingane ikkje utan vidare samanliknast.

Referansar:

ABM-skrift#41 og ABM-skrift #49

Nyttige Internett-adresser:

Undersøking om bibliotekbruk: http://www.ssb.no/emner/07/02/30/rapp_200614/

ABM-utvikling: <http://www.abm-utvikling.no/>

Statistikk fag- og forskningsbibliotek: <http://www.ssb.no/emner/07/01/40/ffbibl/>

Kulturstatistikk 2006: http://www.ssb.no/emner/07/no_kultur/

Norsk Kulturbarometer 2004: <http://www.ssb.no/kulturbar/>

9.1. Folkebibliotek. Utlån av bøker, etter fylke, 1999-2007

	I alt	Per innbyggjar	Vaksne			Barn		
			I alt	Faglitteratur	Skjønnlitteratur	I alt	Faglitteratur	Skjønnlitteratur
1999	18 522 095	4,2	10 875 116	5 220 853	5 654 263	7 646 979	1 439 765	6 207 214
2001	17 898 878	4,0	10 868 812	4 987 725	5 699 087	7 212 066	1 343 978	5 868 088
2003	18 361 942	4,0	10 766 452	4 977 985	5 788 467	7 595 490	1 435 071	6 160 419
2005	17 897 958	3,9	10 065 467	4 617 521	5 447 946	7 832 491	1 394 038	6 438 453
2006	17 238 496	3,7	9 637 697	4 254 801	5 382 896	7 600 799	1 317 497	6 283 302
2007	16 954 660	3,6	9 410 966	4 059 449	5 351 517	7 543 694	1 271 162	6 272 532
2007								
Østfold	911 658	3,5	540 589	213 886	326 703	371 069	64 561	306 508
Akershus	1 688 800	3,3	909 622	411 787	497 835	779 178	124 019	655 159
Oslo	1 598 613	2,9	928 174	450 138	478 036	670 439	115 633	554 806
Hedmark	698 188	3,7	375 657	162 840	212 817	322 531	52 582	269 949
Oppland	624 046	3,4	347 495	138 032	209 463	276 551	42 733	233 818
Buskerud	874 249	3,5	482 620	194 573	288 047	391 629	63 383	328 246
Vestfold	1 026 111	4,6	620 640	289 392	331 248	405 471	74 862	330 609
Telemark	663 481	4,0	375 352	157 277	218 075	288 129	52 018	236 111
Aust-Agder	408 645	3,9	229 202	91 484	137 718	179 443	32 842	146 601
Vest-Agder	685 973	4,2	364 308	137 830	226 478	321 665	49 539	272 126
Rogaland	1 771 836	4,4	922 283	405 906	516 377	849 553	127 738	721 815
Hordaland	1 689 552	3,7	952 080	458 422	493 658	737 472	139 764	597 708
Sogn og Fjordane	373 950	3,5	195 594	65 776	129 818	178 356	31 421	146 935
Møre og Romsdal	798 495	3,3	424 068	147 280	276 788	374 427	56 927	317 500
Sør-Trøndelag	1 055 339	3,8	600 609	269 119	331 490	454 730	80 856	373 874
Nord-Trøndelag	504 643	3,9	276 251	100 207	176 044	228 392	39 157	189 235
Nordland	795 340	3,4	446 847	170 007	276 840	348 493	63 053	285 440
Troms Romsa	515 667	3,3	252 752	126 263	126 489	262 915	40 919	221 996
Finmark Finnmarku ...	262 704	3,6	162 605	67 208	95 397	100 099	18 609	81 490
Svalbard	7 370	-	4 218	2 022	2 196	3 152	546	2 606

Kjelde: ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

9.2. Folkebibliotek. Utlån av andre medium¹, etter fylke, 1999-2007

	I alt	Per innbyggjar	Fonogram		Film	Andre medium ²
			Musikk	Lydbøker		
1999	4 477 201	1,0	745 571	1 015 203	2 132 970	576 455
2001	5 568 788	1,2	978 990	1 253 371	2 713 974	622 453
2003	6 465 431	1,4	1 150 141	1 494 525	3 151 803	668 962
2005	7 002 832	1,5	1 184 262	1 764 900	3 421 881	631 789
2006	6 874 530	1,5	1 070 173	1 848 534	3 415 736	540 053
2007	7 022 368	1,5	1 048 595	2 038 320	3 384 657	550 796
2007						
Østfold	404 728	1,5	47 110	113 783	202 236	41 599
Akershus	765 506	1,5	107 597	273 395	343 114	41 400
Oslo	680 684	1,2	195 723	147 162	268 279	69 520
Hedmark	251 189	1,3	27 444	82 425	114 714	26 606
Oppland	212 499	1,2	13 725	75 349	106 683	16 742
Buskerud	341 715	1,4	28 807	112 462	174 697	25 749
Vestfold	417 958	1,9	41 234	125 030	215 007	36 687
Telemark	240 749	1,4	23 228	70 574	130 061	16 886
Aust-Agder	153 238	1,5	14 183	43 707	85 883	9 465
Vest-Agder	212 357	1,3	16 856	79 598	103 842	12 061
Rogaland	807 175	2,0	121 632	191 564	421 816	72 163
Hordaland	811 711	1,8	211 461	189 663	361 988	48 599
Sogn og Fjordane	138 395	1,3	10 752	39 903	74 856	12 884
Møre og Romsdal	246 644	1,0	16 078	79 118	137 437	14 011
Sør-Trøndelag	562 576	2,0	111 652	165 886	238 239	46 799
Nord-Trøndelag	175 179	1,4	13 265	68 655	81 093	12 166
Nordland	258 696	1,1	14 042	95 181	134 124	15 349
Troms Romsa	232 003	1,5	22 742	57 856	132 225	19 180
Finmark Finnmarku ...	104 993	1,4	11 063	26 326	55 034	12 570
Svalbard	4 373	-	1	683	3 329	360

¹Ikke registrert ved alle biblioteka. ²Notar, foto, mikroformer, multimediesett, grafikk, dias-seriar, obs. Einingar som blir utlånt sjølvstendig, reknast som eitt utlån.

Kjelde: ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

9.3. Folkebibliotek. Besøk totalt og besøk per innbyggjar, etter fylke. 2005-2007

	Besøk totalt			Besøk per innbyggjar		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Totalt	23 506 780	22 428 350	21 994 598	5,1	4,8	4,7
Østfold	1 056 211	997 976	986 674	4,1	3,8	3,8
Akershus	2 577 294	2 608 638	2 577 579	5,2	5,2	5,1
Oslo	2 650 000	2 487 368	2 500 600	5,0	4,6	4,6
Hedmark	927 315	807 086	815 239	4,9	4,3	4,3
Oppland	793 623	721 792	685 664	4,3	3,9	3,8
Buskerud	1 171 483	1 156 193	1 071 620	4,8	4,7	4,3
Vestfold	1 112 395	1 063 845	1 046 356	5,0	4,8	4,7
Telemark	832 785	812 262	822 188	5,0	4,9	5,0
Aust-Agder	591 913	549 925	561 573	5,7	5,3	5,4
Vest-Agder	1 061 470	906 255	938 138	6,6	5,6	5,7
Rogaland	2 297 821	2 218 656	2 101 190	5,9	5,6	5,2
Hordaland	2 537 512	2 267 725	2 166 524	5,7	5,0	4,7
Sogn og Fjordane	494 001	453 758	460 012	4,6	4,3	4,3
Møre og Romsdal	852 549	867 743	815 781	3,5	3,5	3,3
Sør-Trøndelag	1 781 365	1 671 031	1 668 135	6,5	6,1	6,0
Nord-Trøndelag	813 806	785 789	670 282	6,3	6,1	5,2
Nordland	1 008 126	924 897	914 091	4,3	3,9	3,9
Troms Romsa	548 831	759 858	844 863	3,6	5,0	5,5
Finmark Finnmarku	385 611	355 288	335 447	5,3	4,9	4,6
Svalbard	12 669	12 265	12 642	..	..	..

¹ 19 bibliotek har ikkje rapportert tal på besøk.

Kjelde: ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

9.4. Folkebibliotek. Bøker og anna materiale, etter fylke. 1999-2007

	Bibliotek i alt ¹	Bokbestand per 31.12. i alt	Aviser og tidsskrifter	Fonogram		Film	Andre medium
				Musikk	Lydbøker		
				1999	1 047		
2001	974	20 642 273	42 093	330 268	285 627	240 526	478 852
2003	892	20 488 405	40 751	371 837	359 769	309 222	451 843
2005	832	20 060 340	36 158	447 621	448 245	407 827	478 966
2006	815	19 923 195	34 866	470 286	489 429	460 442	481 253
2007	807	19 738 178	34 447	508 922	536 492	500 752	469 114
2007							
Østfold	25	804 192	2 125	24 592	26 016	20 668	22 938
Akershus	38	1 353 486	2 153	48 980	54 423	39 762	34 582
Oslo	21	1 262 662	1 044	35 343	24 015	23 805	50 592
Hedmark	36	988 713	1 584	23 702	23 860	17 941	44 573
Oppland	44	1 121 306	1 368	16 083	30 934	21 465	8 752
Buskerud	42	908 776	1 587	24 854	25 589	25 696	21 704
Vestfold	18	806 249	2 514	20 019	25 886	27 747	23 651
Telemark	36	968 184	1 470	20 647	16 817	18 669	19 893
Aust-Agder	24	535 367	977	10 336	12 654	14 572	7 345
Vest-Agder	35	824 291	1 079	13 715	19 888	17 042	14 657
Rogaland	55	1 734 347	4 119	61 599	52 935	62 512	47 762
Hordaland	64	1 634 041	2 587	60 660	47 076	44 938	63 814
Sogn og Fjordane	59	952 797	1 624	20 237	17 801	22 414	9 604
Møre og Romsdal	76	1 357 376	2 222	22 429	27 372	25 618	7 621
Sør-Trøndelag	50	944 595	1 548	30 322	41 145	30 431	20 831
Nord-Trøndelag	33	724 390	1 515	15 243	22 453	19 332	14 502
Nordland	77	1 498 106	2 282	25 063	33 520	32 374	22 950
Troms Romsa	43	714 145	1 479	18 011	18 886	18 794	9 005
Finmark Finnmarku	30	588 102	1 133	17 086	14 691	16 095	24 338
Svalbard	1	17 053	37	1	531	877	-

¹ Inkludert hovudbibliotek.

Kjelde: ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

9.5. Folkebibliotek. Bøker for voksne og barn, etter fylke, 1999-2007

	Bøker for voksne ¹			Bøker for barn ¹		
	I alt	Faglitteratur	Skjønnlitteratur	I alt	Faglitteratur	Skjønnlitteratur
1999	14 892 045	6 815 455	8 076 590	5 895 727	1 210 673	4 685 054
2001	14 694 512	6 849 363	7 845 149	5 947 761	1 248 998	4 698 763
2003	14 395 902	6 697 422	7 698 480	6 092 503	1 317 898	4 774 605
2005	13 935 928	6 537 282	7 398 646	6 124 412	1 339 501	4 784 911
2006	13 746 458	6 416 206	7 330 252	6 176 737	1 350 669	4 826 068
2007	13 531 279	6 299 185	7 232 094	6 206 899	1 353 134	4 853 765
2007						
Østfold	563 795	279 055	284 740	240 397	56 556	183 841
Akershus	904 381	457 424	446 957	449 105	118 787	330 318
Oslo	817 137	500 844	316 293	445 525	107 335	338 190
Hedmark	721 903	349 202	372 701	266 810	59 562	207 248
Oppland	759 854	338 518	421 336	361 452	75 914	285 538
Buskerud	603 765	277 833	325 932	305 011	68 714	236 297
Vestfold	565 619	315 588	250 031	240 630	60 360	180 270
Telemark	687 968	322 075	365 893	280 216	60 017	220 199
Aust-Agder	377 364	156 214	221 150	158 003	33 053	124 950
Vest-Agder	561 597	254 741	306 856	262 694	54 170	208 524
Rogaland	1 163 903	581 678	582 225	570 444	123 232	447 212
Hordaland	1 094 453	536 973	557 480	539 588	124 198	415 390
Sogn og Fjordane	662 972	230 031	432 941	289 825	54 555	235 270
Møre og Romsdal	927 998	355 047	572 951	429 378	78 992	350 386
Sør-Trøndelag	656 870	271 645	385 225	287 725	59 361	228 364
Nord-Trøndelag	490 152	204 422	285 730	234 238	47 439	186 799
Nordland	1 064 390	456 022	608 368	433 716	85 577	348 139
Troms Romsa	476 605	220 124	256 481	237 540	46 468	191 072
Finmark Finnmarku ...	419 422	186 451	232 971	168 680	37 437	131 243
Svalbard	11 131	5 298	5 833	5 922	1 407	4 515

¹ Nokre bibliotek skil ikkje mellom bøker for voksne og bøker for barn, og heller ikkje mellom faglitteratur og skjønnlitteratur.
Kjelde: ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

9.6. Folkebibliotek. Driftsutgifter, etter fylke, 1999-2007

	Driftsutgifter i alt	Lønn og sosiale utgifter	Andre driftsutgifter	Utgifter til bøker, aviser og anna materiell			Driftsutgifter per innbyggjar
				I alt	Bøker	Andre medium	
1 000 kroner							
1999	899 477	548 115	216 408	134 956	126 882	8 073	202,3
2001	992 733	610 248	246 394	136 091	126 880	9 211	220,4
2003	1 064 708	669 868	260 851	133 989	121 657	12 332	233,9
2005	1 099 484	688 654	276 949	133 880	119 955	13 926	238,7
2006	1 136 984	720 734	276 679	139 571	122 954	16 048	245,0
2007	1 179 656	765 755	269 054	144 847	127 643	17 204	252,0
2007							
Østfold	58 742	40 690	10 686	7 366	6 503	863	223,8
Akershus	123 688	80 639	29 129	13 920	12 818	1 102	242,9
Oslo	138 699	86 251	43 165	9 283	8 287	996	252,8
Hedmark	43 515	30 878	6 735	5 901	5 293	608	230,6
Oppland	46 547	27 656	12 473	6 419	5 740	679	254,3
Buskerud	71 183	41 793	22 499	6 890	6 411	479	287,4
Vestfold	58 729	41 665	9 693	7 371	6 715	655	262,4
Telemark	45 764	31 374	8 055	6 335	5 483	851	275,4
Aust-Agder	27 212	18 597	5 009	3 606	3 279	327	259,8
Vest-Agder	40 444	28 246	6 842	5 355	4 633	723	247,1
Rogaland	109 722	70 005	24 262	15 455	12 693	2 761	271,2
Hordaland	116 315	72 775	29 116	14 424	11 962	2 462	254,7
Sogn og Fjordane	32 441	20 662	7 393	4 386	4 022	364	305,5
Møre og Romsdal	54 847	35 144	11 526	8 177	7 677	500	223,5
Sør-Trøndelag	51 225	36 679	5 805	8 740	7 065	1 676	183,7
Nord-Trøndelag	32 916	19 427	9 424	4 065	3 339	726	255,0
Nordland	57 923	37 902	11 524	8 497	7 723	774	246,0
Troms Romsa	35 362	25 126	5 214	5 023	4 651	372	229,4
Finmark Finnmarku ...	32 609	19 402	9 784	3 424	3 138	286	448,8
Svalbard	1 773	843	719	211	211	-	-

¹ 231 bibliotek har levert data, resten har ført utgifter til andre medium i kategorien bøker, aviser, tidsskrifter.
Kjelde: ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

9.7. Fylkesbibliotek. Utlån og rekneskap, 2000-2007

	Utlån			Rekneskap	
	Samla utlån (fjernlån og direkte utlån)	Fjernlån frå egne og primærbiblioteka sine samlingar	Utlån frå mobile einingar	Brutto driftsutgifter	Løyvingar til bøker og anna materiell
	1 000 kroner				
2000	824 147	224 560	432 009	95 884	11 667
2001	808 578	220 743	430 857	101 510	12 335
2002	823 574	220 124	449 789	104 001	11 274
2003 ¹	821 513	208 193	471 764	112 094	10 391
2004 ²	755 857	200 326	427 073	113 264	10 167
2005	707 471	195 042	366 328	111 429	9 823
2006 ^{3,4}	651 419	176 082	348 016	105 383	9 924
2007	638 897	175 932	343 484	121 793	10 456
2007					
Østfold	7 080	1 364	-	6 156	256
Akershus	187 087	23 110	105 110	10 657	1 871
Hedmark	16 791	16 791	-	4 328	447
Oppland	31 202	6 734	23 998	5 413	282
Buskerud	53 775	9 820	35 514	8 958	691
Vestfold	48 853	-	48 853	8 503	283
Telemark	34 117	11 927	20 890	4 814	629
Aust-Agder	18 565	4 015	-	4 194	300
Vest-Agder	-	-	-	2 434	-
Rogaland	-	-	-	4 600	681
Hordaland	43 006	14 118	26 678	5 163	470
Sogn og Fjordane	30 304	3 541	23 087	5 170	400
Møre og Romsdal	22 596	8 603	11 561	7 198	522
Sør-Trøndelag	59 672	12 677	31 990	7 772	440
Nord-Trøndelag	16 682	11 995	-	5 011	419
Nordland	45 738	32 397	13 127	12 392	1 301
Troms Romsa	6 591	3 915	2 676	9 380	850
Finmark Finnmarku ...	16 838	14 925	-	9 650	614

¹ Utlånstal for Rogaland er ikkje med i totaltala. ² Rogaland har sett bort utlånsværksemda til Stavanger bibliotek. ³ Eitt bibliotek har ikkje levert tal. ⁴ Nokre fylkesbibliotek har heilt eller delvis sett bort utlån/ fjernlån til eit folkebibliotek.

Kjelde: ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

9.8. Skolebibliotek. Grunnskolar¹. Bokmengd og utlån, etter fylke, 1999-2007

	Bokmengd		Utlån	
	I alt	Per elev	I alt	Per elev
1999	8 312 307	15,0	4 617 603	8,3
2001	8 387 702	15,6	4 643 988	8,6
2002	8 690 591	15,1	4 846 570	8,4
2004	8 997 164	17,3	5 593 048	10,7
2005	8 864 430	16,7	5 803 073	10,9
2006	9 497 960	17,5	6 001 151	11,0
2007	9 459 703	18,8	6 353 974	12,6
2007				
Østfold	445 786	14,0	287 840	9,1
Akershus	1 005 903	17,9	857 449	15,3
Oslo	459 307	11,8	491 964	12,6
Hedmark	389 661	21,4	199 241	10,9
Oppland	467 876	23,4	227 179	11,4
Buskerud	396 108	15,4	281 152	10,9
Vestfold	557 930	19,8	293 639	10,4
Telemark	287 520	18,7	548 335	35,6
Aust-Agder	221 377	16,1	182 996	13,3
Vest-Agder	440 842	20,9	407 181	19,3
Rogaland	1 037 684	20,8	738 715	14,8
Hordaland	908 464	17,3	614 851	11,7
Sogn og Fjordane	267 464	25,3	107 858	10,2
Møre og Romsdal	559 732	18,2	255 874	8,3
Sør-Trøndelag	706 610	22,1	368 631	11,5
Nord-Trøndelag	255 196	16,3	97 826	6,2
Nordland	459 054	20,7	192 832	8,7
Troms Romsa	425 298	28,4	139 082	9,3
Finmark Finnmarku ...	167 891	25,2	61 329	9,2

¹ Datagrnnlaget omfattar dei skolebiblioteka som leverte statistikk. Etter ei oversikt frå ABM-utvikling leverte om lag 83 prosent av skolebiblioteka statistikk i 2007. 138 av skolebiblioteka i datagrnnlaget leverte ikkje tal på elevar, og med nokre få unntak er det for desse henta elevtal frå Grunnskolen informasjonssystem (GSI).

Kjelde: ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

9.9. Skolebibliotek¹. Vidaregåande skolar. Bokmengd og utlån, etter fylke. 1999-2007

	Bokmengd		Utlån			
	I alt	Per elev	I alt	Utlån bøker	Utlån AV-medium	Per elev
1999	2 193 001	13,7	655 217	615 342	42 125	4,1
2001	2 302 735	14,7	724 526	661 115	63 411	4,6
2002	2 447 234	15,3	723 673	650 895	72 778	4,5
2004	2 624 550	16,2	787 369	651 439	135 930	4,9
2005	2 653 179	16,1	794 472	641 155	151 317	4,8
2006	2 795 873	16,3	830 898	662 028	168 870	4,8
2007	2 931 060	16,5	929 734	688 762	240 972	5,2
2007						
Østfold	126 678	12,9	63 036	38 801	24 235	6,4
Akershus	366 478	17,7	116 272	90 059	26 213	5,6
Oslo	195 722	11,6	64 917	50 601	14 316	3,8
Hedmark	128 925	18,6	26 892	24 212	2 680	3,9
Oppland	103 942	15,6	44 434	27 743	16 691	6,7
Buskerud	157 104	16,7	61 749	46 973	14 776	6,6
Vestfold	130 580	15,8	60 267	42 419	17 848	7,3
Telemark	89 033	14,7	37 924	24 206	13 718	6,3
Aust-Agder	63 057	14,7	11 539	8 595	2 944	2,7
Vest-Agder	108 667	16,7	41 124	31 579	9 545	6,3
Rogaland	216 024	14,8	68 124	59 253	8 871	4,7
Hordaland	187 406	11,3	22 055	15 685	6 370	1,3
Sogn og Fjordane	75 422	15,9	16 313	13 155	3 158	3,4
Møre og Romsdal	147 008	17,0	19 274	17 138	2 136	2,2
Sør-Trøndelag	190 236	16,6	65 033	41 150	23 883	5,7
Nord-Trøndelag	93 667	15,6	41 505	32 130	9 375	6,9
Nordland	283 520	25,7	102 760	80 761	21 999	9,3
Troms Romsa	172 301	26,6	45 236	29 808	15 428	7,0
Finnmark Finnmarku ...	95 290	32,1	21 280	14 494	6 786	7,2

¹ 415 av 480 skolar svarte på statistikken, det vil seie ein svarprosent på om lag 86,5 prosent. Av dei 415 var det 27 skolar som svarte at dei ikkje hadde skolebibliotek i rapporteringsåret. Datagrunnlaget femner dei skolane som leverte statistikk. Av skolane i datagrunnlaget var det 61 som ikkje leverte tal på elevar. For desse er, med nokre få unntak, elevtal frå statistikken for 2006 nytta.

Kjelde: ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

9.10. Fængselsbibliotek¹. Bestand og utlån. 2001-2007

	Fængselsbibliotek, i alt	Bøker og AV-medium i alt	Utlån				Per innsett
			I alt	Faglitteratur	Skjønnlitteratur	AV-medium	
2001	14	74 299	129 658	67 888	42 081	19 689	89,2
2002	15	76 998	136 630	66 355	50 931	19 344	86,4
2003 ²	15	77 966	139 460	65 493	47 799	26 168	86,7
2004 ²	15	80 466	158 573	72 985	49 477	36 111	100,1
2005 ²	13	80 785	144 711	59 536	38 508	46 667	87,3
2006 ²	15	88 128	141 895	61 441	34 476	45 978	77,4
2007 ²	15	95 713	166 412	67 817	37 715	60 880	^{3,4} 92,3

¹ Berre bibliotek som var i drift 1. januar 2007, er tekne med. ² Eitt fængsel nyttar medium som blir deponerte av folkebibliotek. ³ Utlån per innsett blir rekna ut på bakgrunn av talet på innsette 1. januar 2007. ⁴ Endringa i utlån per innsett er ikkje reell, då ein for 2006 berre hadde tal for oktober til desember, og såleis for låge utlånstal i 2006.

9.11. Fag- og forskningsbibliotek. Hovudtabell. 2007

	I alt	Nasjonal- biblioteket	Bibliotek ved universitet og vitskapelege høgskolar	Høgskole- bibliotek	Spesial- bibliotek, offentlege	Spesial- bibliotek, private
Bibliotek i alt¹	322	1	72	81	146	22
Samlingar						
Fysiske einingar	49 190 707	8 547 394	13 972 416	2 858 614	21 808 466	2 003 817
Bøker og periodika, tal på bind i alt	20 167 092	2 929 531	10 453 764	2 720 300	3 531 059	532 438
Av dette						
På opne hyller	3 851 167	51 905	1 178 484	1 285 734	1 039 241	295 803
Brutto tilvekst	486 046	139 531	148 728	101 817	86 982	8 988
Manuskript	195 469	68 353	46 600	12 146	20 463	47 907
Mikroformer	1 714 695	286 066	393 193	7 513	995 312	32 611
Musikaliar	243 214	72 443	133 887	26 913	9 954	17
AV-dokument	851 054	669 962	83 830	75 427	17 067	4 768
Grafisk og kartografisk materiale	4 332 253	2 199 861	691 700	3 486	54 589	1 382 617
Patent	19 197 371	-	2 156 954	-	17 040 417	-
Elektroniske dokument	41 787	2 338	10 801	8 721	17 596	2 331
Anna bibliotekmateriale	2 447 772	2 318 840	1 687	4 108	122 009	1 128
Digitale dokument						
Digitale dokument	950 891 951	950 171 909	278 776	400 082	31 606	9 578
Databasar						
Databasar	4 846	146	1 091	1 167	2 285	157
Løpande periodikatitlar						
Tidsskrifter, trykte	98 373	12 249	25 791	14 549	23 892	21 892
Tidsskrifter, elektroniske	400 709	-	104 699	177 209	117 942	859
Aviser trykte	2 546	253	556	687	852	198
Aviser elektroniske	886	21	113	104	588	60
Utlån						
Effektuerte utlån, lokale lån	3 621 046	46 064	1 759 493	1 525 248	234 940	55 301
Effektuerte utlån, fjernlån	482 290	109 678	224 841	117 610	24 947	5 214
Av dette						
Innanlandske	464 488	109 678	211 279	114 705	23 793	5 033
Utanlandske	17 802	-	13 562	2 905	1 154	181
Innlån						
Utsende tingingar	310 799	4 221	141 878	101 308	55 865	7 527
Innlån i alt, fysiske einingar	302 806	3 425	127 798	94 590	69 368	7 625
Av dette						
Innanlandske	237 946	2 056	101 547	86 059	44 463	3 821
Utanlandske	64 860	1 369	26 251	8 531	24 905	3 804
Personale						
Talet på tilsette i alt	1 817	361	668	418	313	57
Av dette						
Bibliotekfagleg stilling	1 250	222	411	329	260	28
Anna stilling	567	139	257	89	53	29
Utførte årsverk i alt	1 584,3	361,0	564,7	344,5	270,3	43,8
Av dette						
Bibliotekfagleg stilling	1 158,8	222,0	379,7	293,9	239,1	24,2
Anna stilling	425,5	139,0	185,0	50,6	31,2	19,7
Økonomi						
Utgifter, i alt (i 1 000 kr)	1 351 018	316 832	613 908	238 605	149 548	32 125
Inntekter frå tenesteytingar i alt	43 557	7 220	23 049	2 197	1 981	9 110

¹ Instituttbiblioteka ved UMB er ikkje rekna som egne einingar, då desse berre delvis er med i statistikken.

Kjelde: ABM-Utvikling- Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

9.12. Fag- og forskingsbibliotek. Besøk, låntakarar og brukarplassar/leseplassar. 2007

	I alt	Nasjonal- biblioteket	Universitets- bibliotek ¹	Høgskole- bibliotek	Spesial- bibliotek, offentlege	Spesial- bibliotek, private
Einingar i alt	322	1	72	146	22	81
Talet på registrerte besøk i biblioteket .	6 054 403	166 814	2 984 079	2 804 740	88 226	10 544
Talet på aktive låntakarar	206 242	3 472	85 136	91 149	22 312	4 173
Talet på brukarplassar/leseplassar per 31. desember	16 272	136	6 075	8 463	1 193	405

¹ Tal medrekna dei vitenskaplege høgskolane.

Kjelde: ABM-Utvikling -Statens senter for arkiv, bibliotek og museum.

9.13. Prosentdel personar som har vore på folkebibliotek dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning, bustadstrøk og landsdel. 2007

	Prosent
Alle personar	45
Kjønn	
Menn	37
Kvinner	53
Alder	
16-24 år	56
25-44 "	48
45-66 "	40
67-79 "	39
Utdanning	
Ungdomsskole	37
Vidaregåande skole	39
Universitet/høgskole, kort	64
Universitet/høgskole, lang	55
Bustadstrøk	
Tettbygd 100 000 eller fleire	46
Tettbygd 20 000-99 000	49
Tettbygd under 20 000	44
Spreittbygd	41
Landsdel	
Oslo/Akershus	44
Hedmark og Oppland	47
Austlandet elles	43
Agder og Rogaland	47
Vestlandet	42
Trøndelag	51
Nord-Noreg	45

Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.

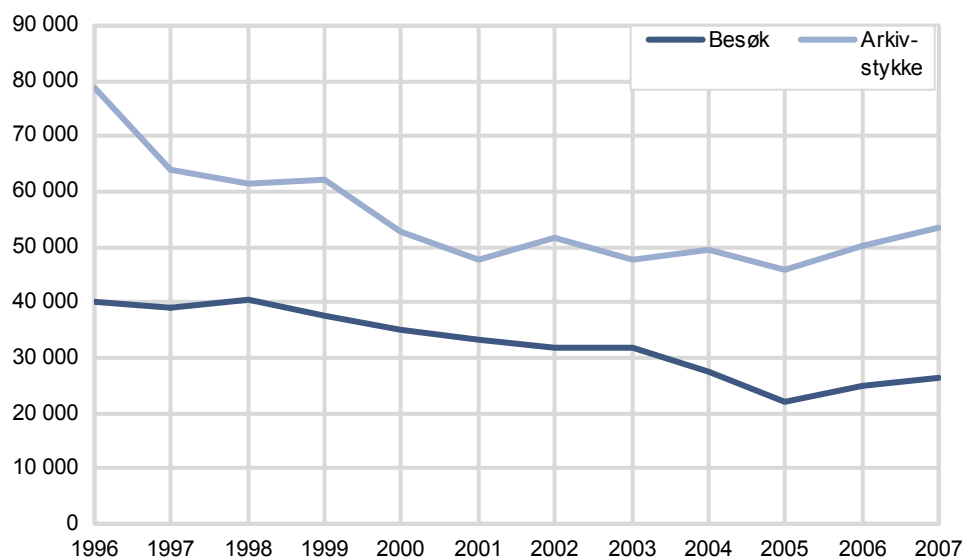
10. Arkivverket

10.1. Nokre resultat

53 400 arkivstykke

53 400 arkivstykke blei utleverte ved dei norske arkivinstitusjonane i 2007. Talet på utleverte arkivstykke har stigi jamt sidan 2005 og auken frå 2006 til 2007 var litt over 6 prosent. Over halvparten av arkiva har hatt auke i utleverte arkivstykke, og størst har han vore ved Riksarkivet og Statsarkivet i Oslo med over 5 000 fleire utleverte arkivstykke. Statsarkivet i Stavanger hadde ein nedgang i utleverte arkivstykke på over 40 prosent frå ifjor, men 2006-tala var dei høgaste på ti år. Jf. tabell 10.1 og figur 10.1. Statistikken over utleverte arkivstykke viser at denne aktiviteten har hatt ein jamn nedgang dei siste ti åra, men at talet har teke seg opp att dei to siste åra.

Figur 10.1. Lesesalbesøk og utleverte arkivstykke på lesesalane. 1996-2007

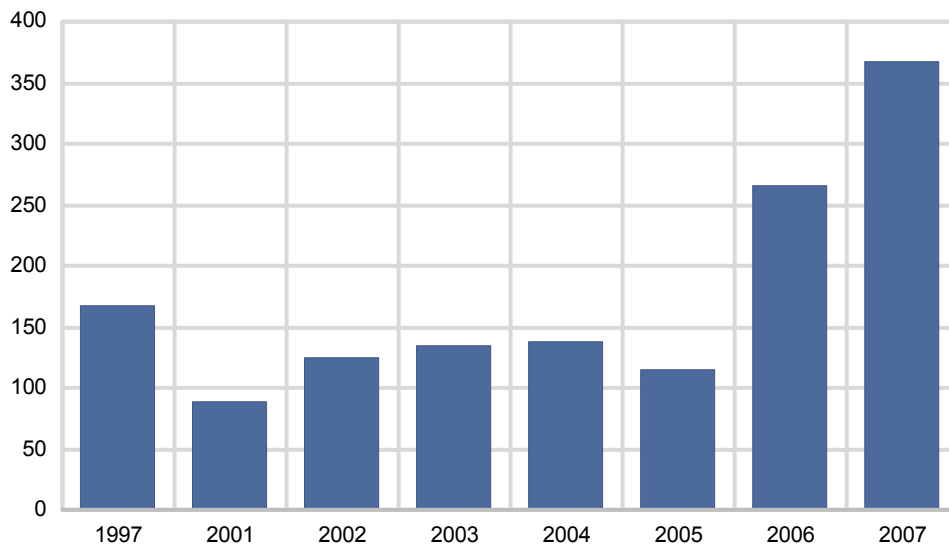
Kjelde: Riksarkivet.

26 500 lesesalbesøk

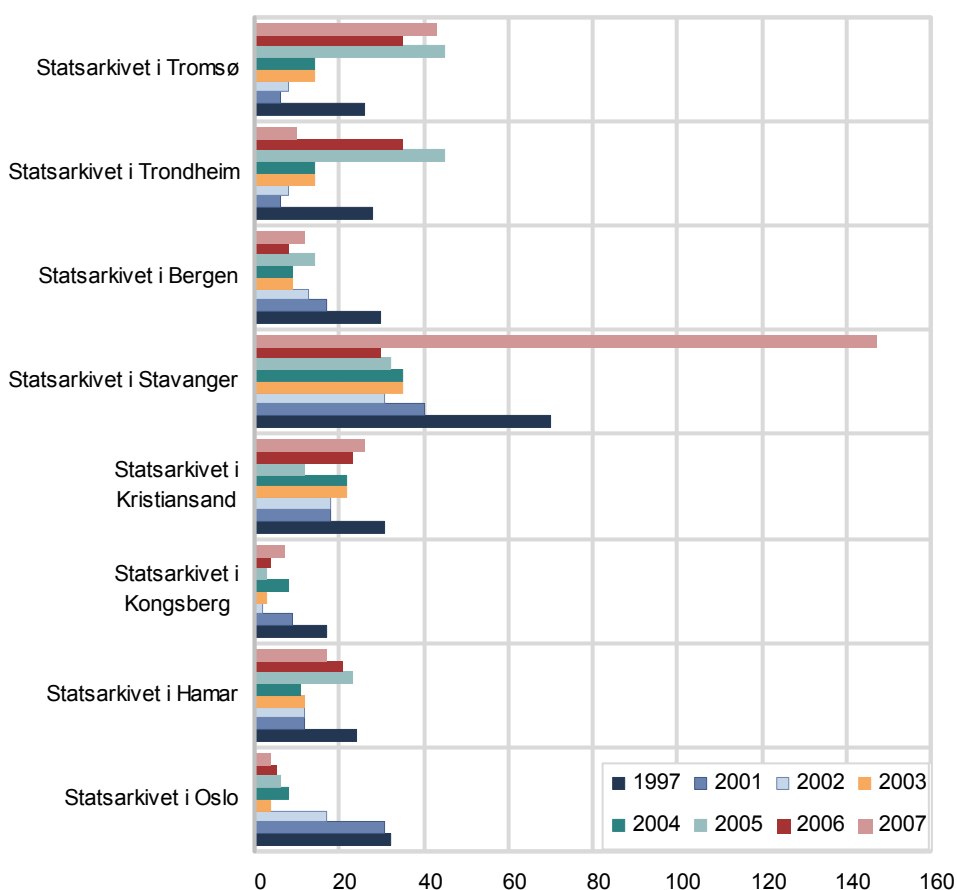
I 2007 blei det totalt registrert 26 500 lesesalbesøk ved Riksarkivet og statsarkiva i Noreg. Det er nær 1 500 fleire besøk enn i 2006. Sjølv om det totale besøkstalet har stigi, har likevel alle arkiva, bortsett frå Statsarkivet i Trondheim, hatt nedgang i registrerte lesesalbesøk. Årsaka til oppgangen i Statsarkivet i Trondheim er at Statsarkivet nå er samlokalisert med fleire arkiveiningar i Trondheim med felles lesesal. Det er difor vanskeleg å peke på ein reel auke.

Utlån til andre
arkivinstitusjonar og andre
institusjonar

Statistikken frå Arkivverket syner òg korleis utlånsaktiviteten til andre arkivinstitusjonar og andre institusjonar er. Totalt blei det lånt ut 633 arkivstykke, 225 fleire enn i 2006. Utlåna frå Riksarkivet har auka med 101 utlån til 367 i 2007 og utgjør såleis over halvparten av alle utlåna. Statsarkivet i Stavanger har òg hatt stor auke i utlåna til andre institusjonar.

Figur 10.2. Riksarkivet. Utlån til andre arkivinstitusjonar og andre institusjonar. 1997-2007

Kjelde: Riksarkivet.

Figur 10.3. Statsarkivet. Utlån til andre arkivinstitusjonar. 1997-2007

Kjelde: Riksarkivet.

10.2. Om statistikken

Kjelder Kjelder til arkivmaterialet er materiale frå den sentrale forvaltninga som blir oppbevart i Riksarkivet, og materiale frå den regionale og lokale forvaltninga som blir tekne vare på i statsarkiva. Andre kjelder er arkivmateriale frå bedrifter, organisasjonar og enkeltpersonar. Døme på kjelder i Arkivverket er tradisjonelt

arkivmateriale, tekstleg og papirbasert (til dømes protokoll eller mappe med enkeltdokument), biletmateriale i form av kart, teikningar og fotografi, samling av segl og nyare arkivmateriale som lydopptak, video og andre former for multimedia (Riksarkivet).

Arkivstykke Arkivstykke er eit samleomgrep for bind, eske, kapsel, kassett, perm eller andre einingar som inneheld arkiveringar.

Arkivverket Arkivverket består av Riksarkivet, åtte statsarkiv og Samisk arkiv. Riksarkivaren er leiar både for Riksarkivet og heile Arkivverket. I Arkivverket finn ein også Digitalarkivet, som er ein felles inngang til edb-registrert arkivmateriale i Riksarkivet og statsarkiva.

Riksarkivet

Riksarkivet har ansvaret for arkiva etter den statlege sentraladministrasjonen, altså departement og direktorat mv., i tillegg til Høgsterett. Desse statsinstitusjonane har plikt til å levere arkiva sine til Riksarkivet når arkivsaker er blitt 25 år og har gått ut av administrativ bruk. Riksarkivet tek også vare på viktige arkiv etter privatpersonar og etter private verksemder som bedrifter og organisasjonar. Riksarkivet blei oppretta i 1817.

Riksarkivet stiller arkivmaterialet til disposisjon for publikum på lesesalen. Riksarkivet er både eit forvaltingsorgan og ein vitskapeleg basert kulturverninstusjon.

Statsarkiva

Statsarkiva tek vare på arkiv etter lokale og regionale statlege verksemder, og private arkiv frå bedrifter, organisasjonar og enkeltpersonar. Det finst statsarkiv i Hamar, Oslo, Kongsberg, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø.

Samisk arkiv

Samisk arkiv rapporterte til Arkivverket for første gong i 2005. Riksarkivaren tok frå 1. januar 2005 over forvaltningsansvaret for Samisk arkiv. Samisk arkiv har eit spesielt ansvar for samiske privatarkiv.

Arkivlova Lov av 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv, i daglegtale kalla arkivlova, er ei generell lov for alle typar offentlege arkiv. Lova har også reglar for bevaring av private arkiv. Ho tok til å gjelde frå 1. januar 1999. Arkivlova har som formål å sikre arkiv som har stor verdi for kultur og forskning eller som inneheld rettsleg eller viktig forvaltningsmessig dokumentasjon, slik at desse kan bli tekne vare på og gjorde tilgjengelege for ettertida. (Riksarkivet.).

Referanse:

Arkivverket: [http:// www.arkivverket.no](http://www.arkivverket.no)

10.1. Lesesalbesøk og utleverte arkivstykke¹ på lesesalen. 1998-2007

	1998		2001		2002		2004		2005		2006		2007	
	Besøk	Arkiv- stykke	Besøk	Arkiv- stykke	Besøk	Arkiv- stykke	Besøk	Arkiv- stykke	Besøk	Arkiv- stykke	Besøk	Arkiv- stykke	Besøk	Arkiv- stykke
I alt	40 446	61 415	33 108	47 757	31 663	51 778	27 624	49 489	21 927	45 779	24 984	50 119	26 443	53 369
Riksarkivet og														
Statsarkivet i Oslo	16 931	25 862	13 512	21 705	12 921	24 432	9 107	22 395	4 451	19 291	9 117	22 462	8 843	27 886
Statsarkivet i Hamar ...	3 915	3 915	2 912	2 668	2 686	2 515	2 510	2 593	2 476	2 643	2 259	2 662	1 923	2 465
Statsarkivet i														
Kongsberg	2 482	7 109	2 007	3 807	2 061	3 444	1 991	3 795	2 141	3 509	1 962	3 618	1 398	3 734
Statsarkivet i														
Kristiansand	2 788	4 724	2 137	3 036	1 923	3 869	1 958	4 283	1 767	3 359	1 671	3 630	1 275	2 651
Statsarkivet i														
Stavanger	2 838	1 633	2 390	1 852	2 665	1 623	2 528	1 342	2 650	2 800	2 567	4 205	2 085	2 417
Statsarkivet i Bergen ..	4 782	7 528	3 583	3 982	3 161	3 464	3 201	4 232	2 599	3 592	2 331	3 537	1 970	2 830
Statsarkivet i														
Trondheim	4 323	7 943	4 614	8 302	4 291	8 885	4 599	8 627	4 218	8 184	3 631	7 733	7 694	8 864
Statsarkivet i Tromsø ..	2 387	2 701	1 953	2 405	1 955	3 546	1 730	2 222	1 575	2 276	1 411	2 113	1 230	2 385
Samisk arkiv	..	..	..	..	..	..	..	..	50	125	35	159	25	137

¹ Arkivstykke er eit samanfattande omgrep for bind, kapsel, kassett, perm eller andre einingar som inneheld arkiveiningar.

Kjelde: Riksarkivet.

10.2. Utlån til andre arkivinstusjonar og andre instusjonar. 1997-2007

	1997	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
I alt	426	229	257	244	255	270	408	633
Riksarkivet	168	89	125	134	137	114	266	367
Statsarkivet i Oslo	32	31	17	4	8	6	5	4
Statsarkivet i Hamar ...	24	12	12	12	11	23	21	17
Statsarkivet i								
Kongsberg	17	9	2	3	8	3	4	7
Statsarkivet i								
Kristiansand	31	18	18	22	22	12	23	26
Statsarkivet i								
Stavanger	70	40	31	35	35	32	30	147
Statsarkivet i Bergen ..	30	17	13	9	9	14	8	12
Statsarkivet i								
Trondheim	28	7	31	11	11	21	16	10
Statsarkivet i Tromsø ..	26	6	8	14	14	45	35	43
Samisk arkiv	..	..	..	..	..	-	-	-

Kjelde: Riksarkivet.

11. Bøker

11.1. Nokre resultat

Færre pliktavleverte
boktitlar

I 2007 blei det pliktavlevert over 10 800 nye boktitlar til Nasjonalbiblioteket, det er 600 færre boktitlar enn i 2006. Etter at innhaustinga av nettsider på det norske internettdomenet (.no) blei sett i operativ drift i 2005, er det årleg registrert rundt 300 milliardar vevdokument. Det blei pliktavlevert dobbelt så mange filer for digital radio i 2007 som året før. Totalt blei det avlevert 72 300 filer for digital radio. Nasjonalbiblioteket fekk òg inn nær 24 000 småtrykk i 2007. Det er ein reduksjon på 23 prosent i høve til 2006, men i 2006 var talet på småtrykk høgare enn på mange år. Talet på innleverte lydbøker har teke seg litt opp att, mens talet på innlevert kringkasta materiale har vist ein reduksjon dei to siste åra. Desse tala er henta frå statistikken over pliktavlevert materiale til Nasjonalbiblioteket.

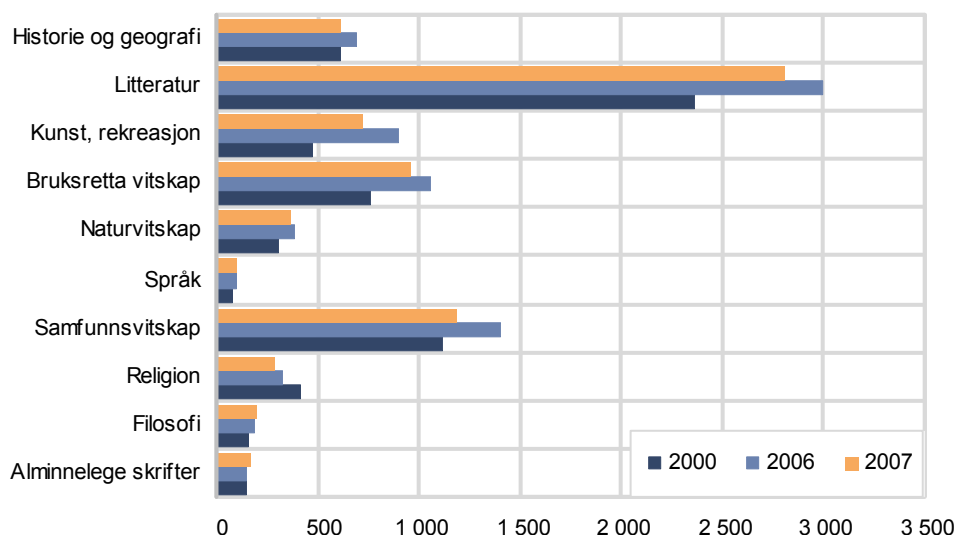
11.1. Pliktavlevert materiale til Nasjonalbiblioteket. 2004-2007

	2004	2005	2006	2007
I alt	69 539	310 084 789	315 118 452	280 146 804
Periodika, løpande	12 650	13 451	12 917	12 249
Periodika, Internett	52	..	..	2
Bøker	9 988	10 106	11 463	10 835
Nettmonografiar	659	..	..	..
Videoar	129	186	257	264
Kombidokument	64	11	33	31
Lydbøker	188	486	435	459
Småtrykk	23 182	21 600	30 939	23 818
Postkort	1 230	2 890	2 606	3 781
Plakatar	670	704	550	703
Kringkasta materiale	19 517	¹ 23 783	21 486	20 071
Digital radio	..	35 833	36 096	72 272
Notetrykk	181	480	498	443
Kart	159	317	153	373
Lydopptak musikk	479	665	542	958
CD-Rom og diskettar	157	159	224	294
Aviser	234	240	253	253
Norske vevdokument	..	309 973 878	315 000 000	280 000 000

¹ Retta sidan førre utgåve. ² Frå 2005 er tala for monografiar og periodika på Internett med i talet for innhenta URLer (filer) under Norske vevdokument.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Dei 10 800 boktitlane som er pliktavleverte i 2007, omfattar både bøker og småtrykk slik det kjem fram i bokstatistikken frå base Norbok. Av dei innleverte 10 800 boktitlane, syner dei førebelse tala at over 7 400 er registrerte i Nasjonalbibliografien i 2007. Desse titlane fordeler seg på ulike emne. Det er flest skjønnlitterære boktitlar med 2 800 registrerte titlar, litt færre enn året før. 5 900 boktitlar kom ut på bokmål, mens 440 var på nynorsk. Litt over 950 titlar kom ut på engelsk.

Figur 11.1. Utgjevne bøker¹, etter emne. 2000-2007. Talet på titlar

¹ Inkluderer bøker og småtrykk.
Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

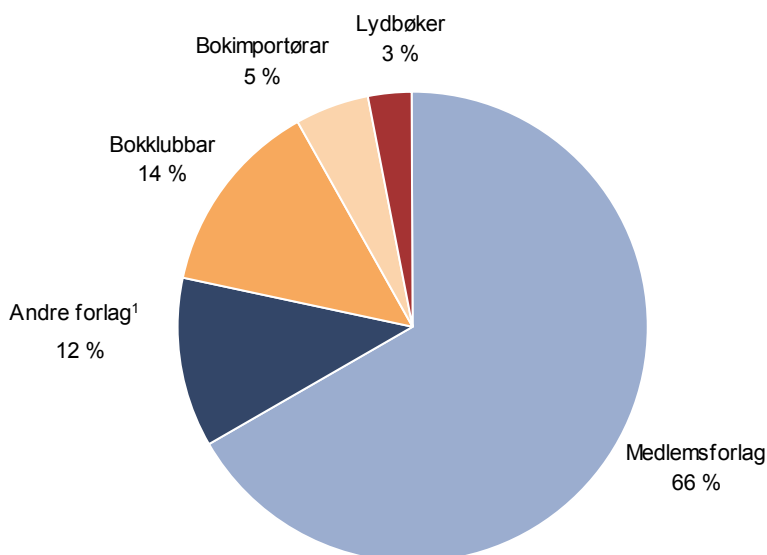
Av dei registrerte boktitlane i 2007 er 2 400 boktitlar omsette bøker. Over halvparten av bøkene er omsette frå engelsk, 14 prosent frå svensk og resten frå andre språk. Talet på avleverte lydbøker gjekk noko ned i 2006 i høve til 2005, men har stigi igjen i 2007 til 341 lydbøker, jf. tabell 11.5. Dei førebelse tala syner eit litt lågare tal i 2007 enn i 2006 for utgjeven barne- og ungdomslitteratur, 1 200 titlar i 2007. 80 prosent av barne- og ungdomslitteraturen var skjønnlitterære utgjevingar.

Fleire selde bøker

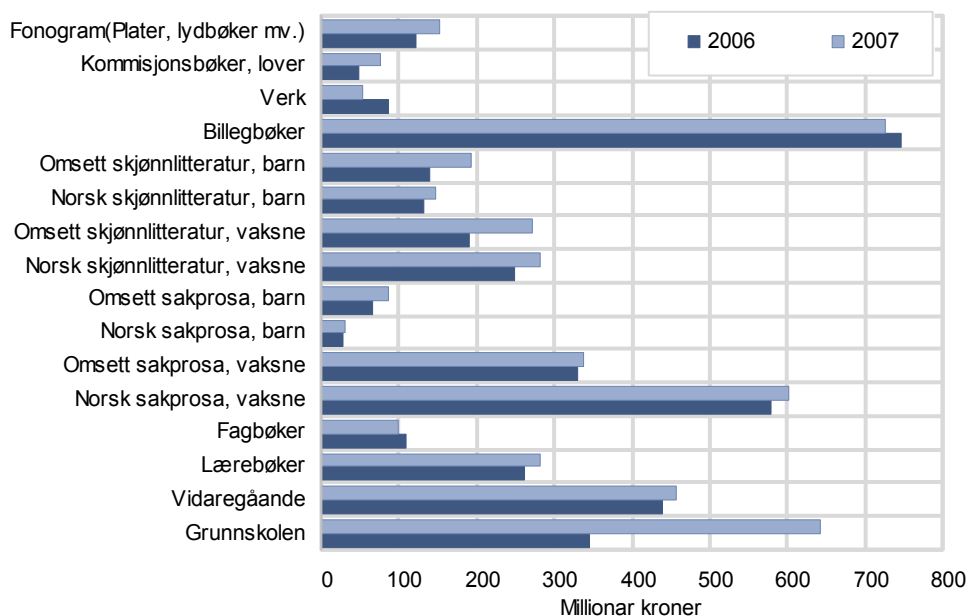
Statistikken frå Den norske Forleggerforening syner at den totale omsetninga av bøker i 2007 var på 6,2 milliardar kroner. Det er ein auke på 6,5 prosent frå 2006, litt lågare enn auken frå 2005 til 2006. Medlemsforlaga i Den norske Forleggerforening hadde ei bruttoomsetning på over 4 milliardar kroner i 2007, ein auke på 12 prosent frå året før. Bokklubbforlaga hadde ein nedgang i omsetninga på 12 prosent frå 2006.

Medlemsforlaga selde over 28 millionar bøker i 2007, ein auke på om lag 18 prosent. Over 6 millionar av dei selde bøkene er lærebøker (grunnskole, vidaregåande og lærebøker for høgare utdanning). Denne gruppa bøker har til saman auka med 41 prosent. Ser ein på lærebøker for grunnskolen separat, har auken vore 61 prosent. Talet på selde fonogram i 2007 (plater, lydbøker) ligg på 1,5 millionar, ei fordobling sidan i fjor. 8 millionar av dei selde eksemplara høyrer til kategorien billegbøker, som syner ein liten nedgang i talet på eksemplar. Prisen per eksemplar billegbok har halde seg på same nivå dei to siste åra.

Figur 11.2. Bokomsetning. 2007. Prosent

¹Endringar i medlemsmassen frå år til år påverkar tala. Tala for Andre forlag er eit estimat.
Kjelde: Den norske Forleggerforening.

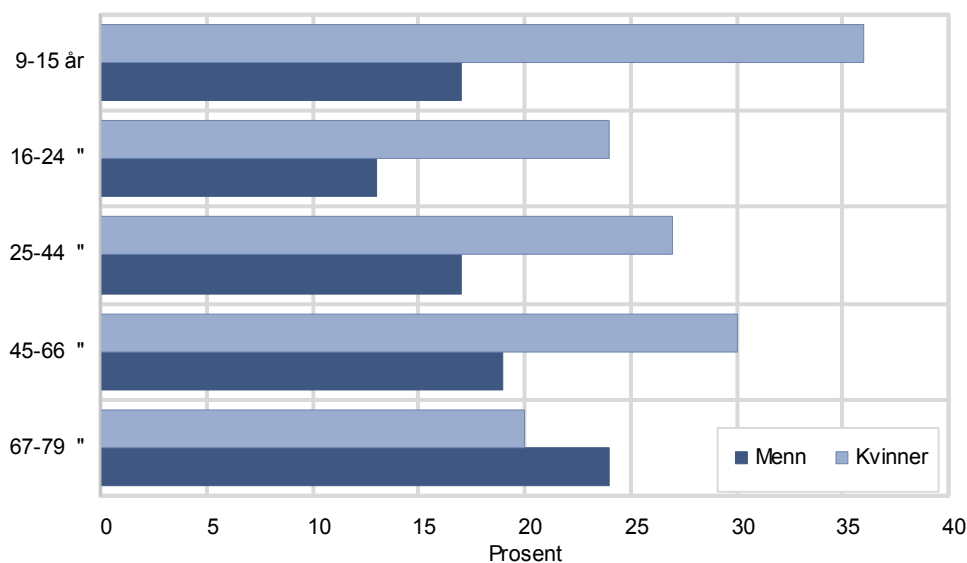
Figur 11.3. Bruttoomsetning¹ fordelt på bokgruppe. 2006-2007. Millionar kroner

¹ Bruttoomsetninga er estimert på bakgrunn av nettoomsetninga.
Kjelde: Den norske Forleggerforening.

23 prosent les bøker

Tal frå Norsk mediebarometer 2007 syner at 23 prosent har lese bøker ein gjennomsnittsdag i 2007, mot 24 prosent året før. For ti år sia, i 1997 var det 17 prosent som las ei bok ein gjennomsnittsdag. 27 prosent kvinner og 18 prosent av mennene las ei bok i 2007. På ein gjennomsnittsdag brukte kvinner 17 minutt til lesing av bøker. Folk i dei nordlegaste fylka brukte i gjennomsnitt litt meir tid på boklesing enn folk sør for Trøndelag. Dei fleste som les bøker, les romanar. Ein gjennomsnittsdag las 67 prosent av dei som las bøker ein roman eller ei novelle. 73 prosent av kvinnene som las og 58 prosent av mennene som las, valde bøker i denne kategorien.

Figur 11.4. Personar som les bøker, etter alder og kjønn. 2007. Prosent

Kjelde: Norsk mediebarometer 2007, Statistisk sentralbyrå.

11.2. Om bokstatistikken

Statistikken over bøker og småtrykk er utarbeidd for å kunne gje eit bilete av kva som er kome inn til Nasjonalbiblioteket av norske pliktavleverte dokument og kva som er registrert som tilvekst siste året.

Bokstatistikken frå Nasjonalbiblioteket syner tilvekst i base Norbok – nasjonalbibliografien for bøker. Statistikken baserer seg på det som er registrert i Norbok dei siste ti åra til og med det tidspunktet som Statistisk sentralbyrå får statistikken.

Førebelse tal Tala frå Nasjonalbiblioteket er førebelse, då det tek tid å registrere dei utgjevne titlane etter emne. Det er årsaka til at tala frå pliktavleveringa er høgare enn dei førebelse tala frå Nasjonalbiblioteket. Likevel gjev dei førebelse tala eit godt bilete av fordelinga på emne og språk.

Pliktavlevering Pliktavlevert materiale til Nasjonalbiblioteket er regulert i eiga lov. Formålet med lov om pliktavlevering er å tryggje avleveringa av dokument med allmenn tilgjengeleg informasjon til nasjonale samlingar, slik at det blir mogeleg å ta vare på desse vitnemåla om norsk kultur og samfunnsliv og gjere dei tilgjengelege som kjeldemateriale for forskning og dokumentasjon.

Noreg har hatt pliktavlevering heilt sidan 1697. Formålet med dei ulike lovpåboda har variert frå sensur via dokumentasjon av styresmaktene sitt arbeid til den kulturelle målsetjinga i dag. 1. juli 1990 tok "Lov om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument av 9. juni 1989 nr. 32" til å gjelde. Denne lova avløyste den gamle pliktavleveringslova frå 1939. Alle dokumenta som er laga for spreing ut over ein privat krins, er avleveringspliktige uavhengig av medietype, også digitale dokument, både dokument på fysisk lagringsmedium og digitale filer (Nasjonalbiblioteket, 2007.)

Småtrykk i statistikken for det pliktavleverte materialet er den typen materiale som går inn i den såkalla Småtrykksamlinga. I denne samlinga blir dokumenta grupperte etter utgjevar, og dei einskilde dokumenta blir ikkje gjevne ei bibliografisk forklaring – altså ein annan kategori publikasjonar enn det som blir rekna som småtrykk i Norbokstatistikken; jf. punkt 11. 3.

Den norske Forleggerforening Tal på bokomsetning og tal på selde bøker er henta frå den årlege bransjestatistikken til Den norske Forleggerforening. Bransjestatistikken omfattar berre forlag som er medlemmer av foreininga. Tala i tabellane og figurane er henta frå bransjestatistikken 2007.

Mediebruksundersøkingane Tala som tek for seg bruk og lesevanar av bøker, er henta frå den årlege mediebruksundersøkinga til Statistisk sentralbyrå. Data i tabellane 11.9, 11.10 og 11.11 er henta frå Norsk mediebarometer 2007. Termen *kvartil* representerer ei gruppe med om lag ein fjerdedel av utvalet i undersøkinga. Talet i kvar gruppe vil variere noko frå år til år.

11.3. Omgrep

Bøker og småtrykk Tala i statistikken som inngår i Norbokstatistikken omfattar bøker og småtrykk som er utgjevne i førsteutgåver og i reviderte utgåver. I statistikken blir ein ikkje-periodisk publikasjon på minst 49 sider rekna som éi bok. Eit småtrykk er ein ikkje-periodisk publikasjon på 48 sider eller mindre. Klassifiseringa av bøker og småtrykk etter emne er gjord etter Deweys desimalsystem. Statistikken gjeld det året som bøker og småtrykk er utgjevne og fell ikkje alltid saman med når bøkene er registrerte ved Nasjonalbiblioteket. Tala for åra 1998-2006 er korrigererte tal, medan tala for 2007 er førebelse (Nasjonalbiblioteket).

11.4. Feilkjelder og uvisse

Restanse På grunn av restansar i registreringa av bøker i Norbok bakover i tid, vil ikkje alle tala stemme med kva som faktisk er utgjeve. Statistikken er à jour frå 2004 til i dag, men frå 2003 og bakover er det framleis materiale som ikkje er registrert. Tala blir kontinuerleg oppdaterte.

Nyttige Internett-adresser:

Nasjonalbiblioteket: <http://www.nb.no>

Den norske Forleggerforening: <http://www.forleggerforeningen.no>

Norsk mediebarometer 2007: <http://www.ssb.no/emner/07/02/30/medie/>

11.2. Utgjevne bøker og småtrykk. Talet på titlar, etter emne. 1998-2007

	Bøker				Småtrykk			
	I alt	Av dette førsteutgåver	Utgjevne på original-språket	Omsette ¹	I alt	Av dette førsteutgåver	Utgjevne på original-språket	Omsette ¹
1998 ²	5 550	4 624	3 895	1 655	793	745	464	329
1999	5 499	4 581	3 864	1 635	819	770	474	345
2000	5 568	4 672	3 869	1 699	874	818	545	329
2001	5 489	4 623	3 799	1 690	864	807	519	345
2002	5 926	4 885	4 110	1 816	893	832	535	358
2003	6 479	5 405	4 578	1 901	898	837	530	368
2004	6 081	4 991	4 114	1 967	863	800	473	390
2005	7 192	5 877	4 932	2 260	1 144	1 066	691	453
2006	7 041	5 806	4 831	2 210	1 168	1 069	669	499
2007 ³	6 320	5 136	4 406	1 914	1 089	993	571	518

2007

Alminnelege skrifter	164	-	147	17	3	-	-	-
Filosofi	179	-	110	69	18	-	-	-
Religion	262	-	153	109	27	-	-	-
Samfunnsvitskap	1 103	-	1 021	82	87	-	-	-
Språk	94	-	93	1	5	-	-	-
Naturvitskap	324	-	289	35	39	-	-	-
Bruksretta vitskap	906	-	749	157	55	-	-	-
Kunst, rekreasjon	553	-	410	143	171	-	-	-
Litteratur	2 192	-	1 031	1 161	615	-	-	-
Historie og geografi	543	-	403	140	69	-	-	-

¹ Gjeld ikkje omsetjingar mellom norske språk (bokmål, nynorsk, samisk m.m.). ² 1998-2006 korrigerde tal. ³ Førebels tal.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

11.3. Utgjevne bøker og småtrykk, etter utgjevarspråk. 1998-2007. Talet på titlar

	1998 ¹	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ²
Bøker										
I alt	5 550	5 499	5 568	5 489	5 926	6 479	6 081	7 192	7 041	6 320
Bokmål	4 482	4 437	4 535	4 456	4 677	5 162	4 951	5 786	5 611	4 983
Nynorsk	374	407	397	390	402	531	313	411	394	349
Samisk	9	4	5	11	16	12	11	28	22	14
Engelsk	634	591	558	583	780	718	754	900	948	909
Andre språk	51	60	73	49	51	56	52	67	66	65
Småtrykk										
I alt	793	819	874	864	893	898	863	1 144	1 168	1 089
Bokmål	680	711	757	736	753	775	736	978	1 032	921
Nynorsk	43	57	54	66	74	54	59	72	73	90
Samisk	6	11	14	7	4	5	6	11	16	10
Engelsk	43	26	31	40	50	51	37	61	39	41
Andre språk	21	14	18	15	12	13	25	22	8	27

¹ 1998-2006 korrigerde tal. ² Førebels tal.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

11.4. Omsette¹ bøker og småtrykk, etter originalspråk. 1998-2007. Talet på titlar

Originalspråk	1998 ²	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ³
Bøker										
I alt	1 655	1 635	1 699	1 690	1 816	1 901	1 967	2 260	2 210	1 914
Svensk	160	147	142	162	196	240	224	282	265	264
Dansk	93	76	68	61	88	89	93	124	114	90
Engelsk	1 144	1 169	1 224	1 230	1 232	1 299	1 319	1 456	1 409	1 212
Tysk	78	61	76	57	77	79	79	88	82	90
Fransk	56	60	48	51	61	46	53	70	78	72
Andre språk og uoppgeve	124	122	141	129	162	148	199	240	262	186
Småtrykk										
I alt	329	345	329	345	358	368	390	453	499	518
Svensk	38	26	25	39	66	81	71	64	75	77
Dansk	15	18	31	18	22	17	25	30	15	16
Engelsk	243	260	243	231	203	208	229	279	316	332
Tysk	7	11	7	4	6	11	6	30	18	17
Fransk	7	10	10	32	31	30	24	30	29	33
Andre språk og uoppgeve	19	20	13	21	30	21	35	20	46	43

¹ Gjeld ikkje omsetjingar mellom bokmål, nynorsk, samisk m.m. ² 1998-2006 korrigerde tal. ³ Førebels tal.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

11.5. Andre typar utgjevingar. 1998-2007. Talet på titlar

	1998 ¹	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ²
I alt	131	149	194	210	222	292	300	407	370	378
Lydbøker	98	110	156	168	184	237	286	353	333	341
CD-ROM	22	27	31	39	36	34	11	19	7	11
Kombidokument	11	12	7	3	2	21	3	35	30	26

¹ 1998-2006 er korrigerde tal. ² Førebelse tal.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

11.6. Utgjeven barne- og ungdomslitteratur. 1998-2007. Talet på titlar

	1998 ¹	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ²
Bøker										
I alt	866	857	830	833	911	911	920	1 152	1 213	1 199
Norske	326	300	296	323	340	353	341	472	476	422
Utanlandske	540	557	534	510	571	558	579	680	737	777
I alt	866	857	830	833	911	911	920	1 152	1 213	1 199
Skjønnlitteratur	672	676	635	619	708	704	683	875	943	957
Faglitteratur	194	181	195	214	203	207	237	277	270	242

¹ 1998-2006 er korrigerde tal. ² Førebels tal.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

11.7. Den Norske Forleggerforening. Bokomsetning til utsalprisar. 1990-2007

	I alt	Medlemsforlag	Andre forlag	Bokklubbar	Bokimportørar	Lydbøker
— Mill. kr —						
1990	3 062	1 970	439	469	184	-
1997	4 624	2 708	646	948	322	-
1998	4 906	2 862	655	1 039	350	-
1999	4 916	2 846	628	1 091	351	-
2000	4 682	2 639	567	1 115	361	-
2001 ¹	4 645	2 529	491	1 250	375	-
2002	4 984	² 2 787	550	1 274	373	-
2003 ³	5 443	3 061	600	1 323	381	78
2004	5 152	3 138	407	1 149	356	102
2005	5 306	3 260	494	1 087	354	111
2006	5 828	3 696	676	959	344	153
2007	6 205	4 137	727	841	310	189

¹ Omsetninga for 2001 er korrigerd med den same multiplikator som er brukt i 2002. ² Talet er korrigerd for bruttoomsetning til bokklubbar. ³ Tala er korrigerde sidan førre utgåve.

Kjelde: Den norske Forleggerforening.

11.8. Den Norske Forleggerforening. Omsetning og talet på selde eksemplar, etter bokgruppe. 2006-2007

Bokgruppe	Talet på selde eksemplar			Brutto omsetning ¹			Pris per eksemplar	
	2006	2007	Endring i prosent	2006 ²	2007	Endring i prosent	2006	2007 ³
— 1 000 kroner —								
I alt	23 819 765	28 169 851	18,3	3 875 024	4 441 036	14,6	.	.
Grunnskolen	2 197 213	3 530 109	60,7	346 234	641 928	85,4	158	182
Vidaregåande	1 404 211	1 500 084	6,8	440 338	457 194	3,8	314	305
Lærebøker høgare utdanning ..	721 157	1 073 447	48,9	261 628	280 792	7,3	363	262
Fagbøker profesjonsmarkedet ..	353 034	350 975	-0,6	108 972	100 100	-8,1	309	285
Norsk sakprosa, vaksne	2 898 719	3 112 458	7,4	580 098	601 669	3,7	200	193
Omsett sakprosa, vaksne	1 963 996	2 285 812	16,4	330 505	337 218	2,0	168	148
Norsk sakprosa, barn	207 650	229 199	10,4	27 071	31 720	17,2	130	138
Omsett sakprosa, barn	552 221	864 363	56,5	64 878	85 848	32,3	117	99
Norsk skjønnlitteratur, vaksne ..	1 080 444	1 209 598	12,0	248 340	283 064	14,0	230	234
Omsett skjønnlitteratur, vaksne ..	969 844	1 524 204	57,2	190 447	271 845	42,7	196	178
Norsk skjønnlitteratur, barn	777 406	1 012 295	30,2	131 025	146 268	11,6	169	144
Omsett skjønnlitteratur, barn	1 388 757	1 544 189	11,2	140 936	194 178	37,8	101	126
Billegbøker	8 264 165	8 003 213	-3,2	747 925	725 305	-3,0	91	91
Verk	76 748	93 889	22,3	86 974	54 456	-37,4	1 133	580
Kommisjonsbøker, lover	326 726	292 089	-10,6	47 748	76 007	59,2	146	260
Fonogram (Plater, lydbøker mv.)	637 474	1 543 927	142,2	121 905	153 444	25,9	191	99

¹ Bruttoomsetninga er estimert på bakgrunn av nettoomsetninga. ² I 2006 er det brukt nye multiplikatorar for alle bokgruppene. ³ Uvisse i estimering av bruttoomsetninga har auka. Det gir også uvisse i estimeringa for utsalprisar.

Kjelde: Den norske Forleggerforening.

11.9. Minutt brukt til boklesing i gjennomsnitt blant alle og blant lesarar, etter alder og kjønn. 2006-2007

	2006		2007	
	I gjennomsnitt blant alle	I gjennomsnitt blant dei som les bøker	I gjennomsnitt blant alle	I gjennomsnitt blant dei som les bøker
	Minutt			
Menn				
9-15 år	12	50	7	:
16-24 "	10	61	7	:
25-44 "	8	48	8	50
45-66 "	9	46	10	52
67-79 "	11	:	14	62
Kvinner				
9-15 år	18	47	12	35
16-24 "	12	75	18	74
25-44 "	17	58	18	67
45-66 "	19	56	16	52
67-79 "	24	84	19	96

Kjelde: Norsk mediebarometer, Statistisk sentralbyrå.

11.10. Prosentdel boklesarar og minutt brukt til lesing av bøker ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, hushaldsinntekt og landsdel. 1997-2007

	Prosent					Minutt brukt til lesing av bøker				
	1997	2000	2004	2006	2007	1997	2000	2004	2006	2007
Alle personar	17	20	23	24	23	10	12	12	14	13
Menn	14	16	19	18	18	8	9	9	9	9
Kvinner	21	24	27	30	27	12	14	14	18	17
Hushaldsinntekt										
1. kvartil	16	19	21	24	21	10	12	13	16	13
2. kvartil	17	19	23	26	24	11	12	12	16	14
3. kvartil	19	19	23	25	25	9	9	12	13	13
4. kvartil	18	27	26	26	23	10	13	12	12	13
Landsdel										
Oslo/Akershus	19	26	27	26	29	11	15	13	14	19
Austlandet elles	17	17	22	25	21	9	11	11	14	11
Agder og Rogaland	19	19	17	21	19	13	11	9	13	10
Vestlandet	17	20	22	25	19	9	11	11	15	9
Trøndelag	13	18	30	24	23	6	8	14	11	15
Nord-Noreg	18	17	20	18	24	12	13	13	12	15

Kjelde: Norsk mediebarometer 2007, Statistisk sentralbyrå.

11.11. Boklesarar som har lese ulike typar bøker ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt og landsdel. 2000-2007. Prosent

	Boktype							Anna
	Roman/ novelle	Biografi/ memoarar	Samfunn/ politikk/ kunst/ historie	Natur/ teknikk/ friluft	Religiøs litteratur	Skodespel/ dikt	Barne-/ ungdoms- litteratur	
2000	59	7	8	4	3	2	..	17
2001	64	7	8	2	4	1	8	5
2002	64	3	6	3	5	1	10	8
2003	63	7	6	4	3	1	8	9
2004	54	8	7	3	4	0	11	13
2005	67	3	6	3	4	0	8	8
2006	69	6	7	3	2	0	8	4
2007	67	6	5	3	3	0	8	8
2007								
Menn	58	7	8	5	4	0	7	11
Kvinner	73	4	4	2	2	0	8	16
Alder								
9-15 år	22	2	2	4	8	0	54	8
16-24 "	73	5	7	2	2	0	2	9
25-44 "	76	5	3	3	1	1	0	11
45-66 "	72	6	8	4	3	0	2	5
67-79 "	72	12	6	2	2	0	0	6
Utdanning								
Ungdomsskole	69	12	6	6	3	0	3	3
Vidaregåande skole	78	6	5	2	2	0	1	7
Universitet/høgskole, kort	73	4	6	5	3	1	2	7
Universitet/høgskole, lang	68	8	7	2	2	0	0	14
Hushaldsinntekt								
1. kvartil	68	9	9	1	4	1	0	8
2. kvartil	62	5	4	4	3	0	12	9
3. kvartil	73	2	5	6	2	0	7	6
4. kvartil	63	3	3	2	4	0	12	12
Landsdel								
Oslo/Akershus	75	4	3	1	2	0	7	9
Austlandet elles	68	6	4	3	3	0	8	7
Agder og Rogaland	65	7	8	2	7	0	8	4
Vestlandet	59	5	8	8	3	2	9	6
Trøndelag	62	0	6	5	3	0	12	13
Nord-Noreg	63	12	8	3	3	0	5	8

Kjelde: Norsk mediebarometer 2007, Statistisk sentralbyrå.

12. Aviser, vekepresse og fagpresse

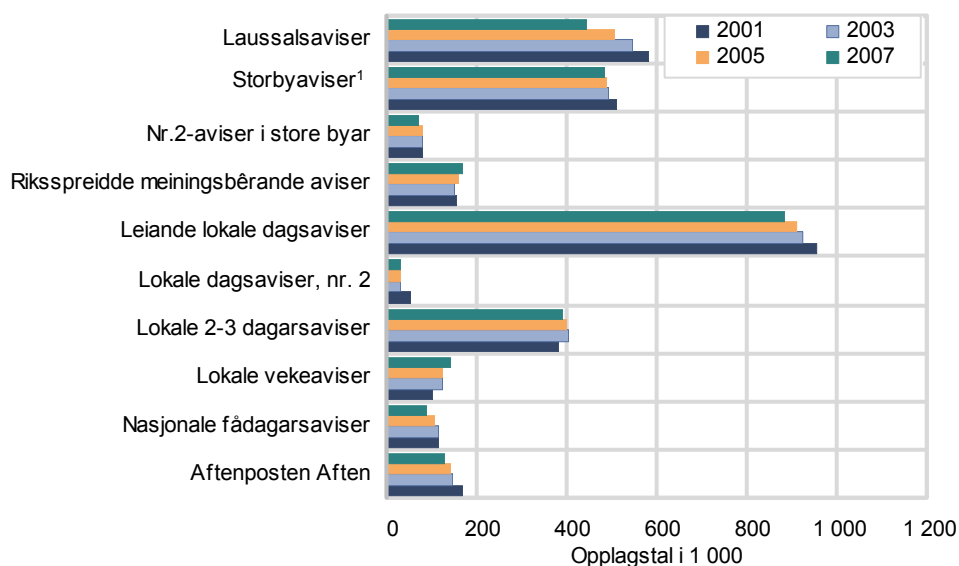
12.1. Nokre resultat

Avisene Ved utgangen av 2007 var det 228 aviser i Noreg, det same talet som i 2006 viss ein ser bort frå ei avis som ikkje lenger blir rekna som avis. Siste året blei det oppretta to nye aviser (begge lokal vekeavis), ei avis er blitt gratisavis og ei avis er lagd ned. Samla avisopplag i 2007 var 2 844 000. Avisopplaget viser framleis nedgang, og ligg såleis 24 000 lågare enn i 2006 (korrigert for avisa som ikkje lenger er rekna som avis). 2007 er det niande året på rad med nedgang i opplagstala (Avisåret 2007, Sigurd Høst).

Veksten i opplaget for dei lokale vekeavisene ser ut til å ha flata ut i 2007, men sidan 2001 har auken i opplagstala vore på 40 prosent. Samla opplag for dei lokale vekeavisene i 2007 var på 140 000, det same som i 2006. Laussalsavisene går framleis attende, sidan 2001 er opplagstalet redusert med om lag 20 prosent, siste året med 3,7 prosent. Lokale dagsaviser, nr. 2 har hatt stabile opplagstal dei siste fire åra.

Statistikken over norske aviser på Internett er ikkje oppdatert i 2007. Sjå Kulturstatistikk 2006 for oversikt over avisene på Internett.

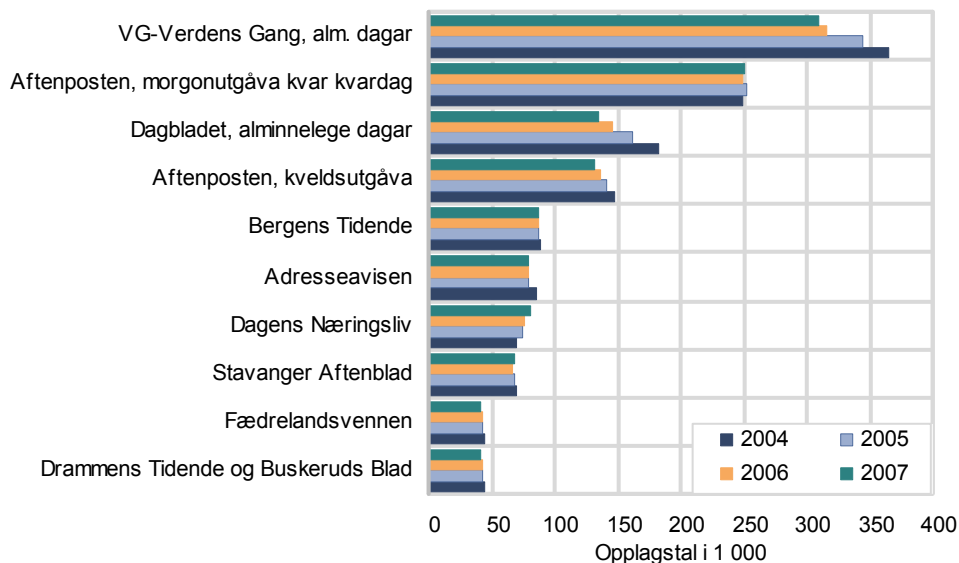
Figur 12.1. Aviser. Opplagstal, etter type. 2001-2007

¹Ei avis som før 2007 blei rekna som avis, er ikkje lenger med i statistikken. ²Aftenposten, Bergens Tidende, Adresseavisen og Stavanger Aftenblad.

Kjelde: Avisåret 2007, Sigurd Høst, Høgskulen i Volda/Møreforsking Volda.

Figur 12.2. Aviser. Opplagstal for dei største avisene. 2004-2007

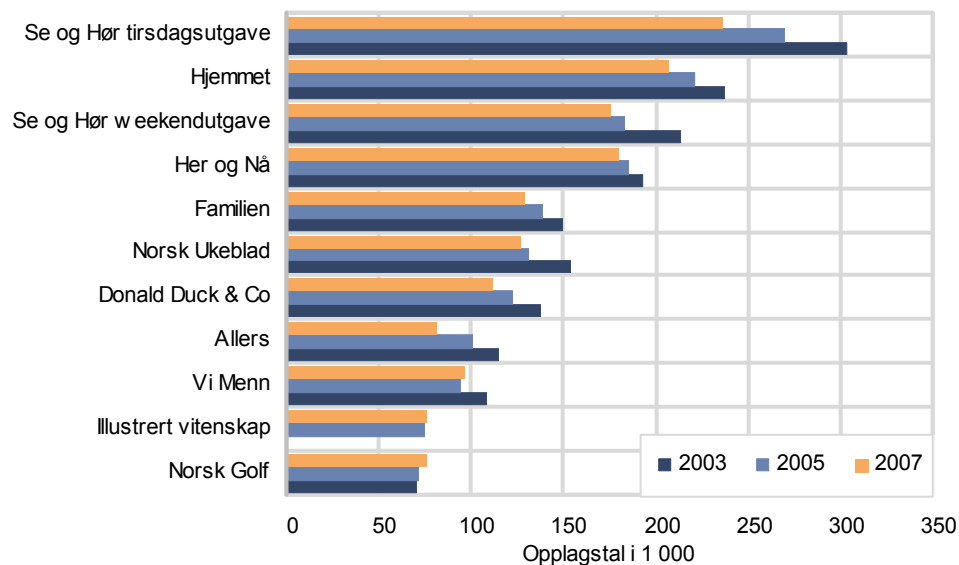

Kjelde: Avisåret 2007, Sigurd Høst, Høgskulen i Volda/Møreforskning Volda.

Vekepressa

I 2007 hadde magasinene som er medlemmer i Magasin- og UkepresseForeningen eit samla gjennomsnittleg nettoopplag per nummer på 3,2 millionar. Opplagstala for 2007 er litt høgare enn for 2006 som var på 3,1 millionar. Statistikken for 2007 omfattar 71 magasin, tre fleire enn i 2006. Seks nye magasin er kome til, medan tre ikkje var gitt ut. I 2005 var 79 magasin representerte i statistikken. Dei siste ti åra har 25 magasin vore stabile og med i statistikken.

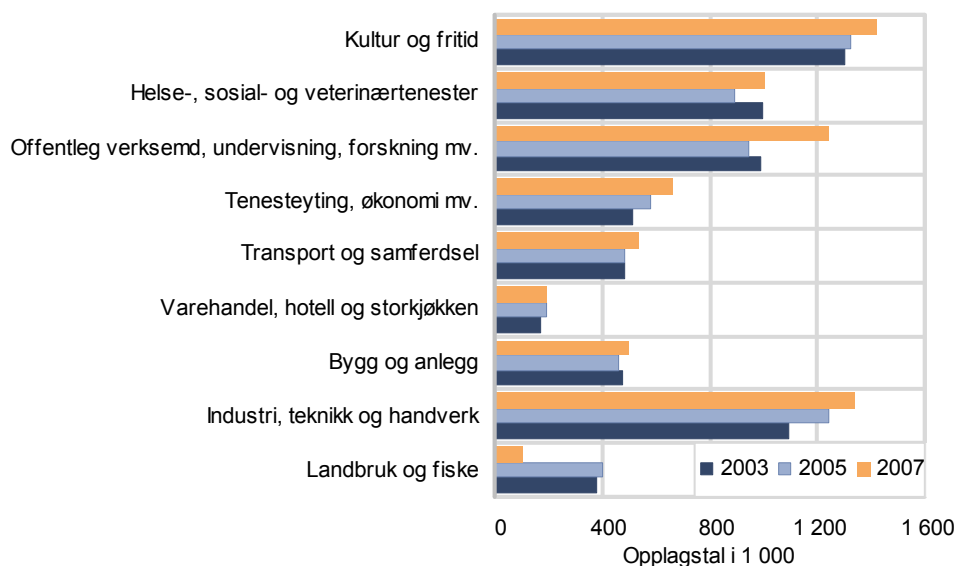
Figur 12.3. Medlemmer i Foreningen Norsk Ukepresse. Gjennomsnittleg nettoopplag per nummer for dei største magasinene. 2003-2007

Kjelde: Magasin- og UkepresseForeningen.

Fagpresse

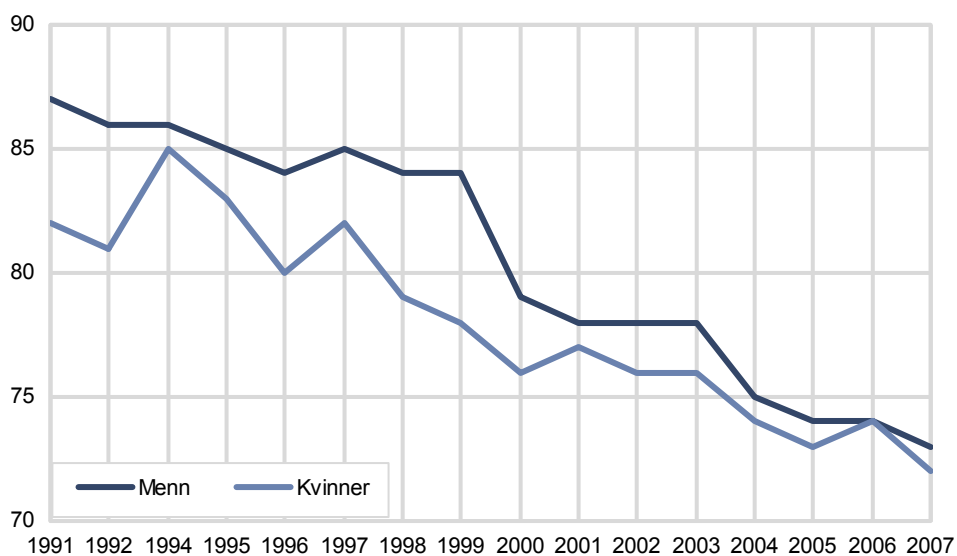
Det er vanskeleg å gi eit samla tal for opplaget til fagpressa. Men ein kan fastslå at det er eit stort mangfald blant dei ulike kategoriane magasin og blad. Sjølv om nokre blad kan vere førte opp i fleire kategoriar, kan ein rekne samla opplag til over 7,3 millionar i 2007. Samla opplagstal har vore aukande dei siste åra. Talet på ulike magasin og blad ser òg ut til å auke. Gruppa Offentleg verksemd, undervisning, forskning mv. hadde flest magasin i 2007 og hadde størst auke i opplagstala.

Figur 12.4 Fagpresse. Opplag per utgiving, etter gruppe^{1 2 3}. 2003-2007

¹ Omfattar berre medlemmer av Den norske fagpresses forening. ² Grupperinga er utarbeidd av Den norske fagpresses forening. ³ Nokre periodika er førte opp under fleire kategoriar.
Kjelde: Den norske fagpresses forening.

Sju av ti les trykte aviser ein gjennomsnittsdag

72 prosent av befolkninga i alderen 9-79 år las ei papiravis ein gjennomsnittsdag i 2007 syner tal frå Norsk mediebarometer 2007. Dette er den lågaste delen avislesarar som er observert sidan undersøkinga starta i 1991. I 2006 synte tala at like mange kvinner som menn las ei papiravis, mens i 2007 las ein prosent fleire menn avis ein gjennomsnittsdag. Menn og kvinner brukte like lang tid på avislesing i 2007 som i 2006, respektive 30 og 27 minutt ein gjennomsnittsdag. I den eldste aldersgruppa, 67-79 år, les framleis 90 prosent ei avis ein gjennomsnittsdag, sjølv om dette er 4 prosentpoeng lågare enn førre året. Men sjølv om det er litt færre lesarar i denne aldersgruppa, så las dei 2 minutt lenger enn i 2006. Det er òg blant dei unge aldersgruppene vi finn størst nedgang i lesinga av papiraviser. I 2007 las dei med høgast utdanning 37 minutt og dei med lågast utdanning 27 minutt.

Figur 12.5. Avislesing blant personar 9-79 år ein gjennomsnittsdag, etter kjønn. 1991-2007. Prosent

Kjelde: Norsk mediebarometer 2007.

12.2. Bakgrunn for datagrunnlaget

Avisene Statistikken over avislandskapet er utarbeidd av Sigurd Høst ved Høgskulen i Volda/Møreforskning Volda og baserer seg på publikasjonen Avisåret 2007 (Avisåret 2007, Sigurd Høst). Formålet med rapportserien Avisåret er at den skal dekkje alle norske aviser, sjølv om dei ikkje er medlemmer av Mediebedriftenes Landsforening (MBL) eller Landslaget for Lokalaviser (LLA). Det viktigaste grunnlaget for statistikken er opplysningar frå MBL, LLA og Medietilsynet. Statistikken over aviser på Internett er utarbeidd spesielt for rapportserien Avisåret.

Vekepressa Statistikken over norsk vekepresse baserer seg på opplysningar frå Magasin- og UkepresseForeningen og dekkjer dei magasinane som er medlemmer. Foreninga sitt formål er å ta vare på felles interesser på vegner av vekepressa overfor samfunnet, styresmaktene, andre organisasjonar og allmenta og er ansvarleg for årleg kontroll av opplagstal og tek seg av utgivarane sine interesser overfor Kopinor når det gjeld kopieringsvederlag (www.ukepressen.no).

Fagpressa Statistikken for fagpressa er utarbeidd på grunnlag av materiale frå Fagpressens Informasjonskontor publisert i Fagpressekatalogen. Oppgåvene omfattar berre medlemmer av Den norske fagpresses forening. Grupperinga som tidsskrifta er delte inn i, er utarbeidd av Den norske fagpresses forening. Fagpressa består av eit stort mangfald av fagblad, interesse-, hobby- og bransjeblad. Det er vanskeleg å gi eit samla tal for opplaget til fagpressa fordi nokre periodika er førte opp under fleire kategoriar.

Mediebruksundersøkingane Tala som omhandlar bruk av avis og blad er henta frå den årlege mediebruksundersøkinga til Statistisk sentralbyrå. Tala for 2007 er henta frå Norsk mediebarometer 2007. Termen *kvartil* representerer om lag ein fjerdedel av utvalet i undersøkinga i kvar gruppe. Talet i kvar gruppe vil variere noko frå år til år.

12.2.1. Omgrep

Avis Avis i denne statistikken er meint alle publikasjonar som kjem ut minst ein gong per veke, og som fyller dei opphavlege reglane for listeføring som avis. Det inneber at dei skal "orientere allmenta om hendingar og aktuelle spørsmål", ta reell betaling for abonnement og laussal, og ha mindre enn 50 prosent annonsar. (Institutt for Journalistikk, Rapport 3/2004).

Vekepresse Vekepresse er eit samleomgrep for vekeblad og andre magasin. Nokre av magasinane kjem ut sjeldnare enn kvar veke. Tala som vert presenterte er gjennomsnittleg nettoopplag per nummer.

Referansar:

Avisåret 2007, Sigurd Høst, Høgskulen i Volda/Møreforskning Volda
Institutt for journalistikk, Rapport 3/2004.

Norsk ukepresse: <http://www.ukepressen.no/>

Nyttige internettadresser, sjå:

Institutt for Journalistikk: <http://www.ij.no/>

Høgskulen i Volda: <http://www.hivolda.no>

Mediebedriftenes Landsforening: <http://www.aviskatalogen.no/>

Landslaget for Lokalaviser: <http://www.lla.no/>

Den norske fagpresses forening: <http://www.fagpressen.no/>

Norsk mediebarometer 2006: <http://www.ssb.no/medie>

medienorge: <http://www.medienorge.uib.no>

12.1. Aviser, etter type og opplag. 2003-2007

	2003		2004		2005		2006		2007	
	Aviser i alt	Opplag, 1 000	Aviser i alt	Opplag, 1 000	Aviser i alt	Opplag, 1 000	Aviser i alt	Opplag, 1 000	Aviser i alt	Opplag, 1 000
I alt	223	3 056	226	3 020	226	2 948	229	¹2 876	²228	2 844
Laussalsaviser	2	566	2	548	2	506	2	462	2	445
Storbyaviser ³	4	503	4	493	4	488	4	482	4	486
Nr.2-aviser i store byar	3	78	3	80	3	80	3	76	3	73
Riksspreidde meningsbêrande aviser	6	151	6	153	6	160	6	163	6	169
Leiande lokale dagsaviser	56	934	56	923	56	909	56	896	56	885
Lokale dagsaviser, nr 2	2	34	2	33	2	33	2	33	2	33
Lokale 2-3 dagarsaviser	79	403	79	403	80	400	79	390	79	392
Lokale vekeaviser	54	119	57	123	57	123	62	140	62	140
Nasjonale fådagarsaviser	16	113	16	116	15	108	14	96	13	90
Aftenposten Aften	1	155	1	148	1	142	1	137	1	131

¹På grunn av avrundingar stemmer ikkje summene heilt. ²Ei avis som før 2007 blei rekna som avis, er ikkje lenger med i statistikken. ³Aftenposten, Bergens Tidende, Adresseavisen og Stavanger Aftenblad.

Kjelde: Avisåret 2007, Sigurd Høst, Høgskulen i Volda/Møreforsking Volda.

12.2. Vekepresse¹. Gjennomsnittleg nettoopplag per nummer, 1997-2007

	1997	1999	2001	2003	2005	2006	2007
I alt	2 476 726	2 413 793	2 593 394	2 953 005	3 393 262	3 125 360	3 174 758
Allers	123 578	113 820	112 095	115 685	101 206	97 162	81 549
Allers Kryss og Tvers	20 244	21 750	19 249	16 853	..	..	..
Alt om Fiske	28 855	25 607	25 021	23 586	22 516	20 461	21 254
Auto Motor Sport	..	..	..	..	21 452	16 645	22 639
Autobørsen	..	..	..	7 878	7 146	..	..
Autofil	..	..	..	53 614	42 918	36 863	34 309
Bedre Helse	49 965	33 706	35 103	36 009	34 582	29 992	31 652
Bil	56 764	53 319	51 388	55 351	56 865	53 784	52 368
Billy	..	..	..	..	18 327	..	..
Bilmarkedet	..	..	12 654	9 591	8 834	..	..
Bo bedre	..	..	..	..	32 281	32 024	32 625
Boligpluss	..	..	..	..	..	..	40 612
Bonytt	70 089	60 360	67 849	71 112	66 679	62 855	59 829
Båter til salgs	11 585	12 834	8 094	7 880	6 697	..	..
Båtmagasinet	26 401	25 199	23 516	25 303	23 068	21 199	21 854
Båtmarkedet	..	..	9 248	10 367	8 808	..	..
C!	..	..	..	..	24 260	26 775	37 004
Chica	..	..	..	..	16 013	..	..
Cosmopolitan	..	..	..	..	37 054	29 199	28 790
Costume	..	..	..	..	..	28 641	28 639
D!	..	..	..	..	37 207	43 041	39 079
Det Nye	66 144	79 700	72 058	70 274	62 284	59 023	52 798
Det Nye Makeup & Hår	..	..	..	24 566	22 270	19 220	..
Digital Foto	..	..	..	..	13 115	12 207	11 726
Donald Duck & Co	174 792	173 733	151 977	137 999	122 326	117 926	111 367
DVD & Hjemmekino	..	..	..	10 912	11 970	11 959	..
Elle	..	..	..	32 333	31 254	33 356	34 528
Elle Interiør	..	..	..	25 843	21 592	21 889	20 741
Eva	..	..	..	..	33 099	27 139	25 870
Familien	164 922	168 843	161 195	148 529	138 539	132 901	129 367
Fantomet	..	20 647	13 362	13 762	11 256	..	..
FHM	..	..	..	..	50 062	51 945	54 146
Foreldre & Barn	63 115	60 621	54 445	49 596	50 463	49 772	52 506
Fri Flyt	..	..	..	9 012	10 264	10 377	11 128
Gatebil	..	..	..	..	30 672	27 750	24 166
Girls	17 657	..	..	..	10 567	7 140	10 449
Gjør det selv	..	..	..	..	29 285	25 309	25 775
Goal	8 256	8 052	4 844	5 354	..	..	..
Gravid	17 086	13 834	14 862	13 602	14 327	15 291	14 772
Hagen for alle	..	..	..	..	..	..	12 869
HENNE	60 397	55 166	60 069	52 007	48 584	44 299	39 318
Her og Nå	..	..	100 150	193 104	184 780	176 595	179 422
HjemmePC	30 507	35 897	34 362	28 754	28 599	29 456	29 670
Hjemmet	256 649	253 454	240 008	236 630	220 735	213 188	206 543
Hjerner gymnastikk	..	..	..	..	5 259	..	..
Hytteliv	49 714	52 373	54 648	59 609	60 732	60 885	61 043
I form	..	..	..	..	32 981	39 033	40 557
Illustrert vitenskap	..	..	..	..	75 229	74 269	76 113
Illustrert vitenskap historie	..	..	..	..	12 263	13 516	22 808
In-side Magazine	..	26 836	26 385	30 619	28 283	25 183	16 853
Jakt	28 575	28 460	23 710	21 628	21 253	22 272	21 743
Jeger, Hund & Våpen	22 068	22 256	25 027	24 252	20 455	19 416	18 384
Julia	..	..	..	22 938	23 307	18 129	19 528
Kamille	..	..	..	..	55 818	37 664	46 213
Kaptein Sabeltann	..	..	14 372	..	..	..	..
KK	84 425	74 449	70 123	70 269	71 297	62 193	54 809
KK Kropp	..	..	..	..	..	..	20 308
Komputer for alle	..	..	..	..	24 055	19 959	18 509
Mag	..	34 723	30 804	31 745	34 237	31 961	36 092
Mann	..	..	10 602	15 713	16 573	16 094	15 348
Max Power	..	..	..	..	17 449	13 697	11 145
MC-børsen	..	..	..	7 525	6 559	..	..
Mikke Mus	32 205	28 961	23 963	13 553	..	..	..
Motorbørsen	14 738	17 879	15 833	18 262	15 822	14 500	10 668
National Geographic	..	..	..	..	19 732	17 465	16 851
Nemi	..	..	..	46 287	32 735	..	..
Norsk Golf	..	..	57 545	69 574	71 968	75 022	75 626
Norsk Motorveteran	..	..	..	..	..	..	13 727
Norsk Ukeblad	204 043	183 952	167 491	153 655	131 361	126 382	126 591
PC PRO	..	..	11 076	14 702	..	..	..
Playstation	..	..	10 094	5 791	..	..	..
Programbladet	61 720	49 668	48 049	35 879	..	..	..
Puls	..	..	..	..	25 762	17 577	..
På TV	..	..	..	..	..	..	43 564
Red	..	..	..	..	16 839	..	..
Rom 123	..	..	..	..	..	..	32 477

12.2 (framh.). Vekepresse¹. Gjennomsnittleg nettoopplag per nummer, 1997-2007

	1997	1999	2001	2003	2005	2006	2007
Samler & Antikkbørsen	16 462	18 001	17 512	16 802	17 506	16 992	16 566
Se og Hør	391 745	396 832	425 483	..	..	..	..
Se og Hør Kryss og Quiz	40 746	² 20 219	19 867	17 850	..	..	..
Se og Hør tirsdagsutgave	..	..	..	303 177	269 521	267 251	235 695
Se og Hør weekendutgave	..	..	..	214 063	183 100	185 897	175 517
Seilmagasinet	..	..	10 369	10 559	..	..	..
Shape-Up	25 854	28 401	27 972	29 256	21 634	21 660	22 833
Spid bedre	..	..	..	..	29 729	16 870	14 041
Tara	..	..	..	..	20 491	24 244	31 328
Terrengsykkel	..	..	..	..	4 123	4 515	5 505
Topp	57 217	43 860	45 032	54 610	45 041	42 929	43 941
TVGuiden	..	..	..	..	29 654	28 897	25 894
Vagabond	..	..	..	..	9 050	10 560	11 119
Vi Menn	119 554	106 736	103 515	107 769	93 803	92 019	96 827
Vi Menn bil	..	..	6 074	5 938	2 187	..	..
Vi Menn båt	..	..	11 999	11 515	9 452	9 157	9 391
Vi Menn Fotball	..	..	7 152	5 548	..	..	..
Villmarksliv	80 654	63 645	57 148	48 411	46 496	45 589	43 800
Wendy	..	..	..	..	17 062	16 155	14 441
Witch	..	..	..	..	22 814	16 361	13 351
Woman	..	..	..	..	39 674	35 664	36 188

¹ Omfattar vekepresse som er medlemmer av Magasin- og Ukepresseforeningen. ² Endra utgivingsfrekvens i 1998.

Kjelde: Magasin- og UkepresseForeningen.

12.3. Fagpresse. Talet på periodika¹ og opplag per utgiving, etter gruppe^{2,3}. 2003-2007

Gruppe	2003		2005		2007	
	Periodika	Opplag	Periodika	Opplag	Periodika	Opplag
Landbruk og fiske	17	380 216	17	399 060	19	405 776
Industri, teknikk og handverk	66	1 094 594	69	1 239 585	79	1 341 429
Bygg og anlegg	26	476 334	22	460 276	26	499 928
Varehandel, hotell og storkjøkken ..	25	171 036	27	189 968	28	194 336
Transport og samferdsel	11	485 518	8	481 680	11	533 617
Tenesteyting, økonomi mv.	31	510 943	33	578 231	38	664 450
Offentleg verksemd, undervisning, forskning mv.	58	992 343	55	941 803	82	1 239 600
Helse-, sosial- og veterinærtenester	41	995 059	43	892 931	58	1 002 676
Kultur og fritid	45	1 303 490	44	1 324 141	58	1 422 110

¹ Omfattar berre medlemmer av Den norske fagpresses forening. ² Grupperinga er utarbeidd av Den norske fagpresses forening. ³ Nokre periodika er førte opp under fleire kategoriar.

Kjelde: Den norske fagpresses forening.

12.4. Minutt brukt til lesing av avis, vekeblad, teikneserieblad og tidsskrift ein gjennomsnittsdag. 2002-2007

	Avis				Vekeblad				Teikneserieblad				Tidsskrift			
	2002	2004	2006	2007	2002	2004	2006	2007	2002	2004	2006	2007	2002	2004	2006	2007
Aller personar	31	30	29	29	5	5	4	4	2	2	2	2	4	4	3	3
Kjønn																
Menn	34	30	30	30	2	3	2	2	3	2	2	2	4	5	3	3
Kvinner	28	30	27	27	7	8	7	6	1	1	1	1	3	2	3	3
Alder																
9-15 år	9	6	9	5	3	3	3	2	9	7	7	8	2	1	0	0
16-24 "	16	15	14	15	5	4	3	3	4	3	3	3	2	3	1	2
25-44 "	28	27	24	24	4	5	5	3	1	1	1	1	3	3	4	3
45-66 "	42	42	40	39	4	5	4	5	0	0	0	0	5	5	3	4
67-79 "	52	56	52	54	10	10	8	9	0	0	0	0	5	4	5	5
Hushaldsinntekt																
1. kvartil	40	30	27	34	8	8	6	6	1	1	1	1	4	4	4	4
2. kvartil	38	32	32	29	5	5	4	4	2	2	2	2	3	3	3	3
3. kvartil	35	31	29	27	4	5	4	3	2	1	2	2	4	3	3	3
4. kvartil	40	31	30	30	2	4	4	3	2	2	2	1	4	4	4	3
Landsdel																
Oslo/Akershus	38	33	30	32	3	4	4	3	2	1	1	1	4	4	3	3
Austlandet elles	30	32	31	28	5	5	4	5	2	2	1	1	3	3	3	2
Agder og Rogaland	30	28	22	28	4	5	5	4	2	2	2	1	5	5	2	4
Vestlandet	29	29	30	27	6	4	4	3	2	2	3	2	5	4	4	2
Trøndelag	30	33	29	28	7	7	3	4	1	2	2	1	4	2	3	4
Nord-Noreg	27	26	27	26	5	7	5	4	2	3	2	3	3	4	2	3

Kjelde: Norsk mediebarometer 2007, Statistisk sentralbyrå.

13. Film og kino

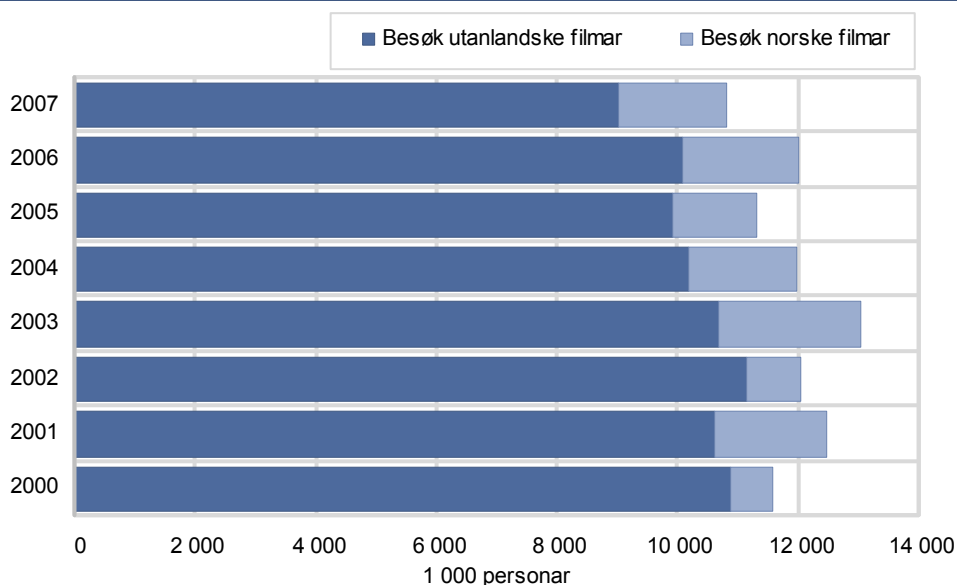
13.1. Nokre resultat

Svakt kinoår På heile 2000-talet har kinoane hatt eit årleg besøk på mellom 11 og 13 millionar. 2007 blei eit svakt kinoår med litt under 11 millionar besøk eller 2,3 kinobesøk per innbyggjar. I 2006 var det 2,6 besøk per innbyggjar.

Sjølv om talet på kinobesøk gjekk ned i 2007, har delen besøk på norske filmar gått litt opp, til over 16 prosent. Det har vore nedgang i kinobesøket i alle fylka unntatte Finnmark der kinobesøket har auka med nær 4 prosent. 19 890 filmtitlar i 2007 blei viste på 297 188 framvisningar. 3 015 eller 15 prosent av desse filmtitlane var norske. Til samanlikning var delen norske filmtitlar 13 prosent i 2006. Jf. figur 13.1 og tabellane 13.1 og 13.2.

Det var nokre færre langfilmpremierar totalt i 2007 enn i 2006, ein nedgang på 4, mens talet på dei norske langfilmpremierane heldt seg stabilt på 23, av dette ein samproduksjon, jf. tabell 13.3.

Figur 13.1. Kinobesøk. Utanlandske og norske filmar. 2000-2007. 1 000 personar

Kjelde: FILM&KINO.

Færre sitjeplassar Dei siste åra har talet på sitjeplassar i dei norske kinoane gått nedover. Sidan 2004 er talet totalt redusert med 4 760 sitjeplassar. Over halvparten av nedgangen i talet på sitjeplassar kom i 2007 med 2 475. Sjølv om det er kome til eit nytt kommunalt kinobygg og totalt 9 nye kinosalar i 2007, har nedgangen i sitjeplassar vore størst i dei kommunale kinoane med 1 500 i 2007. I 2007 var det 162 kommunale kinobygg med 61 630 sitjeplassar. Dei siste fire åra har det blitt 17 færre ikkje-kommunale kinobygg, og i 2007 var det 67 ikkje-kommunale kinobygg. Talet på kinosalar i dei ikkje-kommunale kinoane har òg gått ned i denne perioden frå 128 til 116 salar. Bygdekinoen hadde 236 framvisningsstader i 2007, dette er ein auke på 33 i høve til 2004.

Vurderte filmar I 2007 vurderte Medietilsynet 251 spelefilm, 15 fleire enn i 2006 og det høgaste talet på fleire år. 23 filmar blei vurderte til berre å vere tillatne for vaksne over 18 år. 33 kortfilm blei registrerte ved Medietilsynet i 2007. Praksisen ved vurdering av film blei lagt om i 2005, jf. pkt. 13.2 og SA Kulturstatistikk 2005, kapittel 13.

Filmsamlingane Tabell 13.5 viser samlingar og tilveksten av samlingar ved Norsk Filminstitutt. På slutten av 2007 inneheldt samlingane 20 500 filmar. 5 prosent av filmene er norske langfilm og 44 prosent er norske kortfilm. Totalt var tilveksten 455 filmar frå

2006 til 2007. Den prosentvise tilveksten er størst for dei norske langfilmene med 5 prosent.

209 kortfilmer med tilskot

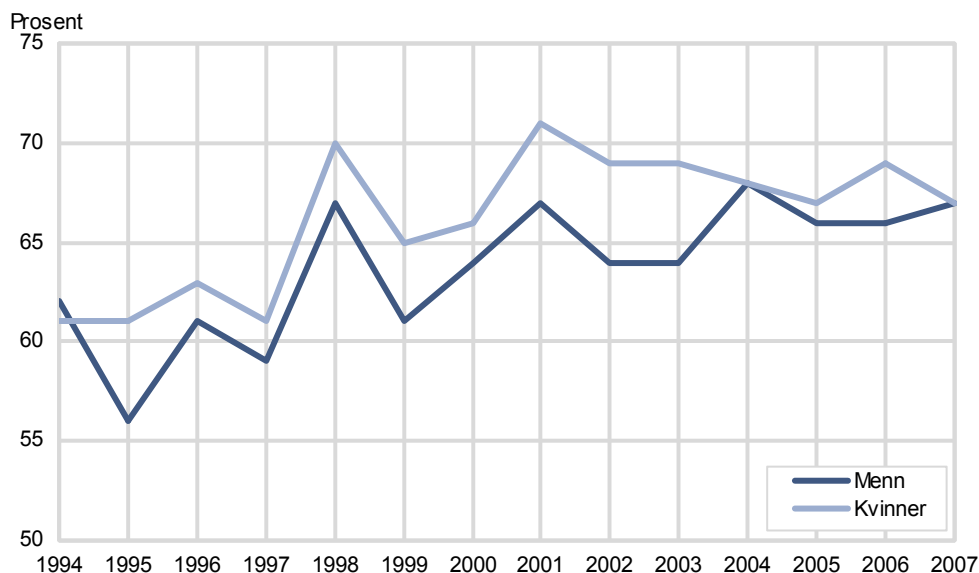
Tal frå Norsk filmfond, jf. tabell 13.6, syner at 209 kortfilmprosjekt fekk tilskot i 2007. Samstundes blei 92 kortfilmer ferdigstilte. Prosjekta fekk tilskota gjennom Norsk filmfond, Fond for lyd og bilete, Vestnorsk filmsenter og Nordnorsk filmsenter. Flest filmar, 72, fekk tilskot frå Fond for lyd og bilete i 2007, mens ingen filmar med tilskot frå dette fondet vart ferdigstilte i 2007.

Tabell 13.7 syner meir detaljerte tal frå Norsk filmfond for åra 2004-2007.

To av tre går på kino per år

Tal frå Mediebarometeret 2007 syner at delen som har vore på kino dei siste tolv månadene ligg på 67 prosent, det same som året før. Delen menn og kvinner som gjekk på kino i 2007 er like høg. Ser ein på alder er forskjellane store. Blant personar i alderen 16-24 år hadde 93 prosent vore på kino siste tolv månadene, blant personar over 45 år hadde under halvparten vore på kino. Dei med høg utdanning og inntekt går meir på kino enn andre grupper.

Figur 13.2 Personar som har vore på kino dei siste 12 månadene, etter kjønn. 1994-2007. Prosent

Kjelde: Norsk mediebarometer 2007, Statistisk sentralbyrå.

13.2. Om statistikken og dei ulike organisasjonane

FILM&KINO

FILM&KINO er ein kombinasjon av ein medlemsorganisasjon for norske kommunar og ein bransjeorganisasjon for kino- og videobrandsjen. Organisasjonen forvaltar Norsk kino- og filmfond (NKFF) og driv i tillegg Bygdekinoen og tidsskriftet FILM&KINO. (FILM&KINO).

Norsk filmfond

Norsk filmfond (frå 2008 Norsk filminstitutt) forvaltar statlege tilskotsordningar for utvikling og produksjon av film, fjernsynsprogram og interaktive prosjekt. Fondet disponerte 264 millionar kroner i 2007. Norsk filmfond hjelper òg Kultur- og kyrkjedepartementet i filmfaglege spørsmål og tek vare på oppgåver knytte til EURIMAGES OG MEDIA Desk Noreg. Norsk filmfond vart etablert 1. juli 2001. (<http://www.filmfondet.no>).

Norsk filminstitutt

Norsk filminstitutt skal ta vare på, formidle og profilere norsk og utanlands film for å gjere film som kunst- og kulturuttrykk synleg og sett. Hovudformåla til Norsk filminstitutt er; ta vare på og restaurere film, distribuere og vise film, profilere og informere om film i Noreg og profilere norske film i utlandet. Norsk filminstitutt ligg under Kultur- og kyrkjedepartementet (Norsk filminstitutt. <http://www.nfi.no>).

Medietilsynet Oppgåvene til Medietilsynet (tidlegare Statens filmtilsyn) er mellom anna gitt i lov om film og videogram (film-og videogramlova) av 15. mai 1987 nr. 21. Lova gir reglar om førehandskontroll og fastsetjing av aldersgrenser for film og video som skal visast i næring. Vidare gir film- og videogramlova reglar for merking og registrering av videogram som skal omsettast i næring.

Tre forskrifter er gjevne til film og videogramlova. Desse omhandlar film og videogram, vilkår for løyve til å prente registreringsmerket til Medietilsynet på omslag og kassett og reglar om merking ved elektronisk omsetning av videogram (Medietilsynet. <http://www.medietilsynet.no>).

Mediebruksundersøkingane Talet på kinobesøk for 2007 er henta frå Norsk mediebarometer 2007. Termen kvartil representerer ei gruppe med om lag ein fjerdedel av utvalet i undersøkinga. Talet i kvar gruppe vil variere noko frå år til år.

13.3. Omfang, publisering og samanlikningar

Statistikken over kinoaktiviteten omfattar alle kinoane i Noreg. Statistikken blir publisert i tidsskriftet FILM&KINO, samt på internettsidane til kino.no. Delar av statistikken blir òg publiserte i Statistisk årbok. Nokre tal for kinoane blir òg publiserte i KOSTRA, om KOSTRA sjå kapittel 1.2 og 1.3.

Film- og kinostatistikken kan samanliknast over tid og med film- og kinostatistikken til andre land.

Referansar:

FILM&KINO: <http://www.filmweb.no/filmogkino/>

Norsk filmfond: <http://www.filmfondet.no/>

Norsk filminstitutt: <http://www.nfi.no>

Medietilsynet: <http://www.medietilsynet.no/>

Nyttige internettdresser for film og kino:

FILM&KINO: <http://www.filmweb.no/filmogkino/>

Medietilsynet: <http://www.medietilsynet.no/>

Norsk filmfond: <http://www.filmfondet.no/>

Norsk filminstitutt: <http://www.nfi.no/>

Norsk mediebarometer 2007, SSB: <http://www.ssb.no/medie>

13.1. Besøk ved kinoane, etter kinotype og fylke. 2001-2007

	Besøk i alt	Besøk				Per innbyggjar ¹
		Ved kommunale kinoar	Ved private kinoar	Ved bygdekinoar		
2001	12 477 164	10 761 725	1 566 446	148 993	2,8	
2002	12 041 422	9 976 579	1 934 206	130 637	2,6	
2003	13 049 067	10 758 367	2 156 809	133 891	2,9	
2004	11 966 254	9 671 796	2 148 667	145 791	2,6	
2005	11 314 081	9 078 088	2 101 469	134 524	2,4	
2006	12 012 493	9 560 709	2 303 726	148 058	2,6	
2007	10 815 700	8 619 801	2 068 216	127 683	2,3	
2007						
Østfold	523 975	409 936	112 262	1 777	2,0	
Akershus	1 138 185	326 307	806 878	5 000	2,2	
Oslo	2 211 924	2 205 992	4 213	1 719	4,0	
Hedmark	262 148	258 449	-	3 699	1,4	
Oppland	250 760	240 380	2 243	8 137	1,4	
Buskerud	495 747	175 191	313 296	7 260	2,0	
Vestfold	423 303	181 126	241 261	916	1,9	
Telemark	338 720	203 152	128 976	6 592	2,0	
Aust-Agder	201 790	72 144	124 223	5 423	1,9	
Vest-Agder	433 961	432 003	-	1 958	2,7	
Rogaland	1 031 697	1 019 899	8 305	3 493	2,6	
Hordaland	1 281 708	1 234 473	22 995	24 240	2,8	
Sogn og Fjordane	127 019	80 376	36 078	10 565	1,2	
Møre og Romsdal	309 829	275 881	25 976	7 972	1,3	
Sør-Trøndelag	772 073	765 753	2 007	4 313	2,8	
Nord-Trøndelag	184 748	177 033	768	6 947	1,4	
Nordland	343 083	170 612	162 206	10 265	1,5	
Troms Romsa	377 618	301 282	68 749	7 587	2,4	
Finnmark Finnmarku	103 786	89 812	4 154	9 820	1,4	
Svalbard ²	3 626	-	3 626	-	-	

¹ Berekna tal. ² Personar busette på Svalbard er som regel registrert busette i ein norsk kommune.

Kjelde: FILM&KINO og Bygdekinoen.

13.2. Verksemda ved kinoane, etter eigarform. 2001-2007

	Kino-bygg i alt	Kino-salar	Sitje-plassar	Framsyingar		Besøk				Billettinntekter, 1 000 kroner	
				I alt	Av dette norske	I alt. 1 000 personar	Av dette norske filmar. 1 000 personar	Besøk på norske filmar. Prosent	Besøk per fram-syning	I alt	Av dette norske filmar
2001	244	597	84 854	244 353	27 277	12 477	1 865	14,9	51,1	689 857	99 881
2002	250	601	86 157	250 062	22 899	12 041	897	7,4	48,2	706 618	47 681
2003	242	604	84 290	258 727	41 374	13 049	2 378	18,2	50,4	815 305	133 781
2004	245	632	86 580	267 269	34 629	11 967	1 777	14,8	44,8	782 127	107 122
2005	241	662	86 146	292 014	37 548	11 314	1 380	12,2	38,7	783 550	98 310
2006	235	658	84 297	303 251	47 365	12 013	1 928	16,0	39,6	852 005	130 095
2007	229	662	81 823	297 188	52 246	10 816	1 779	16,4	36,4	791 190	115 462
Kommunale kinoar i alt	162	310	61 631	222 867	38 755	8 620	1 387	16,1	38,7	629 001	91 694
Private kinoar i alt	67	116	20 192	68 895	12 101	2 068	348	16,8	30,0	155 386	21 690
Bygdekinoar	-	236	-	5 426	1 390	127	43	33,9	23,4	6 802	2 077

Kjelde: FILM&KINO.

13.3. Langfilmpremierar, etter produksjonsland. 2005-2007

	2005	2006	2007
I alt	230	241	237
Produksjonsland			
Noreg	¹ 20	³ 22	22
Noreg/Sverige	..	..	¹ 1
Noreg/USA	1	..	..
Sverige	16	¹ 10	¹ 9
Canada	..	..	3
Danmark	13	6	8
Finland	..	4	1
Storbritannia	11	12	19
Storbritannia/USA	..	..	6
Storbritannia/Canada/USA	..	2	1
Tyskland	5	4	5
Frankrike	4	¹ 12	8
Frankrike/USA/Mexico/Italia/ Israel/Irak/Danmark	1	4	..
Italia	4	3	4
Spania	6	1	3
Russland	..	1	1
Sør-Korea	4	1	1
USA	² 119	¹ 122	⁴ 113
Andre land	26	37	32

¹ Av dette ei nyutsending. ² Av dette fem nyutsendingar. ³ Av dette to nyutsendingar. ⁴ Av dette fire nyutsendingar.
Kjelde: FILM&KINO.

13.4. Spelefilmar og kortfilmar vurderte av Medietilsynet, etter aldersgrupper. 1995-2007

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Spelefilmar i alt	212	215	219	237	241	217	194	213	230	244	238	236	251
Aldersgrupper													
Tillatne for barn 7 år og over	30	30	47	57	34	40	31	30	29	35	36	20	28
Tillatne for barn 11 år og over ..	54	45	51	52	60	57	64	76	70	62	62	67	69
Tillatne for ungdom 15 år og over	91	82	85	92	89	85	61	75	81	82	79	78	84
Tillatne for vaksne 18 år og over	18	19	7	12	14	3	5	6	14	6	12	10	23
Tillatne for alle	19	39	29	24	44	32	33	26	36	59	49	61	47
Kortfilmar i alt	41	18	36	31	32	49	36	25	21	25	14	32	33
Aldersgrupper													
Tillatne for barn 7 år og over	6	3	4	10	10	12	9	2	2	3	0	1	1
Tillatne for barn 11 år og over ..	9	2	2	6	3	8	5	3	2	4	3	8	3
Tillatne for ungdom 15 år og over	1	0	3	1	2	5	1	1	1	1	3	3	0
Tillatne for vaksne 18 år og over	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	¹ 28
Tillatne for alle	25	13	26	14	17	24	21	19	16	17	8	20	1

¹ Registrert hos Medietilsynet.
Kjelde: Medietilsynet.

13.5. Samlingar ved Norsk Filminstitutt. 1985-2007

	Registrerte titlar per 31. desember									
	1985	1991	1998	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
I alt	7 968	17 642	17 932	18 682	18 910	19 139	19 475	19 803	20 128	20 583
Norske spelefilmar 35 mm	465	594	¹ 753	810	824	839	860	878	900	942
Utanlandske spelefilmar 35 mm	1 640	4 100	² 5 730	6 335	6 531	6 716	6 961	7 191	7 443	7 759
Norske kortfilmar 16/35 mm	4 335	10 274	8 705	8 782	8 800	8 824	8 884	8 949	8 995	9 080
Utanlandske kortfilmar 16/35 mm	1 528	2 674	2 744	2 755	2 755	2 760	2 770	2 785	2 790	2 802

¹ Medrekna norske spelefilmar 16 mm. ² Medrekna utanlandske spelefilmar 16 mm.
Kjelde: Norsk Filminstitutt.

13.6. Kortfilmer¹ med tilskot. 2005-2007

	Talet på filmar som har fått tilskot			Talet på filmar som er ferdigstilte		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Totalt	114	128	209	74	74	92
Institusjon						
Norsk filmfond	41	37	⁶ 50	² 23	³ 40	49
Fond for lyd og bilete	26	39	⁷ 72	10	4	0
Vestnorsk filmsenter	⁴ 30	⁵ 31	⁸ 42	21	14	29
Nordnorsk filmsenter	17	21	⁹ 45	20	16	14

¹ Filmar som har søkt støtteordninga "kortfilm, produksjon" og visingstid på under 72 minutt. ² Av dette har tre fått ferdigstillings- og etterarbeidsstøtte og to oppblåsings-/kopistøtte. ³ Av dette har to fått etterarbeidsstøtte og fire fått oppblåsings-/kopistøtte. ⁴ Av dette har to fått kopistøtte. ⁵ Av dette har ein fått etterarbeidsstøtte og tre kopistøtte. ⁶ Av desse har to filmar fått utviklingstilskot og 23 marknadsføringstøtte. ⁷ Av desse har 13 filmar fått utviklingstilskot og ein lanseringstilskot, resten gjeld produksjonsstøtte. ⁸ Av desse har 9 filmar fått utviklingstilskot, resten gjeld produksjonsstøtte. ⁹ Av desse har 28 filmar fått utviklingstilskot, resten gjeld produksjonsstøtte.

Kjelde: Norsk filmfond.

13.7. Norsk filmfond. Tilskot til audiovisuell produksjon, tal på filmar, type tilskotsordning og beløp. 2004-2007

	2004	2005	2006	2007
Kortfilmer				
Talet på fullførte filmar ¹	-	23	40	34
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	12	18	21	13
Utviklingstilskot, samla tilskot	322 000	948 500	1 982 500	1 139 790
Produksjonstilskot, tal prosjekt	47	41	37	37
Produksjonstilskot, samla tilskot	10 559 800	12 730 500	15 959 800	14 675 287
Kinofilmar², fiksjon og dokumentar				
Talet på filmpremiérar	23	26	22	22
Billettstøtte, talet på filmar ³	29	26	33	31
Billettstøtte, samla utbetaling	57 154 200	49 326 400	67 394 700	58 625 637
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	41	46	35	87
Utviklingstilskot, samla tilskot	5 346 000	7 055 100	6 324 900	19 611 273
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	29	25	18	28
Produksjonstilskot, samla tilskot	109 816 900	121 731 000	125 129 700	145 741 650
Lanseringstilskot, talet på prosjekt	18	14	19	37
Lanseringstilskot, samla tilskot	15 090 800	10 938 300	17 733 500	35 100 000
TV-produksjonar, enkeltstående				
Talet på fullførte produksjonar/viste	-	-	-	-
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	33	36	46	⁵ 26
Utviklingstilskot, samla tilskot	3 685 000	2 354 000	2 681 000	⁵ 3 008 262
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	28	26	30	⁵ 25
Produksjonstilskot, samla tilskot	6 950 000	7 198 000	6 114 000	⁵ 7 432 000
Dokumentarseriar for TV				
Talet på fullførte produksjonar/viste	-	-	-	-
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	-	-	3	5
Utviklingstilskot, samla tilskot	-	-	245 000	700 000
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	-	-	4	2
Produksjonstilskot, samla tilskot	-	-	3 250 000	1 825 000
Drama, TV-seriar				
Talet på fullførte produksjonar/viste	-	-	-	5
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	19	16	8	13
Utviklingstilskot, samla tilskot	2 660 700	2 539 100	1 090 000	2 709 200
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	7	8	5	5
Produksjonstilskot, samla tilskot	13 696 300	13 998 300	21 940 000	21 710 000
Nye medium⁴				
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	7	6	6	9
Utviklingstilskot, samla tilskot	8 000 000	5 000 000	5 397 700	6 000 000

¹ Fullførte kortfilmer har sjeldan "premiere". ² Spelefilm/kinofilm har minimum visingstid 72 minutt. Tala inkluderer óg kortfilmer med kinodistribusjon, kinodokument og minoritets-/samproduksjonar med utlandet. ³ Høgare tal enn talet på premiérar kjem av overheng og reprisar frå tidlegare år. ⁴ I praksis dataspel. ⁵ Frå 2007 berre enkeltstående dokumentarar.

Kjelde: Norsk filmfond/Norsk filminstitut.

13.8. Besøk på kino, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt og landsdel. 1997-2007. Gjennomsnitt og prosent

	Prosent					Besøk i gjennomsnitt				
	1997	2000	2004	2006	2007	1997	2000	2004	2006	2007
Prosentdel, alle	60	65	68	67	67	3,6	4,3	4,1	3,7	3,6
Kjønn										
Menn	59	64	68	66	67	3,6	4,3	4,4	3,7	3,8
Kvinner	61	66	68	69	67	3,6	4,2	3,8	3,6	3,4
Alder										
9-15 år	89	91	91	91	90	5,0	5,1	5,2	4,7	4,7
16-24 "	93	95	91	89	93	8,8	10,0	8,1	7,1	6,7
25-44 "	69	71	80	81	80	3,9	4,5	4,9	4,2	4,4
45-66 "	40	46	50	47	49	1,5	1,8	1,9	2,0	2,0
67-79 "	13	19	26	26	24	0,3	0,5	0,7	0,7	0,7
Utdanning										
Ungdomsskolenivå	40	45	44	46	46	2,3	3,3	3,3	2,5	2,7
Vidaregåande skolenivå	54	58	63	61	61	2,8	3,7	3,5	3,4	2,9
Universitets- og høgskolenivå, kort	70	70	79	76	78	5,4	4,2	4,7	3,9	4,2
Universitets- og høgskolenivå, lang	77	77	88	81	81	5,4	5,6	5,1	4,9	5,2
Hushaldsinntekt										
1. kvartil	47	53	56	56	53	-	3,9	3,5	3,8	3,5
2. kvartil	55	61	65	66	66	-	3,9	3,8	3,1	3,0
3. kvartil	63	72	71	72	71	-	4,1	4,0	3,5	3,4
4. kvartil	75	83	80	81	82	-	5,6	4,6	4,2	4,2
Landsdel										
Oslo/Akershus	66	72	78	77	77	4,1	5,3	5,1	4,6	5,0
Austlandet elles	57	64	66	64	62	3,3	3,5	4,1	3,0	3,0
Agder og Rogaland	66	70	66	68	69	4,0	4,5	3,8	3,5	3,5
Vestlandet	59	62	67	65	62	3,8	4,6	3,7	3,6	3,5
Trøndelag	57	60	66	68	68	3,0	3,9	3,6	4,1	2,9
Nord-Noreg	49	57	60	56	59	2,5	3,6	3,8	3,4	2,9

Kjelde: Norsk mediebarometer 2007, Statistisk sentralbyrå.

13.9. Sal av DVD. 2003-2007. Millionar kroner

2003	9,0
2004	11,2
2005	17,4
2006	20,0
2007	22,3

Kjelde: FILM&KINO.

14. Radio og TV

14.1. Nokre resultat

Radio- og TV-landskapet i Noreg består av fleire aktørar. Data presenterte i dette kapitlet er radio- og TV-kanalar som fell inn under prinsippa for allmennkringkasting. Allmennkringkastarane har blant anna forplikta seg til å ha eit tematisk og sjangermessig tilbod, kome interessa både til breie og smale grupper i møte, og bidra til å styrkje norsk språk, kultur og identitet. Jf. avsnitt 14.2. I Noreg finn ein fire allmennkringkastarar; Norsk rikskringkasting AS, TV2 AS, Kanal 24 Norge AS¹ og P4 Radio Hele Norge ASA.

Radio Dei radiokanalane i Noreg som baserer seg på prinsippa for allmennkringkasting og er bort imot riksdekkjande, er 24-timars kanalar, bortsett frå NRK P3. Dei fleste programma har ei nokolunde stabil sendeflate. I høve til programprofilen for 2006 kan det sjå ut som musikkdelen i NRK P1 og P2 har blitt noko redusert med respektive 3 og 1,4 prosentpoeng. Delen nyheiter har auka svakt i begge desse kanalane. Programstatistikken for P3 syner ein motsett tendens, musikk og humorprogramma har fått litt høgare sendetid, mens nyheiter og underhaldningsprogram har lågare sendetid. Sjå tabellane 14.1 og 14.2 for nærare detaljar.

I Allmennkringkastingsrekneskapsen for 2007 har Kanal 24 Norge AS rapportert forpliktande programleveransar for 3 397 sendetimar. Det er litt færre sendetimar enn dei som var rapporterte i fjor. Programoversikta for Kanal 24 (tabell 14.3) viser at programkategorien ”nyheiter og aktualitet” har fått større plass i programprofilen med 969 sendetimar eller 28,5 prosent av alle dei rapporterte timane. Delen for programkategorien ”barn og unge” blei redusert også i 2007 og utgjør 20 prosent av sendeflata.

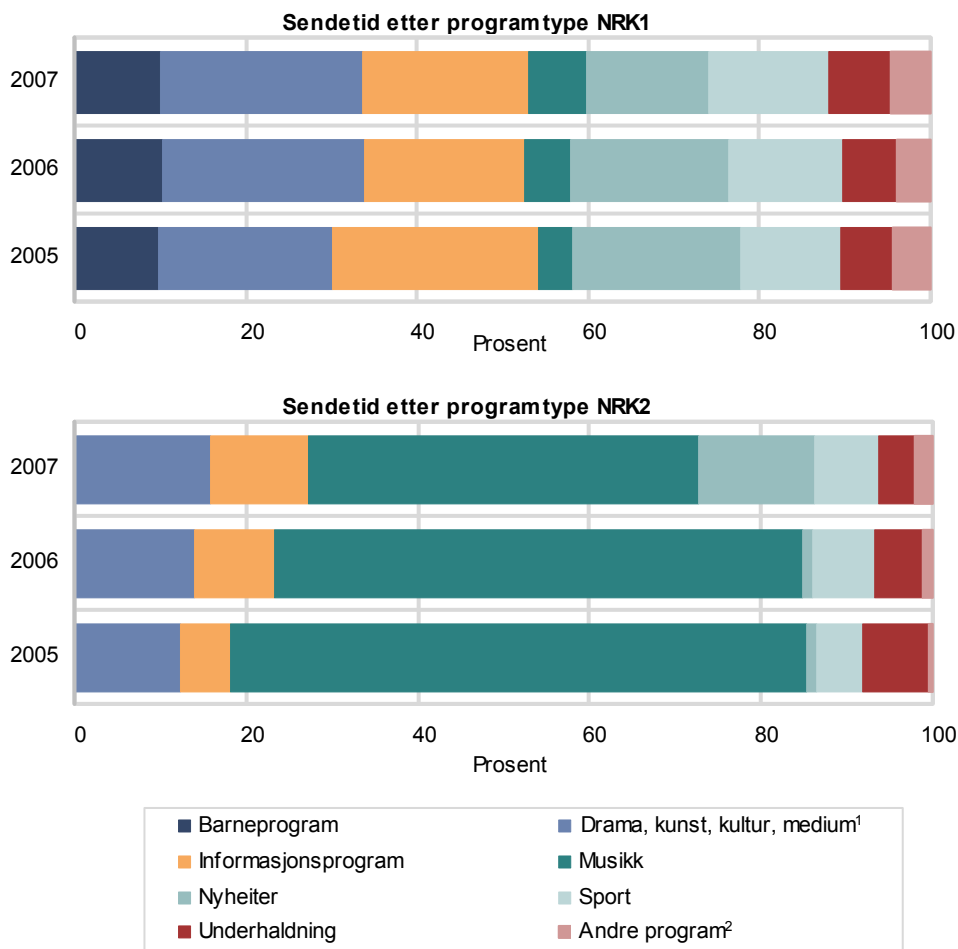
I Allmennkringkastingsrekneskapsen for 2007 rapporterte P4 Radio Hele Norge ASA programflata for 7 236 timar i 2007. ”Program retta mot trafikantar” er framleis den programkategorien som har størst del av sendeflata i P4 med nær 22 prosent. Prosentdelen er noko lågare enn året før. ”Dagleg breitt kulturmagasinet” blei sendt i 1 252 timar og utgjør 17 prosent av sendeflata. Denne programkategorien har auka frå 8,1 til 17,3 prosent.

Det er vanskeleg å samanlikne programtilbodet i dei ulike radiokanalane då dei ikkje rapporterer etter same klassifiseringsverktøy og heller ikkje rapporterer om heile sendeflata. Jf. tabell 14.4, for nærare detaljar om programma i P4.

Sendetid i TV-kanalane Det er to TV-aktørar i Noreg som kjem inn under prinsippa for allmennkringkasting, Norsk Rikskringkasting AS (NRK1, NRK2) og TV 2 AS (hovudkanalen). NRK2 var på lufta nær heile døgnet i 2007. Nær 48 prosent av denne sendetida gjekk som Interaktivt TV (ITV). Mesteparten av ITV-timane er musikk, informasjon og sport. NRK1 sender òg ITV, men i langt mindre grad enn NRK2, berre i 10 prosent av sendetida. NRK1 sende 7 108 timar i 2007, og programpostar som ”informasjon” og ”nyheiter” utgjorde til saman den største delen av sendetida med 33 prosent i 2007. Jf. figur 14.1.

¹ Frå 2008 SBS Radio Norge AS.

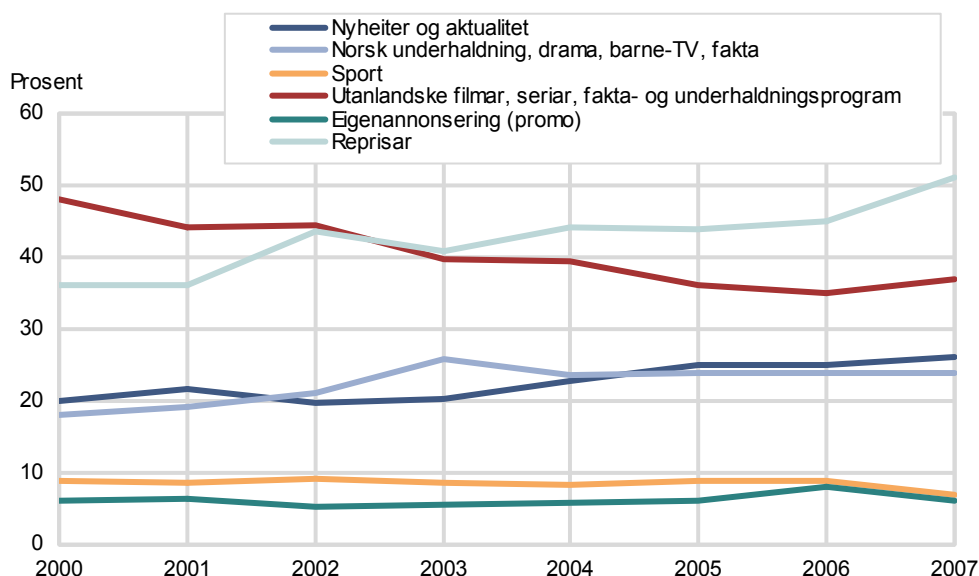
Figur 14.1. NRK1 og NRK2. Sendetid, etter programtype. 2005-2007. Prosent

¹ Medrekna kunst/kultur/medium. ² Medrekna naturprogram, religion/livsfilosofi og vitenskap.
Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2007.

TV 2 hadde totalt ei sendetid på 6 412 timar i 2007, 222 timar meir enn i 2006. Programflata held seg stabil samanlikna med førre året, 25 prosent av sendetida er framleis nyheiter og aktualitet og 24 prosent er ”norsk underholdning, drama, barne-TV og fakta”. Heller ikkje TV-kanalane rapporterer etter same klassifiseringsverktøy, det er derfor vanskeleg å gjere samanlikningar når det gjeld innhald.

Figur 14.2. TV2. Sendetid, etter programtype. 2000-2007. Prosent

Kjelde: TV 2 AS.

Målform NRK har eit spesielt krav når det gjeld bruk av målformer i radio og TV-kanalane sine, då selskapet er offentleg eigd og lisensfinansiert. I NKR radio blei det tala bokmål i 61 prosent av sendetida i 2007. Jf. tabell 14.7. Dette er ein litt større del enn i 2006. Både bruken av nynorsk og dialekt er gått ned siste året. I fjernsynet er tendensen litt annleis. Sjølv om bokmåldelen framleis er størst, har han gått ned med 1,5 prosentpoeng og utgjør 69 prosent av sendetida. Dialektdelen har gått litt opp siste året, mens nynorskdelen har gått svakt ned. TV 2 har etter konsesjonsvilkåra ikkje krav om ein fast nynorskdel, men har pålegg om å bruke begge målformene. Og Kanal 24 er pålagt å nytte begge dei norske målformene utan krav til fast nynorskdel, dessutan å arbeide for å få til ei brei samansetning av dialektar frå heile landet. P4 er etter konsesjonsvilkåra bunden til at 30 prosent av verbalinnslaga ikkje skal vere på bokmål. (Allmennkringkastingsrapporten, kringkastingsåret 2007).

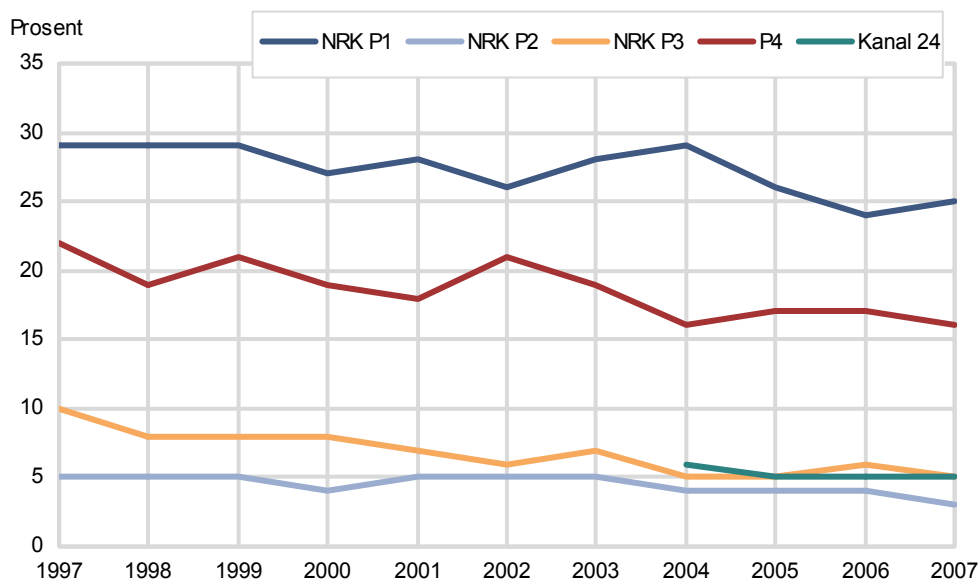
Konsesjonar og fjernsynslisensar Talet på konsesjonar for drift av lokalfjernsyn har halde seg stabilt dei siste åra. Talet på konsesjonar for lokalradio har òg vore stabilt med rundt 250 konsesjonar, 246 konsesjonar har vore i drift i 2007. Talet for konsesjonar er så godt som mogeleg fordelt etter fylke, men nokre konsesjonsområde går over i kvarandre.

Per 31. desember 2007 var det registrert 1 852 000 fjernsynslisensar, 44 000 fleire enn i 2006. Dei siste fem åra har talet på lisensar auka med nær 94 000. Jf. tabell 14.9.

Bruk av radio og fjernsyn Det går fram av tal frå Norsk mediebarometer 2007 at 82 prosent av befolkninga såg på fjernsyn ein gjennomsnittsdag i 2007, mens 53 prosent lytta til radio. 49 prosent såg på TV 2 ein gjennomsnittsdag, mens NRK-kanalane til saman hadde ein sjåardel på 48 prosent. NRK P1 hadde flest lyttarar med 25 prosent ein gjennomsnittsdag i 2007, 1 prosentpoeng høgare enn i 2006. P4 hadde ein lyttardel på 16 prosent i 2007, eitt prosentpoeng lågare enn i 2006.

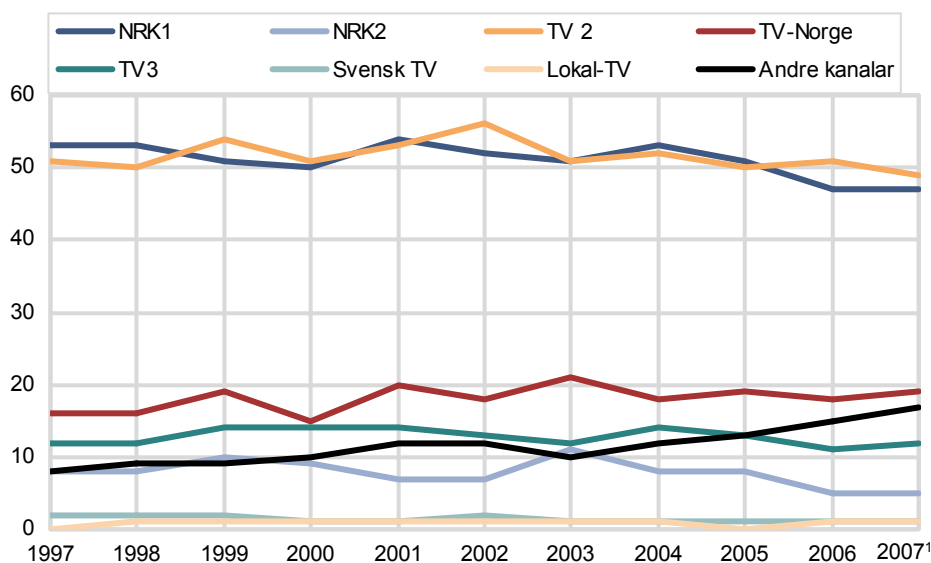
55 prosent av dei som hørde på radio ein gjennomsnittsdag, hørde nyheiter og 63 prosent av alle fjernsynssjåarane såg nyheiter på fjernsyn i 2007. På fjernsynet er TV-seriar framleis populære, 40 prosent såg på seriar ein gjennomsnittsdag. Underhaldningsprogram i radioen hadde ein lyttardel på 41 prosent ein gjennomsnittsdag.

Figur 14.3. Radiolytting blant personar 7-79 år ein gjennomsnittsdag. Lyttardelar i prosent. 1997-2007

Kjelde: Norsk mediebarometer 2007.

Figur 14.4. Fjernsynssjåing blant personar 7-79 år ein gjennomsnittsdag. Sjåardelar i prosent. 1997-2007

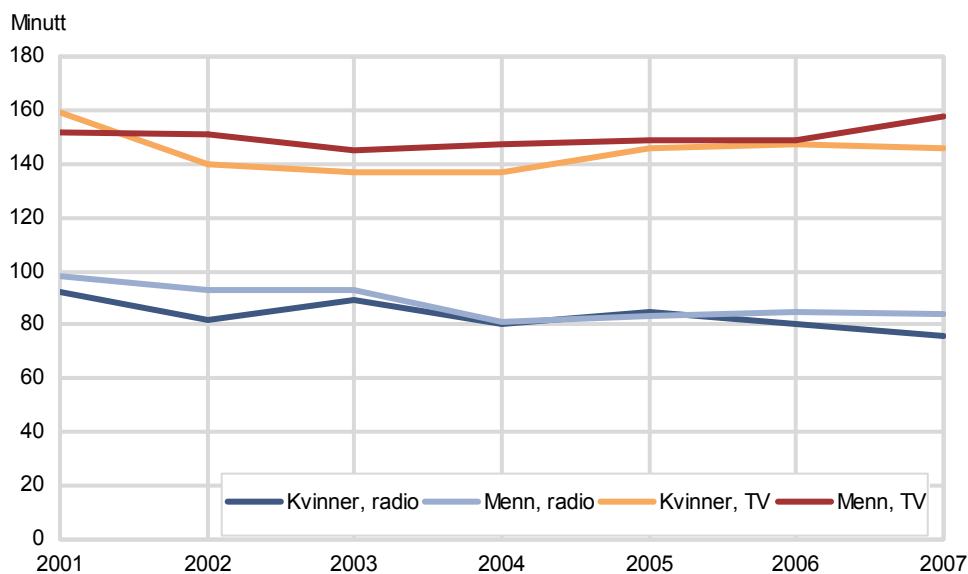

¹ I 2007 var det også 2 prosent som så på TV2 nyhetskanalen og 1 prosent på NRK3 frå september 2007.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2007.

Når det gjeld TV-sjåing blant kvinner og menn ein gjennomsnittsdag i 2007, går det fram at det var menn som såg mest TV. Menn brukte 158 minutt på TV-sjåing ein gjennomsnittsdag, ni minutt lengre enn i 2006. Tida kvinnene har brukt framfor TV-en har gått ned med eitt minutt frå 2006 til 146 minutt. Menn hørde mest på radio i 2007, 84 minutt på ein gjennomsnittsdag. Til samanlikning brukte kvinnene 76 minutt.

Figur 14.5 Minutt brukt til radiolytting og fjernsynssjåing ein gjennomsnittsdag, etter kjønn. 2001-2007

Kjelde: Norsk mediebarometer 2007.

14.2. Radio- og TV-statistikken

Tala presenterte i figurane og tabellane er delvis henta frå aktørane sjølve eller frå Allmennkringkastingsrapporten 2007. I allmennkringkastingsrapporten evaluerer Medietilsynet programtilbodet til dei ulike allmennkringkastarane. I talmaterialet som ligg føre, må ein leggje til grunn at dei ulike allmennkringkastarane har ei einsarta kategorisering av programområda frå år til år, slik at det er mogelig å gjere samanlikningar.

Allmennkringkasting

Nokre av prinsippa for allmennkringkastingskanalane:

- ”Sendingane skal kunne mottas av heile befolkninga.
  - Sendingane skal innehalde ein variert programmeny med program for så vel breie som smale lyttar- og sjåargrupper, herunder barn og unge, den samiske befolkningsgruppa, etniske og andre minoritetar.
  - Det skal vere daglege nyheitssendingar og solid, løpande orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt.
  - Allmennkringkastingsprogramma skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.
  - Allmennkringkastingskanalane skal ha redaksjonell sjølvstende”.
- (Medietilsynet, <http://www.medietilsynet.no>).

Medietilsynet

Medietilsynet har som oppdrag å føre tilsyn med i kva for grad allmennkringkastarane oppfyller sine allmennkringkastingsplikter. Tilsynet baserer seg mellom anna på allmennkringkastingsrekneskapane til dei respektive aktørane.

Medietilsynet fører òg tilsyn med andre område innan kringkasting (reklame og sponning og vern av barn og unge, m.m.) og er styresmakt når det gjeld konsesjonar og registreringar for lokalkringkasting og annan type kringkasting. Medietilsynet fører i tillegg mellom anna tilsyn med marknads- og eigarforhold i dagspresse og kringkasting med heimel i medieeigarskapslova. Medietilsynet er også klageinstans i fjernsynslisenssaker.

Mediebruksundersøkingane

Tala som omhandlar bruk av radio og TV er henta frå den årlege mediebruksundersøkinga til Statistisk sentralbyrå. Tala for 2007 er henta frå Norsk mediebarometer 2007. Termen *kvartil* representerer om lag ein fjerdedel av utvalet i undersøkinga i kvar gruppe. Talet i kvar gruppe vil variere noko frå år til år.

Referansar:

Norsk mediebarometer 2007, Statistisk sentralbyrå
Allmennkringkastingsrapporten, Kringkastingsåret 2007, Medietilsynet
Medietilsynet: <http://www.medietilsynet.no/>

Nyttige internetadresser for området radio og TV:

Norsk Rikskringkasting AS: <http://www.nrk.no/>
TV 2 AS: <http://www.tv2.no/>
Medietilsynet: <http://www.medietilsynet.no/>
Norsk mediebarometer 2007: <http://www.ssb.no/medie>
medienorge: <http://www.medienorge.uib.no>

14.1. NRK P1 og P2. Sendetid, etter programtype og radiokanal. 2006-2007

	2006				2007			
	NRK P1 ¹		NRK P2 ²		NRK P1 ¹		NRK P2 ²	
	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent
I alt	8 756	100,0	6 569	100,0	8 761	100,0	6 570	100,0
Drama	64	0,7	285	4,3	71	0,8	256	3,9
Musikk	2 759	31,5	2 238	34,1	2 496	28,5	2 146	32,7
Kunst/kultur/medium	0	0,0	1 263	19,2	13	0,1	1 259	19,2
Underhaldning	2 257	25,8	73	1,1	2 366	27,0	75	1,1
Heim/fritid/hobby	64	0,7	96	1,5	16	0,2	83	1,3
Vitskap	111	1,3	433	6,6	112	1,3	495	7,5
Religion/livsfilosofi	156	1,8	102	1,6	204	2,3	98	1,5
Samfunnsspørsmål	646	7,4	854	13,0	648	7,4	900	13,7
Nyheiter	957	10,9	932	14,2	1 029	11,7	1 000	15,2
Portrett	2	0,0	61	0,9	9	0,1	70	1,1
Barneprogram	129	1,5	63	1,0	134	1,5	-	-
Regionale sendingar inkl. Såmi Radio	1 298	14,8	130	2,0	1 365	15,6	8	0,1
Såmi Radio, nyheiter, rikssendingar	-	-	-	-	-	-	126	1,9
Sport	288	3,3	12	0,2	286	3,3	11	0,2
Andre program	25	0,3	27	0,4	12	0,1	43	0,7

¹ Talet på timar heile døgnet. ² Timar berre på dagtid.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2007.

14.2. NRK P3. Sendetid¹, etter programtype. 2004-2007

	2004 ²		2005		2006		2007	
	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent
I alt	6 570	100,0	6 571	100,0	6 570	100	6 571	100,0
Musikk	4 271	65,0	4 266	64,9	4 028	61,3	4 137	63,0
Popkultur	66	1,0	58	0,9	39	0,6	63	1,0
Om film	66	1,0	76	1,2	81	1,2	65	1,0
Musikkjournalistikk	657	10,0	676	10,3	721	11,0	711	10,8
Nyheiter	723	11,0	515	7,8	563	8,6	467	7,1
Humor	197	3,0	274	4,2	258	3,9	423	6,4
Underhaldning	329	5,0	577	8,8	579	8,8	359	5,5
Samfunn/aktualitet	197	3,0	76	1,2	258	3,9	315	4,8
Sex og samliv	66	1,0	40	0,6	41	0,6	31	0,5
Andre program	-	-	13	0,2	2	-	-	-

¹ P3 går i samsending med P1 om natta. ² P3 i 2004 er oppgitt med ei sjangerfordeling på innslagsnivå, pga. dei lange flatene i P3. P3 er ikkje delt inn i barne- og ungdomsprogram.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2007.

14.3. Kanal 24. Sendetid¹, etter programtype. 2004-2007

	2004		2005		2006		2007	
	Sendetid	Prosent	Sendetid	Prosent	Sendetid	Prosent	Sendetid	Prosent
Timar i alt	3 201	100,0	3 323	100,0	3 608	100,0	3 397	100,0
Nyheiter og aktualitet	728	22,7	722	21,7	762	21,1	969	28,5
Kultur	772	24,1	836	25,2	735	20,4	674	19,8
Barn og unge	704	22,0	880	26,5	875	24,3	682	20,1
Samisk	9	0,3	28	0,8	23	0,6	11	0,3
Livssyn	29	0,9	59	1,8	64	1,7	87	2,6
"Det fleirkulturelle Noreg"	15	0,5	58	1,7	80	2,2	57	1,7
"Dei nye eldre"	184	5,7	40	1,2	65	1,8	56	1,6
Vitskap og teknologi	20	0,6	30	0,9	102	2,8	80	2,4
Forbrukarstoff	178	5,6	67	2,0	141	3,9	110	3,2
Sport og idrett	216	6,7	247	7,4	340	9,4	361	10,6
Musikk for smale grupper	346	10,8	356	10,7	421	11,7	310	9,1

¹ Rapportert sendetid til Medietilsynet.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2007.

14.4. P4. Sendetid¹, etter programtype. 2004-2007

	2004		2005		2006		2007	
	Sendetid	Prosent	Sendetid	Prosent	Sendetid	Prosent	Sendetid	Prosent
Timar i alt	5 659	100,0	5 790	100,0	5 463	100,0	7 236	100,0
Nyheitssendingar	411	7,3	410	6,3	441	8,1	424	5,9
Nyheiter på samisk	11	0,2	12	0,2	19	0,3	23	0,3
Distriksnyheiter	5	0,1	4	0,1	10	0,2	11	0,2
Sportsnyheiter	39	0,7	39	0,6	35	0,6	30	0,4
Program for nyheitsperspektiv, debatt og analyse, innanriks	120	2,1	111	1,7	254	4,6	327	4,5
Program for nyheitsperspektiv, debatt og analyse, utanriks	43	0,8	39	0,6	44	0,8	46	0,6
Daglege kultur- og nyheitssendingar	22	0,4	20	0,3	25	0,5	39	0,5
Dagleg breitt kulturmagasin	760	13,4	639	9,8	443	8,1	1 252	17,3
Kulturinnslag (ikkje kulturnyheiter), i breie sendeflater	196	3,5	205	3,1	176	3,2	176	2,4
Program med smalt kulturfokus	355	6,3	463	7,1	449	8,2	448	6,2
Program for smale musikkjangrar	422	7,5	507	7,8	329	6,0	825	11,4
Barneprogram	201	3,6	209	3,2	200	3,7	254	3,5
Ungdomsprogram	730	12,9	946	14,5	746	13,7	880	12,2
Religion og livsfilosofi	95	1,7	93	1,4	82	1,5	112	1,5
Fleirkulturelle program	21	0,4	25	0,4	31	0,6	120	1,7
Program med sport og idrett	389	6,9	389	6,0	451	8,3	455	6,3
Program retta mot trafikantar	1 431	25,3	1 465	22,5	1 465	26,8	1 579	21,8
Program med smalt fokus, natur, vitenskap, medisin, helse ..	53	0,9	11	0,2	17	0,3	20	0,3
Natur, vitenskap, medisin, helse; innslag i breie program	30	0,5	22	0,3	12	0,2	22	0,3
Forbrukarstoff/innslag i breie program	27	0,5	19	0,3	23	0,4	27	0,4
Media, mediekritikk og -satire ..	99	1,7	54	0,8	0	0,0	30	0,4
Program tilpassa "eldre" radiolyttarar	199	3,5	108	1,7	211	3,9	136	1,9

¹Rapportert sendetid til Medietilsynet.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2007.

14.5. NRK. Sendetid¹, etter fjernsynskanal og programtype. 2005-2007

	NRK 1						NRK 2					
	2005		2006		2007		2005		2006		2007	
	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent
Riksprogram i alt	6 410	100,0	6 506	100,0	7 108	100,0	8 416	100,0	8 324	100,0	7 580	100,0
Av dette Interaktivt TV ²	351	5,4	248	3,5	740	10,4	5 502	64,7	5 172	68,2	3 602	47,5
Barneprogram	629	9,8	668	10,3	709	10,0	6	0,1	6	0,1	20	0,3
Drama, kunst/kultur	1 080	16,8	1 230	18,9	1 322	18,6	826	9,8	834	10,0	736	9,7
Informasjonsprogram	1 546	24,1	1 223	18,8	1 384	19,5	490	5,8	781	9,4	870	11,5
Kunst/kultur/medium	227	3,5	308	4,7	366	5,1	207	2,5	324	3,9	450	5,9
Musikk	254	4,0	344	5,3	473	6,7	5 646	67,1	5 111	61,4	3 441	45,4
Naturprogram	119	1,9	81	1,2	148	2,1	32	0,4	61	0,7	96	1,3
Nyheiter	1 259	19,6	1 193	18,3	1 011	14,2	94	1,1	109	1,3	1 030	13,6
Religion/livsfilosofi	54	0,8	65	1,0	61	0,9	-	-	14	0,2	14	0,2
Vitenskap	88	1,4	97	1,5	118	1,7	2	0,0	23	0,3	25	0,3
Andre program	12	0,2	8	0,1	7	0,1	11	0,1	2	0,0	24	0,3
Sport	749	11,7	875	13,4	1 000	14,1	461	5,5	588	7,1	558	7,4
Underholdning	393	6,1	414	6,4	509	7,2	641	7,6	471	5,7	316	4,2

¹ Dei regionale sendingane er ikkje med i sendetida. ² Timane er fordelte på ulike programkategoriar.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2007 og Norsk Rikskringkasting AS.

14.6. TV2. Sendetid, etter programtype. 2000-2007. Timar

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
I alt	5 897	6 035	6 157	6 294	6 407	6 318	6 190	6 412
Av dette reprisar	2 107	2 173	2 690	2 561	2 839	2 790	2 799	3 094
Nyheiter og aktualitet	1 169	1 312	1 210	1 284	1 462	1 575	1 529	1 638
Norsk underholdning, drama, barne-TV, fakta	1 038	1 154	1 302	1 623	1 520	1 535	1 458	1 515
Sport	515	527	571	539	532	554	544	469
Utanlandske filmar, seriar, fakta- og underhaldningsprogram	2 821	2 662	2 740	2 504	2 531	2 284	2 191	2 398
Eigenannonsering (promo)	354	380	334	344	362	370	468	392

Kjelde: TV2 AS.

14.7. Norsk rikskringkasting. Sendetid i radio og fjernsyn, etter målform. 2003-2007. Prosent

	Radio				Fjernsyn			
	I alt	Bokmål	Nynorsk	Dialekt	I alt	Bokmål	Nynorsk	Dialekt
2003	100,0	61,5	8,3	30,2	100,0	76,6	13,0	10,4
2004 ¹	100,0	55,0	3,0	42,0	100,0	63,0	6,0	32,0
2005	100,0	55,7	4,0	41,7	100,0	74,0	7,0	23,0
2006	100,0	56,7	5,3	38,0	100,0	70,5	7,5	22,0
2007	100,0	61,0	4,0	35,0	100,0	69,0	7,0	24,0

¹ Ved overgangen til 2004, gjennomførte NRK følgende praksis: Ein stilte strengare krav til kva som blei rekna som bokmål og kva som reknast som nynorsk. Dersom det som skulle registrerast ikkje var tydeleg nok, blei det plassert i dialektkategorien.

Kjelde: Norsk Rikskringkasting AS.

14.8. Konesjon for drift av lokaljernsyn og lokalradio, etter fylke. 1990-2007

Heile landet	Lokaljernsyn allmenn	Lokalradio
1990	106	442
2000	26	274
2001	27	259
2002	26	272
2003	¹ 23	267
2004	25	256
2005	26	248
2006	26	248
2007	25	² 246

2007

Østfold	1	12
Akershus	3	16
Oslo	1	26
Hedmark	1	10
Oppland	0	7
Buskerud	2	14
Vestfold	1	7
Telemark	2	8
Aust-Agder	1	9
Vest-Agder	1	10
Rogaland	2	17
Hordaland	1	28
Sogn og Fjordane	0	6
Møre og Romsdal	2	14
Sør-Trøndelag	1	17
Nord-Trøndelag	1	4
Nordland	3	23
Troms Romsa	1	8
Finmark Finnmarku	1	10

¹ Landet er delt inn i 30 konesjonsområde for lokaljernsyn og 148 konesjonsområde for lokalradio. Tala for lokalradio er fordelte om lag fylkesvis, da nokre område går over i kvarandre. ² Konesjonar i drift i 2007.

Kjelde: Medietilsynet.

14.9. Registrerte fjernsynslisensar, etter fylke. 31. desember. 2001-2007

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Heile landet	1 740 811	1 750 715	1 758 619	1 763 016	1 787 374	1 807 951	1 851 969
Østfold	101 449	102 900	103 032	103 054	104 665	106 041	108 580
Akershus	177 444	177 820	181 945	182 172	185 853	189 293	193 520
Oslo	206 426	208 430	206 316	208 874	212 499	218 534	226 352
Hedmark	76 052	76 510	76 484	76 216	76 736	76 904	78 823
Oppland	72 749	72 850	72 235	72 220	73 415	72 922	73 906
Buskerud	92 818	93 310	94 367	94 500	96 308	97 964	100 233
Vestfold	83 911	84 206	86 552	86 702	87 706	88 396	89 939
Telemark	65 231	65 421	66 692	66 967	67 441	67 775	68 961
Aust-Agder	37 660	38 100	37 801	37 812	38 654	39 048	40 082
Vest-Agder	59 034	59 758	59 256	59 359	60 597	61 229	62 861
Rogaland	136 150	137 903	140 486	140 911	144 218	148 907	153 731
Hordaland	166 311	167 100	168 640	169 287	170 882	171 003	177 284
Sogn og Fjordane	39 111	39 210	38 873	38 957	39 092	38 904	39 438
Møre og Romsdal	93 212	93 300	92 855	92 862	93 569	93 732	95 542
Sør-Trøndelag	105 578	106 122	106 517	106 457	108 251	108 827	110 438
Nord-Trøndelag	47 919	47 940	48 377	48 320	48 435	48 791	49 874
Nordland	91 245	91 410	90 192	90 397	90 550	90 734	92 039
Troms Romsa	56 598	56 620	56 430	56 293	56 640	57 138	58 115
Finmark Finnmarku	25 759	25 810	25 523	25 849	25 897	25 721	26 295
Svalbard	343	280	337	210	332	342	359
Frilisensar	5 811	5 715	5 709	5 597	5 634	5 747	5 597

Kjelde: Norsk Rikskringkasting AS.

14.10. Lyttar- og sjåardelar for ulike radio- og fjernsynskanalar. 1992-2007. Prosent

	1992	1994	1996	1998	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Radio												
NRK P1	38	31	27	29	27	28	26	28	29	26	24	25
NRK P2	24	7	5	5	4	5	5	5	4	4	4	3
NRK P3	.	11	10	8	8	7	6	7	5	5	6	5
Radio P4	.	18	21	19	19	18	21	19	16	17	17	16
Kanal 24	.	.	.	.	.	.	.	.	6	5	5	5
Lokalradio	23	13	13	12	11	12	14	12	11	9	10	11
Andre kanalar	1	1	1	1	2	2	3	2	2	3	3	3
Fjernsyn												
NRK1	67	58	55	53	50	54	52	51	53	51	47	47
NRK2	.	.	¹ 10	8	9	7	7	11	8	8	5	5
NRK3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1
TV2 AS	² 23	42	50	50	51	53	56	51	52	50	51	49
TV2 nyhetskanalen	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2
TVNorge	12	12	13	16	15	20	18	21	18	19	18	19
TV3	9	7	12	12	14	14	13	12	14	13	11	12
Svensk TV	4	3	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1
Lokal TV	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
Andre kanalar	9	7	7	9	10	12	12	10	12	13	15	17

¹ Gjeld frå september 1996. ² Gjeld frå september 1992.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2007.

14.11. Minutt brukt til radiolytting og fjernsynssjåing ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanningsnivå og hushaldsinntekt. 2001-2007

	Radio							Fjernsyn						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Minutt totalt	95	87	91	80	84	83	80	156	146	141	142	147	148	152
Kjønn														
Menn	98	93	93	81	83	85	84	152	151	145	147	149	149	158
Kvinner	92	82	89	80	85	80	76	159	140	137	137	146	147	146
Alder														
9-15 år	19	16	24	20	17	17	13	140	134	141	123	132	123	120
16-24 "	71	80	66	70	65	64	53	148	146	144	132	134	152	140
25-44 "	97	85	101	82	83	84	81	147	140	131	133	141	142	138
45-66 "	127	114	111	100	106	107	109	158	147	137	145	156	146	165
67-79 "	104	102	103	99	126	104	101	209	169	177	193	180	188	202
Utdanning														
Ungdomsskolenivå	104	102	107	82	97	97	98	169	153	153	153	173	178	178
Vidaregåande skolenivå	122	102	111	102	102	102	99	171	150	149	159	154	162	164
Universitets- og høgskolenivå, kort	91	89	91	78	76	76	69	133	161	118	126	145	134	151
Universitets- og høgskolenivå, lang	71	77	73	54	73	73	71	129	129	118	102	114	112	107
Hushaldsinntekt														
1. kvartil	95	92	104	85	103	88	94	175	165	158	167	165	180	181
2. kvartil	90	89	93	79	89	93	82	172	150	143	163	158	162	163
3. kvartil	104	97	87	85	83	88	84	145	143	142	124	151	139	144
4. kvartil	89	83	89	78	80	74	68	128	135	126	124	127	123	129

Kjelde: Norsk mediebarometer 2007, Statistisk sentralbyrå.

15. Kulturminne

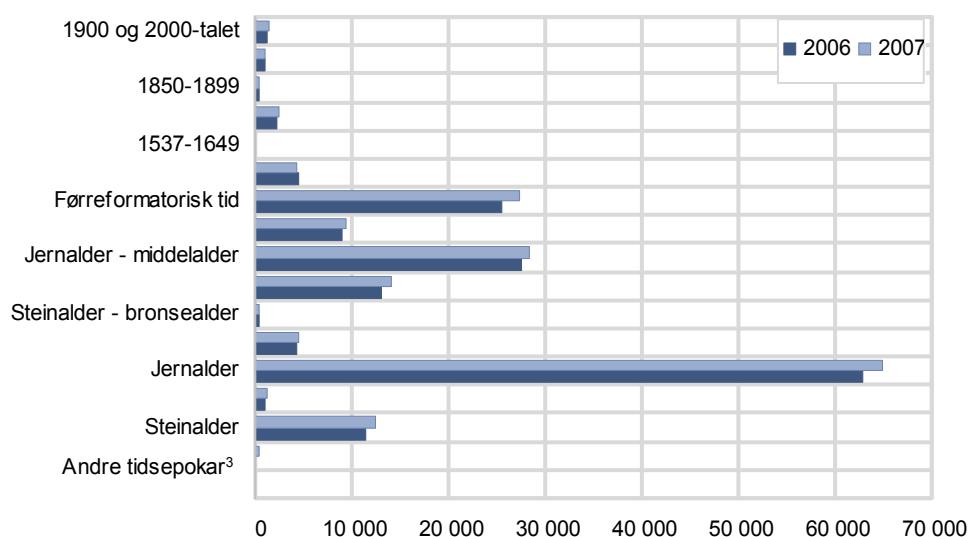
15.1. Nokre resultat

Registreringa av kulturminne aukar

Per 31. desember 2007 var det registrert 173 200 freda kulturminne i Riksantikvarens kulturminnedatabase, Askeladden. Det er såleis registrert over 8 200 fleire freda kulturminne i 2007. Nesten alle dei nyregistrerte kulturminna er arkeologiske enkeltminne. I 2007 var det 167 000 arkeologiske enkeltminne som utgjer om lag 96 prosent av alle dei registrerte kulturminna. Det er også registrert nesten 5 500 bygningar, og 98 av dei var nyregistrerte i 2007. Sidan 2004 har det vore ein auke i registrerte enkeltminne på 15 prosent. 97 prosent av kulturminna er automatisk freda (jf. Lov om kulturminner, kap. II).

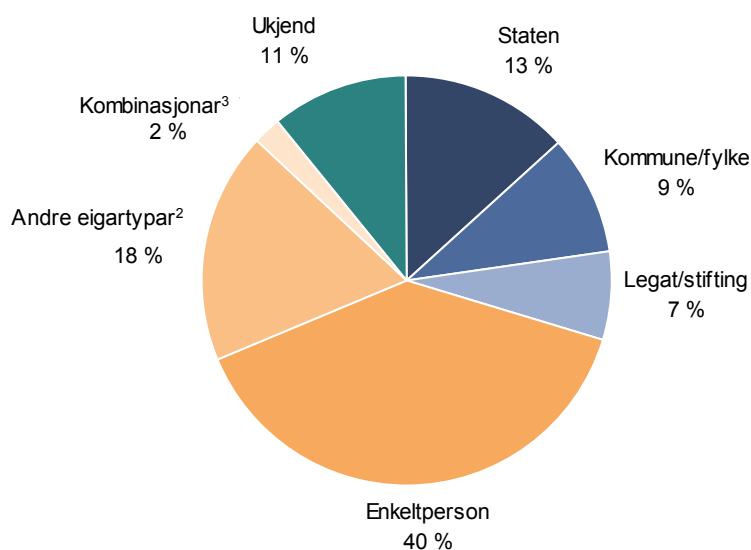
I databasen er det registrert flest kulturminne daterte frå jernalderen, nær 65 000 frå jernalderen og 28 400 frå tidsepoken jernalder – middelalder. 12 500 enkeltminne er daterte frå steinalderen, ein auke på 1 100 minne frå 2006. Det er no registrert 219 freda kyrkjer, fire fleire enn i 2006, to av desse er daterte frå middelalderen. Totalt er det 197 kyrkjer som er daterte frå middelalderen. 275 andre bygningar er òg daterte frå middelalderen, mens fleirtalet av dei freda bygningane stammar frå perioden 1650-1849. Rogaland har flest freda kulturminne, mens det er størst vekst i prosent i registrerte minne i Møre og Romsdal. Tabell 15.1 syner meir detaljert fordeling på enkeltminna etter kategori, tidsepoke og fylke.

Figur 15.1. Freda kulturminne¹. Enkeltminne², etter tidsepoke. 31. desember 2006-2007

¹Tabellane omfattar alle kulturminna som er registrerte som freda etter Kulturminneloven. ²Lokalitet/enkeltminne: Ein lokalitet er eit samanhengande kulturminneområde eller -anlegg som består av eitt eller fleire enkeltminne. Døme: eit gravfelt (lokalitet) med fleire gravhaugar (enk.minne) eller ein fyrstasjon (lokalitet) med fleire bygningar (enk.minne). Alle enkeltminna må vere knytt opp mot ein lokalitet. ³Senneolitikum-Bronsealder, Sein steinbrukande tid, Senneolitikum, Istid.

Kjelde: Askeladden (Riksantikvarens kulturminnedatabase).

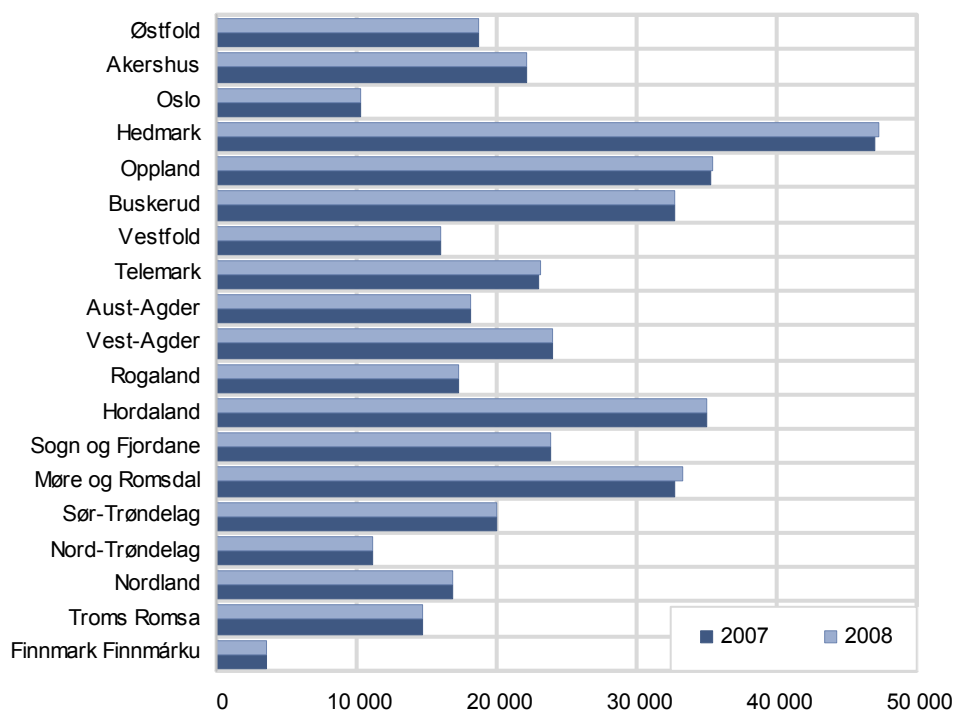
Figur 15.2. Freda bygningar¹, etter eigartype. 31. desember 2007

¹ Omfattar bygningar som er freda etter Kulturminneloven. Kyrkjer er ikkje med i taloppgåvene. ² Aksjeselskap, bustadbyggjelag/burettslag, ansvarleg selskap, utanlandsk, annan eigartype. ³ Bygningar med meir enn ein eigartype (både legat/stifting og enkeltperson t.d.).

Kjelde: Askeladden (Riksantikvarens kulturminnedatabase).

423 600 bygningsobjekt i SEFRAK

På slutten av 2007 var det registrert 423 600 bygningsobjekt i SEFRAK-registeret. 88 prosent av desse objekta var ståande bygningsobjekt. Det er registrert flest bygningar lokaliserte i Hedmark med over 47 000, men 10 400 av desse reknast som tapte bygningsobjekt. Møre og Romsdal har hatt størst vekst i registrerte bygningar med 471, og det er no registrert over 33 000 bygningar i dette fylket.

Figur 15.3. SEFRAK-registrerte bygningsobjekt: Talet på bygningar. Fylke. 1. januar 2007-2008

¹ Registrerte bygningsobjekt: Talet på SEFRAK-objekt som var ståande bygningar på registreringstidspunktet (1975-1995.)

Kjelde: GAB/SEFRAK.

Fleire søknader om dispensasjon etter plan- og bygningsloven

Tala i tabell 15.5 viser dispensasjonsbehandlinga i fylkeskommunane etter kulturminneloven og plan- og bygningsloven. I 2007 behandla fylkeskommunane 7 600 søknader om dispensasjon etter plan- og bygningsloven. Sidan 2004 gir dette ein auke i behandla søknader på 2 613 eller 52 prosent.

Totalt er det rapportert inn 276 søknader om dispensasjon etter kulturminneloven i 2006, og 89 prosent av desse blei godkjende. Det kom inn litt fleire søknader i 2007 og litt større del blei godkjend i 2007 enn i 2006. Sidan 2004 har det vore ein auke i talet på søknader om dispensasjon frå kulturminneloven, bortsett frå i 2005.

95 kroner per innbyggjar til planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø

Som det går fram av rapporteringa i KOSTRA hadde fylkeskommunane i alt 395,9 millionar kroner i netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø i 2007 (KOSTRA-funksjonane 715, 716 og 750). I 2006 gjekk desse utgiftene ned i høve til 2005, mens kostnadene til desse områda igjen steig i 2007. Nettoutgiftene til fylkeskommunane i 2007 til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø var 1,3 prosent av totale netto driftsutgifter og 95 kroner per innbyggjar utanom Oslo. (Rekneskapsomgrep, sjå kap. 1).

Tabell 15.7 viser netto og brutto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø. Som nemnt over syner tala at netto driftsutgifter har gått opp sidan 2006. Totaltala for både brutto investeringsutgifter og brutto driftsutgifter syner svak nedgang samanlikna med 2006.

Ser ein på gjennomsnittet for brutto investeringsutgifter for dei siste tre åra, 2005-2007, har investeringsutgiftene halde seg nokolunde stabile i høve til perioden, 2004-2006. Dette gjeld alle fylka bortsett frå Vestfold som har hatt store investeringar i perioden.

Fleire dispensasjonar for bygningar i spesialområde for bevaring av kulturminne

Tabell 15.8 syner ei oversikt over behandla byggjesaker i område med stor miljøverdi i kommunane. Dette gjeld nye bygningar i landbruks-, natur- og friområde, område med byggjeforbod i 100-metersbeltet langs sjø, område med byggjeforbod langs ferskvatn og tiltak i spesialområde for bevaring av kulturminne. Kommunane fekk inn i alt over 8 000 søknader i 2007, av desse var 1 117 søknader for nye bygningar i spesialområde for bevaring av kulturminne. I alt blei det gitt 167 dispensasjonar, mot 143 i 2006 (DS, fysplan, juni 2008). Kommunane innvilga litt fleire søknader i 2007 enn året før. Dispensasjonane utgjorde 55 prosent av søknadene, året før blei 44 prosent av søknadene innvilga.

0,6 prosent av driftskostnadene til rekreasjon, naturforvaltning og kulturminnevern

Kommunane brukte i alt 880 millionar kroner i netto driftsutgifter til rekreasjon, naturforvaltning og kulturminnevern i 2007, (KOSTRA-funksjonane 335, 360 og 365). Dette er 0,6 prosent av totale netto driftskostnader i kommunane, det same som for 2006. Gjennomsnittleg netto driftsutgift per innbyggjar til kulturminnevern (KOSTRA-funksjon 365) for heile landet ligg på 10 kroner. Gjennomsnittleg netto driftsutgift til rekreasjon i tettstad var 122 kroner per innbyggjar (KOSTRA-funksjon 335).

15.2. Om statistikken kulturminne og kulturminnevern

Data om kulturminne er baserte på data frå Riksantikvaren. Tala gir òg ei oversikt over freda kulturminne og bygningar registrerte i SEFRAK. Data frå Riksantikvaren blei for første gong presentert i NOS Kulturstatistikk 2003. Det same blei data over aktivitetane og utgiftene i fylkeskommunane på områda kulturminne, natur og nærmiljø samt kommunal behandling av byggjesaker i område med stor miljøverdi og utgifter i kommunane til rekreasjon, naturforvaltning og kulturminnevern.

Askeladden

Askeladden er den offisielle databasen over alle freda kulturminne og kulturmiljø i Noreg, i tillegg til listeførte kyrkjer. Det er Riksantikvaren som eig og driftar Askeladden, og databasen er eit viktig verktøy for forvaltninga. Databasen inneheld

omfattande data og opplysningar om objekt som er freda (eller som er inne i ein fredingsprosess) etter kulturminneloven.

Askeladden er tilgjengeleg for kulturminneforvaltninga, statlege sektorstyresmakter og kommunane. Dei ulike forvaltningsledda kan få innsyn i basen, og tilgang til registrering og oppdatering av objekt knytte til deira ansvarsområde.

Askeladden blei teken i bruk i 2004. Tidlegare var kulturminnedata lite tilgjengelege. Ofte var det berre dei som hadde ansvaret for føringa av eit kulturminneregister som hadde tilgang til innhaldet. Ein av dei uheldige konsekvensane av dette var at kulturminnedata blei lite brukt i planlegging og anna forvaltningsarbeid. Askeladden har gjort både tilgang, registrering og oppdatering lettare. I Askeladden kan ein søkje etter objekt, produsere enkle kart, og lage eigen statistikk. Meir avanserte GIS-brukarane kan eksportere data i SOSI-format, og ein kan også eksportere data til eit rekneark.

SEFRAK SEFRAK er ei forkorting for *SEkretariat For Registrering Av faste Kulturminner*. SEFRAK-registeret inneheld opplysningar over alle bygningar og ruinar som er oppførte før 1900. Sekretariatet var det organet som starta prosjektet. Ansvaret for registeret er seinare overteke av Riksantikvaren. SEFRAK vart bygd opp gjennom eit stort feltarbeid i åra 1975-1995. Mange tusen registratorar samla då inn opplysningar om alle bygningar frå før år 1900 i Noreg. Med til arbeidet hørte også kartfesting, oppmåling og fotografering av objekta.

I nokre delar av landet er også bygningar frå delar av 1900-talet tekne med, til dømes er grensa sett til 1940 i Finnmark på grunn av krigsøydeleggingane der, og til 1910 i Ålesund på grunn av bybrannen. SEFRAK inneheld også ein del ruinar og tufter samt opplysningar om bygg som er blitt fjerna etter registrering. Dei fleste SEFRAK-bygga er ikkje underlagde noka form for formelt vern, men delar av materialet er vurdert ut frå potensiell verneverdi. Det at ein bygning er registrert i SEFRAK gir ikkje automatisk nokon vernestatus. Oppføring i registeret inneber heller ikkje i seg sjølv spesielle restriksjonar for kva som kan gjerast med eit hus (Riksantikvaren – Direktoratet for naturminneforvaltning).

SEFRAK er først og fremst eit generelt kulturhistorisk register som kanskje særleg har verdi som kjeldemateriale for lokal historie. Men registeret blir også nytta av forvaltninga som eit utgangspunkt for å finne kvar det kan vere verneverdig busetnad.

Skjemamaterialet etter registreringane er no lagra hos dei enkelte fylkeskommunane, medan storparten av fotomaterialet finst hos Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana. Opplysningane er òg ein del av eigeidsregisteret GAB hos Statens Kartverk, og er såleis også lett tilgjengeleg for den kommunale forvaltninga.

Offentleg forvaltning – fylkeskommunar Tala frå fylkeskommunane syner søknader om dispensasjon etter kulturminneloven og utgifter til planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø. Datamaterialet er basert på respektive skjema 51 og dei fylkeskommunale rekneskapane leverte gjennom KOSTRA-systemet (sjå kapittel 1).

Offentleg forvaltning – kommunar Tala frå kommunane syner kommunal saksbehandling i område med stor miljøverdi og utgifter til rekreasjon, naturforvaltning og kulturminnevern. Tala for kommunal byggesaksbehandling er estimerte tal. Datamaterialet er basert på respektive skjema 20 og dei kommunale rekneskapane leverte gjennom KOSTRA-systemet.

Levekårsundersøkinga Data i tabell 15.10 er henta frå Levekårsundersøkinga 2007. I denne undersøkinga blei det stilt ein del spørsmål om kulturbruk og aktivitetar, blant anna om

medlemskap i miljøvernorganisasjonar eller historielag. Nærmare om levekårsundersøking finn ein: <http://www.ssb.no/emner/07/02/10/orgakt/>.

Referansar:

Riksantikvaren – Direktoratet for naturminneforvaltning
Statistisk sentralbyrå, KOSTRA: <http://www.ssb.no/fysplan/>

Før meir informasjon om kulturminnevern i Noreg, viser vi til desse lenkjene:

Kulturminnloven: Lov om kulturminner, 1978-06-09-50: <http://www.lovdata.no>

Riksantikvaren – Direktoratet for kulturminneforvaltning: <http://www.ra.no/>

Askeladden – Databasen for kulturminner: <http://askeladden.ra.no/sok/>

Miljøverndepartementet: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/md.html?id=668>

Fysisk planlegging i kommuner og fylkeskommuner: <http://www.ssb.no/fysplan/>

Nærmiljøinnsats i kommunene: http://www.ssb.no/miljo_kostr/

Levekårsundersøkinga: <http://www.ssb.no/emner/07/02/10/orgakt/>

15.1. Freda kulturminne¹, enkeltminne², etter kategori, tidsepoke og fylke. 31. desember. 2004-2007

	I alt	Arkeologisk enkeltminne	Bygning	Historisk hage	Kyrkje	Enkeltminne under vatn	Teknisk/ industrielt enkeltminne	Annet kulturminne
2004	149 449	143 801	4 607	24	204	329	232	252
2005	158 427	152 479	5 022	41	215	361	273	36
2006	164 934	158 469	5 353	45	215	511	303	38
2007	173 175	166 549	5 451	45	219	554	311	46
Datering								
Førreformatorisk tid	27 348	27 342	0	0	0	5	0	1
Istid	5	5	0	0	0	0	0	0
Steinalder	12 508	12 498	0	0	0	10	0	0
Senneolitikum	17	17	0	0	0	0	0	0
Bronsealder	1 124	1 124	0	0	0	0	0	0
Jernalder	64 873	64 869	0	0	0	4	0	0
Middelalder	4 557	4 049	275	6	197	30	0	0
Sein steinbrukande tid	70	70	0	0	0	0	0	0
Samisk datering	9 358	9 170	1	0	0	187	0	0
Steinalder - bronsealder	460	458	0	0	0	2	0	0
Senneolitikum - bronsealder	55	55	0	0	0	0	0	0
Bronsealder - jernalder	14 139	14 139	0	0	0	0	0	0
Jernalder - middelalder	28 400	28 395	0	0	0	5	0	0
Etterreformatorisk tid	4 226	3 010	1 115	19	0	0	69	13
1537-1649	113	8	79	1	18	7	0	0
1650-1849	2 467	77	2 139	9	0	187	37	18
1850-1899	504	26	372	1	2	89	14	0
1900-talet	1 388	79	1 229	9	2	15	48	6
Yngre enn 1945 (Svalbard)	1	1	0	0	0	0	0	0
Eldre enn 1946 (Svalbard)	1 108	714	239	0	0	12	143	0
2000-talet	2	0	2	0	0	0	0	0
Uviss tid	452	443	0	0	0	1	0	8
Fylke								
Østfold	8 581	8 378	129	4	18	24	26	2
Akershus	8 383	8 149	200	0	14	9	9	2
Oslo	826	407	392	13	4	2	4	4
Hedmark	17 170	16 938	211	6	5	3	6	1
Oppland	14 921	14 312	585	0	23	0	1	0
Buskerud	7 702	7 315	351	2	18	7	8	1
Vestfold	6 107	5 786	225	2	23	33	35	3
Telemark	5 156	4 619	469	2	12	45	8	1
Aust-Agder	4 679	4 409	239	1	10	15	3	2
Vest-Agder	5 594	5 370	149	2	6	59	8	0
Rogaland	23 268	22 709	412	1	13	122	7	4
Hordaland	4 707	4 096	503	6	20	68	6	8
Sogn og Fjordane	2 760	2 528	185	1	13	33	0	0
Møre og Romsdal	5 942	5 695	177	2	9	55	3	1
Sør-Trøndelag	6 263	5 870	342	2	10	30	4	5
Nord-Trøndelag	10 063	9 911	122	1	11	8	3	7
Nordland	12 803	12 565	203	0	8	23	4	0
Troms Romsa	9 447	9 337	102	0	1	6	1	0
Finmark Finnmárku	17 576	17 357	188	0	1	0	25	5
Svalbard	1 227	798	267	0	0	12	150	0

¹ Tabellane omfattar alle kulturminne som er registrerte som freda etter Kulturminneloven. ² Lokalitet/enkeltminne: Ein lokalitet er eit samanhengande kulturminneområde eller -anlegg som består av eitt eller fleire enkeltminne. Døme: eit gravfelt (lokalitet) med fleire gravhaugar (enk.minne) eller ein fyrstasjon (lokalitet) med fleire bygningar (enk.minne). Alle enkeltminne må vere knytt opp mot ein lokalitet.

Kjelde: Askeladden, Riksantikvarens kulturminnedatabase.

15.2. Vedtaksfreda kulturminne¹, etter hovudgruppe, vedtaksår og fylke. 31. desember 2007

	I alt	Primær- næringar	Sekundær- næringar	Tertiær- næringar	Organisert/ offentleg verksemd	Religion/ tradisjon/ hending	Ikkje nærings- tilknytt/ privat	Andre funksjonar	Ingen verdi
I alt	5 094	1 410	207	829	1 300	64	693	449	142
Vedtaksår									
1923-1950	1 607	853	39	82	77	8	254	221	73
1951-1978	281	151	10	26	25	12	23	30	4
1979-2006	3 137	398	158	680	1 178	44	416	198	65
2007	69	8	0	41	20	0	0	0	0
Fylke									
Østfold	161	20	2	31	86	0	10	10	2
Akershus	210	13	6	44	101	4	11	17	14
Oslo	403	20	16	26	43	30	212	39	17
Hedmark	220	101	3	39	48	0	7	20	2
Oppland	571	450	1	19	60	7	10	19	5
Buskerud	329	117	29	48	69	1	16	45	4
Vestfold	260	3	7	49	150	1	21	28	1
Telemark	318	169	12	28	64	1	22	22	0
Aust-Agder	217	25	31	53	42	2	50	14	0
Vest-Agder	152	5	3	58	39	0	30	16	1
Rogaland	419	114	4	63	105	2	108	21	2
Hordaland	491	105	35	56	127	4	50	57	57
Sogn og Fjordane	172	12	23	26	48	1	5	54	3
Møre og Romsdal	169	21	0	47	42	1	48	10	0
Sør-Trøndelag	350	99	9	55	105	4	64	8	6
Nord-Trøndelag	128	22	8	21	45	2	7	20	3
Nordland	202	57	2	86	34	3	7	1	12
Troms Romsa	100	6	3	29	48	0	4	10	0
Finmark Finnmarku ...	211	51	2	51	44	1	11	38	13
Svalbard	11	0	11	0	0	0	0	0	0

¹ Tabellen omfattar enkeltminne som er vedtaksfreda/forskriftsfreda etter Kulturminneloven (§§15og22a) eller Bygningsfredningsloven av 1920. Automatisk freda minne er ikkje med i oversikta.

Kjelde: Askeladden, Riksantikvarens kulturminnedatabase.

15.3. Freda kulturminne, etter fredingsform og type. 31. desember 2007

	Totalt tal freda kulturminne	Automatisk freda	Forskriftsfreda	Vedtaksfreda
I alt	173 175	168 081	1 265	3 829
Arkeologisk enkeltminne	166 549	166 542	-	7
Bygning	5 451	606	1 191	3 654
Historisk hage	45	7	4	34
Kyrkje	219	216	1	2
Enkeltminne under vatn	554	554	-	-
Teknisk/industrielt	311	146	59	106
Anna kulturminne	46	10	10	26

Kjelde: Askeladden, Riksantikvarens kulturminnedatabase.

15.4. SEFRAK-registrerte bygningar: Talet på bygningar og tap, etter fylke. 2001-2007. 31. desember

	Registrerte bygningsobjekt ¹	Tapte bygningsobjekt ²	Ståande bygningsobjekt ³ (per 31. desember)	Tapte i prosent av tal registrerte	Talet på tapte bygningsobjekt i det enkelte år	Tapte bygningsobjekt i det enkelte år i prosent av alle registrerte	Tapte bygningsobjekt i prosent av talet på ståande per 1. januar	Registrerte ruinar ⁴
2001	399 809	34 090	365 719	8,5	2 311	0,6	0,6	..
2002	407 928	36 024	371 904	8,8	1 242	0,3	0,3	..
2003	414 799	39 212	375 587	9,5	2 581	0,6	0,7	48 157
2004	421 516	42 056	379 460	10,0	2 209	0,5	0,6	50 281
2005	421 839	44 964	376 875	10,7	2 876	0,7	0,8	50 465
2006	422 475	48 176	374 299	11,4	3 144	0,7	0,8	50 566
2007								
I alt	423 612	52 672	370 940	12,4	4 354	1,0	1,2	50 456
Østfold	18 765	2 197	16 568	11,7	119	0,6	0,7	307
Akershus	22 152	2 677	19 475	12,1	110	0,5	0,6	956
Oslo	10 232	423	9 809	4,1	66	0,6	0,7	153
Hedmark	47 293	10 374	36 919	21,9	655	1,4	1,8	2 969
Oppland	35 433	4 381	31 052	12,4	588	1,7	1,9	2 499
Buskerud	32 681	2 121	30 560	6,5	173	0,5	0,6	3 093
Vestfold	16 061	1 458	14 603	9,1	97	0,6	0,7	239
Telemark	23 085	1 771	21 314	7,7	121	0,5	0,6	1 459
Aust-Agder	18 142	1 014	17 128	5,6	61	0,3	0,4	2 873
Vest-Agder	23 975	7 977	15 998	33,3	233	1,0	1,4	771
Rogaland	17 256	2 345	14 911	13,6	133	0,8	0,9	1 886
Hordaland	35 027	3 320	31 707	9,5	144	0,4	0,5	8 980
Sogn og Fjordane	23 882	1 536	22 346	6,4	485	2,0	2,1	7 942
Møre og Romsdal	33 239	3 321	29 918	10,0	746	2,2	2,5	9 695
Sør-Trøndelag	20 068	2 217	17 851	11,0	101	0,5	0,6	1 032
Nord-Trøndelag	11 085	2 092	8 993	18,9	205	1,9	2,2	386
Nordland	16 882	1 324	15 558	7,8	174	1,0	1,1	3 189
Troms Romsa	14 724	1 713	13 011	11,6	132	0,9	1,0	1 096
Finmark Finnmarku ...	3 630	411	3 219	11,3	10	0,3	0,3	931

¹ Registrerte bygningsobjekt: Talet på SEFRAK-objekt som var ståande bygningar på registreringstidspunktet (1975-1995). ² Tapte bygningsobjekt: SEFRAK-objekt som har status "revet" eller "utgått" i GAB. (per 31.12). ³ Ståande bygningsobjekt: Differansen mellom "registrerte bygningsobjekt" og "tapte bygningsobjekt". ⁴ Talet på objekt som ikkje var ståande bygningar på registreringstidspunktet. Utviklinga i bestanden av slike finst det ikkje data på. (Inngår ikkje i totaltalet.).

Kjelde: GAB/SEFRAK.

15.5. Dispensasjonsbehandling i fylkeskommunen, etter kulturminneloven og plan- og bygningsloven. 2001-2007

	Talet på mottokne søknader om dispensasjon etter kulturminneloven	Innvilga søknader	Talet på behandla søknader om dispensasjon etter plan- og bygningsloven
2001 ¹	121	94	..
2002	170	143	..
2003 ²	190	140	4 186
2004	249	174	5 013
2005	231	175	6 098
2006	³ 263	³ 212	7 077
2007	276	247	7 626
Fylkeskommunane			
Østfold	3	3	1 400
Akershus	29	27	248
Oslo	42	38	60
Hedmark	9	8	206
Oppland	14	12	255
Buskerud	11	10	55
Vestfold	17	15	59
Telemark	0	0	34
Aust-Agder	10	9	150
Vest-Agder	9	9	691
Rogaland	24	18	464
Hordaland	61	57	1 214
Sogn og Fjordane	3	2	140
Møre og Romsdal	7	7	572
Sør-Trøndelag	17	14	454
Nord-Trøndelag	6	6	500
Nordland	8	7	324
Troms Romsa	5	5	500
Finmark Finnmarku	1	0	300

¹ I 2001 mangla rapportering frå tre fylkeskommunar. ² I 2003 mangla rapportering frå ein fylkeskommune. ³ Talet er retta sidan førre utgåve.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

15.6. Netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø, etter fylkeskommune¹. 2006-2007

	Netto driftsutgifter i alt. Mill.kr		Kroner per innbyggjar		Prosent av totale netto driftsutgifter	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Heile landet	158,2	395,9	238	95	20,5	1,3
Østfold	22,7	1,0	87	4	1,4	0,1
Akershus	8,8	15,2	18	29	0,3	0,4
Oslo	:	:	:	:	:	:
Hedmark	29,0	25,7	157	136	2,2	1,8
Oppland	4,3	2,4	-2	13	0,3	0,2
Buskerud	13,4	13,7	60	54	0,9	0,9
Vestfold	41,8	45,6	203	201	3,2	3,2
Telemark	-79,2	-8,2	-440	-49	-7,2	-0,7
Aust-Agder	7,4	6,4	68	61	1,0	0,8
Vest-Agder	39,4	38,7	233	233	3,6	3,2
Rogaland	33,8	39,4	89	95	1,3	1,4
Hordaland	38,2	69,8	79	151	1,4	2,2
Sogn og Fjordane	3,7	1,7	40	16	0,3	0,1
Møre og Romsdal	11,7	13,7	47	55	0,6	0,7
Sør-Trøndelag	27,7	29,6	103	105	1,6	1,6
Nord-Trøndelag	3,8	8,7	64	67	0,4	0,7
Nordland	-65,6	86,6	-277	369	-2,8	3,8
Troms Romsa	9,6	8,9	54	57	0,6	0,6
Finnmark Finnmarku ...	7,7	-2,9	109	-40	1,0	-0,4

¹ Omfattar alle fylkeskommunar unntateke Oslo. ² Tala er retta sidan førre utgåve.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

15.7. Netto og brutto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter til fysisk planlegging, kulturminne, natur og nærmiljø. Totalt og gjennomsnitt. Fylkeskommunar. 2005- 2007. Millionar kroner

	Netto driftsutgifter	Brutto driftsutgifter	Brutto investeringsutgifter
2005	293,8	1 098,8	33,8
2006	158,2	1 285,2	18,5
2007	395,9	1 143,0	11,0
Gjennomsnitt			
2005-2007			
Østfold	13,6	4,5	-
Akershus	19,2	6,4	8,6
Oslo	:	:	:
Hedmark	26,8	8,9	-
Oppland	11,5	3,8	-
Buskerud	13,3	4,4	1,6
Vestfold	42,0	14,0	6,1
Telemark	-47,0	-15,7	0,9
Aust-Agder	6,5	2,2	-
Vest-Agder	34,3	11,4	2,5
Rogaland	31,9	10,6	-
Hordaland	45,2	15,1	0,7
Sogn og Fjordane	3,1	1,0	-
Møre og Romsdal	12,2	4,1	-
Sør-Trøndelag	26,1	8,7	-
Nord-Trøndelag	7,9	2,6	-
Nordland	24,8	8,3	-
Troms Romsa	8,9	3,0	-
Finnmark Finnmarku ...	2,3	0,8	0,7

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

15.8. Kommunal behandling av byggesaker i område med stor miljøverdi. 2001-2007

	Talet på behandla saker ^{3,4}	Talet på innvilga søknader i samsvar med plan	Talet på søknader om dispensasjon			Delen innvilga søknader om dispensasjon i prosent
			I alt	Talet på innvilga søknader om dispensasjon	Talet på søknader om dispensasjon som er avslått	
Nye bygningar i landbruks-, natur- og friområde¹ (LNF-område)						
2001	15 853	11 097	4 914	3 646	1 268	74
2002	17 167	12 704	4 463	3 433	1 030	77
2003	7 801	4 864	2 937	2 266	671	77
2004	7 175	4 969	2 206	1 838	368	83
2005	4 375	2 188	2 188	1 750	438	80
2006	3 494	1 732	1 761	1 396	365	79
2007	3 713	1 737	1 976	1 555	421	79
Nye bygningar i område med byggjeforbod langs ferskvatn^{1,2}						
2001	..	..	336	269	67	80
2002	..	..	410	328	82	80
2003	..	..	325	239	86	74
2004	..	..	295	202	93	68
2005	398	68	330	256	74	78
2006	291	75	216	165	51	76
2007	343	66	277	218	59	79
Nye bygningar i 100-metersbeltet langs sjø^{1,2}						
2001	..	..	1 636	1 096	540	67
2002	..	..	1 570	1 083	487	69
2003	..	..	1 175	867	308	74
2004	..	..	1 167	864	303	74
2005	3 173	1 744	1 429	1 024	405	72
2006	2 469	1 306	1 162	808	354	70
2007	2 854	1 658	1 196	767	429	64
Tiltak i spesialområde for bevaring av kulturminne						
2001	799	631	176	96	80	55
2002	568	403	165	91	74	55
2003	866	628	238	91	147	38
2004	636	430	206	118	88	57
2005	948	627	321	184	137	57
2006	854	530	324	143	181	44
2007	1 117	816	301	167	134	55

¹ For åra 2001 og 2002 gjeld statistikken alle tiltak, frå 2003 berre nye bygningar. ² For åra 2001-2004 gjeld rapporteringa berre dispensasjonssøknader. ³ Talet på saker gjeld berre kommunar som har rapportert for åra 2001-2003. Om lag 80 prosent av kommunane har rapportert. Frå 2004 gjeld talet for heile landet.

⁴ Frå og med 2005 er landbruk ikkje medrekna.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

15.9. Netto driftsutgifter for kommunar til rekreasjon, naturforvaltning og kulturminnevern (KOSTRA-funksjon 335, 360 og 365), etter fylke. 2006-2007

	I alt. 1 000 kr	I prosent av totale netto driftsutgifter	Netto driftsutgifter i kr per innbyggjar		
			Rekreasjon i tettstad	Naturforvaltning og friluftsliv	Kulturminnevern
2006	802 798	0,6	114	49	10
2007	879 959	0,6	122	53	10
Fylke					
Østfold	53 185	0,6	127	65	8
Akershus	71 889	0,5	82	53	4
Oslo	96 992	0,4	99	45	29
Hedmark	25 646	0,4	82	51	2
Oppland	26 675	0,4	67	73	5
Buskerud	51 730	0,7	149	51	6
Vestfold	52 395	0,8	147	80	4
Telemark	33 581	0,6	129	72	1
Aust-Agder	22 161	0,6	148	60	1
Vest-Agder	51 683	0,9	210	81	20
Rogaland	115 792	0,9	214	54	13
Hordaland	81 630	0,5	138	22	16
Sogn og Fjordane	18 538	0,5	131	23	19
Møre og Romsdal	33 385	0,4	102	28	6
Sør-Trøndelag	48 348	0,5	67	94	10
Nord-Trøndelag	15 873	0,4	79	44	-1
Nordland	36 505	0,4	117	28	10
Troms Romsa	23 215	0,4	95	54	1
Finnmark Finnmarku ...	20 736	0,7	181	100	5

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

15.10. Utgifter til kulturminne og kulturmiljø over Miljøverndepartementets budsjett 2006-2007. Rekneskapstal 2006-2007. Løyvingar. Millionar kroner.

	Absolutte tal		Prosent av totale utgifter i Miljøvern- departementet	
	2006	2007	2006	2007
Programkategori 12.20 Naturens mangfold og friluftsliv	717,8	876,3	22,1	26,6
Vilt- og fisketiltak	68,6	70,3	2,1	2,1
Statens naturoppsyn	113,3	131,3	3,5	4,0
Direktoratet for naturforvaltning	535,8	674,7	16,5	20,5
Programkategori 12.30 Kulturminne og kulturmiljø	719,5	554,4	22,1	16,8
Riksantikvaren	301,4	317,8	9,3	9,7
Norsk Kulturminnefond	418,2	236,7	12,9	7,2

Kjelde: Miljøverndepartementet.

15.11. Prosentdel som er medlemmer eller aktive i miljøvernorganisasjon eller historielag, etter kjønn, alder og landsdel. 1997-2007

	Aktiv i miljøvernorganisasjon eller historielag				Medlem i miljøvernorganisasjon eller historielag			
	1997	2001	2004	2007	1997	2001	2004	2007
	Prosent							
Begge kjønn	2	2	2	2	5	6	5	5
16-24 år	2	0	0	1	3	2	4	2
25-44 "	2	1	1	1	4	3	3	3
45-66 "	3	4	2	4	7	10	7	8
67- "	4	3	3	4	6	8	7	9
Menn i alt	2	3	2	2	5	7	6	6
16-24 år	1	0	0	0	2	1	2	1
25-44 "	1	1	1	1	3	3	3	3
45-66 "	3	5	4	3	7	13	9	7
67- "	6	6	5	7	8	14	10	14
Kvinner i alt	2	1	1	2	5	4	4	5
16-24 år	2	0	0	2	4	3	5	4
25-44 "	2	1	1	1	4	3	2	2
45-66 "	2	3	1	4	6	6	5	8
67- "	2	1	2	1	4	3	6	5
Landsdel								
Heile landet	2	2	2	2	5	6	5	5
Oslo/Akershus	3	2	1	2	7	5	6	5
Austlandet elles	2	2	1	2	4	6	5	6
Agder og Rogaland	2	3	2	2	4	6	3	4
Vestlandet	2	1	2	1	3	5	5	4
Trøndelag	3	2	4	3	7	5	7	7
Nord-Noreg	1	3	1	3	3	7	4	7

Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.

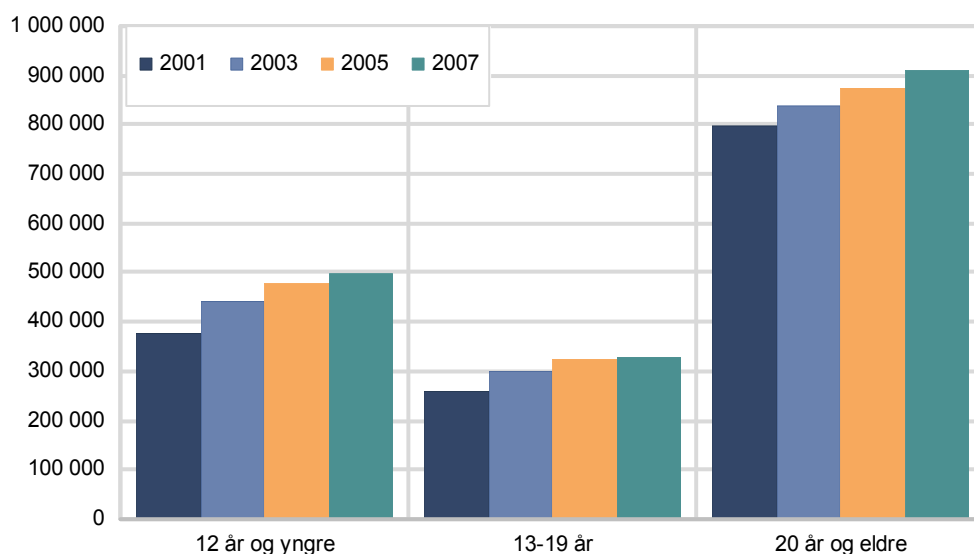
16. Idrett og friluftsliv

16.1. Nokre resultat

Meir enn 1,7 millionar medlemskapar i Norges Idrettsforbund

I 2007 hadde Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité² (NIF) 1 738 000 medlemskapar som fordelte seg på 7 725 lag i dei ordinære idrettskrinsane. Sjølv om talet på lag har gått ned med 145, er det ein auke i medlemskapar på 37 000 eller 2 prosent frå 2006. Auken i medlemskapar i 2007 har vore om lag like stor blant menn og kvinner. Den største auken har vore i dei kvinnelege medlemskapane i aldersgruppa kvinner 20 år og eldre, med 14 700 medlemskapar eller 5 prosent. Fordelinga mellom kjønna var 60 prosent menn og 40 prosent kvinner også i 2007.

Figur 16.1. Medlemskap i Norges Idrettsforbund, etter alder. 2001-2007

Kjelde: Norges Idrettsforbund og Olympiske komité.

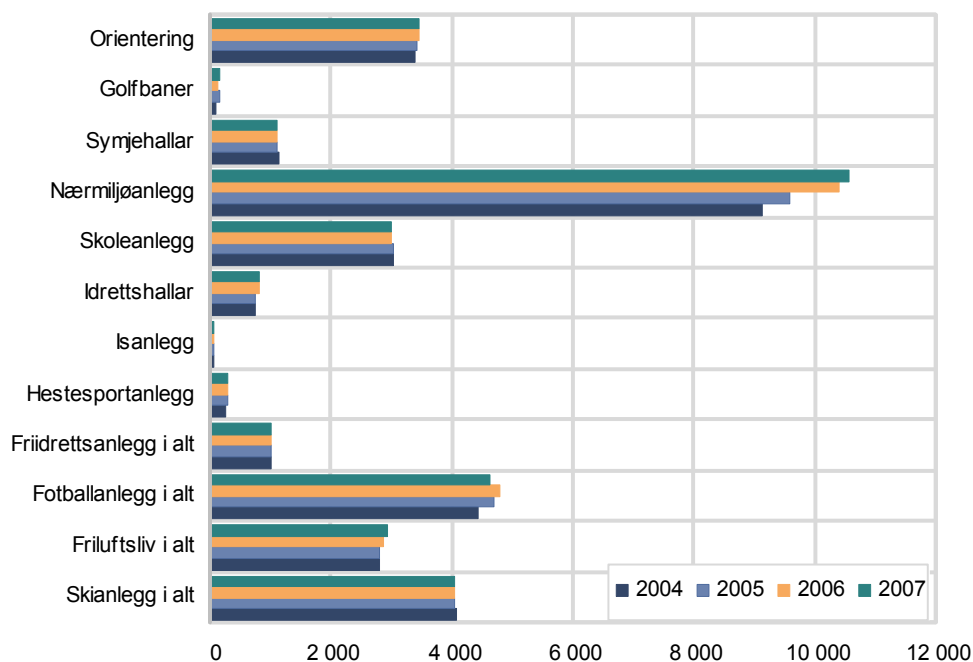
44 000 idrettsanlegg i Noreg

Tala frå Idrettsanleggsregisteret i Kultur- og kyrkjedepartementet syner at det no er registrert om lag 43 900 ulike anlegg i Noreg, 193 fleire anlegg samanlikna med 2006. Fem av anlegga er nasjonalanlegg, 30 340 er ordinære idrettsanlegg og over 13 500 er nærmiljøanlegg. Talet på dei ordinære anlegga er redusert med nesten 140, mens det er registrert 330 fleire nærmiljøanlegg. I kategorien nærmiljøanlegg er det flest balløkker/ballbingar med 5 130. Jf. tabellane 16.3 og 16.4.

I 2007 er det kome til 44 turstiar og 10 fleire turkart i kategorien friluftsliv. Talet på eksisterande fotballanlegg (fotballbaner) er redusert med 146 frå 2006 til 2007, og det er no registrert 4 591 fotballbaner. Det er og registrert nokre færre skoleanlegg (gymnastikksalar). Talet på skianlegg totalt held seg stabilt, men ein vil sjå at talet på skiløyper har auka med 12 og talet på hoppbakkar er redusert med 12.

² Frå 2008 Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité.

Figur 16.2. Anleggskategoriar i Idrettsanlegg.no. 2004-2007

Kjelde: Kultur- og kyrkjedepartementet.

Friluftsliv – 527 000 medlemskapar

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) rapporterte tal frå 13 medlemsorganisasjonar, fordelt på 3 580 lokallag i 2007. Desse organisasjonane hadde til saman 527 000 medlemskapar, ein auke på nær 3 000 medlemskapar sidan 2006 og 45 000 sidan 2001. Den Norske Turistforening (DNT) var i 2007 framleis den største organisasjonen med 215 000 medlemskapar, fordelt på 55 lokallag. Det har vore ein auke i medlemskapane i DNT på nær 4 500 siste året. Norges Jeger- og Fiskerforbund er den nest største organisasjonen med 111 000 medlemskapar. Dette forbundet har også hatt auke i medlemskapane i 2007.

18 prosent aktive i idrettslag og sju prosent aktive i friluftslivsorganisasjonar

Levekårsundersøkinga i Statistisk sentralbyrå blir gjennomført kvart tredje eller fjerde år, og i 2007 vart det lagt spesielt vekt på organisasjonsdeltaking i undersøkinga. I 2007 var 26 prosent av befolkninga medlemmer av eit idrettslag og 18 prosent av desse var aktive. Delen aktive medlemmer i idrettslag har vore stabil dei siste åra, sjå tabell 16.1. 32 prosent menn var medlemmer i eit idrettslag og 22 prosent av desse var aktive, mens tilsvarende tal for kvinnene var 21 og 14 prosent. 66 prosent av medlemmene i idrettslaga gav opp at dei hadde arbeidd gratis i 2007. Det er ein liten nedgang samanlikna med 1997 da 69 prosent svarta at dei utførte gratisarbeid. Sjå også tabell 16.6.

16.1. Aktive medlemmer i organisasjonar for personar 16 år og over. 1997, 2001, 2004. og 2007. Prosent

	1997	2001	2004	2007
Idrettslag	18	18	18	18
Friluftslivsorganisasjonar	5	7	6	7

Kjelde: Statistisk sentralbyrå, Levekårsundersøkinga 2007.

14 prosent av befolkninga var medlemmer i ein friluftslivsorganisasjon og sju prosent av dei var aktive, litt fleire aktive enn ved førre undersøking. Det er nesten dobbelt så mange mannlege som kvinnelege medlemmer i friluftslivsorganisasjonane. Spørsmålet om gratisarbeid i friluftslivsorganisasjonar blei stilt i 2001 og den gongen svarta 49 prosent av medlemmene at dei utførte slikt arbeid. Jf. tabell 16.7.

Halvparten av befolkninga på idrettsarrangement

Halvparten av befolkninga hadde vore og sett på eit idrettsarrangement dei siste 12 månadene i 2007. Fleire menn enn kvinner gjekk på slike arrangement, respektive 56 og 45 prosent. Det er dei yngste i aldersgruppa 16-24 år som går mest på

idrettsarrangement, 61 prosent. Litt over halvparten (55 prosent) av dei med høg utdanning gjekk på eit idrettsarrangement i løpet av 2007. Dersom ein ser på dei ulike landsdelane, ser det ut som interessa for idrettsarrangement er nokså lik. Ein ser likevel at i Trøndelagsfylka og i Hedmark og Oppland hadde over halvparten, 56 prosent, av befolkninga vore på idrettsarrangement i 2007. I Oslo/Akershus hadde under halvparten, 46 prosent av befolkninga vore og sett på idrettsarrangement. Sjå tabell 16.8.

2 milliardar kroner til idrettsformål

KOSTRA-tala viser at norske kommunar (medrekna Oslo) brukte nær 2 milliardar kroner til idrett i 2007. Dette er 21,3 prosent av kommunane sine utgifter til kulturformål og gir 13 prosent auke i utgiftene til idrett samanlikna med 2006-tala. Jf. tabell 16.9 og kapittel 1.3.

16.2. Om statistikken og organisasjonane

Idrettsregistreringa

Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité (NIF), (frå 2008 Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité) er det øvste organet i Noregs største interesseorganisasjon, med rundt 2,1 millionar medlemskapar fordelt på nærmare 12 500 idrettslag. NIF har som mål å vere den fremste bidragsytaren for å oppnå idrett for alle. (<http://www.nif.idrett.no>).

Alle opplysningane og tala i statistikken baserer seg på elektroniske rapportar frå kvar einskild klubb som er medlem av NIF og frå kvar særiddrettsgruppe i klubben. Rapporteringa er per 31. desember i rapporteringsåret. Medlemskapane er summen av medlemmer i kvar einskild klubb, og ikkje talet på personar som totalt er medlem i den organiserte idretten. Talet på personar er lågare av di mange er medlemmer i fleire klubbar. (Årsrapport 2007, NIF). Tala i denne publikasjonen, omfattar berre statistikk på medlemskapar for dei ordinære idrettskrintane (tal for bedriftsidretten og aktivitetstala er ikkje med i statistikken).

Idrettsanlegg.no

Idrettsanlegg.no (Kultur- og kyrkjedepartementet sitt register over idrettsanlegg og søknader om spelemidlar) er eit register over alle idrettsanlegga i Noreg. Anleggsregisteret omfattar anlegg eller tiltak for friluftsliv som har fått tilskot av spelemidlane, frå dei store anlegga bygde og utforma for internasjonale meisterskapar til små balløkker og skileikanlegg. Idrettsanlegg.no inneheld eit nettbasert søknadssystem for spelemidlar til idrettsanlegg, eit register over alle idrettsanlegga i Noreg, og ein kartfunksjon som viser den grafiske plasseringa til anlegga i standart kart og flyfoto.

Anlegga for friluftsliv er også registrerte så langt det er funne formålstenleg. Alle anlegga eller tiltaka for friluftsliv som har fått tilskot av spelemidlane er registrerte. Til saman er det registrert om lag 44 000 anleggseiningar i registeret. Anlegga er registrerte med desse data: Anleggsnummer i registeret, namnet på anlegget, anleggsstad (idrettspark eller liknande) kva for ein kommune anlegget ligg i, anleggskategori (til dømes: fotballanlegg, kart, friluftsliv) anleggstype (til dømes: grasbane, orienteringskart, badeplass) karakteristiske mål, anleggsklasse (til dømes: nasjonalanlegg, kommuneanlegg, nærmiljøanlegg), plassering (kartkoordinatar i økonomisk kartverk) og eventuelt ombyggingssår, eigar, tildelte spelemidlar og året for tildelinga.

Anleggsregisteret vart oppretta i 1992 og sidan har opplysningar om anlegg for idrett og friluftsliv vorte registrerte inn etter kvart. Oppdatering av registeret skjer normalt ein gong i året. I 2006 blei det utført ei opprydding i registeret, noko som kan gjere direkte samanlikningar med tidlegare år vanskeleg. (Idrettsanlegg.no).

Nærmiljøanlegg: Nærmiljøanlegg er anlegg eller område som er lagde til rette for eigenorganisert fysisk aktivitet og gjerne ligg i tilknytning til bustad- og/eller opphaldsområde. Områda skal vere fritt allment tilgjengelege og laga for

eigenorganisert fysisk aktivitet, først og fremst for barn og ungdom, men også for lokalbefolkninga elles. Nærmiljøanlegg skal ikkje dekkje behovet for anlegg til organisert idrettsleg aktivitet eller ordinære konkurransar i idrett. Nærmiljøanlegg kan plasserast i tilknytning til eit skoleanlegg og/eller eit idrettsanlegg. (Kultur- og kyrkjedepartementet, Spelemidlar til ordinære nærmiljøanlegg 2005 (V-0795 B)).

Friluftslivets fellesorganisasjon

Friluftslivets fellesorganisasjon, FRIFO vart stifta i 1989 og er ein paraplyorganisasjon for dei 13 største friluftslivsorganisasjonane i landet med til saman over 500 000 medlemskapar og om lag 3 500 lokale lag og foreningar. FRIFO sitt formål er å fremje det tradisjonelle, naturvennelege friluftslivet og allemannsretten (retten til fri ferdsel i norsk natur) (<http://www.frifo.no>).

Levekårsundersøkingane

Statistisk sentralbyrå gjennomfører levekårsundersøkingar med visse mellomrom. Data i tabellane 16.6 og 16.7 er henta frå Levekårsundersøkinga 2007 og frå tidlegare levekårsundersøkingar. Data i tabellen 16.8 er henta frå Levekårsundersøkinga 2007. I Levekårsundersøkinga 2007, blei det bl.a. stilt spørsmål om "kor mange gonger i løpet av dei siste 12 månadene har du vore og sett på eit idrettsarrangement?" Sjå <http://www.ssb.no/orgakt/> for nærare opplysningar om Levekårsundersøkingane.

Referansar:

Idrettsanlegg.no

Friluftslivets fellesorganisasjon: <http://www.frifo.no>

Årsrapport 2007, NIF

Kultur- og kyrkjedepartementet, Spelemidlar til ordinære nærmiljøanlegg 2005 (V-0795 B).

Meir informasjon:

Idrettsanlegg.no: <http://www.idrettsanlegg.no>

Kultur- og kyrkjedepartementet:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kkd/Tema/Idrett.html?id=1082>

Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité: <http://www.idrett.no>

Norsk kulturbarometer 2004: <http://www.ssb.no/kulturbar>

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO): <http://www.frifo.no>

Levekårsundersøkinga 2004, fritid: www.ssb.no/emner/07/02/50/fritid/

Levekårsundersøkinga 2007, organisasjonsdeltaking:

<http://www.ssb.no/emner/07/02/10/orgakt/>

16.2. Talet på lag og medlemskap, etter idrettskrins. 2001-2007

	Talet på lag		Medlemskap																
			I alt				Kvinner												
	I alt	0-12 år	13-19 år	20- år	I alt	0-12 år	13-19 år	20- år											
2001	7 136	1 430	597	880	658	214	268	151	983	514	407	549	939	162	050	105	199	282	690
2002	7 292	1 534	868	945	645	238	936	169	299	537	410	589	223	182	895	118	250	288	078
2003	7 531	1 579	550	975	016	250	267	176	490	548	259	604	534	190	571	122	714	291	249
2004	7 633	1 649	311	1 008	923	258	629	182	892	567	402	640	388	204	094	131	704	304	590
2005	7 791	1 675	737	1 018	786	265	888	187	810	565	088	656	951	211	619	136	842	308	490
2006	7 870	1 701	153	1 028	524	271	278	186	601	570	645	672	629	220	699	138	241	313	689
2007	7 725	1 738	086	1 047	103	275	608	188	242	583	253	690	983	222	743	139	818	328	422
Idrettskrins																			
Østfold	408	81	062	51	309	11	836	8	730	30	743	29	753	9	119	5	868	14	766
Akershus	683	212	099	131	149	36	338	25	163	69	648	80	950	28	275	17	363	35	312
Oslo	610	216	600	136	630	27	037	18	958	90	635	79	970	18	511	12	086	49	373
Hedmark	361	74	376	45	076	13	656	8	162	23	258	29	300	10	664	6	276	12	360
Oppland	396	77	249	44	427	11	842	7	651	24	934	32	822	10	429	6	252	16	141
Buskerud	351	88	368	55	925	13	193	9	664	33	068	32	443	9	679	6	356	16	408
Vestfold	308	75	233	47	306	12	005	7	539	27	762	27	927	9	026	5	355	13	546
Telemark	305	59	880	35	635	9	500	6	745	19	390	24	245	7	862	5	189	11	194
Aust-Agder	189	35	814	20	682	5	715	3	779	11	188	15	132	4	274	3	022	7	836
Vest-Agder	260	54	873	32	735	8	742	6	690	17	303	22	138	6	942	4	862	10	334
Rogaland	521	128	738	77	118	23	831	15	164	38	123	51	620	21	272	11	534	18	814
Hordaland	760	163	553	96	925	29	517	19	083	48	325	66	628	25	603	14	779	26	246
Sogn og Fjordane	195	45	288	25	819	6	538	4	908	14	373	19	469	5	540	3	900	10	029
Møre og Romsdal	501	94	773	55	431	14	102	10	093	31	236	39	342	11	994	8	443	18	905
Sør-Trøndelag	475	127	882	75	296	17	751	13	558	43	987	52	586	14	469	10	491	27	626
Nord-Trøndelag	301	57	265	32	351	8	091	5	982	18	278	24	914	7	152	4	920	12	842
Nordland	532	69	482	40	148	12	647	8	221	19	280	29	334	10	636	6	556	12	142
Troms Romsa	367	49	363	28	547	8	820	5	278	14	449	20	816	7	165	4	224	9	427
Finnmark Finnmarku	202	26	188	14	594	4	447	2	874	7	273	11	594	4	131	2	342	5	121

Kjelde: Norges Idrettsforbund og Olympiske komité.

16.3. Talet på anlegg, etter klassifikasjon og fylke. 2004-2007

	I alt	Nasjonalanlegg	Ordinære idrettsanlegg	Nærmiljøanlegg
2004	40 122	5	28 489	11 628
2005	42 526	5	30 146	12 375
2006	43 718	5	30 479	13 234
2007	43 911	5	30 343	13 563
Fylke				
Østfold	1 897	-	1 310	587
Akershus	3 483	-	2 327	1 156
Oslo	1 887	2	1 170	715
Hedmark	2 712	1	2 030	681
Oppland	2 859	1	2 134	724
Buskerud	2 913	1	2 178	734
Vestfold	1 658	-	1 167	491
Telemark	1 844	-	1 340	504
Aust-Agder	1 522	-	997	525
Vest-Agder	2 077	-	1 256	821
Rogaland	3 182	-	1 899	1 283
Hordaland	3 513	-	2 261	1 252
Sogn og Fjordane	1 931	-	1 233	698
Møre og Romsdal	3 247	-	2 383	864
Sør-Trøndelag	2 285	-	1 623	662
Nord-Trøndelag	2 010	-	1 371	639
Nordland	2 576	-	1 837	739
Troms Romsa	1 580	-	1 188	392
Finnmark Finnmarku	726	-	631	95
Svalbard	9	-	8	1

Kjelde: Kultur- og kyrkjedepartementet.

16.4. Tal på anlegg og innbyggjarar per anlegg for nokre utvalde anleggskodar. 2004-2007

Type anlegg	2004		2005		2006		2007	
	Einingar	Innbyggjarar per anlegg	Einingar	Innbyggjarar per anlegg	Einingar	Innbyggjarar per anlegg	Einingar	Innbyggjarar per anlegg
Skianlegg i alt	4 069	1 125	4 057	1 135	4 051	1 145	4 050	1 156
Alpinbakkar	574	7 975	574	8 025	576	8 056	575	8 141
Hoppbakkar	989	4 628	982	4 691	961	4 829	949	4 933
Skiløyper	2 506	1 827	2 501	1 842	2 514	1 846	2 526	1 853
Friluftsliv i alt	2 791	1 640	2 813	1 638	2 873	1 615	2 927	1 599
Tursti	2 563	1 786	2 592	1 777	2 637	1 760	2 681	1 746
Turkart	228	20 077	221	20 843	236	19 662	246	19 029
Fotballanlegg i alt	4 447	1 029	4 709	978	4 782	970	4 639	1 009
Fotballbaner	4 408	1 038	4 668	987	4 737	980	4 591	1 020
Fotballhallar	39	117 371	41	112 350	45	103 116	48	97 524
Friddrettsanlegg i alt	1 008	4 541	1 004	4 588	1 003	4 626	1 002	4 672
Fast dekke	119	38 466	122	37 757	122	38 035	125	37 449
Grusdekke	527	8 686	516	8 927	508	9 134	502	9 325
Delanlegg	362	12 645	366	12 586	373	12 440	376	12 450
Hestesportanlegg	270	16 954	288	15 994	300	15 467	302	15 500
Ridebaner	187	24 478	200	23 032	207	22 417	209	22 398
Ridehallar	83	55 150	88	52 345	93	49 895	93	50 335
Isanlegg	52	88 028	56	82 256	59	78 648	58	80 709
Ishallar	34	134 631	36	127 955	38	122 111	38	123 188
Hurtigløpsbaner (kunstis)	10	457 746	12	383 864	13	356 940	12	390 095
Bandybaner (kunstis)	8	572 182	8	575 795	8	580 027	8	585 142
Idrettshallar	739	6 194	764	6 029	804	5 771	814	5 751
Fleirbrukshallar	739	6 194	764	6 029	804	5 771	814	5 751
Skoleanlegg	3 038	1 507	3 025	1 523	3 001	1 546	2 985	1 568
Gymnastikksalar	3 038	1 507	3 025	1 523	3 001	1 546	2 985	1 568
Nærmiljøanlegg	9 141	501	9 594	480	10 396	446	10 560	443
Balløkker/ballbingar	4 511	1 015	4 746	971	5 055	918	5 131	912
Aktivitetsanlegg	3 574	1 281	3 754	1 227	4 222	1 099	4 278	1 094
Skolekart	1 056	4 335	1 094	4 211	1 119	4 147	1 151	4 067
Symjehallar	1 154	3 967	1 108	4 157	1 117	4 154	1 112	4 210
Symjehallar	1 069	4 282	1 038	4 438	1 046	4 436	1 041	4 497
Utandørs symjeanlegg	85	53 852	70	65 805	71	65 355	71	65 931
Golfbaner	114	40 153	157	29 340	1 162	1 28 643	163	28 719
18 hol	50	91 549	54	85 303	57	81 407	58	80 709
9 hol	64	71 523	74	62 248	76	61 056	77	60 794
6 hol	:	:	29	158 840	¹ 29	¹ 160 008	28	167 183
Orientering	3 403	1 345	3 418	1 348	3 446	1 347	3 467	1 350
Orienteringskart	3 375	1 356	3 390	1 359	3 418	1 358	3 439	1 361
Skiorienteringskart	28	163 481	28	164 513	28	165 722	28	167 183

¹ Retta sidan førre utgåve.

Kjelde: Kultur- og kyrkjedepartementet.

16.5. Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO). Lokallag og medlemskap. 2001-2007

	2001		2003		2004		2005		2006		2007	
	Lokal- lag	Medlem- skap	Lokal- lag	Medlem- skap	Lokal- lag	Medlem- skap	Lokal- lag	Medlem- skap	Lokal- lag	Medlem- skap	Lokal- lag	Medlem- skap
Heile landet	3 751	481 622	3 837	503 464	3 542	507 879	3 465	511 117	3 578	523 719	3 580	526 707
Den Norske Turistforening	49	193 728	50	201 333	51	203 896	50	207 257	52	210 556	55	215 000
Forbundet Kysten ³	..	..	..	..	..	..	..	..	105	8 826	111	8 612
Skiforeningen	7	47 636	8	50 000	7	48 500	8	49 213	8	50 181	8	49 310
Norges Jeger- og Fiskeforbund	570	97 090	576	103 488	577	110 892	577	111 311	575	110 595	575	110 710
Norges folkesportforbund ..	375	25 000	330	25 000	316	20 000	298	20 000	283	20 000	280	20 000
Norges KFUK-Speidere	316	6 346	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Norges KFUM-Speidere	216	7 315	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..
KFUK-KFUM-speiderne	..	..	531	13 469	² 323	13 135	288	12 860	274	13 349	266	13 095
Norges Klatreforbund ¹	..	..	125	7 007	126	8 966	141	9 671	163	10 500	176	11 300
Norges orienteringsforbund	419	31 936	415	30 433	407	29 891	401	25 731	401	25 731	399	24 285
Norges Padleforbund	67	7 545	76	8 900	77	10 044	87	11 368	88	12 226	100	13 500
Norges Røde Kors Hjelpekorpset	325	11 743	323	12 145	325	11 580	313	14 010	322	13 000	320	14 000
Norges speiderforbund	657	23 240	614	21 213	610	20 970	591	20 138	607	19 392	604	18 079
Norske 4H	733	18 018	776	18 789	709	18 232	697	17 058	684	16 863	671	17 360
Syklitenes landsforening .	17	12 025	13	11 687	14	11 773	14	12 500	16	12 500	15	11 456

¹ Ny medlem 2003. ² Nedgangen i lokale lag kjem av samanslåinga av KFUK- og KFUM-speidarane. ³ Nytt medlem 2006.

Kjelde: Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO).

16.6. Prosentdel som er medlemmer og aktive i idrettslag, etter kjønn, alder og landsdel. 1997-2007

	Aktive i idrettslag								Medlemmer i idrettslag				Prosentdel medlemmer som utfører gratisarbeid for idrettslag ¹			
	1997		2001		2004		2007		1997		2001		2004		2007	
	1997	2001	2004	2007	1997	2001	2004	2007	1997	2001	2004	2007	1997	2007		
Begge kjønn	18	18	18	18	28	27	26	26	69	66						
16-24 år	29	26	28	33	36	29	33	37	67	60						
25-44 "	22	24	24	21	32	32	31	28	73	73						
45-66 "	13	14	13	16	26	27	23	26	67	66						
67- "	3	4	6	3	10	13	13	13	48	36						
Menn i alt	20	22	21	22	33	32	31	32	70	66						
16-24 år	30	30	27	37	39	32	34	43	72	62						
25-44 "	24	28	28	23	36	36	37	30	71	69						
45-66 "	16	19	14	21	34	34	28	33	72	73						
67- "	4	7	9	6	14	21	22	20	50	41						
Kvinner i alt	16	15	16	14	23	22	21	21	67	64						
16-24 år	28	23	29	28	34	26	32	31	61	58						
25-44 "	20	21	19	18	29	29	25	26	75	78						
45-66 "	9	10	12	11	18	20	18	18	58	54						
67- "	2	2	3	1	5	6	5	6	42	20						
Heile landet	18	18	18	18	28	27	26	26	69	66						
Oslo/Akershus	18	19	18	18	29	27	26	25	58	64						
Austlandet elles	17	19	17	19	28	28	26	27	68	68						
Agder og Rogaland	19	18	20	19	26	24	25	26	68	62						
Vestlandet	18	18	19	14	28	26	28	25	76	64						
Trøndelag	18	21	20	22	36	35	31	32	76	68						
Nord-Noreg	15	15	16	17	22	22	23	24	79	69						

¹ Dette spørsmålet blei stilt berre i 1997 og 2007.

Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.

16.7. Prosentdel som er medlemmer og aktive i friluftslivsorganisasjonar, etter kjønn, alder og landsdel. 1997-2007

	Aktive				Medlemmer				Prosentdel medlemmer som utfører gratisarbeid for friluftslivsorganisasjonar ¹ 2001
	1997	2001	2004	2007	1997	2001	2004	2007	
Begge kjønn	5	7	6	7	12	14	14	14	49
16-24 år	5	5	5	4	10	11	10	10	22
25-44 "	6	7	6	7	12	15	14	14	34
45-66 "	7	8	8	9	14	19	17	18	53
67- "	3	3	4	3	6	7	9	7	60
Menn i alt	7	10	9	9	15	21	19	18	57
16-24 år	6	7	6	6	13	16	13	12	50
25-44 "	8	11	9	10	16	22	18	19	35
45-66 "	9	11	11	12	18	26	23	23	58
67- "	3	7	8	4	8	13	16	9	68
Kvinner i alt	4	4	4	4	8	8	9	10	36
16-24 år	4	4	4	4	7	6	8	9	14
25-44 "	3	4	4	4	9	9	10	8	33
45-66 "	4	5	5	6	9	12	10	13	44
67- "	2	1	1	2	3	3	3	4	33
Heile landet	5	7	6	7	12	14	14	14	49
Oslo/Akershus	6	6	7	7	17	16	17	15	47
Austlandet elles	6	7	5	8	11	15	14	15	49
Agder og Rogaland	7	6	7	6	10	13	12	11	42
Vestlandet	4	6	7	6	10	12	13	10	52
Trøndelag	7	10	6	7	12	17	12	19	60
Nord-Noreg	2	7	8	5	6	14	13	12	52

¹ Dette spørsmålet blei stilt berre i 2001.

Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.

16.8. Prosentdel personar som har vore og sett på idrettsarrangement dei siste 12 månadene, etter kjønn, alder, utdanning og bustadstrøk. 2007

	Prosent
Alle personar	50
Kjønn	
Menn	56
Kvinner	45
Alder	
16-24 år	61
25-44 "	56
45-66 "	45
67-79 "	32
Utdanning	
Ungdomsskole	47
Vidaregåande skole	51
Universitet/høgskole, kort	55
Universitet/høgskole, lang	55
Bustadstrøk	
Tettbygd 100 000 eller fleire	48
Tettbygd 20 000-99 000	53
Tettbygd under 20 000	52
Spreittbygd	48
Landsdel	
Oslo/Akershus	46
Hedmark og Oppland	56
Austlandet elles	50
Agder og Rogaland	50
Vestlandet	50
Trøndelag	56
Nord-Noreg	50

Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.

16.9. Netto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter for kommunar til idrett, etter fylke. 2006-2007

	Netto driftsutgifter funksjon 380 Idrett	Netto driftsutgifter funksjon 380 Idrett. Prosent av totale netto driftsutgifter til kulturformål	Brutto investeringsutgifter funksjon 380 Idrett
	Millionar kroner	Prosent	Millionar kroner
2006	1 726,1	20,7	1 399,9
2007	1 952,8	21,3	1 798,8
2007			
Østfold	92,8	21,6	43,5
Akershus	213,9	24,8	295,0
Oslo	253,8	24,1	113,2
Hedmark	57,1	18,3	17,3
Oppland	67,1	19,4	26,0
Buskerud	87,7	19,2	42,3
Vestfold	99,6	24,5	36,5
Telemark	75,3	19,5	244,9
Aust-Agder	38,0	18,0	85,7
Vest-Agder	54,0	16,7	62,1
Rogaland	218,9	21,9	131,2
Hordaland	215,1	23,2	244,8
Sogn og Fjordane	43,7	19,7	21,6
Møre og Romsdal	82,3	17,6	72,9
Sør-Trøndelag	120,6	22,2	44,4
Nord-Trøndelag	36,1	16,3	53,0
Nordland	89,0	17,8	188,0
Troms Romsa	60,2	19,7	18,3
Finmark Finnmarku	47,5	21,8	58,1

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

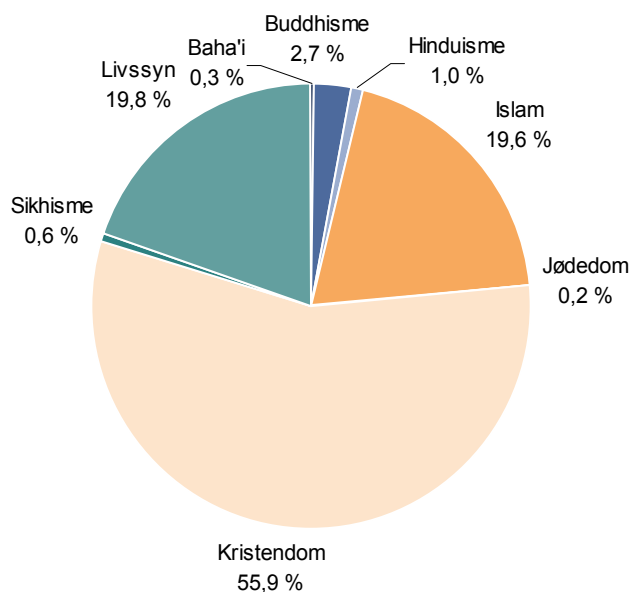
17. Trus- og livssynssamfunn og Den norske kyrkja

17.1. Nokre resultat

Over 400 000 i trus- og livssynssamfunn

Per 1. januar 2007 hadde trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja (Dnk) 404 000 medlemmer, som dei fekk statstilskot for. Dette representerer om lag 8,6 prosent av befolkninga og betyr ein auke på over 20 000 medlemmer frå året før. Meir enn halvparten av personane i statistikken for trus- og livssynssamfunn, høyrde til kristne samfunn utanfor Dnk. Til saman blei det registrert 225 500 medlemmer i kristne samfunn utanfor Dnk. Dei to største kristne trussamfunna utanfor Dnk var Den romersk-katolske kyrkja med 51 500 medlemmer og menigheiter innanfor pinserørsla med i alt 40 400 medlemmer. Islamske trussamfunn hadde 79 000 medlemmer eller nær 20 prosent av alle medlemmene registrerte i denne statistikken. 79 700 medlemmer var registrerte i livssynssamfunn i 2007. 99 prosent av alle medlemmene i livssynssamfunn høyrde til Human-Etisk Forbund.

Figur 17.1. Medlemmer¹ i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn. 2007. Prosent

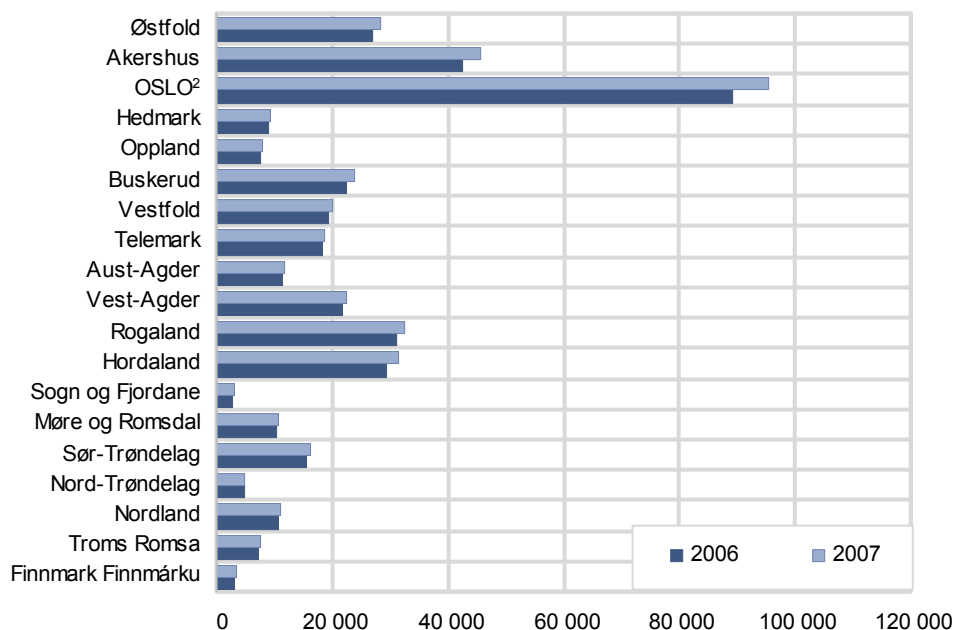

¹ Omfattar berre medlemmer det blir motteke offentleg stønad for.
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Fleire i trus- og livssynssamfunn i Oslo

Veksten har vore størst i Oslo, med over 6 000 fleire medlemmer i registrerte trus- og livssynssamfunn utanfor Dnk. I Oslo var 95 600, eller over 17 prosent av befolkninga der, medlemmer i eit trus- eller livssynssamfunn. Dei islamske samfunna hadde nærare 37 000 medlemmer, og kristne trussamfunn hadde over 35 000 medlemmer. Sogn og Fjordane er framleis det fylket der færrest var medlemmer i eit trus- eller livssynssamfunn utanfor Dnk, snaut 3 prosent.

Figur 17.2. Medlemmer¹ i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter fylke, 2006-2007

¹ Omfattar berre medlemmer det blir motteke offentleg stønad for. ² Inkludert 85 busette i utlandet.
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

82 prosent i Den norske kyrkja

Per 31. desember 2007 var 82 prosent av Noregs befolkning medlemmer i Dnk. Talet på medlemmer i Dnk auka med 2 800 i løpet av 2007, men medlemsprosenten gjekk likevel ned med eitt prosentpoeng i høve til året før. Årsaka til dette er den høge tilveksten i befolkninga i 2007. 8 300 personar melde seg ut av Dnk i 2007 og 960 melde seg inn. Jf. tabell 17.4.

42 900 personar blei døypte og 42 500 blei konfirmerte i Dnk i 2007. Prosentdelen døypte i forhold til fødde gjekk noko ned samanlikna med året før og låg på 73,5 prosent. Delen konfirmerte av alle 15-åringar gjekk opp i 2007 samanlikna med året før og låg på 67 prosent. Det vart registrert 38 800 gravferder i Dnk i 2007.

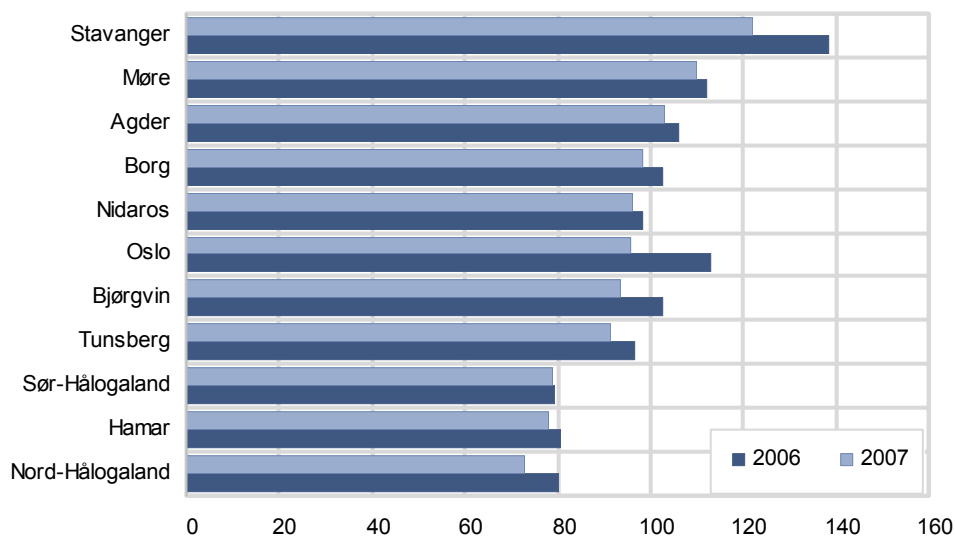
Fleire kyrkjelege vigslar, men færre gudstenester

Den norske kyrkja utførde 10 400 vigslar i 2007. Totalt var det 760 fleire vigslar eller 8 prosent auke sidan 2006. 10 av 11 bispedøme hadde fleire vigslar i 2007 enn dei hadde året før. Auken var størst i Nidaros bispedøme med 164 fleire vigslar. Auken i kyrkjelege vigslar reflekterer ein auke i det totale talet på giftarmål. Prosentdelen kyrkjelege vigslar sett i høve til alle vigslar var 44 prosent i 2007, det same som i 2006.

I alt blei det registrert 67 560 gudstenester og meir enn 6,4 millionar besøk ved gudstenestene i Dnk i 2007. Dette er ein nedgang i høve til 2006 med respektive 1 500 gudstenester og 150 000 besøk.

Figur 17.3 Den norske kyrkja. Talet på deltakarar per gudsteneste søndagar/helgedagar i gjennomsnitt, etter bispedøme. 2007

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

17.2. Bakgrunn og føremål

Trus- og livssynssamfunn

Hovudføremålet med denne statistikken er å synleggjere talet på medlemmer i dei trussamfunna og livssynssamfunna utanfor Dnk som søker om statsstøtte. Statistikken over trus- og livssynssamfunn utanfor Dnk byggjer på oppgåver frå fylkesmennene over dei samfunna som har fått statstilskot. Frå 2005 blir medlemslistene til trus- og livssynssamfunna som søker om statstilskot via fylkesmennene sende til Brønnøysundregistra (BR) for kontroll. Medlemslistene blir kontrollerte for dobbeltmedlemskap mellom dei ulike trus- og livssynssamfunna og for dobbeltmedlemskap mellom Dnk og trus- og livssynssamfunn utanfor Dnk. SSB mottek oppgåve over talet på medlemmer frå BR.

Alle trus- og livssynssamfunna som er godkjende hos fylkesmannen og som får statstilskot for rapporterte tal på medlemmer i samfunnet, er med i statistikken. Eininga i statistikken er det enkelte samfunn. Statistikken inneheld ikkje opplysningar om talet på menigheiter. Statistikken skil ikkje på registrerte og uregistrerte samfunn.

Den norske kyrkja

Frå og med statistikkåret 2005 skjer rapporteringa av årsstatistikk for Dnk på elektronisk skjema til SSB. Føremålet med statistikken er å gje informasjon om verksemda i kyrkjelydane.

Statistikken omfattar alle geografiske sokn i Dnk, unntatte Svalbard. Det blir samla opplysningar om innmeldingar, utmeldingar, kyrkjelege handlingar, gudstenester, opplæring og diakoni, barnehage- og skolekontakt, kyrkjemusikk og kulturarbeid, frivillig arbeid og ofringar. I hovudsak skal det rapporterast om verksemdar som går føre seg i soknet og som presten, soknerådet og dei tilsette har ansvar for. Aktivitetar som andre kristelege organisasjonar driv, er ikkje med i denne statistikken.

Levekårsundersøkingane

Statistisk sentralbyrå gjennomfører levekårsundersøkingar med visse mellomrom. Data i tabell 17.6 er henta frå Levekårsundersøkinga 2007, og data i tabell 17.7 er henta frå denne undersøkinga og tidlegare levekårsundersøkingar. I Levekårsundersøkinga 2007, blei det bl.a. stilt spørsmål om *"kor mange gonger i løpet av dei siste 12 månadene har du vore med på gudsteneste, messe eller møte arrangert av trussamfunn eller organisasjon som representerer ikkje-religiøse"*

livssyn (ikkje dåp, konfirmasjon, bryllaup eller gravferder)? Dette spørsmålet omfattar alle typar trussamfunn eller livssynssamfunn. Tabell 17.7 omfattar personar som er medlemmer og aktive i religiøse foreiningar eller organisasjonar, og ikkje om dei er medlemmer i eit trussamfunn. Sjå <http://www.ssb.no/orgakt/> for nærare opplysningar om Levekårsundersøkingane.

Referansar:

Statistisk sentralbyrå: DS, Kyrkje-KOSTRA, 19.6.2008

Nyttige Internett-adresser:

Kulturstatistikk 2006: http://www.ssb.no/emner/07/nos_kultur/

Statistisk sentralbyrå: http://www.ssb.no/kirke_kostr/

Kultur- og kyrkjedepartementet: http://www.regjeringen.no/nb/dep/kkd/tema/tros_og_livssynssamfunn

Den norske kyrkja: <http://www.kirken.no/>

Levekårsundersøkingane: <http://www.ssb.no/emner/07/02/10/orgakt/>

17.1. Medlemmer¹ i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn. 1. januar 2005-2007. Absolutte tal og prosent

	2005		2006		2007	
	Absolutte tal	Prosent av alle	Absolutte tal	Prosent av alle	Absolutte tal	Prosent av alle
Medlemmer, i alt	382 986	100,0	383 510	100,0	403 909	100,0
Baha'i	1 006	0,3	1 004	0,3	1 015	0,3
Buddhisme	9 471	2,5	9 934	2,6	10 753	2,7
Hindusme	3 769	1,0	3 669	1,0	4 098	1,0
Islam	76 621	20,0	72 023	18,8	79 068	19,6
Jødedom	909	0,2	870	0,2	868	0,2
Kristendom	215 090	56,2	216 141	56,4	225 507	55,8
Sikhisme	2 298	0,6	2 257	0,6	2 440	0,6
Livssyn	73 517	19,2	77 271	20,1	79 722	19,7
Andre trus- og livssynssamfunn	305	0,1	341	0,1	438	0,1

¹ Omfattar berre medlemmer det blir motteke offentleg stønad for.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

17.2. Medlemmer¹ i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn og medlemmer i Den norske kyrkja, etter fylke. 2006-2007

	Medlemmer utanfor Den norske kyrkja	Buddhisme	Islam	Kristendom	Annan religion ²	Livssyn	Medlemmer i Den norske kyrkja
2006	383 510	9 934	72 023	216 141	8 141	77 271	3 871 006
2007	403 909	10 753	79 068	225 507	8 859	79 722	3 873 847

2007

Østfold	28 233	1 079	5 473	17 914	245	3 522	213 232
Akershus	45 752	1 546	7 938	22 959	1 327	11 982	412 168
Oslo	³ 95 618	2 643	36 964	35 290	3 709	17 012	354 674
Hedmark	9 362	320	1 067	5 204	82	2 689	167 346
Oppland	7 809	241	1 097	4 098	87	2 286	164 109
Buskerud	23 757	703	6 232	11 729	1 179	3 914	202 832
Vestfold	19 910	458	2 384	12 546	255	4 267	184 827
Telemark	18 590	349	2 072	13 517	69	2 583	134 970
Aust-Agder	11 660	221	546	9 543	28	1 322	85 298
Vest-Agder	22 505	465	1 739	18 289	66	1 946	127 206
Rogaland	32 402	597	5 440	20 711	288	5 366	340 208
Hordaland	31 578	821	2 878	21 068	553	6 258	394 180
Sogn og Fjordane	3 049	32	302	1 839	46	830	97 340
Møre og Romsdal	10 799	133	920	7 072	294	2 380	221 386
Sør-Trøndelag	16 226	735	2 240	7 107	472	5 672	244 380
Nord-Trøndelag	4 766	64	391	2 494	53	1 764	118 261
Nordland	10 919	117	620	7 287	46	2 849	210 736
Troms Romsa	7 444	155	600	4 381	45	2 263	136 766
Finmark Finnmarku ...	3 530	74	165	2 459	15	817	63 928

¹ Omfattar berre medlemmer det blir motteke offentleg stønad for. ² Omfattar Bahai, Jødedom, Sikhisme og andre trusretningar. ³ Inkludert 85 busette i utlandet.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

17.3. Medlemmer¹ i kristne trussamfunn utanfor Den norske kyrkja. Per 1. januar 2005-2007

	2005	2006	2007
Kristne trussamfunn	215 090	216 141	225 507
Adventistsamfunnet	5 567	5 258	5 281
Dei frie evangeliske forsamlingar	3 653	3 514	3 628
Den Evangelisk Lutherske Frikyrkja i Noreg	21 140	19 308	19 524
Den Finlandske evangelisk-lutherska församling	² 3 504	3 738	4 291
Den Islandske Evangeliske Lutherske menighet i Noreg	² 3 395	2 999	2 027
Den kristelige menighet	6 054	6 280	6 476
Den ortodokse kyrkja	5 028	5 494	6 075
Den romersk-katolske kyrkja	43 118	46 440	51 508
Det Evangelisk-Lutherske kyrkjesamfunn	3 410	3 347	3 345
Det norske Baptistsamfunn	9 549	8 745	9 071
Det Norske Misjonsforbund	8 505	8 154	8 399
Jehovas vitner i Noreg	14 502	14 568	14 756
Kristensamfundet	2 472	2 461	2 505
Kristne senter	3 264	2 975	3 353
Metodistkyrkja i Noreg	11 981	11 324	11 299
Pinsemenigheter	42 744	39 492	40 398
Svenska Margaretaförsamlingen i Oslo	² 7 267	12 166	13 098
Andre kristne trussamfunn	19 937	19 878	20 473

¹ Omfattar berre medlemmer det blir motteke offentleg stønad for. ² Berekna etter gamal metode.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

17.4. Den norske kyrkja. Kyrkjelege handlingar, etter bispedøme. 1995-2007

	Talet på personar					
	Døypte	Konfirmerte	Kyrkjelege vigslar	Kyrkjelege gravferder	Innmelde i Dnk	Utmelde frå Dnk
1995	50 342	39 857	13 502	42 104	1 130	5 857
1996	50 067	39 122	13 837	41 352	1 071	5 000
1997	50 294	39 083	14 049	42 417	1 392	4 955
1998	48 462	37 870	13 189	42 002	871	4 831
1999 ¹	48 049	37 408	12 744	42 436	943	4 416
2000	48 023	37 330	14 041	41 369	843	4 519
2001	46 135	37 427	12 091	41 313	1 239	3 866
2002	44 136	38 250	12 690	41 531	854	3 759
2003	43 916	40 183	11 440	40 115	856	3 603
2004	44 008	41 600	10 710	38 491	877	4 475
2005	43 016	42 110	10 189	37 683	1 178	6 038
2006	43 255	42 587	9 594	37 897	1 132	8 134
2007						
I alt¹	42 916	42 472	10 358	38 805	956	8 312
Oslo	4 570	3 396	942	4 689	150	1 822
Borg	5 107	5 168	1 224	4 702	101	1 043
Hamar	3 282	3 547	920	4 040	63	465
Tunsberg	3 864	3 844	1 020	4 085	105	870
Agder og Telemark	4 006	4 232	1 116	3 879	162	962
Stavanger	4 398	4 431	1 177	2 799	114	728
Bjergvin	6 020	6 129	1 286	4 582	98	899
Møre	2 845	2 861	666	2 370	52	352
Nidaros	4 151	4 041	985	3 394	55	662
Sør-Hålogaland	2 370	2 500	486	2 300	15	238
Nord-Hålogaland	2 303	2 323	536	1 965	41	271

¹ Statistikken omfattar ikkje kyrkjelege handlingar i utlandet eller ved institusjonar (sjukehus, fengsel), kyrkje for høyrselsskadde, feltprestkorpsset o.a. som har eiga kyrkjebokføring.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

17.5. Den norske kyrkja. Gudstenester og deltakarar på gudstenester, etter bispedøme. 1995-2007.

	Gudstenester		Deltakarar		Talet på deltakarar per gudsteneste søndagar/helgedagar i snitt
	I alt	Av dette gudstenester på søndagar/helgedagar	I alt	Av dette deltakere på gudstenester søndagar/helgedagar	
1995	71 760	51 757	7 462 944	5 602 284	108,2
1996	73 149	52 476	7 234 642	5 471 186	104,3
1997	72 659	53 707	7 182 081	5 392 558	100,4
1998	72 094	52 948	7 080 758	5 479 949	103,5
1999	71 235	52 246	6 869 729	5 298 655	101,4
2000	71 300	51 729	6 928 579	5 318 513	102,8
2001	70 630	51 529	6 678 321	5 169 015	100,3
2002	69 949	50 904	6 709 633	5 156 170	101,3
2003	69 896	50 559	6 742 174	5 185 894	102,6
2004	69 643	50 415	6 769 080	5 211 881	103,4
2005	70 070	52 045	6 716 051	5 389 181	103,5
2006	69 050	52 049	6 582 921	5 291 092	101,7
2007					
I alt	67 562	51 429	6 432 108	5 177 754	95,2
Oslo	6 580	4 359	628 983	481 893	95,6
Borg	6 622	5 171	650 314	532 465	98,2
Hamar	6 284	5 014	490 925	401 169	78,1
Tunsberg	6 272	4 731	572 599	457 443	91,3
Agder	7 374	5 878	759 923	616 970	103,1
Stavanger	6 275	4 615	766 949	626 834	122,2
Bjergvin	9 605	7 072	900 971	717 605	93,8
Møre	4 154	3 380	456 404	376 166	109,9
Nidaros	5 618	4 558	540 627	434 061	96,2
Sør-Hålogaland	4 179	3 405	329 307	275 700	78,8
Nord-Hålogaland	4 599	3 246	335 106	257 448	72,9

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

17.6. Prosentdel som dei siste 12 månadene har vore på gudsteneste, messe eller møte arrangert av trussamfunn, etter kjønn, alder, utdanning, bustadstrøk og landsdel. 2007

Alle personar	28
Kjønn	
Menn	23
Kvinner	33
Alder	
16-24 år	23
25-44 "	28
45-66 "	28
67-79 "	33
Utdanning	
Ungdomsskole	22
Vidaregåande skole	26
Universitet/høgskole, kort	36
Universitet/høgskole, lang	36
Bustadstrøk	
Tettbygd 100 000 eller fleire	26
Tettbygd 20 000-99 000	29
Tettbygd under 20 000	26
Spreittbygd	32
Landsdel	
Oslo/Akershus	26
Hedmark og Oppland	25
Austlandet elles	23
Agder og Rogaland	34
Vestlandet	32
Trøndelag	29
Nord-Noreg	26

Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.

17.7. Prosentdel som er medlemmer eller aktive i religiøse foreningar, etter kjønn, alder og landsdel. 1997-2007

	Aktive i religiøse foreningar				Medlemmer i religiøse foreningar				Medlemmer som utfører gratisarbeid for religiøse organisasjonar ¹
	1997	2001	2004	2007	1997	2001	2004	2007	
Begge kjønn	6	6	6	5	8	8	7	7	70
16-24 år	4	5	5	5	6	6	9	8	68
25-44 "	4	4	5	4	6	5	6	6	70
45-66 "	7	7	5	5	8	8	6	7	81
67- "	12	10	9	6	16	13	12	9	59
Menn i alt	4	5	5	4	5	6	7	7	74
16-24 år	3	6	4	5	5	7	9	7	67
25-44 "	3	3	5	4	5	5	7	7	69
45-66 "	5	6	5	4	6	7	6	6	85
67- "	5	6	5	4	7	8	8	7	73
Kvinner i alt	9	7	7	5	10	9	8	7	67
16-24 år	6	4	6	6	7	6	9	8	70
25-44 "	6	4	6	3	7	6	6	5	70
45-66 "	9	9	6	6	10	10	7	7	76
67- "	19	12	12	7	25	16	15	10	53
Heile landet	6	6	6	5	8	8	7	7	70
Oslo/Akershus	6	4	5	4	7	7	6	8	67
Austlandet elles	6	5	4	5	7	6	6	7	65
Agder og Rogaland	12	12	13	8	16	15	15	11	71
Vestlandet	7	7	6	5	8	8	8	6	73
Trøndelag	3	3	3	2	4	4	4	4	73
Nord-Noreg	3	5	4	2	4	7	4	4	81

¹ Dette spørsmålet blei stilt berre i Levekårsundersøkinga 2004.

Kjelde: Levekårsundersøkinga 2007, Statistisk sentralbyrå.